

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

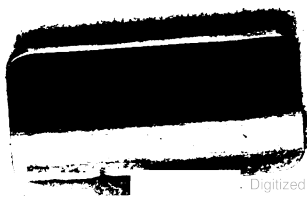
About Google Book Search

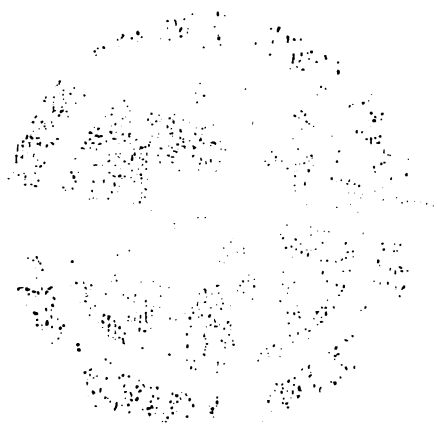
Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

GRAD
EREN
808
v. 1
BUHR

A 992,280

8

ՀԱՐԱԿԱՆՔ

ՀԱՅ. Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

ԱՆՊԱՐԶԱՐԱՐԻ ՎԵՐԱԾԵՑ

ԵՐՈՒԱՆԴ Տ. ԱՆԴՐԵԱՍԵԱՆ

Կ. ՊՈԼԻՍ

ՅՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՍՏՐԸԾԱՆ Ե. ԸԵԿ.

Պատր ալի հաստի, Թիւ 38

1902

ՇԱՐԱԿԱՆՔ

ՀԱՅ. Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐԻ ՎԵՐԱԾԵՑ
ԵՐՈՒԱՆԴ Տ. ԱՆԴՐԷԱՍԵԱՆ

معارف نظارت جلیله سنك و مطبوعات داخله مدیریت طیه سنك
۶۶۸ نومرو لی رخصتیه طبع اولتمشدر .

Կ. ՊՈԼԻՍ
ՑԱՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՍԱՐԸԵԱՆ ԷՒ ԸՅԿ.
Պատր արի հասցեսի, Թիւ 38

1902

6885

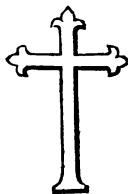
1-10-11

808

Bulu

W. 1

ՀԱՐԱՐ
ԵՐԵՎ
808
ՕԼ. 10. 19
V

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՄ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

ՀԱՆԳՈՒՑԵԱԼ ՀՕՐՍ

ՄՀՏԻ. ԳՐԻԳՈՐ Տ. ԱՆԴՐԷԱՍԵԱՆ^(*)

Ո Ր Դ Ի

ՄՀՏԻ. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ Տ. ԱՆԴՐԷԱՍԵԱՆԻ^(**)

Ե Ի Թ Ո Ռ

Տ. ԱՆԴՐԷԱՍ ՔԱՀԱՆԱՅ ԱՂԱ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆԻ^(***)

ԵՐՈՒԱՆԴ Տ. ԱՆԴՐԷԱՍԵԱՆ

- 1902 Հոկտ. 1

ՍԿԻՒՏԱՐ

(*) Ծնեալ ի Պարսիզակ յամին 1820 Եւ մեռեալ յամին 1895

(**) Ծնեալ ի Պարսիզակ յամին 1786 Եւ մեռեալ յամին 1858

(***) Ծնեալ ի Պարսիզակ յամին 1761 Եւ մեռեալ յամին 1803

ՔԱՆԻ ՄԸ ԽՕՍՔ

Բարեպաշտ եւ եկեղեցաւոր հանրութեան փոքր ծառայութիւն մը մատուցանելու նպատակաւ, համարձակեցայ աշխարհաբարի վերածել մեր նախնի եկեղեցական սուրբ հայրերու շարականներուն մէկ մասը: Այս առաջին հասորիկիս մէջ անփոփոած են Ս. Մենդեան Ճրագաշոյցի եւ ուր աւուրց, եւ Տեառնընդառաջի շարականները, գրաբար եւ աշխարհաբար: Երկրորդ հասորով պիտի հրատարակենք Մեծ Պահոց եօթն կիրակիներու շարականները, նաեւ « Այսօր անձառ » ի կարգը: Երրորդ հասորի մը մէջ պիտի անփոփենք Ծաղկազարդի եւ Ս. Յարութեան շարականները, նաեւ Հարսանեաց եւ Ննջեցելոց սովորական շարականները, աշխարհաբարը միշտ գրաբար թնագրին հետ: Վերջին չորրորդ հասորով մը պիտի հրատարակենք Ս. Խաչի վերացման, Վարազայ Խաչի եւ Գիւտ Խաչի շարականները, նաեւ համառօտ տեղեկութիւններ շարականաց հեղինակներուն վրայ: Զանազին կարելի եղածին չափ պարզ եւ դիւրըմբռնելի կերպով աշխարհաբարի վերածել: Թե ո՛րչափ յաջողած ենք, կը պատշինք զայն գրաբարի մեր մտադիր ընթերցման եւ Հ. Աւետիքեանի Ծարականաց Մեկնութեան:

Ն. Տ. ԱՆԳՐԷԱՍԵԱՆ

ՇԱՐԱԿԱՆՔ

ՀԱՅ. Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

ԿԱՆՈՆ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԱՅՏՆՈՒԹԵԱՆ ՃՐԱԳԱԼՈՒՑԻՆ

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ԲԶ. (7)

Ուրախացիր, սրբունի, Գաբրիէլի աւետեօքն, որ
Ֆարդեացն զգալուս արային տեառն ի յերկնից :

Ողջոյն ընդ քեզ, Մարիամ, ի քեզ սուրբ հոգին
եկեցցէ, եւ զօրութիւն բարձրելոյն ի վերայ քո հովա-
նացի :

Որ ծնանելոցն է ի քեզ խորայեղի առաջնորդ, եւ
ընդհանուր փարդի Աստուած հզօր անմահ բանն :

Ուրախ լի բերկրեալ ամենասուրբ կոյս, որ ծնար
աշխարհի զարդարութեան արեգակն, որ լուսաւորեաց
զազգս որդւոց մարդկան :

Ուրախ լի բերկրեալ դուռն կնքեալ, որ ծնար աշ-
խարհի զքաղաւորն Քրիստոս, որ նստի ի վերայ ան-
արուեստ արողոյ :

Գեղմն իմանալի զոր ետես Գեղեոն, յառաջ քան
զայս հաւատացեալ իմանամք զանճառելի զծնունդ, եւ
երկրպագեմք որ ի կուսեդ մարմնացաւ Աստուած :

2 Որ դասուց երկնաւորաց անիմանալի, այսօր
73 հողերիկաց յայտնեցեր զծածկեալ խորհուրդ,
օրհնեալ տէր Աստուած հաւցն մերոց :

Որ բազմաչեայ ֆոքէից անտեսանելի , կերպացեալ զմեռս ի սրբոյ կուսէն ճօրինաբար , օրհնեալ :

Որ առաւել բարձրացեալդ ես յաւիտենից , մօտն ջենաբուղիս , լցուցիչ եւ աղբիւր կենդանաբար , օրհնեալ :

գ Զօհր օրհնեցեմք բարձր առաքեմք զնա յաւիտեան :

Որ զկերպարանս ծառայի եառ , եւ զմեղս ի մարմնի իւրում դասապարտեաց , անդադար գովելով բարձր :

Որ այսօր մարմնացաւ ի սրբոյ կուսէն յաղագս անիծիցն , եւ եբարձ զպատուհաս նախաստեղծին , ժողովուրդք առաւել բարձր :

Որ ելն ի բարձունս գերեալ զգօրութիւն մահու , այսօր բաւիտի անապականութեան պարգեւ մարդկան , փռհանայք հոգեւոր երգով առաւել բարձր :

դ Անկանիմք առաջի ֆո , Աստուածածին , եւ աղա-

է չեմք զանաբաս զկոյսդ :

Բարեխօսեա վասն անձանց մերոց եւ աղաչեալ զմիածին որդիդ :

Փրկել զմեզ ի փորձութենէ եւ յամենայն վսանգից մերոց :

ե Օրհնեմք զքեզ , Աստուած , ընդ անմարմնոցն դասուց , որ ի բարձունսդ ես բնակեալ , խնայեա ի ֆո առաւածս :

Գովեմք զքեզ միածին՝ որդի եւ բանդ Աստուած , որ ի կուսէն մարմնացար , խնայ :

Բարեբանեմք սուրբ զհոգիդ որ նորոգողդ եւ եւ կեանք , եւ միաբան ասասցով փառք ի բարձունս Աստուծոյ :

զ Ծագումն հրաւայի որ անյայտ եր ի մէնջ եւ բանն

է հայրական անբմբհելի , հուր փայլակնացեալ եւ ի մարմնի բնակեցաւ , անվնաս պահելով զառաւածս ամենայն :

Յագումն հրաժարո՞ւմ որ ի կուսէն ծագեցաւ, հա-
նազայթելով զարարածս ամենայն, երկինք ցնծային եւ
երկիրս ուրախանայր, եւ Քրիստոս Աստուած ընդ մարդ-
կան օրջեցաւ ։

Առ քեզ ապաւինիմք ամենաարքունի, գերագոյն եւ
հրաշալի եւ բաշխող բարութեանց, աղբիւր ես ծա-
րաւեաց եւ հանգիստ աշխատելոց, եւ եղբւր վերընկալ
աստուածային բանին ։

ՃԵ Զանառեյի լուսոյ մայր եւ զբնակարան անբա-
ԷՅ կզբնակից որդւոյն օրհնութեամբ մեծացուցանեմք ։

Զանհաս ճօրհնութեան մայր, եւ զանձնաւոր ճա-
նար Աստուծոյ բանին, օրհն ։

Զբոլորից փրկութեան մայր, որ զանհանելին էից
ի յարգանդի եբարձ, զնա ամենեքեան օրհն ։

ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ուրախ եղիր, ո՛վ սրբունի, Գաբրիէլի բարի լու-
սին վրայ, որ քարոզեց երկնաւոր Թագաւորին գա-
լուստը ։

Ողջ ո՛յն քեզ, ո՛վ Մարիամ, սուրբ հոգին քու վրայ
պիտի գայ, և բարձրեալ Աստուծոյ զօրութիւնը հովանի-
պիտի ըլլայ քու վրայ ։

Նա որ պիտի ծնի քեզմէ իսրայէլի առաջնորդն է,
բայց աշխարհի ամէն կողմերը պիտի քարոզուի նաեւ
իրբեւ հզօր Աստուած, և իբրեւ անմահ բանն Աստուծոյ ։

Ուրախ եղի՛ր և ցնծա՛ , ո՛վ ամենասուրբ կոյս , որ արդարութեան արեւը ծնար աշխարհի համար , ա՛յն արեւը որ մարդկային ազգը լուսաւորեց :

Ուրախ եղի՛ր և ցնծա՛ , ո՛վ կնքուած դուռ , որ աշխարհի համար ծնար Գրիգորոս Թադւաւորը , որ անձեռագործ աթոռի վրայ կը նստի :

Կը հաւատանք թէ ասկէց առաջ Գեղէնի տեսած հոգեւոր գզաթը այս անպատմելի ծնունդին նշանն էր , և կ'երկրպագենք Աստուծոյն որ քեզմէ՝ կոյսէդ մարմին առաւ :

Հ Դու որ անիմանալի եմ երկնաւոր հրեշտակներուն , այսօր հողեղէն մարդոց յայտնեցիր մարդեղութեան ծածուկ խորհուրդը , օրհնեալ ես , ո՛վ մեր հայրերուն տէր Աստուածը :

Դու որ բազմաչեայ քերոքէներուն անտեսանելի ես , սուրբ կոյսէն մեր կերպարանքը առիր աստուածային կարգադրութեամբ , օրհն :

Դու որ յաւիտենապէս բարձր ու փառաւոր ես , մշտաբուն և կենդանարար աղբիւր , և կը լեցնես մարդկային կարօտութիւնը , օրհն :

Օրհնեցէք Տէրը , և ի սպառ փառաւորեցէք զայն :

Միշտ գովեցէք և փառաւորեցէք զայն որ ծառայի կերպարանք առաւ , և իր մարմնոյն վրայ ջնջեց աղամական մեղքը :

Ո՛վ ժողովուրդներ , փառաւորեցէք զայն որ այսօր սուրբ կոյսէն մարմին առաւ աղամական անէծքին պատճառաւ , և վերցուց նախատեղծին տրուած պատիժը :

Ո՛վ քահանաներ , հոգեւոր երգով փառաւորեցէ՛ք զայն որ երկինք ելաւ մահուան ոյժը գերի տանելով , և որ այսօր մարդոց կը բաշխուի իբրեւ անապական պարգեւ :

Ո Կը խոնարհինք քու առջեւդ , ո՛վ աստուածածին , և կ'աղաչենք անարատ կոյսիդ :

Բարեխօսէ՛ մեր անձերուն համար , և աղաչէ՛ միւսածին որդւոյդ :

Որպէս զի փորձութիւններէ փրկէ զմեզ , ինչպէս նաեւ մեր բոլոր վտանգներէն :

Տ Կ'օրհնենք զքեզ , ո՛վ Աստուած , անմարմին հրեշտակներուն հետ : քու արարածներուդ խնայէ՛ դուն որ երկինքը կը բնակիս :

Ո՛վ միածին որդի և բանդ Աստուած , կը գովենք զքեզ , որ կոյսէն մարմին առիր . խնայէ՛ քու արարածներուդ :

Կը դրուատենք զքեզ , ո՛վ սուրբ հոգի , որ կը նորոգես և կեանք կուտաս , և միաբերան ըսենք , փառաւորեա՛լ թող ըլլայ Աստուած որ երկինքը կը բնակի :

ՄԿ Հրաշալի ծագումը (Քրիստոս) , որ մարդոցմէ անտեսանելի էր , հօր Աստուծոյ անըմբռնելի բանը (Քրիստոս) , կրակի պէս երկինքէն փայլատակելով մարդկային մարմնի մէջ բնակեցաւ , առանց ո և է մլնաս պատճառելու արարածներուն :

Նոյն հրաշալի ծագումը կոյսէն ալ ծագեցաւ լուսաւորելով բոլոր արարածները , երկինք կը խայտար և երկիրը կ'ուրախանար , որովհետեւ Քրիստոս Աստուած մարդոց հետ պտըտեցաւ , անոնց մարմինն առնելով :

Քու բարեխօսութեանդ կ'ապաւինինք , ո՛վ սուրբ Մարիամ , որ բոլոր արարածներէն բարձր ես , հրաշալի

ես, բարիք կը սփռես, ծարաւիններուն աղբիւր ես, և յողնածններուն ալ հանգստարան, որովհետեւ արգանդիդ մէջ ընդունեցիր Քրիստոսը :

ՃԵ Օրհնենք ու փառաւորենք անպատմելի լոյսին մայրը, որ Աստուծոյ էակից որդւոյն բնակարան եղաւ :

Աստուածային անհասանելի կարգադրութեան մայրը, և Աստուածորդւոյն կենդանի տաճարը :

Ամենքս կ'օրհնենք ու կը փառաւորենք բոլոր արարածներուն փրկութեան մայրը, որ իր արդանդին մէջ կրեց զայն զոր բոլոր արարածները չէին կրնար իրենց մէջ բովանդակել :

ԿԱՆՈՆ ԾՆՆԴԵԱՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

ԱՌԱՋՆՈՑ ԱԻՈՒՐՆ

Ա Խորհուրդ մեծ եւ սքանչելի, որ յայսմ աւուր
Դ յայտնեցաւ, հովիւնն երգեն ընդ հրեւսակս, քան
Ե աւեսիս աշխարհի:

Մնաւ նոր արեայ ի Բեթլեհեմ քաղաքի, որդի մարդ-
կան օրհնեցեք զի վասն մեր մարմնացաւ:

Անբաւելին երկնի եւ երկրի ի խանձարուս պա-
սեցաւ, ոչ մեկնելով ի հօրե ի սուրբ այրին բազմեցաւ:

Այսօր ցնձան երկինք ի վերուս մեծապայծառ աւե-
սեօք, եւ արարածք ամենայն զգեցան հանդերձ փրկու-
թեան:

Այսօր յայրին ընծայեցաւ Քրիստոս որդին Ասու-
ծոյ, եւ հրեղինաց բազմութիւնն յերկնից յերկիր վայր
իջեալ:

Այսօր հովուացն տեսալ զարդարութեան արեգակն,
եւ ընդ հրեւսակս երգին փառք ի բարձունս Ասուծոյ:

Ի հօրե ծագեցար լուսաւորել. զարարածս, արդա-
րութեան արեգակն տես փառք քեզ:

Մնար ի յայրին, ընծայեցար Բեթլեհեմ, ար:

Հովուաց յայտնեցար երկրպագեալդ ի մոզուց, ար:

Եւ մեք երգեսցուք որ ի կուսեն մարմնացար, ար:

Հ Անսկիզբն հակից բանդ հօր, որ էիր յառաջ քան

Գ զլաւիտեանս, եւ եկիր ի փրկութիւն սեղծութեան
դոց, զքեզ օրհնեալք Ասուած հարցն մերոց:

Ծնար ի կուսէ անճառ միութիւն , անբաժանելի
 եւ միտ գոյով ոչ մեկնեցար ի հայրական ծոցոյ , զեղ :

Յնծութեամբ տօնեցուի գծնունդ քո սուրբ , որ
 յաթնեցար մեզ լոյս ի լուսոյ , եւ լուսովդ քո լցեր զթի-
 եղերս , զեղ :

գ Գործք տառն զտէր օրհնեցեք , եւ բարձր արարեք
 զնա յաւիտեան :

Զծնեալն ի սրբոյ կուսէն օրհնեցեք , եւ :

Զանճառելի գծնունդ փրկչին գովեցեք , եւ առաւել
 բարձր արարեք զնա յաւիտեան :

դ Ուրախ լեր աստուածածին , յոյս եւ փրկութեան
 մայր , զեղ բնդունող լուսոյ մեծացուցանեմք :

Զեղ լուսոյ մայր եւ կոյս , զեղ զանձդ կենաց
 աստուածային , ձայնիւ ցնծութեամբ մեծացու :

Մայր սուրբ անարատ լուսոյն , հրեշտակային օրհ-
 նութեամբ պատուեալ զեղ մեծացու :

ն Ամենիմաստ ամենից հայր բազմազեղ խնամող
 ստեղծող եւ տէր բոլորից , անեղ եւ էիցս եակ , զոր
 միտ օրհնեն դասք անմարմնականացն յաւիտեալս հրնչ-
 ամբ :

Ու կերպարան եւ կնիք հօր , առեալ վասն մեր
 ծառայի կերպ ի կուսէն , որ են ի յաթոռ փառաց ան-
 տես վերնոցն , ի յայրին իջեվանի եւ ի մուր անբա-
 նից բազմեալ :

Զ'ի կուսէն մարմնացեալ բանն եկայք ժողովուրդք
 բնդ հովիւսն բարեբանեցուի , եւ բնդ մոգուցն երկր-
 պագեցուի , բնդ երկնային զօրսն երգեցուի փառք
 ի բարձունս Աստուծոյ :

ս Զառագայթ եւ կերպարան երկրեան հօր բանդ
 Աստուած , զեղ բարեբանեմք ասելով , փառք ի բար-
 ձունս Աստուծոյ :

Որ միացար ի մարմնի անհառապէս համարիտդ
Աստուած զեղ :

Որ զանիծիցն բարձեւ զդասապարտութիւն , Քրիս-
տոս Աստուած , զեղ :

ՃՇ Սուրբ զաստուածածինն օրհնութեամբ մեծացու-
ցանքմք :

Դ) Աւետաւոր հրեօսակն աւետարանէր զծննալ փրկի-
չըն ի սրբոյ կուսէն :

Ասէ ուրախ լեր բերկրեալդ , քանզի սեր տեւանց ե-
րնդ քեզ :

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ո՛րքան մեծ է զարմանալի է այն խորհուրդը որ-
այսօր յայտնուեցաւ , հովիւները հրեշտակներուն հետ-
կ'երգեն , բարի լուր կուտան աշխարհի :

Բեթլէհէմ քաղաքին մէջ ծնաւ նոր թագաւոր-
(Քրիստոս) . ո՛վ մարդիկ , գոհութիւն մատուցէք , ո-
րովհետեւ մեզի համար մարմին առաւ :

Լաթի կտորուանքներու մէջ փաթթուեցաւ նա զոր-
եղկինք ու երկիր չէին կրնար կրել , հօրմէն չբաժնուե-
լով նառաւ Բեթլէհէմի սուրբ պանդոկին մէջ :

Այսօր երկնային հրեշտակները կը խայտան վերէն ,
մեծ ու փառաւոր լուրը տալով , ե բոլոր արարածները-
փրկութեան զգեստ հագան :

Այսօր աստուածորդին Քրիստոս նուէրներ ընդու-

հեց պանդոկին մէջ , և հրեզէն հրեշտակներուն բազում գունդերը երկինքէն երկիր իջան :

Այսօր հովիւները արդարութեան արեւը տեսնելով հրեշտակներուն հետ կ'երգէին , փառաւորեալ թող ըլլայ Աստուած որ երկինքը կը բնակի :

Ո'վ Տէր , արդարութեան արեւ , փառաւորեալ եղի՛ր , որ հօր Աստուծոյ ծագեցար արարածները լուսաւորելու համար :

Պանդոկին մէջ ծնար , ընծաներ ընդունեցիր Բեթլէհէմի մէջ , ո'վ Տէր , արդարութեան արեւ , փառաւորեալ եղի՛ր :

Հովիւներուն յայտնուեցար , մոգերէն երկրպագութիւն ընդունեցիր , ո'վ Տէր , արդա :

Մենք ալ երգեր երգենք քեզ , որ կոյսէն մարմին առիր , ո'վ Տէր , արդա :

2 Ո'վ անսկիզբ և հօր Աստուծոյ հետ էակից եղող բան (Քրիստոս) , որ յաւիտենապէս կայիր աշխարհի գոյութենէն առաջ , եկար հիմա փրկելու քու արարածներդ , կ'օրհնենք զքեզ , ո'վ մեր հայրերուն Աստուածը :
 Կոյսէն ծնար , ո'վ անպատմելի միութիւն , առանց բաժնուելու և միշտ նոյն մնալով հայրական ծոցէն չզատուեցար , կ'օրհնենք :

Ուրախութեամբ տօնե'նք քու սուրբ ծնունդդ , որ լոյս յայտնուեցար մեզի լոյս Աստուծոյն , և քու լուսովդ լեցուցիր տիեզերքը , կ'օրհնենք :

Ո'վ տիրոջ արարածներ , գոհութիւն մատուցէք տիրոջ , և ի սպառ փառաւորեցէ՛ք զայն :

Օրհնեցէ՛ք զայն որ սուրբ կոյսէն ծնաւ , և ի սպառ փառաւ :

Գովեցէք փրկչին անպատմելի ծնունդը, և ի սպառ-
փառաւորեցէք զայն :

Մ Ուրախ եղի՛ր , ո՛վ աստուածածին , որ յոյս ետ-
քեզի ապաւինողներուն և փրկութեան մայր ես . կը
փառաւորենք զքեզ որ լոյս Քրիստոսը ընդունեցիր :

Ուրախութեամբ կը փառաւորենք զքեզ ո՛վ կոյս և
լոյսին մայրը , աստուածային կեանքին գանձարանը :

Ո՛վ անարատ լոյսին սուրբ մայրը , հրեշտակային
օրհնութեամբ կը պատուենք և կը փառաւորենք զքեզ :

Ո Ո՛վ ամէնուն ամենիմաստուն հայրը , որ բոլոր
արարածները բազում գթութեամբ կը խնամես , դու
ո՛չ մէկէն ստեղծուեցար , այլ բոլոր արարածները
ստեղծեցիր . անմարմին հրեշտակները կ'օրհնեն զքեզ
մշտնջենաւոր ձայնով :

Նա որ հօր Աստուծոյ կերպարանքն ու դրոշմն էր ,
մեզի համար ծառայի կերպարանք առաւ կոյսէն . նա
որ հրեշտակներուն անտեսանելի է և փառքի աթոռին
վրայ կը նստի՝ Բեթլէհէմի պանդոկին մէջ կ'իջնէ և ան-
բան անասուններուն մտերին մէջ կը նստի :

Ո՛վ Ժողովուրդներ , եկէք հովիւներուն հետ գո-
վաբանենք կոյսէն մարմին առնող բանը , և մոգերուն
հետ երկրպագութիւն ընենք անոր , և երկնային զօր-
քերուն հետ երգենք . թող փառաւորեա՛լ ըլլայ Աստ-
ուած որ երկինքը կը բնակի :

Տ Ո՛վ բանդ Աստուած , որ հօր Աստուծոյ բուն
կերպարանքն ու անոր ճառագայթն ես , կը գովաբա-
նենք զքեզ ու կ'ըսենք . փառաւորեա՛լ թող ըլլայ Աստ-
ուած որ երկինքը կը բնակի :

Ո՛վ ճշմարիտ Աստուած որ անպատմելի կերպով

մարդկային մարմինն միացար, կը գովաբանենք զքեզ ու կ'ըսենք. փառա :

Ո՛վ Քրիստոս Աստուած, որ աղամական անէծքին դատաւճիւր վերցուցիր, կը գովաբանենք զքեզ ու կ'ըսենք. փառաւորեա՛լ թող ըլլայ Աստուած որ երկինքը կը բնակի :

ՃԵ Օրհնենք ու փառաւորենք սուրբ աստուածածինը :

Բարի լուր տուող հրեշտակը կը քարոզէր սուրբ կոյսէն ծնած փրկիչը :

Կ'ըսէ. ուրախ եղի՛ր և ցնծա՛, որովհետեւ երկրաւոր տէրերուն տէրը քեզի հետ է :

ԿԱՆՈՆ ԵՐԿՐՈՐԴԻ ԱԻՈՒՐՆ

Ա Այսօր բանն ի հօրե անմեկնելի եւ աննառելի
Բ խորհրդով, ի ձեռն կուսական որովայնի սնօրի-
Ն նաբար յերկրի երեւեալ:

Մանուկ անժամանակ ի հօրե անսերմն ի կուսե, ի
 գիրկս մօր գգուեցաւ այսօր արարիչն երկնի եւ երկրի:

Որ մաքեացն զյորդանան եւ լուաց զմեղս աշխար-
 հի, զոր օրհնեն անդադար արարածք ամենայն զեակիցն
 հօր եւ հոգւոյն:

Լոյս ի լուսոյ ծագեալ ի հօրե, եւ լուսաւորեաց
 գփեղեւս, ծնունդ անապական յանսուեր լուսոյն, զոր
 միշտ փառաւորեն դասք անմարմնոցն:

Յայսնի է ի հրեասանի Ասուած եւ ի Բեթլեհեմ
 ծնեալ յայրին, մանուկ անժամանակ ի հօրե, եւ ժա-
 մանակաւ գոյացեալ ծնեալ լինի Ասուած եւ մարդ:

Եւ հովուացն տեսեալ զհրաշալի ծագումն ասեղն,
 փութապէս եկեալ տեսին մանուկ յանբանից մսուր, զոր
 միշտ փառաւորեն դասք անմարմնոցն:

Խնդա եւ ուրախ լեր անհարսնացեալ Մարիամ,
 քանզի որ ի քնն ծնաւ փրկիչ՝ տէր է օծեալ ի քաղաքի
 Դաւթի, զոր միշտ փառաւորեն դասք երջանիկ հովուացն:

Զ Ի կուսական որովայնէ ծնեալ մարմնով որ յա-
Բ ռաջ քան զյաւիտեանս բանդ ի հօրե երգեսցուք,
 տէր Ասուած, փառաւորեալ է անուն քո:

Ի Բերոքես բազմեալ ընդ հօր անսկիզբն որդի ան-
 նառաբար տղայացեալ ի խանձարուես պատեցար. երգես:

Ամենայն բարութեանց տուող ազգի մարդկան , եւ ի մոգուցն այսօր ընծայեցար . երգես :

գ Զսէր օրհնեցեմք բարձր արարեմք զնա յաւիտեան :

Որ յանճառելի արքող ընդ հօր փառակից բանն ի յերկրի երեւեցաւ . օրհ :

Որ ի կուսէ անապական քաղաւոր ծնաւ Քրիստոս , եւ ի հրեւս սկաց անդադար փառաբանի Աստուած . Բաւ հանայք օրհնեցեմք :

դ Լոյս լուսոյ մայր եւ կենարար բանին ընակաւան , Բեզ երանիցեն ազգ եւ ազիւն ամենայն :

Ստեղծողին մայր եւ հնութեան կերպի նորոգողին , Բեզ երա :

Լոյս ծագեցաւ ի քնն նստելոցս ի խաւարի , Բեզ երա :

ը Զահաւոր բարբառս վերնոցն հոգեւոր հնչմամբ երգով , ընկալեալ հովուացն օրհնէին զծնունդ եւ զծագումն յանմեկնելի լուսոյն :

Հրեւեակապետին աւետետոյն ընթացեալք ի յայրն տեսին զի նուասացեալ էր անտեսն սերոբէից , մանուկ եղեալ յանբանից մտուր :

Դիտելով մոգուցն զփայլումն աստղն , սա զԱստուած գուշակեալ լինի , զի ի տեսիլ մարմնացելոյն ժամանեալ նմա մասուցանելով զերկրապաշտօնին :

ս Դասք անմարմնականք երկնաւոր զօրացն ի մեզ հովուացն օրհնէին զծագումն լուսոյ մեծին ի հօրէ մեզ իփրկութիւն :

Եւ մոգքն աստեղք նշանաւ եկին ի Բեթլէհեմ երկրապահն տառն եւ ի յայրին մասուցին զընծայս խորհրդոյ :

Եւ հովիւքն երգեն ընդ հրեւեակս փառք ի բարձունս մեծիդ Աստուծոյ , որ եկիր եւ փրկեցեր զսիեզերս Բոյով յայտնութեամբդ :

ձե Ամենագովելի եւ քան զերկինս բարձրագոյն, որ
ի զանհասանելի գեղեցիկ յորովայնի փռւմ կրեցեր եւ
 ցնծութիւն աշխարհի ծնար . վասն որոյ ամենեւեման
 զփեզ միշտ մեծացուցանեմք :

Ամենապայծառ բերկրեալ միշտ կոյս , որ զանբաւ
 լելի զբանն աննառաքար յղացար , եւ զմարմնացեալն
 Աստուած ծնանելով ի քեզ . վասն որոյ :

Ի լեռնէ վիմն առանց ձեռնի հասեալ , Դանիէլ
 զուսակեաց զանսերմն զծնունդ քո հարսն երկնաւոր ,
 մայր եւ յես ծննդեան մնալով կոյս . վասն որոյ :

ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Այսօր բանն Աստուած անբացատրելի եւ անպատ-
 մելի խորհրդով , կուսական որովայնին միջոցաւ եր-
 կրի վրայ երեւցաւ աստուածային տնօրինութեամբ :

Այսօր երկնքի եւ երկրի արարիչը մօր մը գրկին
 մէջ փայփայուեցաւ իբրեւ մանուկ , որ հօր Աստուծոյն
 առանց ժամանակի եւ կոյսէն ալ առանց սերմի ծնաւ :

Նա որ մաքրեց Յորդանանը եւ լուաց աշխարհի
 մեղքը, բոլոր արարածներէն անդադար կ'օրհնուի իբրեւ
 հօր Աստուծոյ եւ հոգի Աստուծոյ էակից :

Լոյս Քրիստոսը լոյս Աստուծոյն ծագելով տիեզեր-
 քը լուսաւորեց , ինք որ ծնած էր անխաւար լոյսէն .
 անմարմին հրեշտակները միշտ կը փառաւորեն զայն :

Բեթլէհէմի պանդոկին մէջ ծնելով իբրեւ Աստուած
 կը յայտնուի հրէաստանի մէջ . հօր Աստուծոյն առանց
 ժամանակի ծնած , այսօր ժամանակով կը ծնի իբրեւ
 Աստուած եւ իբրեւ մարդ :

Եւ հովիւները աստղին զարմանալի ծագումը տեսնելով, փութով եկան անբան անասուններուն մասերին մէջ տեսնել մանուկը, զոր միշտ կը փառաւորեն հրեշտակները:

Ուրախ եղի՛ր և հրճուէ՛, ո՛վ Մարիամ, որ ամուսին չճանչցար, որովհետեւ քեզմէ ծնած փրկիչը օծեալ թագաւոր է, զոր միշտ կը փառաւորեն երջանիկ հովիւները:

Հ Երգեր երգե՛նք քեզ, ո՛վ բանդ Աստուած, որ հօրմէն ծնար յաւիտեանապէս, աշխարհի գոյութենէն առաջ, և հիմակ ալ մարմինով ծնար կոյսին որովայնէն. ո՛վ տէր Աստուած, քու անունդ փառաւորեալ է:

Երգեր երգե՛նք քեզ, ո՛վ անսկիզբ որդի, որ հօր Աստուծոյ հետ քերթէներուն վրայ կը նստիս, և անպատմելի կերպով մարդ ըլլալով լաթի կտորուանքներու մէջ փաթթուեցար. ո՛վ տէր Աստուած, փառա:

Երգեր երգե՛նք քեզ, որ մարդկային ազգին կուտաս ամէն բարութիւնները, և այսօր նուէրներ ստացար մոգերէն. ո՛վ տէր Աստուած, փառա:

Օրհնեցէք տէրը և ի սպառ փառաւորեցէք զայն:

Օրհնեցէք և փառաւորեցէք բանն Աստուածը, որ հօրը հետ միեւնոյն փառքով անպատմելի աթոռին վրայ ըլլալով՝ երկրի վրայ երեւցաւ:

Ո՛վ քահանաներ, օրհնեցէք Քրիստոսը, որ անպակաս կոյսէն թագաւոր ծնաւ, և իբրեւ Աստուած անդադար կը փառաբանուի հրեշտակներէն:

Մ Ո՛վ լոյս Քրիստոսին լոյս մայրը, և կենդանաբար բանին բնակարանը, բոլոր ազգերն ու ցեղերը քեզի երանի պիտի տան:

Դու որ մայր եղար ստեղծողին և աշամական հին կերպարանքը նորոգողին, բոլոր ազգերն ու ցեղերը քեզի երանի պիտի տան :

Քեզմէ լոյս ծագեցաւ մեզի որ խաւարի մէջ նըստած էինք . բոլոր ազգերն ու ցեղերը քեզի երանի պիտի տան ,

Ո Հովիւները հրեշտակաց հոգեւոր երգերուն ահաւոր ձայները լսելով կ'օրհնէին Քրիստոսը , որ ծնաւ և ծագեցաւ հօր Աստուծոյ անբաժանելի լոյսէն :

Հրեշտակապետին տուած բարի լուրին վրայ պանդուկը վազելով , տեսան որ խոնարհած էր նա որ սերուքէներէն անտեսանելի է , և իբրեւ մանուկ՝ անբան աշատուններու մտուրին մէջ զետեղուած էր :

Մոգերը տեսնելով աստղին փայլիլը , հասկցան թէ անիկա կը ցուցնէ որ Աստուած ծնած է , որպէսզի հասնին շուտով և տեսնեն մարմին առնողը , և երկրպագութիւն ընեն անոր :

8 Երկնաւոր զօրքերուն անմարմին դուռները հովիւներուն մէջտեղ կեցած կ'օրհնէին մեծ լոյսը (Քրիստոս) , որ հօրմէն ծագեցաւ զմեզ փրկելու համար :

Եւ մոգերը աստղին նշանին վրայ Բեթլէհէմ գալով երկրպագութիւն ըրին տիրոջ , և պանդուկին մէջ անոր մատուցին խորհրդաւոր նուէրները :

Եւ հովիւները կ'երգեն հրեշտակներուն հետ . փառաւորեալ եղի՛ր , ո՛վ մեծդ Աստուած , որ երկինքը կը ջնակիս , որ եկար և յայտնուելով տիեզերքը փրկեցիր :

ՃԵ Ո՛վ Մարիամ , որ կը գովուիս ամէնէն և երկնային հրեշտակներէն ալ բարձր ես , որ քու որովայնիդ մէջ կրեցիր անիմանալի տէրը , զոր աշխարհի ուրախու-

թեան համար ծնար . ուստի մենք ամենքս միշտ կը փառաւորենք զքեզ :

Ո՛վ դու , որ բոլորովին պայծառ ես և ուրախ , և միշտ կոյս մնացիր , որ անպատմելի կերպով յղացար անչափելի բանն Աստուածը , և քեզմէ ծնար մարմին առնող Աստուածը . ուստի :

Ո՛վ երկնաւոր հարս , Դանիէլ մարդարէն գուշակեց թէ առանց սերմի պիտի ծնէիր դուն , ասոր իբրեւ նշան ցոյց տալով այն քարը , որ լեռնէն փրթաւ առանց մարդու գործակցութեան (Նաբուգոնոսորի երազին մէջ) , մայր եղար և կոյս մնացիր ծնելէդ վերջն ալ . ուստի մենք ամենքս միշտ կը փառաւորենք զքեզ :

ԿԱՆՈՆ ԵՐՐՈՐԴԻ ԱՒՈՒՐՆ

Ա Հակից հօր եւ հոգւոյն անսկիզբն որդի , ան-
Բ մայր յառաջնումն անդրանիկ եւ ընդ հօր յա-
Է ւիսեան :

Ի ծոցոյ հօր առաքեալ եղեալ ի մսուր անբանից ,
 բանդ Ասուած յայտնեալ :

Քրիստոս ծնեալ ի փաղափ Դաւթի , փարոզեն հո-
 վիւն ընդ հրեշտակս , եւ մոգ հանդերձ ասեղբն :

Որ զմարմնացեալն Տիրաբար ի յորովայնի փում կրե-
 ցեր , ուրախ լեր , անհարսնացեալ մայր :

Որ զանճանելին էից ի յարգանդի անապականաբար
 կրեցեր , ուրա :

Որ զարարչակից բանն գոյացեալ ստուգապէս առ-
 խարհի ծնար , ուրա :

Հ Սփանջելագործ Ասուած զփեզ բարեբանեմք , որ
Դ ի փրօքեական աթոռդ նստիս , Ասուա՛ծ հարցն
 մերոց :

Որում ոչ բաւեն երկինքն ընդունիլ զանբաւելի ըզ-
 բնութիւնդ , յարգանդի կուսին բնակեցար , ծնար ան-
 նառապէս , Ասուած հարց :

Յօր վեցբեւեան սրօքէն ոչ իւխէին հայիլ ի փո-
 ասուածութիւնդ , Տեսանելով ի գիրկս կուսին զար-
 մացեալք օրհնէին զփեզ , Ասուած հարց :

Գ Զտէր օրհնեցեք եւ բարձր արարեք զմա յաջիսեան :
 Որ ի կուսե անապական քաղաւոր ծնաւ Քրիստոս
 Ասուած , յորմէ դողան իմանալի զօրութիւնն , օրհ-
 նեցեք ժողովուրդք եւ բարձր :

Որ մկրտեցաւն ի յորդանան եւ լուաց զօրհնութեան ի մեղաց, վկայեալ ձայնիւ հօր եւ երեւմամբ սուրբ հոգւոյն, օրհնեցե՛ք քահանայք, առաւել բարձրացուցե՛ք զնա յաւիտեան :

Ծ Աստուածածին սուրբ կոյս անհարսնացեալ Մարիամ, որ օրհնեալդ ես ի կանայս, զքեզ օրհնեմք միշտ որ արժանիդ ես մեծացուցանեմք :

Անապական սաճար եւ առաքաւս լուսոյ, ի քեզ քիտայացեալ բանն կենաց բնակեցաւ, զքեզ :

Հուրն կենդանի որ ի մորենին վառեցաւ, զոր անվնաս յարգանդի բում կրեցեր եւ ծնար Աստուած եւ մարդ, զքեզ :

Ո Որ կերպարան հօր եւ արարչակից բանդ, վասն փրկութեան ազգի մարդկան այսօր ի կուսէ գլերպաւ քան ծառայի զգեցար մարդասիրապէս, քո ամենակեցոյց գալստեամբդ ողորմեա՛ մեզ Աստուած :

Որ յանմասոյց լուսոյ ծածկեալ ընդ հօր եւ սուրբ հոգւոյն, ի քոքեականն հանգչէիր յաթոռ, այսօր խանձարոք պատեցար եւ յանբանից մտուր եղար, մարդասիրապէս :

Որ եկիր ի փրկութիւն ազգի մարդկան քաղաւոր քիառաց քո աննառ խոնարհութեամբդ, այսօր զմեզօք դասապարտեալ անձն իմ ի մահ նորոգեա ի կեանդ յաւիտենից, մարդասիր :

Տ Քրիստոս ծնեալ այսօր ի Բերթէհեմ ի յայրին, եւ դասք վերին զուարթնոցն սոսկացեալ զարմացեալ կային, զի տեսին մարմնով ծնեալ զբանն Աստուած :

Նոր սփռնչելիք եղեն այսօր ի Բերթէհեմ ի յայրին, կուսի ծնանիլ Աստուած եւ մարդ, անապական մնալով կուսական որովայնին, զի տեսին :

Աստուծոյ գոտակեր մոգուցն առ ի բերել զընծայս աստուածութեան , եւ հովիւնն ընդ հրեշտակս երգէին ասելով , փառք ի բարձունս Աստուծոյ , որ առաքեաց ի փրկութիւն մեզ զբանն Աստուած :

ՃԵ Անսկզբնական բանին հօր բնակարան , ջանար
ԷՅ եւ առաքաւ սեղի անցանելի լուսոյն , զիւր
Տ մեծացուցանեմք արժանապէս երգով , աստուա-
մայր եւ կոյս :

Յորմէ կենդանասեղծեալք յանդէն հասեցան ա-
մենայն եղականս , անսերմնապէս զայսացաւ յորովայնի
փում , եւ ծնաւ առ ի քնն մարմնացեալ Աստուածն բո-
լորից , զիւր :

Յորմէ զարհուրեալ զողային դասք վերին զուարթ-
նոցն , զայսապէս առ ընկալեալ բարձր ի գիրկս , եւ
արբուցեալ որպէս մայր ստացողին զիւր զկուսական քո
սուրբ զկարն , զիւր :

ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ո՛վ անսկիզբ որդի , որ հօր Աստուծոյ և հոգի
Աստուծոյ հետ էակից ես , առաջին անգամ առանց մօր
ծնար հօր Աստուծոյ իբրեւ միածին , և յաւիտենապէս
հօր Աստուծոյ հետ ես :

Ո՛վ բանդ Աստուած , հօր ծոցէն զրկուելով յայտ-
նապէս դրուեցար անբան անասուններու մտորին մէջ :

Հովիւները հրեշտակներուն հետ և մոգերը աստղին
հետ կը քարոզեն թէ Քրիստոս ծնաւ Դաւիթի քաղա-
քին մէջ :

Ուրախ եղի՛ր , ո՛վ մայր , որ ամուսին չճանչցար և քու որովայնիդ մէջ կրեցիր զայն որ մարմին առաւ իր ազատ կամքով :

Որ առանց ապականութեան արգանդիդ մէջ կրեցիր զայն , զոր չեն կրնար կրել աշխարհի բոլոր արարածները , ուրախ եղի՛ր , ո՛վ մայր , որ ամուսին չճանչցար :

Որ ստուգիւ կեանք տալով ծնար զայն , Բանը , որ աշխարհի ստեղծագործութեան մասնակից է . ուրախ եղիր ո՛վ մայր , որ ամուսին չճանչցար :

2 Կը գովարանենք զքեզ , հրաշագործ Աստուած որ քերոքէներու աթոռիդ վրայ կը նստիս , ո՛վ մեր հայրերուն Աստուածը :

Կոյսին արգանդին մէջ բնակեցար և անպատմելի կերպով ծնար դուն , որուն անչափելի բնութիւնը չի կրնար կրել երկինք , ո՛վ մեր :

Վեցթեւեան սերոքէները չէին համարձակեր քու աստուածութեանդ նայիլ , հիմա կոյսին գրկին մէջ տեսնելով զքեզ զարմանքով կ'օրհնէին , ո՛վ մեր :

Օրհնեցէք տէրը և ի սպառ փառաւորեցէք զայն :

Ո՛վ ժողովուրդներ , օրհնեցէք և փառաւորեցէք Քրիստոս Աստուածը , որ անապական կոյսէ թագաւոր ծնաւ , որմէ կը դողան երկնային զօրքերը :

Ո՛վ քահանաներ , օրհնեցէք և ի սպառ փառաւորեցէք զայն որ Յորդանանի մէջ մկրտուեցաւ և տիեզերքը մեղքերէն լուաց , հօր Աստուծոյ ձայնը վկայեց և սուրբ հոգին երեւցաւ :

Մ Ո՛վ աստուածածին սուրբ կոյս Մարիամ , որ ամուսին չճանչցար , կրներուն մէջ օրհնուած ես գուն .

զքեզ միշտ կ'օրհնենք և կը փառաւորենք, որովհետեւ արժանի ես :

Անապական տաճար ես դուն և լոյսին բնակարանն ես, կեանք տուող բանն Աստուած փեսայանալով քու մէջդ բնակեցաւ . զքեզ միշտ կ'օրհն :

Առանց փեսայանալու քու արգանդիդ մէջ կրեցիր կենդանի կրակը, որ Մովսէսի տեսած մորենիին մէջ վառեցաւ, և զայն ծնար իբրեւ Աստուած և մարդ . զքեզ միշտ կ'օրհն :

Դ Ո՛վ բանդ Աստուած որ հօր Աստուծոյ կերպարանքը կը կրես և ստեղծագործութեան մասնակից եղար, այսօր ալ մարդկային ազգին հոգեւոր փրկութեանը համար մարդասիրութեամբ ծառայի կերպարանք առիւր կոյսէն . ո՛վ Աստուած, ողորմէ՛ մեզի չնորհիւ քու գալուստիդ որ կեանք կուտայ ամէնուն :

Դու որ հօր Աստուծոյ և սուրբ Հոգիին հետ անմաաչելի լուսով ծածկուած՝ քերորէներու աթոռին վրայ կը հանգչէիր, այսօր մարդասիրութեամբ լաթի կտորուանքներով փաթթուեցար, և անբան կենդանիներու մտուրին մէջ դրուեցար . ո՛վ Աս :

Դու, ո՛վ փառաւոր Թադաւոր, որ անպատմելի խոնարհութեամբ եկար մարդկային ազգին հոգիները փրկելու, այսօր ալ մարդասիրութեամբ յաւիտենական կեանքովդ նորոգէ՛ իմ անձս, որ մեղքերով մահուան դատապարտուած է . ո՛վ Աստուած, ողորմէ՛ մեզի չնորհիւ քու գալուստիդ որ կեանք կուտայ ամէնուն :

Տ Այսօր Քրիստոս ծնաւ Բեթլէհէմի պանդոկին մէջ, և երկնային հրեշտակներուն գունդերը սաքսափած զարմացած կը մնային, որովհետեւ տեսան որ բանն Աստուած մարմնով ծնած էր :

Այսօր նոր հրաշք մը տեղի ունեցաւ Բեթլէհէմի պանդոկին մէջ . կոյս մը մէկը ծնաւ որ թէ՛ Աստուած է և թէ՛ մարդ , և իր կուսական որովայնն ալ անապական մնաց , որովհետեւ :

Աստղը նշան մ'էր մոգերուն՝ աստուածութեան յատուկ ընծաներ բերելու համար , և հովիւները հրեշտակներուն հետ կ'երգէին ըսելով . փառաւորեա՛լ թող ըլլայ Աստուած որ երկինքը կը բնակի , և բանն Աստուածը զրկեց զմեզ փրկելու համար :

ՃԵ Ո՛վ սուրբ կոյս որ բնակարան եղար անսկիզբ Աստուածորդւոյն , և անչափելի լոյսին տաճար եղար և ներքին սենեակ . արժանաւոր երգերով կը փառաւորենք զքեզ իբրեւ աստուածամայր և իբրեւ կոյս :

Առանց սերմի քու որովայնիդ մէջ յղացաւ նա որմէ ստեղծուեցան բոլոր արարածները՝ ինք առանց ստեղծուած ըլլալու , և բոլոր արարածներուն Աստուածը քեզմէ ծնաւ մարմին առնելով . արժանաւոր երգերով կը փառաւորենք զքեզ իբրեւ աստուա :

Գրկիդ մէջ առնելով կրեցիր իբրեւ մանուկ զայն որմէ կը սոսկային և կը դողային երկնային հրեշտակները , և քու կուսական սուրբ կաթիդ իբրեւ մայր խմցուցիր անոր որ զքեզ ստեղծեց . արժանաւոր երգերով կը փառաւորենք զքեզ իբրեւ աստուածամայր և իբրեւ կոյս :

ԿԱՆՈՆ ՉՈՐՐՈՐԴԻ ԱԻՈՒՐՆ

Ա Այսօր Գաբրիել ցնծութեամբ երգեաց սրբոյ կու-
Բ սին աւետիս բերկրեաց ասելով, որ ծնաւ զփր-
Ը կիչ անձանց մերոց :

Անբաւելին երկնի եւ երկրի ի կուսական արգանդէ մեզ կեանք յայնեցաւ, Ասուած այցելու մարդկան :

Յառաջընթաց փայլումն լուսաւոյնի ասեղն մոգուցն հետեւելով նշանի ի ծնունդ ասուածորդոյն :

Այսօր Գաբրիել հրեշտակն ցնծութեամբ երգեաց առ կոյսն սուրբ, ասէ, ուրախ լեր բերկրեալդ տէր ընդ քեզ :

Այսօր աւետիք հրեշտակապետին ցնծութեամբ լցին զկոյսն սուրբ, քանզի եշ միածինն յարգանդ կուսին :

Այսօր տիեզերք պայծառացան աւետեօք սրբոյ կուսին, քանզի բանն մարմին եղեւ եւ բնակեաց ի մեզ :

Զ Որ ի ծոցոյ հօր բանդ Ասուած անսկիզբն, յար-
Է զանդի կուսին բնակիլ յանձն առեր, զքեզ բա-
 երբանեմք Ասուած հարցն մերոց :

Որ յանարդւես արոռ նստիս եւ ընդ հօր ես յեղեան, յսնբանից մսուր եղար թագաւոր փառաց, զքեզ :

Որ ի քառակերպիցն երեքսրբեան ձայնիւ անդադար օրհնաբանիս, ի մոգուց պատարագօք պատուեցար յայրին, զքեզ :

Գ Զտէր օրհնեցեմք եւ բարձր արարեմք զնա յաւիտեան :

Զթագաւորն անմահ Քրիստոս զեակից հօր եւ հոգւոյն որ տղայացան այսօր յանառաւ ի սուրբ կուսէն փրկելով զմեզ, ժողովուրդք օրհ :

Արարիչն արարածոց Քրիստոս փառակից հօր եւ հոգւոյն , այսօր մկրտիլ ի յանձն եառ ի ձեռաց հողեղիճի՝ սրբելով զմեզ , քահանայք օրհնե :

Մ Զքեզ աստուածածին աղբիւր անսպառ լուսոյն որ լուսաւորե զհաւասացեալս , միաբանական ձայնիւ երգով մեծացուցանեմք :

Դու պարծանք կուսութեան մարդկան , դու ուրախութիւն հրեցակաց , դու բարձող անիծիցն , վասն որոյ զքեզ աստուածածին մեծացուցանեմք :

Դու նեմարիս արեւելք արեգականն արդարութեան յորմէ ծագեաց փրկութիւն Տիեզերաց , միա :

Ո Զքեզ աղայեմք անսկզբնակից հօր որդի , որ այսօր նախաստեղծին բնութեամբ ի կուսէն ծնար Աստուած եւ մարդ , ողորմեա մեզ :

Առ քեզ պաղատեմք եակից հօր որդի որ այսօր ի մսուր եղար եւ ի հրեցակաց պատուեցար Աստուած եւ : Ի քէն հայցեմք նեմարիս սուրբ հոգի , որ այսօր աղանակեալ երեւմամբ յայնեցար աշխարհի Աստուած , ողորմեա մեզ :

Տ Որ ի հրեղէն աքռո ընդ հօր ես բնակեալ եւ ի հրեցակաց սպասաւորեալ , այսօր կամաւ հօր ի յերկրի երեւեցար մարմնով կուսական ծննդեամբ , զքեզ ընդ զօրս անմարմնոցն անդադար օրհնաբանեմք :

Յորմէ զարհուրեալ դողան սրօքեագունդ ջոկք աքռոց , բեւասօղելով ծածկեն զերեսս իւրեանց , այսօր զայաբար ի կուսական սեանցն կերակրեցար մարդասիրապէս , զքեզ :

Որ յանպատում փառաց խոնարհեցար յերկիր , ախակիր եղեր հողեղէն բնութեանս , այսօր զմեղուցեալ

զնախահայրն կենագործեցեր ի կեանսդ յաւիտեանից մար-
դաւորապէս , զքեզ :

ՃԵ Զքեզ կոյս եւ մայր եւ բնակարան աստուածա-

ԲՅ յին ներմարդութեան , զոհաբանեմք եւ վերօրհ-

Տ նեմք զեղեալ փրկող կենդանութեան ազգի մարդ-

կան , վասն որոյ զքեզ աստուածածին եւ կոյս բարե-
բանեմք զմայր եւ զաղախին փրկչին մերոյ :

Ծնունդն հօր եւ հինաւուրց անժամանակն յաւիտե-
անից , ժամանակաւ յորովայնի փում բնակեցաւ եւ ի հօրե
ոչ մեկնեցաւ , վասն որոյ զքեզ :

Ծնեալն ի քնն ի խաչ ելեալ , եւ ի յաթոռ փառաց
ընդ հօր , անաղքեալ ի մարդկանէ , փառասրութեամբ
հուրեմք երկրպագեալ , վասն :

Զքեզ ոչ միայն որդիք մարդկան՝ այլ եւ վերին զօ-
րութիւնք , դասք անմարմնոց հոգեղինաց հրեղինաց զը-
նուարթնոց եւ հրեշտակաց , զոհաբանեն եւ վերօրհնեն
եւ փառաւորեն զմայր եւ զաղախին փրկչին մերոյ :

ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Այսօր Գաբրիէլ հրեշտակը ուրախութեամբ բարի
լուր մը երգեց , « ուրախ եղի՛ր » ըսելով սուրբ կոյսին ,
որ մեր անձերուն Փրկիչը ծնաւ :

Աստուած մարդոց այցելութեան եկաւ , և նա զոր
երկինք և երկիր չէին կրնար կրել , կոյսին արգանդէն
երեւան եկաւ իբրեւ կենսատու :

Մոգերը հետեւեցան իրենց առջեւէն գացող լու-
սապայծառ աստղին , աստուածորդւոյն ծնունդին նշան
համարելով զայն :

Այսօր Գարրիել հրեշտակը ուրախութեամբ երգեց սուրբ կոյսին, ըսաւ՝ ուրախ եղի՛ր և լինդա՛, Տէրը քեզի հետ է :

Այսօր հրեշտակապետին տուած բարի լուրը խնդութեամբ լեցուց սուրբ կոյսը, որովհետեւ Աստուծոյ միաժին որդին կոյսին արգանդին մէջ իջաւ :

Այսօր աշխարհ համօրէն ուրախութենէն փայլեցաւ սուրբ կոյսին տրուած բարի լուրին վրայ, որովհետեւ քանն Աստուած մարմին եղաւ և մեր մէջ բնակեցաւ :

2 Ո՛վ անակիղք բանդ Աստուած, որ Հօր ծոցէն ծնունդ առիր, հիմակ ալ յանձն առիր կոյսին արգանդին մէջ բնակիլ . կը գովաբանենք զքեզ, ո՛վ մեր հայրերուն Աստուածը :

Ո՛վ փառաւոր թագաւոր, որ անձեռագործ աթոռի վրայ կը նստիս, և հօր Աստուծոյ հետ էակից ես, այսօր անբան անասուններու մատրին մէջ դրուեցար . կը գովաբանեմք :

Մոգերէն պատուուեցար պանդոկին մէջ դու զոր կ'օրհնեն միշտ չորեքկերպեան հրեշտակները, երեք անգամ աղաղակելով, սո՛ւրբ, սո՛ւրբ, սո՛ւրբ . կը գովաւ :

Օրհնեցէք Տէրը, և ի սպառ փառաւորեցէք զայն :

Ո՛վ ժողովուրդներ, օրհնեցէք և ի սպառ փառաւորեցէք Բրիստոս անմահ թագաւորը, որ հօր Աստուծոյ և հոգի Աստուծոյ հետ էակից է, և այսօր սուրբ կոյսէն ծնաւ և զմեզ փրկեց :

Ո՛վ քահանաներ, օրհնեցէք և ի սպառ փառաւորեցէք արտաբաններուն արարիչ Բրիստոսը, որ հօր Աստուծոյ և հոգի Աստուծոյ հետ միեւնոյն փառքն ունի, և այսօր յանձն առաւ հողերէն մարդու ձեռքերէն մարդատուիլ և սրբեց զմեզ :

Մ Միաբերան երգերով կը փառաւորենք զքեզ ո՛վ աստուածածին , ճանապարհի լոյսին աղբիւրը , որ հաւատացեալները կը լուսաւորէ :

Դու մարդոց մէջ կուսութեան պարծանքն ես , դու ուրախութիւն պատճառեցիր հրեշտակներուն , դու աղամական անէծքը վերցուցիր . ուստի , ո՛վ աստուածածին , կը փառաւորենք զքեզ :

Արդարութեան արեւը ճշմարտապէս քեզմէ ելաւ , և քեզմէ ծագում առաւ տիեզերքին փրկութիւնը . միաբերան երգերով կը փառաւորենք :

Ո Կ'աղաչենք քեզի , ո՛վ որդի , որ հօրդ պէս սկիզբ չունիս , և այսօր Ադամին ընտելեամբ կոյսէն ծնար թէ՛ իբրեւ Աստուած և թէ՛ իբրեւ մարդ . ողորմէ՛ մեզի :

Կը պաղատինք քեզի , ո՛վ որդի , որ հօրդ հետ նոյն էութիւնը ունիս և այսօր մսուրին մէջ դրուեցար եւ հրեշտակներէն պատուուեցար թէ՛ իբրեւ Աստուած և թէ՛ իբրեւ մարդ . ողորմէ՛ մեզի :

Կը խնդրենք քեզմէ , ո՛վ ճշմարիտ սուրբ Հոգի , որ այսօր աղանձի պէս երեւելով՝ իբրեւ Աստուած յայտնուեցար աշխարհին . ողորմէ՛ մեզի :

Տ Դու որ հօր Աստուծոյ հետ հրեզէն աթոռի վրայ կը բնակիս և հրեշտակներն իբրեւ սպասաւոր կը գործածես , այսօր հօր Աստուծոյ յօժարութեամբ երկրի վրայ մարմնով երեցար կոյսէն ծնելով . անմարմին հրեշտակներուն հետ զքեզ միշտ կ'օրհնենք ու կը գովենք :

Քեզմէ կը զարհուրին և Վրդղան սերովբէներուն գունդերը , եւ իրենց թեւերով երեսնին կը ծածկեն : Բայց այսօր ի նշան քու մարդասիրութեանդ աղու մը պէս կոյսին ստինքներէն կերակրուեցար , անմար :

Դու որ անպատմելի փառքէդ երկրի վրայ իջար , մեր հողեղէն բնութեան ախտերը կրեցիր , այսօր մարդասիրութեամբ յաւիտենական կեանքիդ մէջ նորոգեցիր մեզաւոր Ադամը . անմար :

ՃԵ Կ'օրհնենք ու կը գովենք զքեզ , ո՛վ կոյս , աստուածային մարդեղութեան մայր ու բնակարան , որ մարդկային ազգին կենդանութեան գործիքը եղար . ուստի կը գովաբանենք զքեզ , ո՛վ աստուածածին եւ կոյս , մեր Փրկչին թէ՛ մայրը եւ թէ աղախինը :

Հօր Աստուծոյ ծնունդը , որ յաւիտենական է եւ անժամանակ է , ժամանակի մը համար քու որովայնիդ մէջ բնակեցաւ , բայց հօր Աստուծոյ չղատուեցաւ . ուստի կը գովաբան :

Քեզմէ ծնածը թէեւ խաչ ելաւ , սակայն հօր Աստուծոյ հետ փառքի աթոռին վրայ էր . թէեւ մարդոցմէ անարգուեցաւ , սակայն իր աստուածային էութեան համար հրեշտակները երկրպագութիւն կ'ընէին եւ փառք կուտային անոր , ուստի կը գովաբ :

Ո՛չ միայն մարդիկ , այլ եւ երկնային շօրքերը , անմարմին , հոգեզէն , հրեղէն , արթուն հրեշտակներուն գունդերը կը գովաբանեն , կ'օրհնեն եւ կը փառաւորեն զքեզ , մեր Փրկչին թէ՛ մայրը եւ թէ աղախինը :

ԿԱՆՈՆ ՀԻՆԳԵՐՈՐԴԻ ԱԻՈՒՐՆ

Այսօր որ յաթոռ փառաց ընդ հօր ծնանի ի սրբ-
Գրոյ կուսէն , մարմնացեալ բանն ծնանելով ըզ-
Բ օր սիեզերս յորդեգրութեան զնորհա :

Այսօր անպարագրեյի բանն հօր բազմի ի մտւոյ
 անբանից բոլորից տէրն , եւ ի վերայ տերութիցն հանգչի :

Որ նոյն ինքն է հառազայք փառացն հօր , ի յով-
 հաննէ հայցէր մկրտիլ ի յորդանանու յորձանսն , առա-
 քելական կոչմամբ զսիեզերս հրաւիրելով :

Զծնեալն ի սրբոյ կուսէն ընկալցով ի սիրտս մեր
 հաւատով , որպէս երբեմն ի գիրկսն Սիմէոն :

Օրհնեսցով զառաքեալն ի հօրէ , որ ի խանձարուս
 պատեցաւ վասն մեր , եւ փրկեաց զմեզ յանիծիցն Ա-
 դամայ :

Ուրախ լեր անապատ ծառաւի եւ ծաղկեա հաւա-
 տով երանութեամբ յայտմհեսէ , բանգի Քրիստոս յոյս
 յայտնեցաւ հեքանոսաց :

Զ որ յանճառելի ծոցոյ հօր ետրեմնէ ծագեցաւ ա-
Ր րի բեզակն արդարութեան անսկիզբն Աստուած ,
 զքեզ ընդ հրեշտակսն բարեբանեմք Աստուած հարցն
 մերոց :

Որ խոնարհեցաւ յերկնից փրկել զարարածս անյե-
 դապէս , մարմնացաւ ի կուսէն էակից բանդ հօր ,
 զքեզ :

Որ ի խանձարուս պատեցաւ անեղանելիդ , ոչ
 մեկնելով յանճին փառաց հօր , իսկակից սուրբ հոգ-
 ւոյն , զքեզ :

գ . Զեռ միաբանութեամբ օրհնեցե՛ք եւ առաւել
բարձր արտե՛րք գծե՛ա թախեան :

Զառափեալն ի հօրե գբանն եւ զմարմնացեալն ի
կուսեն զաճննելին , միաբանու :

Զծնեալն ի սրբոյ կուսեն եւ յաճբանից մսուր եղ-
եալ զհաց կենաց , միաբանու :

Զերկրապագեալն ի մոգուց եւ զմկրեալն ՚ի յոր-
դանան ի յովհաննէ , միաբանու :

Ե Աստուածածին եւ սրբունի որ գբանն Աստուած
անսերմն յղութեամբ յարգանդի կրեցե՛ր , անդադար եր-
գով մեծացուցանեմք :

Զեղ մայր կուսութեան եւ յղութեան լուսոյ , եւ
առագաս աննառելոյ բնակողին ի եղ փեսայացեալ
բանին , անդա :

Քեւ լուծան կնիք դասապարտութեան , եւ քեւ կանգ-
նեցաւ մեղուցեալ մայրն զլորեալ , վասն որոյ զեղ աս-
ուածածին եւ կոյս , անդա :

Ո . Որ երն ի սկզբանէ առ Աստուած եւ Աստուած
բանն , կերպարան անեղին եւ համագոյ սուրբ հոգւոյն ,
ի վերջին աւուրս ծանուցեալ , մարմնաւալ յանձն առ-
նու ի կուսական արգանդէ , վասն փրկութեան ազգի
մարդկան :

Յառաջ քան զթախեանս որդի մախալաւիսեան ,
այսօր յերկրի երեւեալ Աստուած եւ մարդ կտարեալ ,
խաճաճարօք պատի , եղանի եւ դնի յանբանից մսուր ,
վասն :

Ի Բերլինէմ հրեասանի երեւի արդարութեան աւ-
րեգակն , այսօր երկրպագի անեղն յարեւելից եկեալ
մոգուցն , եւ փառաբանի յերջանիկ ի բացօրեայ հով-
ուացն , վասն :

8 Որ ամենա եւ անհին հառակերպիցն վեհագոյն,
 քի փրկել զեկեղ եկեալ անմահից քաղաւորն, օրհնութիւն
 առաւորին :

Առաքի հրեւեակապետն առ սերօքն հոգեղէն, ասե-
 ինքն եւ արարողն առաքեալ ի հօրէ մարմնանայ ի քն
 փրկողն :

Մկրտի ի յորդանան վկայելով հօր եւ հոգւոյն,
 ովսանա ի բարձունս երգէին մանկունքն օրհնութիւն
 որդւոյ Դաւթի :

27 Անթառաք ծաղիկ անդասապարս ջառաւիղ, վե-
 րէ բաբուսեալ յարմատոյն յեսեսայ, զեկ եռայիաս
 կանխաւ վերագոչեաց եօթնարփեան զնորհաց
 հոգւոյն ընդունարան զոյ. ասուածածին եւ կոյս, զեկ
 ձեծացուցանեմք :

Համեղանաւակ պսղոյն բանաւոր բարունակ, յորմէ
 Էրեցաւ մեզ ռդկոյզն անսպառ յուրախութիւն ճշմե-
 ցելոյն ի նաւակմանէ ծառոյն զիտութեան. սրբունի ա-
 նարաւ, ամենեքեան զեկ :

Քաղաքավարեալ ի մարմնի անարաւ վարուք, այ-
 սօր յառաքելոյն ամփոփեալ վերին անհարկութեամբն
 վերափոխեցաւ յարժայութիւն որդւոյ քն եւ Ասուծոյ
 ձեռոյ, բարեխօս խոսովանողացս. զեկ :

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Այսօր բանն Աստուած, որ հօր Աստուծոյ հեա փառ-
 քի աթոռին վրայ նստած է, սուրբ կոյսէն կը ծնի, եւ
 մարմին առնելով ամբողջ աշխարհս ալ իր որդեգրու-
 թեան շնորհքին մէջ կը ծնի :

Այսօր Աստուածորդին , որ տեղ մը չի բովանդակիր , բոլոր արարածներուն տէրը , անքան կենդանիներու մօտերին մէջ կը նստի , բայց կը հանգչի քերովբէներուն վրայ :

Նա որ իր հօր փառքին ճառագայթն է , կը խնդրէր որ Յովնաննէս զինքը մկրտէ Յորդանանու ջուրերուն մէջ , և ամբողջ աշխարհը կը հրաւիրէր՝ յատկապէս զրկուած ըլլալով Աստուծոյ կողմէն :

Հաւատքով մեր սիրտերուն մէջ ընդունինք զայն որ սուրբ կոյսէն ծնաւ , ինչպէս երբեմն Սիմէոն ընդունեց իր գրկին մէջ :

Օրհնենք հօր Աստուծոյ զրկուածը , որ մեզի համար լաթի կտորուանքներու մէջ փաթթուեցաւ , եւ Ադամի անէծքէն փրկեց զմեզ :

Ուրախ եղի՛ր , ո՛վ անջրդի անապատ , և այսուհետեւ շէնցի՛ր երանութիւն տուող հաւատքով , որովհետեւ Քրիստոս կռապաշտներուն լոյս յայտնուեցաւ :

2 Ո՛վ անսկիզբ Աստուած , արդարութեան արեւ , որ հօր Աստուծոյ էութեան անբացատրելի ծոցէն ծագեցար . հրեշտակներուն հետ կը գովաբանենք զքեզ , ո՛վ մեր հայրերուն Աստուածը :

Որ առանց ո եւ է փոփոխութեան երկինքէն իջար արարածները փրկելու , և դուն որ հօր Աստուծոյ հետ նոյն էութիւնն ունիս , մարմին առիր կոյսէն . հրեշտակներուն հետ զքեզ կը գովաբանենք :

Դուն որ ո՛չ մէկէն ստեղծուած ես , և սուրբ Հոգիին հետ նոյն բնութիւնը ունիս , լաթի կտորուանքներու մէջ փաթթուեցար , չբաժնուելով հօր Աստուծոյ անքննելի փառքէն . հրեշտակներուն հետ զքեզ :

Միաբերան օրհնեցէք տէրը և ի սպառ փառաւորեցէք զայն :

Բանն Աստուածը , որ հօրմէն ղրկուեցաւ և անքննելի կերպով կոյսէն մարմին առաւ , միաբերան օրհն :

Զայն որուն մոգերը երկրպագութիւն ըրին , եւ որ Յովհաննէսէն մկրտուեցաւ Յորդանանու մէջ , միաբերան օրհն :

Ս Ո՛վ աստուածածին և սուրբ Մարիամ , որ արգանդիդ մէջ կրեցիր բանն Աստուածը առանց սերմի յղանալով , անդադար երգերով կը փառաւորենք զքեզ :

Որ կուսութեամբ մայր եղար և լոյսը յղացար , և քեզի միաւորուող և անբացատրելի կերպով քու մէջդ ապրող բանն Աստուծոյ ներքին սենեակ եղար , անդառնալով :

Քեզմով քակուեցաւ աշամական դատապարտութեան վճիռը , և քեզմով ոտք ելաւ դարձեալ մեղքով գլորող մայրը (Եւան) . ուստի ո՛վ աստուածածին և կոյս , անդա :

Ո Նա որ սկիզբէն Աստուծոյ քով էր և բանն Աստուած էր , սուրբ Հոգւոյն հետ նոյն գոյութիւնն ունէր , և կերպարանքն էր հօր Աստուծոյ որ ոչ մէկէն ստեղծուած է , որոշեալ ժամանակին մէջ յանձն ի՛ առնէ կուսական արգանդէն մարմին առնել մարդկային ազգը փրկելու համար :

Բոլոր ժամանակներէն առաջ և յաւիտենապէս գոյութիւն ունեցող որդին՝ իբրեւ կատարեալ Աստուած և մարդ այսօր երկրի վրայ երեւելով՝ լաթի կտորուանքներով կը փաթթուի , մարդ կ'ըլլայ և անբան կենդանիներու մոտերին մէջ կը դրուի , մարդկային ազգը փրկելու համար :

Արդարութեան արեւը Բեթլէհէմի մէջ կ'երեւի , ո՛չ

մէկէն ստեղծուածին այսօր երկրպագութիւն կ'ընեն տրեւելքէն եկող մողերը , և կը փառաւորեն զայն բաց դաշտի վրայ ապրող երջանիկ հովիւները :

Տ Օրհնեալ ըլլայ այն որ մեր փրկութեանը համար ղրկեց անմահ և չորեքկերպեան վեհ հրեշտակներէն անքննելի և անտեսանելի Թադաւորը :

Հողեղէն սրբէին (Մարիամու) կը ղրկուի հրեշտակապետը , որ կ'ըսէ անոր . արարածոց տէրն ու արարիչը ու փրկիչը հօր Աստուծոյ կողմէ ղրկուելով մարմին կ'առնէ քեզմէ :

Յորդանանու մէջ կը մկրտուի , հայր Աստուած և հոգին Աստուած կը վկայեն , մանուկները կ'երգէին . օրհնեալ ըլլայ Դաւիթին որդին :

ՃԵ Ո՛վ անթառամելի ծաղիկ , Եւայի դառապարտութենէն զերծ բողբոջ , որ Յեսսէի արմատէն բուսար . Ճսայի մարգարէն կանուխ աղաղակեց թէ դուն սուրբ Հոգիին եօթն շնորհներուն ընդունարան պիտի ըլլաս . ո՛վ աստուածածին և կոյս , կը փառաւորենք զքեզ :

Համեղ պտուղին (Գրիստոսի) հոգեւոր որթատունկն ես գուն , քեզմէ կթեցինք մենք անսպառելի ողկոյղը , որ ուրախացուց զանոնք որք ճաշակած էին գիտութեան ծառին պտուղէն . ո՛վ անարատ որբունի , ամենքս կը փառաւորենք զքեզ :

Անարատ վարքով մարմնաւոր կեանքդ վարեցիր , և այսօր առաքեալները Աստուծոյ հրամանաւ ամփոփեցին քու մարմինդ և փոխադրուեցար քու որդւոյդ և մեր Աստուծոյ արքայութիւնը , բարեխօս ըլլալու մեզ ամէնուս որ կը ճանչնանք զքեզ :

ԿԱՆՈՆ ՎԵՑԵՐՈՐԴԻ ԱԻՈՒՐՆ

Ա Ամսկզբնական տեղի փառաց ԲՈՑ ՏՈՒՆՈՂ , որ ի
Բ մեզ հրաւարդեցաւ երեւելով անհառաքար
Դ ծնունդ, այսօր ցնծութիւն յայտնեցաւ ժողովուրդը :
 Անմարմնական հոգեղինացն երգակցելով բոցեղին
 փայլմամբ , բափանցիկ հրածին ամպոյն սիւն գործեալ
 յայրին , այսօր դասակից եղեն հովիւքն հանդիսի վեր-
 անցն :

Ընդհանուր ծաւալեցաւ ծագումն լուսոյ , մոգուցն
 ճեշեւելով աստեղքն գուռակեալ զծնունդ յայրին , անդ
 մասուցանէին զընծայս աստուածային ծննդեանն :

Որ յեութեանդ ես ընդ հօր եւ սուրբ հոգւոյն ան-
 տկիզբն որդի , խոնարհեցաւ ի հայրական ծոցոյ , մարդ
 եղեալ մարմնացաւ ի կուսէն , բառնալով զյաղբումն
 մահու յանցանաց նախահօրն , ԲԵՂ ԵՐԳԵՄԲ ԸՆԴ ԳՕՐԱ
 հրեշտակացն ի մեջ հովուացն , օրհնեալ եւ ԲԻԽՍՈՍ
 նախալուիսեան բանդ :

Այսօր ծնար որ ի հօրէ յառաջ ԲԱՆ ԳՅԱԻՍԵԱՆՍ
 որդի , հառազայք փառաց եւ ծագումն յանմեկնելի լու-
 սոյն , աստղագուռակ տեսեամբն յայրին իջեւանի եւ 'ի
 մտուր անբանից բազմեալ , ԲԵՂ ԵՐԳԵՄԲ :

Թագաւոր փառաց ԲԻԽՍՈՍ եւ արարիչ բոլորից ,
 Աստուած հօր իօխան հայր հանդերձեալ լուսոյն , մա-
 ճուկ երեւեալ այսօր անփոփոխելիդ ի յեութեան , ԲԵՂ
 ԵՐԳԵՄԲ :

Զ Որ խոնարհեցաւ ի հայրական ծոցոյ բնակիլ յար-
Է զամբի կուսին , Աստուած հարցն մերց :

Որ գրացար յերկիր եւ ծնար անախս , ազատելով
զախսի զծնունդս , Աստուած հարցն մերոց :

Բարեբանեմք զեակիցդ հօր եւ հոգւոյն անդադար
հոգեւոր երգով , Աստուած հարցն մերոց :

գ Զառաքեալն ի հօրե լոյս իմաստութիւն եւ բան ,
զեակիցն հօր եւ հոգւոյն , օրհնեցեք եւ բարձր արարեք :

Զծնեալն ի սրբոյ կուսէն զխոստովանեալ բազա-
ւորն , զերկրապագեալն ի մոգուցն , օրհ :

Որ իջանելով ի ջուրսն սրբեաց զյորդանան , եւ
զմկրեալն ի յովհաննէ , օրհ :

ւ Որ զաննառելին ծնար սուրբ աստուածածին կոյս ,
օրհնեալ եւ յաւիտեան :

Որ զարարչակիցն հօր զ'ի սկզբանէ զբանն Աստուած
յորովայնի բուս կրեցեր , օրհ :

Զֆեղ եզեկիկէ ետեւ երկնային դուռն եւ հարսն
անփորձ , օրհ :

ռ Հրաշափառ ծնունդ քո ի սուրբ կուսէն այսօր
ռ ցուցաւ ազգի մարդկան , անսկզբնակից բանդ-
եակից հօր :

Յայսնութեամբ քո սէր ցնծացաւ երկիր , եւ նորոգ-
եալ եղեւ Ադամ յառաջին յանցանաց ի մեղաց իւրոց :

Դասք հովուացն յերկրի փառաւորեին զքո ամենա-
կեցոյց զալուսդ , որ երեւեցար քո արարածոցս :

ս Այսօր յայնեցաւ մեզ բարձրեալն բազմեալ բանն
յանբանից մսուր , զառն եւ երկնաւոր հաց :

Այսօր ցնծան զուարթունք երկնից տեսանելով զա-
հաւոր զահագին եւ զհրաշալի ծնունդն , որ լոյս առ-
խարհի ցուցաւ :

Ընդ իջանել զուարթնոցն ի փառաբանութիւն , տե-

սանեին ամպ լուսոյ սիւն գործեալ ի հրալից վիմին ,
դասք երգանիկ հովուացն :

ՃԷ Զեկ հայր յառաջ քան գյաւիսեանս բարեբանեն

ԲԳ դասք անմարմնոց հրեւեակաց , ձայնիւ երգով

Վ գոչեն եւ աղաղակեն՝ Ասուած ասուածոց եւ

սէր սերանց փրկիչ գոլով :

Առաքեցեր զո միածինդ մարմնանալ ի սուրբ կու-
սեն եւ անարատ ծնանիլ յորովայնէ անապական , բառ-
նալով զմեր նեղութիւնս , Ասուած :

Շնորհք բորի յերուսաղէմ երեւեցաւ հեքանոսաց ,
զի արարիչն յաւիսեմից տղայ եղեալ յորդգրութիւն կե-
նաց կոչե , Ասուած :

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Քու փառքդ ցոյց տուող անսկիզբ տեսիլը (Քրիս-
տոս) , որ զարմանալի կերպով մեր մէջ երեւցաւ , ան-
բացատրելի կերպով ծնելով , այսօր բոլոր աշխարհի ու-
րախութիւն պատճառեց :

Այսօր անմարմին հրեշտակները բոցեղէն պայծա-
ռութեամբ միասին երգեցին , և իրենց լուսաւորութեան
թափանցիկ հրեղէն ամպը սիւն մը ձեւացուց պանդո-
կին մէջ , և հովիւներն ալ մասնակից եղան երկնաբը-
նակներուն հանդէսին :

Ետզած լոյսը ամէն կողմ ծաւալեցաւ , մոգերը
առողին հետեւեցան , որ կը ծանուցանէր պանդոկին
մէջ կատարուած ծնունդը , և հոն կը մատուցանէին
առատածային ծնունդին նուէրները :

Ո՛վ անակիզը որդի, որ հօր Աստուծոյ և սուրբ Հոգիին հետ նոյն էութեան մէջ ես, հայրական ծոցէն վար իջար, մարդ ըլլալով մարմին առիւր կոյսէն, նախահօր (Ագամին) մահառիթ յանցանքին յաղթութիւնը կոտրեցիր. հովիւնեբուն մէջտեղ կեցած հրեշտակային գունդերուն հետ կ'երգենք և կ'ըսենք. օրհնեալ ես գուն, ո՛վ Քրիստոս բանն Աստուած, որ ամէն ժամանակներէ առաջ յաւիտեանապէս գոյութիւն ունիս:

Այսօր ծնար դուն որ յաւիտեանապէս հօր Աստուծոյ որդին ես, անոր փառքին ճառագայթն ես, և անբաժանելի լոյսին ծագումն ես. աստղին միջոցաւ գուշակուած տեսիլքով պանդոկին և անբան կենդանիներու մտուրին մէջ կը բազմիս. հովիւնե:

Ո՛վ Քրիստոս, փառաւոր թագաւոր, և տէր բոլոր արարածներուն, աստուած, հօր, իշխան, և երկնաւոր լոյսին հայր, այսօր իբրեւ մանուկ երեւցար առանց փոփոխութիւն կրելու էութեանդ մէջ. հովիւնեբուն:

2 Հայրական ծոցէն վար իջար կոյսին արգանդին մէջ բնակելու համար, ո՛վ մեր հայրերուն Աստուածը:

Մեղքցար այս աշխարհին, և առանց ախարի ծնար, տխառար մարդիկը ազատելով. ո՛վ մեր:

Միշտ հոգեւոր երգեր երգելով կը գովարանենք զքեզ, որ հօր Աստուծոյ և հոգի Աստուծոյ հետ նոյն էութիւնն ունիս. ո՛վ մեր:

Օրհնեցէք և փառաւորեցէք զաքս որ հօրմէն ղրկուեցաւ, իմաստութիւնը, լոյսը, բանականութիւնը:

Ձայն որ սուրբ կոյսէն ծնաւ և իբրեւ երկնաւոր թագաւոր կը գաւառնինք, և որուն երկրագագութիւնը բոլոր մոգերը:

Որ ջուրերուն մէջ իջնելով սրբեց Յորդանանը , և մկրտուեցաւ Յովհաննէսէն :

Մ Ո՛վ սուրբ կոյս տառուածածին , որ անբացատրելի էակին ծնունդ տուիր , յաւիտեան օրհնեալ ես :

Որ որովայնիդ մէջ կրեցիր բանն Աստուածը , որակիզբէն հօր Աստուծոյ հետ ստեղծագործութեան մասնակցեցաւ , յաւիտ :

Սգեկիէլ մարգարէն զքեզ տեսաւ կանուխէն իբրեւ երկինք տանող ճամբուն դուռը և իբրեւ անպորձ կին , յաւիտ :

Ռ Ո՛վ անակիզբ և հօր հետ էակից եղող բանդ Աստուած , այսօր մարդկային ազգին յայտնուեցաւ սուրբ կոյսէն քու հրաշափառ ծնունդդ :

Ո՛վ տէր , երկիրը հրճուեցաւ քու յայտնուելուդ վրայ , և Ադամը նորոգուեցաւ իր առաջին յանցանքէն , իր մեղքէն :

Հովիւները երկրի վրայ կը փառաւորէին քու գալուստդ , որ ամէնուն փրկութիւն եղար , երբ երեւցար մեզի՝ քու արարածներդդ :

Տ Այսօր բարձրեալ բանն Աստուած ինքզինք յայտանեց , անբան անասուններու մտւրին մէջ նստած , թէ դառնուկն է և երկնաւոր հացն է :

Այսօր երկնից հրեշտակները կը խայտան տեսնելով տէաւոր , սարսափելի և հրաշալի ծնունդը , որ աշխարհի լոյս յայտնուեցաւ :

Սրբ հրեշտակները վար իջան փառաբանութիւն տալու համար , երջանիկ հովիւները կը տեսնէին որ լուսեղէն ամպ մը սիւն կը ձեւացնէր բոցեղէն պանդոկին մէջ :

ՃԵ Անմարմին հրեշտակները կը գովաբանեն զքեզ :

«Վ հայր, որ ամէն ժամանակներէն կանուխ ես, կ'երգեն և կ'աղաղակեն թէ աստուածներուն աստուածը և տէրերուն տէրը մարդոց փրկիչ եղաւ :

Քու միածին որդիդ զրկեցիր որպէսդի սուրբ կոյսէն մարմին առնէ և առանց անմաքութեան ծնի անապական որովայնէն, մեր նեղութիւնները կրելով :

Երուսաղէմի մէջ հեթանոսներուն համար ամենամեծ պարգև մը, շնորհք մը երեւցաւ, որովհետեւ յաւիտենական արարիչը մարդ ըլլալով զամենքը կը հրաւիրէ որդեգիր ըլլալ իր կեանքին :

ՎԱՆՈՆ ԵՕՔՆԵՐՈՐԴԻ ԱՒՈՒՐՆ

- Ա Անեղանելի բնութիւն որ յեւթեանդ եւ ընդ
Բ հօր, ծնար ի սրբոյ կուսէն, զեղ բարեբանմմ
Դ արարչակից հօր :

Անեղանելի արարող որ վասն մեր մարմնացար եւ
 ցնծութիւն աշխարհի յայտնեցար, զեղ :

Մկրտեցար ի յորդանան ի յովհաննէ, աղուճակեաց
 սուրբ հոգւոյն վկայեալ երկնային ձայնիւն, զեղ :

Բանն առաքեալ ի հօրե որ վասն մեր մարմնացաւ,
 եւ ցնծութիւն աշխարհի յայտնեցաւ, զեղ բարեբանմմ
 աստուածածին կոյս :

Ձի որում ոչն հանդուրժէին բոցանոյլ սերօքէն,
 հա բնակեցաւ ի ուն որովայնի, զեղ :

Յորմէ սարսեալ դողային փայլակնացայս ի լուսոյն,
 ի գիրկս քննա ընկալար, զեղ :

Լոյսդ որ ի հօրե առաքեցար յորժամ իջեր ի յերկ-
 ցից եւ մարմնացար ի սրբոյ կուսէն, դու եւ գառն
 Աստուծոյ եւ որդի հօր :

Այսօր յայրին բնծայեցար փրկիչ եւ ի մոգուցն եւ-
 փրդագեցար, եւ հովուացն տեսեալ ասէին, դու :

Ի նմանութիւն աղաւնոյ տեսեալ զհոգին սուրբ յով-
 հաննէս, աղաղակեւ ասելով, սա է գառն Աստուծոյ եւ
 որդի հօր :

- Զ Փառաւորեալ Աստուած սքանչելի մեծագործու-

Ը թեամբ, եկիր ի փրկել զարարածս քն, Աստուած
 հարցն մերոց :

Ծնար ի կուսէ աննառելի բանդ , ի հօրէ ոչ մեկ-
նեցար , օրհնեմք զեղ անհասանելի լոյս , Ասուած :

Երեւեցար յաշխարհի որ իջեր ի յորդանան մկրտիչ
ի յովհաննէ , որ զշուրսն սրբեցեր , սրբեա զմեզ ի մե-
ղաց մերոց , Ասուած :

Վ Ամենայն գործք տառն զնա անդադար , զան-
կիզբն Ասուած զանյաղթելի զթագաւորն օրհնեցեմք զո-
վեցեմք եւ բարձր արարեմք զնա յաւիտեան :

Որ են փառօք ի յերկինս անսկզբնակից որդին , իջ-
եալ ի յերկնից մարմնացաւ ի կուսէն , օրհ :

Ըզնեալն ի սուրբ կուսէն զեղեալն յանբանից մը-
սուր , եւ զմկրտեալն ի սուրբ յորդանան , օրհ :

Զեակիցն հօր եւ որդւոյ զսուրբ հոգին , զնորոգողն
եւ զանապառ աղբիւրն լուսոյ , որ լուսաւորեացն զմեզ-
օրհ :

Մ Զկուսութիւնդ քո ասուածածին անարատ զոր ոչ
բոցակիզեաց հուր ասուածութեանն , մեծացուցանեմք :

Որ յարգանդի քում անապականաբար բնակեցաւ
Քրիստոս Ասուած , եւ փրկիչ անձանց մերոց , մեծա-
ցուցանեմք :

Անհասանելի տրուական յայտնութիւն աշխարհի
ծագեցաւ , անմատոյց լուսոյն երկրպագեսցուք :

Ո Խոնարհեցար ի բարձանց եւ մարմնացար ի կու-
սէն , որ նստիրդ ի քոքես արարիչդ արարածոց :

Երկնք չէին բաւական փառաց անմահ անեղիւ ,
արգանդ կուսին ծուծկալեալ ընդունիլ զգանձդ երկնա-
յին :

Յորմէ սարսեալ սերօքէն ոչ իօխէին մերձեմալ , ի
խանձարուրս պատեցար եւ եղար ի մսուր անբանից :

Յ Հրատալի բարբառք երկնաւոր զօրացն, հնչմամբ օրհնէին զանմահ քաղաւորութիւնն:

Աննառ ծնունդն փառօք երեւեալ, եւ աստղն լուսալայծառ հովանի եր այբին:

Բանն բազմեալ յանբանից մտաւ, եւ մոզմն հետեւէին ծագմամբ լուսափայլ աստղն:

ԶԵ Սիւն լուսոյ եւ ամպ հովանի սուրբ կոյս, որ
Բ ցօղեցեր ի մեզ գցողն երկնային, զեղ բարեբա-
Տ նեմք աստուածածին կոյս:

Անկեզ մօրենի եւ սօրեհօղեղեն սուրբ կոյս, քան զի պսուղն կեանաց ի քնն տուաւ մեզ, զեղ:

Անիծից լուծիչ եւ քաւիչ մեղաց սուրբ կոյս, որ զանճանելին էից ի գիրկս քո բարձեր, զեղ:

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ո՛վ անեղ բնութիւն, որ հօր Աստուծոյ հետ նոյն բնութիւնը ունիս, սուրբ կոյսէն ծնար. կը գովարանենք զքեզ, որ ստեղծագործութեան մասնակցեցար հօր Աստուծոյ հետ:

Ո՛վ ստեղծող որ մէկէ մը ստեղծուած չես, մեղի համար մարմին առիր և աշխարհի ուրախութիւն յայտնուեցար. կը գովաւ:

Յորդանանու մէջ Յովհաննէսէն մկրտուեցար, սուրբ հոգին աղաւնիի պէս երեւելով վկայութիւն տուաւ երկնաւոր հօր ձայնին հետ. կը գովաւ:

Բանն Աստուած հօրմէն ղրկուեցաւ և մեղի համար մարմին առաւ, և աշխարհի ուրախութիւն յայտնուեցաւ. կը գովարանենք զքեզ, ո՛վ աստուածածին կոյս:

Որովհետեւ քու որովայնիդ մէջ բնակեցաւ նա որուն չէին կրնար դիմանալ բոցափայլ սերոքէները . կը գովա :

Քու գրկիդ մէջ ընդունեցիր այդ կայծակնացայտ լոյսը , որո՞ւ սարսափահար կը դողային , կը գովա :

Դու Աստուծոյ գառնուկն եւ որդին ես , ո՛վ լոյս , որ հորմէն ղրկուեցար երբ երկինքէն իջար եւ սուրբ կոյսէն մարմին առիր :

Ո՛վ փրկիչ , այսօր պանդոկին մէջ նուէրներ ընդունեցիր , եւ մոգերուն երկրպագութիւնը , եւ հովիւները տեսան ու ըսին . դու հօր Աստուծոյ գառնուկն ու որդին ես :

Յովհաննէս սուրբ Հոգին աղաւնիի կերպարանքով տեսնելով , կ'աղաղակէր ու կ'ըսէր . ահա Աստուծոյ գառնուկն եւ հօր որդին :

Հ Հրաշալի մեծագործութիւններով փառաւորուած Աստուած , եկար փրկելու քու արարածներդ , ո՛վ մեր հայրերուն Աստուածը :

Ո՛վ անպատմելի բանդ Աստուած , կոյսէն ծնար , հօր Աստուծմէ չղատուեցար , կ'օրհնենք զքեզ անըմբռնելի լոյս , ո՛վ մեր :

Աշխարհի վրայ երեւցար , Յորդանան իջար Յովհաննէսէն մկրտուելու , դուն որ ջուրերը սրբեցիր , սրբէ՛ զմեզ մեր մեղքերէն , ո՛վ մեր :

Տիրոջը բոլոր արարածները միշտ օրհնեցէ՛ք զինքը . օրհնեցէ՛ք , գովեցէ՛ք եւ փառաւորեցէ՛ք ի սպառ անսկիզբ Աստուածը , երկնային անյաղթելի թագաւորը :

Հօր Աստուծոյ պէս անսկիզբ եղող որդին , որ իր փառքովը երկինքն է , եւ երկինքէն ելնելով կոյսէն մար-

մին առաւ , օրհնեցէք , գովեցէք և փառաւորեցէք ի սպառ :

Զայն որ սուրբ կոյսէն ծնաւ , անբան անասուններու մտուրին մէջ դրուեցաւ և սուրբ Յորդանանու մէջ մկրտուեցաւ , օրհնե :

Սուրբ հոգին որ հօր Աստուծոյ և որդի Աստուծոյ հետ նոյն էութիւնը ունի , կը նորոգէ և լոյսի անսպառելի աղբիւր է , որ լուսաւորեց զմեզ , օրհնեցէք , գովեցէք և փառաւորեցէք ի սպառ :

Մ Ո՛վ անարատ աստուածածին , կը փառաւորենք քու կուսութիւնդ , որ չայրեցաւ աստուածութեան կրօնակէն :

Քրիստոս Աստուած արգանդիդ մէջ բնակեցաւ առանց ապականութեան , և փրկեց մեր անձերը , կը փառաւորենք զքեզ :

Տէրունական անըմբռնելի կարգադրութեամբ յայտնութիւն մը եղաւ աշխարհի . երկրպագութիւն ընենք անմատչելի լոյսին :

Ո Դու որ արարածները ստեղծեցիր և քրօքէներուն վրայ կը նստէիր , բարձունքէն վար իջար և կոյսէն մարմին առիր :

Երկինք անկարող էր կրելու , բովանդակելու քու փառքդ , դուն որ անմահ ես և ո՛չ մէկէն ստեղծուած ես , բայց կոյսին արգանդը բաւեց ընդունելու զքեզ , որ երկնաւոր գանձ ես :

Լաթի կտորուանքներու մէջ փաթթուեցար և անբան կենդանիներու մտուրին մէջ դրուեցար , դուն՝ որ մէ սերորէները սարսուռով չէին համարձակիր մօտենալ :

Տ Երկնային զօրքերուն զարմանալի ձախերը ազդակելով կ'օրհնէին անմահ թագաւորութիւնը :

Անպատմելի ծնունդը փառաւոր երեւցաւ, և լուսափայլ աստղը հովանի էր պանդոկին վրայ :

Բանն Աստուած անբան անասուններու մտերին մէջ նստաւ, մոգերը կը հեռեւէին լուսափայլ աստղին ծագման :

ՃԵ Ո՛վ սուրբ կոյս, լուսեղէն սիւն և հովանաւոր ամպ, որ երկնային շաղը մեր մէջ ցօղեցիր, կը գովաբանենք զքեզ, աստուածային կոյս :

Ո՛վ սուրբ կոյս, դուն այն մորենին ես որ չէր այրեր, և հողեղէն սերորէ ես, որովհետեւ կեանք տուող պատուը քեզմով տրուեցաւ մեզի, կը գովա :

Անէծքը քակող և մեղքերը սրբող սուրբ կոյս, որ քու գրկիդ մէջ կրեցիր զայն, որուն չէին կրնար բաւական ըլլալ բոլոր արարածները, կը գովա :

ԿԱՆՈՆ ՌԻՔԵՐՈՐԴԻ ԱՌՈՒՐՆ

ԱՀ Լոյս ի լուսոյ ի հօրէ առաքեցաւ եւ մարմնա-
ԴԺ ցաւ ի սուրբ կուսէն, զի վերսին նորոգեցես
ԴԲ զապականեալն Ադամ:

Դու Աստուած ի յերկրի երեւեցաւ եւ ընդ մարդկան
 օրջեցաւ, եւ փրկեցեր զսիւզերս յանիծիցն Ադամայ:

Քեզ ի յերկնից վկայեալ հօր քո ձայն, ասէ՛ դա է
 քիմ որդի, եւ սուրբ հոգին զեզ յայնեաց. աղաւնս-
 կերպ երեւմամբ:

Զեզ ուր հոգւով եւ հրով մաքրեցեր զմարդկան աղ-
 օտելութիւն, որպէս զԱստուած եւ զփրկիչ ամենեւեան
 օրհնեցուի:

Փրկիչն երեւեցաւ եւ զառիարհս ապրեցոյց ի պատ-
 հանաց թնամաւոյն, որդեգրութիւն ծնորհելով ի ձեռն
 մկրտութեան:

Զրով կիզու զմեղս մեր այսօր՝ երեւեալ ապրեցու-
 ցիչն, եւ զովացուցանէ զառիարհս աստուածային ջը-
 քովն:

Զգլուխ վիճապին փրկիչն ջախջախեաց ի յորդանան
 ի գետն, եւ ինքեան իօխանութեամբ զամենօտեան ապ-
 րեցոյց:

Զհին մաւղն նորոգելով փրկիչն ի մկրտութիւն զայ
 այսօր, զի զապականեալ զհոլութիւնս ջրով նորս գոր-
 ձեցէ, ամապական զգետս փոխարէն թալով մեզ:

Մկրտի Քրիստոս եւ սրբին առաքածք ամենայն եւ
 թայ մեզ բողոքիւն մեղաց, ջրով եւ հոգւով վերաօր-
 քելով զմեզ:

Հ Տնօրինեցաւ յարգանդի կուսին իսկակից հօր եւ սուրբ հոգւոյն, բանն առաքեալ ի հօրէ յաղագս նախաւսեղծ մարդոյն բառնալով զյանցանս, ժողովուրդք օրհնեցեք զառաքեալն ի հօրէ զԱսուած հարցն մերոց :

Նախալաւիսեան որդին փառակից հօր եւ սուրբ հոգւոյն, ի յորդանան եկն այսօր մկրթիլ ի յովհաննէ, կերպացեալ իմովս յաղագս իմ զնախահօրն եբարձ ըզմեղս, ժողո :

Մաքրողական պարգեւեցան օնորհք աղանակերսք իջմամբ սուրբ հոգւոյն ջուրցն սրբութեան, եւ հայր ի վերուս վկայեալ կրկնակի ծննդեամբ դա է որդի իմ սիրելի, միաբան եւ մեք օրհնեսցուք զառաքեալն ի հօրէ զԱսուած հարցն մերոց :

Գ Զսէր օրհնեցեք բարձր արարեք զնա յաւիսեան : Արարիչն երկնի եւ երկրի Ասուած եւ մարդ գոլով, երեւեալ ի հոսանսն յորդանանու ասուածախառն մարմնով, լուաց զսիրեղեսս ի մեղաց, բարձր :

Միաբանութեամբ օրհնեցեք քահանայք եւ ժողովուրդք զամենասուրբ զերրորդութիւնն, զհամագոյ եւ զմի ասուածութիւնն, բարձր :

Ծ Յանճառ փառաց խոնարհեցար ի մեր բնութիւնս բանդ Ասուած, եւ մարմնացար ի սրբոյ կուսէն :

Եւ ծնար ի սուրբ կուսէն անապական մարմնով, զգեզ անդադար բարեբանեալ մեծացուցանեմք :

Այսօր զեկեալդ ի փրկութիւն ազգի մարդկան, միաբանութեամբ ամենեքեան մեծացուցանեմք :

Ո Պատկերակից եղեր հողեղին բնութեանս, տնօրինեցար յարգանդի կուսին բանդ Ասուած, զմերս վաւանորոգել պատկեր :

Մերկացեալ ի նաւակմանէ նախասեղծին զփառս

միւսանգամ վերստին շնորհելով զմեռ վերանորոգել
ի փառս :

Մկրտեալ ի յորդանան ի յովհաննէ , ասուածային
բնութեամբ մարմնովն զոր ի մէջ էառ , զմեզ լուսա-
ւորելով ասուածային ծագմամբ :

Տ Զանբաժանելի զբանն հօր եւ զանսկիզբն նորա
զորդին որ ի յորդանան այսօր զմեզս մեռոյց եւ զաւ-
խարհս լուսաւորեաց , բարեբանելով միշտ յաւիտեան :

Որ ի հօրէ վկայեալ որդին՝ յայտնեալ հոգին իջեալ
ձեռնադրէր կարապետն , զի եւ մեզ օրհնեսցուի զերբո-
ղութիւն միասնական , բարեբա :

Որ ի հրեշակաց օրհնաբանեալ Ասուած , ի հս-
սանսն յորդանանու տեսեալ յովհաննէս ասէր , ահա
գառն Ասուծոյ որ վկայի ի սուրբ հոգւոյն , զոր օրհնե-
ցուի միշտ յաւիտեան :

Ճ Անսկիզբն Ասուած բանդ որ ի հօրէ առաքե-
ցար , բնդ ժամանակաւ լինել հանեցար եւ մարմնա-
ցար ի սուրբ կուսէն վասն մերոյ փրկութեան , այսօր
մկրթի ի յորդանան ի յովհաննէ , բառնալով զյանցանա-
առաջին նախաստեղծ մարդոյն :

Անեղանելիդ Ասուած բանդ անմեկնելիդ ի հօրէ ,
բնդ ժամանակաւ լինել հանեցար եւ մարմնացար ի
սուրբ կուսէն Ասուած եւ մարդ յայտնեալ , այսօր մկր :

Զորեկեբրպեան կենդանեացն զխորհուրդ քարոզեաց
ամլորդին՝ տեսանելով սուրբ զհոգին աղաւակեալ իջ-
մամբ ի վերայ ջուրցն , աղաղակէր ասելով , ահա
գառն Ասուծոյ որ ի հօրէ վկայեցաւ դա է որդի իմ
սիրելի , բնդ որում ես հանեցայ :

ԱՇԽԱՐՀԱՐԹԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ո՛վ լոյս Բրիստոս, լոյս հօրմէն ղրկուեցար և սուրբ
կոյսէն մարմին առիր, որպէսզի գարձեալ նորոգես ա-
պականած Ադամը :

Ո՛վ Աստուած, երկրի վրայ երեւցար և մարդոց
հետ պտտեցար, և բոլոր աշխարհը փրկեցիր Ագամի
անէծքէն :

Քու հօրդ ձայնը քեզի համար վկայութիւն տուաւ
երկինքէն, ըսաւ՝ ատիկա է իմ որդիս, և սուրբ հոգին
զքեզ յայտնեց աղանձի պէս երեւելով :

Ամենքս իբրեւ Աստուած և իբրեւ փրկիչ օրհնենք
զքեզ որ հոգիով ու կրակով մաքրեցիր մարդոց աղտե-
ղութիւնը :

Փրկիչը երեւցաւ և այս աշխարհը ազատեց թշնա-
միին խաբէութենէն, մկրտութեան միջոցաւ աստուա-
ծային որդեգրութիւն շնորհելով մեզ :

Այսօր ազատարարը երեւելով, ջուրով կ'այրէ մեր
մեղքերը, և աշխարհը կը զովացնէ աստուծային ջուրով :

Փրկիչը Յորդանան գետին մէջ ջախջախեց դառա-
նային գլուխը, և իր սեփական իշխանութեամբ ազա-
տեց զամենքը :

Այսօր փրկիչը մկրտուիլ կուգայ հին մարդը նորո-
գելով, որպէս զի մեր ապականած ընտելիւնը ջուրով
նորոգէ, ի փոխարէն անապական հազուստ տալով մեզի :

Բրիստոս կը մկրտուի և բոլոր արարածները կը
սրբուին, և մեղքերու թողութիւն կուտայ մեզ, ջու-
րով և հոգիով զմեզ գարձեալ արքելով :

Է Բանն Աստուած, հօր Աստուծոյ և հօգի Աստուծոյ հետ նոյն բնութիւնն ունենալով, կոյսին արգանդին մէջ զհազգուեցաւ ըստ կանոնի տնօրէնութեան, հօրմէն զրկուեցաւ սկզբնական մարդուն՝ Ադամին համար, անոր յանցանքը վերցնելու. ո՛վ ժողովուրդներ, օրհնեցէք մեր հայրերուն Աստուածը՝ որ հօրմէն զրկուեցաւ :

Որդին, որ ամէն ժամանակներէ առաջ կայ, և հօր Աստուծոյ և սուրբ Հոգւոյն հետ նոյն փառքն ունի, այսօր Յորդանան եկաւ Յովհաննէսէն մկրտուելու, ինձ համար իմ մարմինս առնելով՝ նախահայր Ադամին մեղքը վերցուց. ո՛վ ժողովուրդներ :

Յորդանանու սուրբ Զուրբրուն մաքրողական շքնորհք տրուեցաւ սուրբ Հոգիին աղանձի պէս իջնելուն վրայ, և հայր Աստուած վերէն վկայեց թէ առիկա իմ սիրելի որդիս է իր կրկին ծնունդով (իբրեւ մարդ և իբրեւ Աստուած). մեք ալ միաբերան կրգինք մեր հայրերուն Աստուածը՝ որ հօրմէն զրկուեցաւ :

Ի սպառ օրհնեցէք Տէրը և փառաւորեցէք զայն :

Երկինքն ու երկիրը ստեղծողը, Աստուած և մարդ ըլլալով միանգամայն, Յորդանանու հոսանքին մէջ երեւցաւ իր աստուածախառն մարմինով և բոլոր աշխարհը իր մեղքերէն լուաց, փառաւորեցէք զայն ի սպառ :

Ո՛վ քահանաներ և ժողովուրդներ, միաբերան օրհնեցէք ամենասուրբ, համազոյակից երրորդութիւնը և մի աստուածութիւնը, փառաւորեցէք զայն ի սպառ :

Ծ Ո՛վ բանդ Աստուած, քու անպատմելի փառքէդ մեր բնութեանը խոնարհեցար, և սուրբ կոյսէն մարմին առիր :

Նւ առանց ապականութեան մարմինով ծնար սուրբ

կոյսէն, անդադար գովաբանելով կը փառաւորենք ըզքեզ :

Ամենքս միաբերան կը փառաւորենք զքեզ, որ այսօր եկար մարդկային ազգը փրկելու :

Ո Ո՛վ բանդ Աստուած, մեր հոգեզէն բնութեան պատկերը քու վրայ առիր, կոյսին արգանդին մէջ զետեղուեցար աստուածային տնօրէնութեամբ, մեր պապերը վերանորոգելու համար :

Երկրորդ անգամ դարձեալ մեզի շնորհելու այն փառքը զոր Ադամ կորսնցուց պտուղը ճաշակելով, և մեր բնութիւնը կրկին փառաւորելու :

Աստուածային բնութեամբը, ինչպէս նաեւ մեզմէ առած մարմնովը Յովհաննէսէն մկրտուեցաւ Յորդանանու մէջ, և զմեզ լուսաւորեց իր աստուածային ծագումով :

Տ Միշտ և յաւիտեան գովաբանենք անբաժանելի բանն Աստուածը և հօր Աստուծոյ անսկիզբ որդին, որ այսօր Յորդանանու մէջ մեզքերը մեռցուց և աշխարհը լուսաւորեց :

Յովհաննէս Կարապետ ձեռք դնելով մկրտեց զայն որուն համար Հայրը վկայեց թէ իմ որդիս է, և սուրբ հոգին յայտնապէս իջաւ, որպէսզի մեք ևս օրհնենք անբաժան երրորդութիւնը, միշտ և յաւիտեան գովաբանելով :

Յովհաննէս Յորդանանու հոսանքին մէջ տեսնելով զԱստուած որ հրեշտակներէն կը գովուի և կ'օրհնուի, կ'ըսէր. ահա Աստուծոյ գառնուկը որուն վկայութիւն կուտայ սուրբ Հոգին. մենք ևս օրհնենք միշտ և յաւիտեան :

ՃԵ Ո՛վ անակիզը բանդ Աստուած , որ հօր Աստուծմէ զրկուեցար , հաճեցար ժամանակի ենթարկուիլ , և մարմին առիւր սուրբ կոյսէն մեր փրկութեան համար . այսօր Յորդանանու մէջ Յովհաննէսէն մկրտուեցար՝ առաջին անգամ ստեղծուած մարդուն յանցանքը վերցընելով :

Ո՛վ բանդ Աստուած , որ ո՛չ մէկէն ստեղծուեցար , և հօր Աստուծմէն անբաժան ես , հաճեցար ժամանակի ենթարկուիլ և սուրբ կոյսէն մարմին առիւր , իբրեւ Աստուած և իբրեւ մարդ յայտնուելով . այսօր Յորդա :

Ամուլ Եղիսաբէթի որդին Յովհաննէս՝ սուրբ Հոգին աղաւնիի պէս շուրերուն վրայ իջած տեսնելով , կանխաւ քարոզեց չորեքկերպեան կենդանիներուն խորհուրդը , (որովհետեւ ինչպէս որ այդ կենդանիները Յովհաննու Յայտնութեան մէջ կը յայտնեն աշխարհի փրկութեան համար մորթուած գառնուկը) , այսպէս ալ Յովհաննէս մկրտիչ կ'աղաղակէր և կ'ըսէր . ահա Աստուծոյ գառնուկը , որուն վկայեց հայր Աստուած թէ իմ սիրելի որդիս է , որուն հաւնած եմ ամէն կերպով :

Կ Ա Ն Ո Ն

ՔԱՌԱՆՈՐԵԱՅ ԳԱՄՏԵԱՆ ՏԵԱՌՆ Ի ՏԱՃԱՐՆ

(ՏԵԱՌՆԸ ՆԴՈՒԱԶ)

ԱԶ Մարմնացեալդ ի կուսէն նախալաիսեան բանդ,
-3 այսօր ի ճանարն եկիր կասարել զօրէնս, վասն
44 փրկութեան հեթանոսաց:

Որ յանարուեստ արող նսիս բարեբանեալդ ի հրեօսակաց, այսօր ի սիմեօնի բառնալով ի գիրկս, որ ընծայեսցես զմեզ ի կեանսդ յաւիտեանից:

Որ արձակիչդ ես կապելոց պարգեւատու ամենեցուն, այսօր հայցմամբ ծերունւոյն արձակեա եւ զիս զբազմամեղս ի կապանաց մահու ի կեանսդ յաւիտեանից:

գձ Այսօր անսկզբնական ծնունդ հայրական ծոցդ բանն եկաւորեալ ի ճանարն ընծայէ զարարածս հօր ի յերկինս:

Այսօր բաճրեալ եղեւ ի գիրկս ծերունւոյն, որ բանիւ զարարածս բարձեալ ունի, օրհնաբանեսցուք:

Այսօր եւ մեք հաւատացեալքս ընդ ծերունւոյն սիմեօնի, զբանն համագոյ հօր եւ սուրբ հոգւոյն օրհնա:

Այսօր ի ճանարն եկեալ կեանարն, եւ ի գիրկս սիմեօնի գգուեցաւ, զոր խնդութեամբ ընկալաւ երուսաղէմ:

Այսօր երկիրս երկինք անուանեցաւ զի տեղն տեղանց
 քղեալ յերկնից ի յերկիր, եւ ընծայիլ յանձն առնու ի
 գործոց ձեռաց իւրեանց :

Այսօր հեթանոսաց լոյս ծագեցաւ Քրիստոս Աստուած,
 եւ փառք իւրում ժողովրդեանն իւրայիկի :

գ Այսօր ի Տաճարն եկիր փրկիչ եւ ծերունայն ի
 գիրկս ընկալեալ ասէր, արդ արձակես զծառայս քո
 տէր :

Այսօր աթաւարհի ցուցար լոյս, եւ փրկութիւն տե-
 ղեաց Քրիստոս Աստուած, որ մարդասերդ ես կեցո՛
 զմեզ :

Այսօր իմանալի արեգակն՝ որ ծագեցաւ տեղեաց
 Քրիստոս Աստուած, որ մար :

Ի սկզբանէ բանն Աստուած մարմնացաւ ի կուսէն,
 այսօր գգուեցաւ ի Տաճարին :

Խայտալ ալեօքն ծերունին Աստուածորդուն ի գիրկս
 իւր, եւ օրհնէր զԱստուած ասելով :

Արդ արձակես զծառայս քո տէր ասէր բանի քոն ի
 խաղաղութիւն, զի տեսին աչք իմ զփրկողդ Աստուած :

է Օրհնեմք զքեզ որ առաքեցար ի հօրէ անհաւելի
բ բանդ Աստուած՝ յանձն առնէր մարմնանալ ի սը-
 քոյ կուսէն, Աստուած հարցն մերոց :

Այսօր եկիր ի Տաճարն անհասանելի փրկիչ եւ ի
 գիրկս սիմեոնի գգուեցար, Աստուած :

Ուստի եւ սիմեոն հոգեւոր հնչմամբն աղաղակէր,
 արդ արձակես զծառայս քո տէր ասէր բանի քոն ի խա-
 լաղութիւն, Աստուած :

գ Զտէր օրհնեցեմք եւ բարձր արարեմք զնա յաւիտեանն :
 Զծնեալն յամենասուրբ յորովայնէ յանաւաս ի կու-
 սէն, օրհն :

Ձեկեալն այսօր ի սանարն՝ զընկալեալն ի գիրկսն սիմեոնի , օրհ :

Ծ Արոռ ֆրօքեական երեւեալ այսօր սիմեոն , զԱսուածորդին ի գիրկս իւր բարձեալ մարմնով , զոր զօրք երկնից՝ ի բարձունս հանապաղ մեծացուցանեն :

Հոգւովն գոչեւ , ցնծայր ալեօքն ծերունին ասելով՝ առ է բազաւորն անմահ , զոր :

Արճասուելով աղերսեւ՝ արձակեա՝ զիս ի խաղաղութիւն , անաբաս ծնողի քո բարեխօսութեամբ , զոր :

Ո Որոյ առեալ հրաման ի սուրբ հոգւոյն ոչ յետանել զմահ մինչեւ յետոյ զօծեալդ , զսէր աղօթիւք ծերոյն ողորմեա :

Որոյ ընկալեալ ի գիրկս իւր զօծեալդ եւ հայցեւ ի կենացդ զմահ եւ արձակիլ ի խաղաղութիւն , զսէր աղօ :

Յորոյ այսօր ի գիրկսն զգուեցար եւ կասարեցեւ ըզփափափումն ընծայելոյ քո ի սանարին , զսէր աղօ :

Տ Ձոր փառաբանեն ի բարձունս իմանալի զօրութիւնքն , այսօր ի սանարն եկիր յընծայումն Քրիստոս , որ ընծայես զարարածս բարձրելոյ քում հօր :

Ի գիրկս մարմնով բարձեալ եղբւր ի ծերունւոյն , որ բանիւ զարարածս բարձեալ ունի Քրիստոս , որ վասըն մեր մարմնացար ի սրբոյ կուսե :

Վասն որոյ եւ մեք ընդ սիմեոնի գոչեցումք որ ի հօրե յուսոյ յոյս ծագեցար մեզ եւ կեանք , փառք գալսեան քո զսէր :

ՃԵ Անսկիզբն բանն յանսկզբնական ի հօրե եւ քու :

ԴԻ կըքնաւորեալ ի կուսեն մարմնոյ զգեցմամբ , բովանդակելով յորովայնի եւ ընդ հօր գոլով , եւ սահմանեալ ժամանակաւ ծնեալ իննի Աստուած եւ մարդ :

Մեծալ ընդ օրինօք անհիւթականն՝ հազանիւք զուլ , զի զհողածնեալս հօրն ընծայեցէ աստուածորդին որ ի ծոց հօր , շղայ քառասնօրեայ բառնի ի գիրկս ծերունոյն , եւ յայնմապէս ծանուցանի Աստուած եւ մարդ :
Վասն որոյ եւ սիմեօն ցնծայր հոգւովն աղաղակէր ի ճահարին , արդ արձակես զծառայս քո Տէր ըստ բանի քու ի խաղաղութիւն , զի ընգհանուր ճեսի զփրկողդ՝ Աստուած եւ մարդ :

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ո՛վ բանդ Աստուած , որ արէն ժամանակներդն աւերի կտուռի կայր ; կոյսէն մարմին առնելով , այսօր քաճարը եկար մովսիսական օրէնքը կատարելու հեթանոսները փրկելու համար :

Ի՞նչ որ անձեռագործ աթոռի վրայ կը նստիս եւ հրեշտակներէն կը գովարանուիս , այսօր Սիմէոն զրկեց զքեզ , որպէսզի քու յաւիտենական կեանքիդ նուիրես զմեզ :

Ի՞նչ որ կապուածները կ'արձակես եւ ամենուն պարգեւ կուտաս , այսօր ծերունիին խնդրանքով յաւիտենական կեանքիդ մէջ մահուան կապերէն արձակէ՛ զիս ալ , որ յոյժ մեղաւոր եմ :

Հայրական ծոցին ծնունդը , անսկիզբ բանն Աստուած այսօր տաճարը գալով՝ արարածները կը նուիրէ երկինք հօր Աստուծոյ :

Այսօր ծերունիին դրկին մէջ կրուեցաւ նա որ իր խօսքով կը կրէ արարածները , օրհնե՛նք զայն :

Մենք հաւատացեալներս ալ այսօր Սիմէոն ծերու-
նիին հետ օրհնե՛նք բանն Աստուածը , որ հօր Աստուծոյ
և հօգի Աստուծոյ հետ նոյն գոյութիւնը ունի :

Այսօր տաճար գալով Սիմէոնի գրկին մէջ փայ-
փայուեցաւ կեանք տուողը , զոր ուրախութեամբ ըն-
դունեց Նրուառդէմ :

Այսօր այս աշխարհը երկինք կոչուեցաւ , որովհետեւ
տէրերուն տէրը երկինքէն երկիր իջաւ , և յանձն առաւ
իրբեւ նուէր հօր Աստուծոյ մատուցուիլ իր արարածնե-
րուն ձեռքով :

Այսօր Քրիստոս Աստուած հեթանոսներուն լոյս և
Իսրայելի իր ժողովուրդին ալ փառք յայտնուեցաւ :

Ո՛վ փրկիչ , այսօր տաճարը եկար , և ծերունին
զքեզ իր գրկին մէջ ընդունելով կ'ըսէր . ո՛վ տէր , այլ
ևս այս աշխարհէն ճամբէ՛ զիս՝ քու ծառադ :

Այսօր լոյս յայտնուեցար աշխարհի , և տիեզերքին
ալ փրկութիւն , ո՛վ Քրիստոս Աստուած . ապրեցող-
ւմեզ , դու որ մարդիկը կը սիրես :

Այս հոգեւոր արեւը՝ Քրիստոս Աստուած ծաղեցաւ
ընդհանուր աշխարհին համար , ապրեցողը զմեզ դու որ
մարդիկը կը սիրես :

Բանն Աստուած նախ մարմին առաւ կոյսէն , այսօր
ալ փայփայուեցաւ տաճարին մէջ :

Մերունին իր ճերմակ մազերով կը ցնծար , Աստ-
ուածորդին գիրկն առած , և Աստուծոյ գոհութիւն կը
մատուցանէր , ըսելով :

Արդ , կրնաս , ո՛վ տէր , զիս՝ քու ծառադ խաղա-
ղութեամբ ճամբել այս աշխարհէն քու խօսքիդ համե-
մատ , որովհետեւ տէրս տեսան զքեզ , փրկող Աստ-
ուածդ :

Ն Կ'օրհնենք զքեզ անբացատրելի բանդ Աստուած, որ հօր Աստուծմէ զրկուեցար սուրբ կոյսէն մարմին առնելու, ո՛վ մեր հայրերուն Աստուածը :

Ո՛վ անբառնելի Փրկիչ, այսօր տաճարը եկար, և Սիմէոնի գրկին մէջ փայփայուեցար, ո՛վ մեր :

Ուստի Սիմէոն ալ հոգեւոր ձայնով կ'աղաղակէր. արդ, կրնաս, ո՛վ տէր, զիս՝ քու ծառադ խաղաղութեամբ ճամբել այս աշխարհէն քու խօսքիդ համեմատ

Օրհնեցէք տէրը, և ի սպառ փառաւորեցէք զայն :

Որ անարատ կոյսին ամենասուրբ որովայնէն ծնաւ, օրհ :

Որ այսօր տաճարը եկաւ և Սիմէոնի գրկին մէջ ընդունուեցաւ, օրհ :

Մ Այսօր Սիմէոն իբրեւ քրօքէական աթոռ երեւցաւ, և իր գրկին մէջ կրեց մարմնով Աստուածորդին, զոր երկնային զօրքերը երկնից մէջ շարունակ կը փառաւորեն :

Ծերունին հոգիովը կ'աղաղակէր, ճերմակ մազերովը կը ցնծար, և կ'ըսէր. սա՛ է անմահ Թագաւորը, զոր երկնային :

Կուլար և կը պաղատէր. խաղաղութեամբ ճամբէ՛ զիս այս աշխարհէս, քու մաքուր ծնողիդ բարեխօսութեամբ, զոր երկնային :

Ո Սիմէոն սուրբ հոգիէն հրամանաւած էր մահը չտեսնել մինչև որ տեսնէ զքեզ՝ օծեալդ. ո՛վ տէր, ծերունկին ազօթքովը ողորմէ՛ :

Որ իր գիրկը առնելով զքեզ՝ օծեալդ, և կը խընդրէր մեանիլ քեզմէ որ կեանք կը պարգեւես, և խաղաղութեամբ ճամբուիլ այս աշխարհէն. ո՛վ տէր :

Որուն գրկին մէջ փայփայուեցար այսօր և կատարեցիր տաճարին մէջ զքեզ Աստուծոյ նուիրելու համար անոր ունեցած փափաքը , ո՛վ տէր :

Տ Ո՛վ Գրիստոս , զոր վերը երկնքին մէջ հոգեւոր զօրքերը կը փառաւորեն , այսօր տաճարը եկար Աստուծոյ նուիրուելու , որպէսզի արարածները նուիրես քու բարձրեալ հօր :

Ծերունիին դրկին մէջ կրուեցար մարմինով , գու որ խօսքովդ կը կրես արարածները , ո՛վ Գրիստոս , որ մեզի համար սուրբ կոյսէն մարմին տուիր :

Ուստի մենք ալ Սիմէոնին հետ կ'ազազակենք . փառաւորեա՛լ ըլլայ քու գալուստդ , ո՛վ տէր , որ հօր Աստուծոյ իբրեւ լոյս և իբրեւ կեանք յայտնուեցար մեզի :

ՃԵ Անսկիզբ բանն Աստուած , անսկիզբ հօր Աստուծոյ ծնունդը , կոյսէն սկիզբ առաւ մարմին հագնելով , անոր որովայնին մէջ բովանդակեցաւ , և հօր Աստուծոյ հետ մնաց դարձեալ , որոչեալ ժամանակին մէջ ծընաւ իբրեւ Աստուած և իբրեւ մարդ :

Աննիւթը , նիւթ ըլլալով , օրէնքին տակ մտաւ . Աստուածորդին որ հօրը ծոցին մէջ է , իբրեւ քառասնօրեայ մանուկ ծերունիին գրկին մէջ կը կրուի որպէսզի հօր Աստուծոյ ընծայէ զմեզ՝ հողէն ծնածներս , և յայտնապէս կը քարոզուի իբրեւ Աստուած և իբրեւ մարդ :

Ուստի Սիմէոն ալ հոգիովը կը ցնծար և կ'ազազակէր տաճարին մէջ . արդ , կրնաս , ո՛վ տէր , զիս քու ծառադ խաղաղութեամբ ճամբել այս աշխարհէն , որովհետեւ տեսայ զքեզ , որ հասարակաց Փրկիչն ես իբրեւ Աստուած և իբրեւ մարդ :

ԿԵԴՐՈՆԱՑԵՂԻՆ Է
ՎԱՀՐԱՄ Յ. ՄԱՐԿԱՐԵԱՆԻ
ԳՐԱՏՈՒՆԸ

Կ. Պոլիս, Մեքան փողոց Թիւ 57

 Միւս հասոյններուն հարեալ յե՛ս աշխ
Հասոյի սկիզբը :

معارف نظارت جلیه سنك و مطبوعات داخله مدیریت علیه سنك
۶۶۸ نوسروى رخصتیه طبع اولمشدر .

Sharakank' Hay. S. Ekeghets'woy

Eruand Tēr
Andrēasean

ՇԱՐԱԿԱՆ Ք ՀԱՅ. Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

Բ.

548

ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐԻ ՎԵՐԱԾԵՑ

ԵՐՈՒՄՆԴ Տ. ԱՆԴՐԷԱՍԵԱՆ

معارف نظارت جليله سنك في ٢٤ حزيران ١٩٢١
رخصتنامه سيله طبع و نشر اولمش

Կ. ՊՈԼԻՍ

ՏԻՍՏՐՈՒԹԻՒՆ Մ. ՍԱՐԸԵԱՆ

Պապր-Ալի հասէսի քիւ. 38

1904

UNIVERSITY OF MICHIGAN LIBRARIES

2240

2240

808

Bukhar

V. 2

QKAR
REV
808
OCT 10 1911
V. 2

ՇԱՐԱԿԱՆՔ

ՀԱՅ. Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

ԿԱՆՈՆ ԲՈՒՆ ԲԱՐԵԿԵՆԴԱՆԻՆ

ԱՆ Բ.սնն որ ընդ հօր յեւրեանն եւ համագոյ
Ե՛ սուրբ հոգւոյն, զպատկերն իւրական խառնեալ
Ի՛ ընդ հողանիւք բնութեանս, զոր զարդարեալ
փառօք եդ ի դրախտին փափկութեան :

Յորում ցնծայր զուարնացեալ անխրական խնդու-
թեամբ, Բանգի զԱստուած տեսանէր միտ խոնարհեալ
ի դրախտին, յորմէ զլուսոյն նառագայք տպաւորէր
ի յինքեան :

Վասն որոյ աղաչեա մայր Աստուծոյ Մարիամ զմի-
ածին քո զորդին, զի յօնորհեսցէ ըստ աւագակին ծա-
ռանգել վերսին մեզ զդրախտին վայելչութիւն :

Այսօր յօրինակ նախաստեղծին Ազամայ, որ ի դր-
ախտին փափկութեան ուրախանայր ընդ հրեշտակս,
ցնծասցուք եւ մեք ի յօրհնութիւնս հոգեւորս :

Այսօր ի խորհուրդ աստուածաստեղծ նախահօրն, որ
ի պէզոյն Ազիկայ նաեակելով զուարնանայր, նաեա-
կեսցուք եւ մեք զպատուիրանս Աստուծոյ :

Այսօր ի տիպ պատմունանին առաջնոյ, որով պն-
եալ զսրգարիւր ի փսոս մարդն առաջին, զարգարի-
ցուք եւ մեք աստուածային օրինօք :

Յնծա Մարիամ արեգականն արդարութեան արեւելք եւ աղաչեա զառ ի քէն զծնեալն Աստուած վասն մեր, զի դարձուցէ վերսին զմեզ ի դրախտին ժառանգութիւն :

2 Ուրախացիր եկեղեցի Քրիստոսի փրկական
3 Տնօրինութեամբ մարմնացելոյն ի կուսէն վասն
 քո Աստուծոյ հարցն մերոց :

Այսօր ցնծան որդիք Աղամայ քանզի որ ի սկզբանն օրինադիր պահոցն ի դրախտին վասն մեր պահել մարմնով յանձն առնու, Աստուած հարցն :

Այսօր երկրորդ Աղամ վասն առաջնոյն աննաեակ լինելով զնաեակաց պտղոյն քաւեալ զպատրիս, Աս :

4 Զսէր օրհնեցեք բարձր արարեք զնա յաւիտեան :
 Որ ըստ պահոց քառասնօրեայ փրկողին պահելով
 հարսնացեալ եկեղեցի զի մեցէ ի յառազաս ընդ փեսա-
 յին յարուցելոյ, բարձր :

Եկայք հաւատացեալք Քրիստոսի ցնծութեամբ պահեսցուք ընդ անմահին մահու մեռանելով մեղաց, զի յարութեամբ նորա կենդանացուք արդարութեամբ, բարձր :

5 Որ ընտրեցար ի սկզբանէ անապական կոյս Մարիամ լինել տանար սրբութեան աննառ լուսոյն որ ի հօրէ, առ. նա միշտ բարեխօսեա կեցուցանել զմեզ :

Որ առ ի քէն երկրորդ Աղամ վասն առաջնոյն յանցանաց բնութեամբ մերով պահելով զմահաբեր պտղոյն լուծեալ զպատրիսն, առ. նա :

Արդ աղաչեա մայր Աստուծոյ զծնեալն ի քէն վասն մեր զի ընդ նմին պահելով սուրբ յարութեամբ նորա նորոգիցուք, առ. նա :

ո Ողորմեա ինձ Աստուած :

Որ զառաջինն ոչ պահելով զպատկիրանն մեռալ ,
 շնորհեցեալ քեզ օրինակ մեզ պատկիրան կենաց զի պա-
 հելով կենդանացուլ , ողորմեա :

Որ ի խորհուրդ քո կամաւոր մահուան եկեղեցի քո
 Քրիստոս մեռանելով օրինաց մեղաց զի յարուցեալ ընդ
 քեզ նորոգեցի ի փառս , ողորմ :

ս Փառք յարութեան քո սէր :

Որ Տրամական չարչարանաց խաչի քո Քրիստոս ե-
 կեղեցի հեթանոսաց չարչարակից գոլով քեզ սրբու-
 թեամբ պահօք , փառք յարու :

Տուր մեզ սէր մահու քո նմանիլ մեռելութեամբ մե-
 ղաց , զի եւ կենաց քոց հաղորդիլ արժանացուլ կեն-
 զանաւար արիւնյութեանդ , փառք յարու :

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Բանն Աստուած որ հայր Աստուծոյ էակից և սուրբ
 Հոգիին գոյակից է , իր սեփական պատկերը միացուց
 մեր հոգեղէն բնութեան (Աղամին) հետ , զոր փառքով
 զարդարելով դրաւ եղեմական (փափուկ) դրախտին
 մէջ :

Ուր նա (Աղամ) կը խայտար և կը զուարճանար
 անտրտում ուրախութեամբ , որովհետեւ կը տեսնէր միշտ
 զԱստուած գրախտին մէջ իջած , և անոր սեփական
 լոյսին ճառագայթը կը դրոշմէր իրեն վրայ :

Ուրեմն , ո՛վ Մարիամ , Աստուծոյ մայրը , աղաչէ՛

քու միածին որդւոյդ որպէսզի շնորհ ընէ մեզ դարձեալ ժառանգել՝ դրախտին վայելչութիւնը , ինչպէս շնորհ ըրաւ աւաղակին :

Այսօր նախաստեղծ Ադամին պէս որ եղեմական դրախտին մէջ հրեշտակներուն հետ կ'ուրախանար , մենք ալ հրճուինք հոգեւոր օրհնութիւններով :

Այսօր աստուածաստեղծ նախահօր (Ադամին) օրինակին համեմատ , որ Եղեմի պտուղէն ճաշակելով կը խայտար , մենք ալ ճաշակենք Աստուծոյ պատուիրանները :

Այսօր առաջին պատմութեանին նմանութեամբ որով առաջին մարդը կը պճնուէր և փառքով կը զարդարուէր , մենք ալ զարդարուինք աստուածային օրէնքներով :

Հրճուէ՛ , ո՛վ Մարիամ , որ արեւելք եղար արդարութեան արեւին (Բրիստոսի) , և աղաչէ՛ մեզի համար քեզմէ ծնած Աստուծոյն որպէսզի շնորհն դարձնէ զմեզ դրախտին ժառանգութեան :

Ուրախ եղիւ , ո՛վ Բրիստոսի եկեղեցի , այն փրկական կարգադրութեան վրայ , զոր ըրաւ քեզի համար կոյսէն մարմին առնող մեր հայրերուն Աստուածը :

Այսօր կը հրճուին Ադամին զաւակները , որովհետեւ մեր հայրերուն Աստուածը , որ նախապէս պահքը իբրեւ օրէնք դրաւ դրախտին մէջ , մեզի համար յանձն կ'առնէ պահք պահել մարմնիս (իբրեւ մարդ) :

Այսօր մեր հայրերուն Աստուածը՝ երկրորդ Ադամը (Բրիստոս) առաջին Ադամին համար ծոմ պահելով քաւեց պտուղը ուտելուն մեղքը :

Օրհնեցէք տէրը և ի պառս փառաւորեցէք զայն :

Փրկչին քառասնօրեայ պահեցողութեան նման պահք կը պահէ անոր հարս եղած եկեղեցին, որպէսզի յարութիւն առնող փեսային հետ առաջաստին մէջ մտնէ, ի սպառ :

Ո՛վ Քրիստոսի հաւատացեալներ եկէք պահք պահենք սրտի ուրախութեամբ անմահ Քրիստոսին հետ՝ մեր մեղքերուն համար մեռնելով, որպէսզի արդարացած կենդանանանք անոր յարութեամբ, ի սպառ :

Մ Ո՛վ անսրբատ կոյս Մարիամ, որ կանուխէն ընտրուեցար սուրբ տաճար ըլլալու հօրմէն ծագող անպատմելի լոյսին, միշտ բարեխօսէ անոր որ կեանք տայ մեզ :

Քեզմէ ծնած երկրորդ Ագաւոր առաջին Ագամին յանցանքին համար մեր բնութիւնն առնելով պահք պահեց, մահառիթ պտուղին յուստիսարութիւնը ի դերեւ հանելով, միշտ բա :

Ուրեմն, ո՛վ աստուածամայր, ազաչէ՛ մեզի համար քեզմէ ծնածին որպէսզի իրեն հետ պահք պահելով նորոգուինք իր սուրբ յարութեամբ, միշտ բա :

Ո Ողորմէ ինծի, ո՛վ Աստուած :

Առաջին անգամ պատուիրանը չպահելով մեռանք. քու օրինակովդ շնորհեցիր կենսատու պատուիրան մը որպէսզի զայն պահելով կեանք առնենք, ողորմ :

Ո՛վ Քրիստոս, քու եկեղեցիդ քու կամաւոր մահուանդ օրինակին համեմատ կը մեռնի մեղք պատճառող օրէնքին համար, որպէսզի քեզի հետ յարութիւն առնելով փութով նորոգուի, ողորմ :

Տ Ո՛վ-տէր, փառաւորեալ ըլլա՛յ յարութիւնդ :

Ո՛վ Քրիստոս , հեթանոսներէն կազմուած եկեղեցին սուրբ պահեցողութեամբ մասնակից կ'ըլլայ քու խաչիդ տրամադիր չարչարանքներուն , ո՛վ տէր , փառա :

Ո՛վ տէր , շնորհէ մեզ որ քու մահուանդ նմանինք՝ մեզքի համար մեռնելով , որպէսզի արժանի ըլլանք նաեւ մասնակից ըլլալու քու կեանքիդ , այսինքն քու կենդանարար յարութեանդ , ո՛վ տէր , փառա :

ԿԱՆՈՆ ԵՐԿՐՈՐԴՈՒՄ ԿԻՒՐԱԿԷԻ

ԱՂՈՒՀԱՑԻՑՆ

ԱՇ Որ զօրէնս սրբութեան պահոց նախ ի դրախ-
՝Յ տին աւանդեցեր, զոր ոչ պահելով նախա-
ԷԲ սեղծիցն նաեակմամբ պսղոյն նաեակեցին ըզ-
 դառնութիւն մեղաց եւ մահու, վասն որոյ շնորհեա
 մեզ սէր նաեակել զհաղցրութիւն քոց պատուիրանաց:

Որ զանազան վիժոք մեղաց հարաւ յոգիս ի բեւամ-
 ւոյն եւ ի բազմապատիկ հիւանդութիւնս կարօտացաւ
 մարդասիրիդ բառնալոյ զցաւս մեր, վասն որոյ բժօկեա
 զմեզ Քրիստոս որպէս մարդասէր:

Որ եկիր ի փրկութիւն մարդկան ծննդեամբ կուսին
 Մարիամու, եւ կենդանարար քո յարութեամբդ հրա-
 ւիրեցեր զմահացեալսն ի յարութիւն անմահութեան,
 վասն որոյ աղաչանօք մօր քո կեցո զմեզ փրկիչ:

Որ գերագոյն փառօք բարձրացուցեր զմանկունս եւ
 կեղեցւոյ քո Քրիստոս խոնարհութեան քո նանապարհաւ
 առաջնորդելով ի յերկնային վարս հրեշտակաց, աղա-
 չեմք առաջնորդեա մեզ սէր ի յարդարութիւն:

Որ զդառնութեան պսղոյն նաեակն որով մեռաւ
 արդարութեան՝ պահելով քո քառասնօրեայ փոխեցեր ի
 հաղցրագոյն օրինաց քոց նաեակումն, աղաչեմք արքո
 մեզ սէր զուրախարար սիրոյ քո զբաժակն:

Որ անապական ծննդեամբդ քո լուծեր զերկունս
 նախամօրն, Մարիամ մայր Ասուծոյ, բարեխօսեա առ

միաձին որդին լուծանել զկապանս մեղաց մերոց եւ աղաչեա փրկել զանձինս մեր ի փորձութենէ :

Հ Որ յառաջ քան զյաւիտեանս անժամանակ

-ի ծնեալ ի հօրէ անձառելի բանդ Աստուած, որով եղեն երկինք եւ երկիր, օրհնեմք զեկ Աստուած հարցն մերոց:

Որ ի պատկեր աստուածութեանդ քո զարդարեցեր զմարդն առաջին, եւ զպատկերանն ոչ պահելով դարձաւ ի հող ընդ մահու անկեալ բազաւորութեան, օրհ :

Որ զգթութիւն արարչական սիրոյ քո ոչ դարձուցեր յորդոց աղամայ, այլ շնորհեցեր զյոյս անդրեւ դառնալոյ ի կեանս, որով զեմով յանմահութիւն վերափոխեցեր, օրհ :

Գ Զտէր օրհնեցեք բարձր արարեք զնա յաւիտեան:

Ընդ նախահօրն սրտութեան որ վասն ելիցն ի դրախտէն կենաց, ընկալցուք եւ մեք զսրտութիւն ապառաքութեան, զի յարութեամբն Քրիստոսի արժանացուք մեք դրախտին եկեղեցւոյ, բարձր :

Ընդ Ննովսայ նահապետին որ յուսացաւ կոչել զանուն Տեառն Աստուծոյ, յուսացուք եւ մեք յարութեամբն Քրիստոսի յառնել նովաւ ի կեանսն յաւիտենից, բարձր:

Մ Որ զկեանքն անմահաբար մահկանացու բնութեանս ի քեզ կրեցեր սուրբ կոյս Մարիամ, որով մեռեալքս որք յԱղամայ կենդանացաք յուսով յարութեան առ նա միշտ բարեխօսեա վասն անձանց մերոց :

Որ զբանն անեղական զեակն էից գոյացութեանց աննառաբար ծնար մարմին եղեալ ի փրկութիւն եղականացս, առ նա :

Որ զպտուղն ի քեզ կենաց ընծայեցեր մեռեալն Աղամայ, զորոյ պահօք քառասնօրեայ քաւեաց զպտոյն

նաեակումն եւ յանվախնան զնոյն վերածեաց ի կեանս , առ նա :

Որ առաքեցար ի հայրական ծոցոյ ծածկեալ խորհուրդ ընդ հօր յաւիտեան , եւ առեր մարմին զմեղուցելոյ նախաստեղծին յանապական կուսէն աննառմիութեամբ , վասն մերոյ փրկութեան ողորմեա :

Որ փոխանակ նաեակացն դառնութեան մահաբեր պաշտոյն աննաեակ լինելով քո հառասնօրեայ , հաղցրացուցեր յուսով զլուծ նոր քո օրինաց , վասն :

Որ յաջակողմ աւազակին բացեր զգլուռն դրախտին կենաց , բաց եւ մեզ մեղաւորացս ողորմութեամբ որք ընդ նմին զեզ դաւանիմք տէր եւ քաղաւոր , աղաչեմք զեզ , ողորմեա : •

Տր անմարմնոց հոգեղինաց դասակցեցեր Քրիստոս սուրբ զեկեղեցի , որք ընդ նոսին համաձայնեալ փառաւորեմք սուրբ զերրորդութիւնդ սրբեական սրբասացութեամբ երգելով զփառս ի բարձունս :

Որ յաղթեցեր մերով բնութեամբս ի փորձութեան կամակոր օծին , որով ետուր իշխանութիւն որդւոց Ադամայ կոխել զգլուխ չար վիշապին , եւ ընդ երկնայնոցն երգել զփառս ի բարձունս :

Որ գալստեամբ քո վերածեր զմեզ յաշխարհական մեղաց ծովես , տպաւորեալ լմամբ ուռկանի վիմին հաւատոյ զոր ի ծովուն հրաւազործեցեր , երգեմք քեզ զփա :

ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Պահեցողութեան սուրբ օրէնքը նախ և առաջ դժ-
րախտին մէջ հաստատեցիր, բայց նախաստեղծները
(Ադամ և Եւա) չպահեցին զայն, և (արգիլուած)
պտուղը ուտելով՝ մեղքին և մահուան դառնութիւնը
կերան. ուստի, ո՛վ տէր, շնորհ ըրէ մեզ որ ճաշա-
կենք քու պատուիրաններուդ քաղցրութիւնը:

Թշնամին (սատանան) զանազան մեղքերու վէր-
քերով մեր հոգիները զարկաւ վիրաւորեց, և բազում
հիւանդութիւններու մէջ կարօտ եղանք քեզ՝ մարդա-
սէր տիրոջդ, որպէսզի փարատես մեր ցաւերը. ուստի
բժշկէ զմեզ, ո՛վ Բրիստոս, որ մարդասէր ես:

Կոյս Մարիամէն ծնելով մարդիկը փրկելու եկար,
և քու կենդանարար յարութեամբդ մեռածները հրաւի-
րեցիր անմահ յարութեան. ուստի կեանք տո՛ւր մեզ,
ո՛վ փրկիչ, քու մօրդ աղաչանքով:

Ո՛վ Բրիստոս, վսեմ փառքով պատուեցիր քու
եկեղեցիիդ զաւակները, քու խոնարհութեանդ օրինա-
նակով առաջնորդեցիր զանոնք հրեշտակներու երկնա-
յին վարմունքին. կ'աղաչենք, ո՛վ տէր, առաջնորդ
եղիր, տա՛ր մեզ դէպ ի արդարութիւն:

Դառն պտուղը ուտելով արդարութեան համար մե-
ռանք. բայց դուն քառասուն օր պահեցողութիւն ընե-
լով նոյն դառն համը փոխեցիր քու օրէնքիդ աւելի
քաղցր համին. կ'աղաչենք, ո՛վ տէր, խմցո՛ւր մեզ
քու սիրոյդ ուրախացուցիչ բաժակը:

Ո՛վ Մարիամ, Աստուծոյ մայրը, քու անարատ ծը-

նուկուղով չնախամօր Եւային ցաւերը փարատեցիր , բարեխօսէ միաժին որդւոյն որ քակէ մեր մեղքերուն կապերը , և աղաչէ՝ որ մեր անձերը փրկէ փորձութիւններէ :

Է Ո՛վ անպատմելի բանդ Աստուած , որմէ ըստեղծուեցան երկինքն ու երկիրը , բոլոր դարերէն առաջ առանց ժամանակի ծնար Աստուծմէ . կ'օրհնենք զքեզ ո՛վ մեր հայրերուն Աստուածը :

Քու աստուածութեանդ պատկերով զարդարեցիր առաջին մարդը , որ պատուիրանը չպահելով հող դարձաւ և մահուան իշխանութեան տակ ինկաւ , կ'օրհ :

Իբրեւ արարիչ քու սէրդ և գութդ չվերցուցիր Ադամին զաւակներուն վրայէն , այլ շնորհեցիր դարձեալ կենդանանալու յոյսը , որով անմահութեան վերածեցիր Ենովքը , կ'օրհ :

Օրհնեցէք տէրը և իսպառ փառաւորեցէք զայն :

Կեանքի դրախտէն դուրս ելնելուն համար նախահայր Ադամին տրտմութեան փոխարէն՝ մենք ալ ապաշխարութեան տրտմութիւնը ընդունինք , որպէսզի Քրիստոսի յարութեամբ արժանի ըլլանք եկեղեցիին դրախտը մտնելու , ի սպառ :

Ենովք նահապետին հետ որ մասնաւոր յուսով տէր Աստուծոյ անունը կանչեց , մենք ալ յուսանք թէ Քրիստոսի յարութեամբ անոր հետ յաւիտեանական կեանքին մէջ սիւտի արթննանք , իսպառ :

Մ Ո՛վ սուրբ Կոյս Մարիամ , քու մէջդ կրեցիր մեր մահկանացու բնութիւնը անմահացնող կեանքը , որով Ադամի սերունդէն եղողներս՝ որ մեռած էինք , կեանք առինք յարութեան յուսով . միշտ բարեխօսէ անոր մեր անձերուն համար :

Անպատմելի կերպով ծնար բոլոր արարածներուն արարիչը , բանն Աստուածը , որ ո՛չ մէկէն ժտեղծուած է , և որ մարմին առաւ փրկելու համար զմեզ՝ արարածներս , միշտ բար :

Մեռած Աղամին նուիրեցիր քեզմէ ծնած կենդանու պտուղը , որ քառասնօրեայ պահեցողութեամբ քաւեց անոր յանցանքը՝ արգիլուած պտուղը ուտելուն հետեւանօք , և զայն վերածեց անվախճան կեանքին , միշտ բար :

Ո Հայրական ծոցէն ղրկուեցար , ո՛վ ծածկուած խորհուրդ որ հայր Աստուծոյ հետ ես յաւիտեան , և անպական կոյսէն ժեզանչող Աղամին մարմինը առիր անպատմելի միաւորութեամբ (աստուածութեանդ հետ) . մեր փրկութեան համար գութ ունեցիր :

Դառնահամ մահառիթ պտուղին փոխարէն քառասուն օր բերանդ բան չդնելով քու նոր օրէնքիդ լուծը (ծանրութիւնը) թեթեւցուցիր , (նոր կեանքի մը) յոյսը տալով մեզ , գութ ունե :

Աջակողմեան աւաղակին առջև բացիր կեանքի դրախտին դուռը . գթալով բա՛ց նաեւ մեր՝ մեղաւորներուս առջև , որ անոր հետ կը խոստովանինք զքեզ տէր և թագաւոր . կ'աղաչենք գութ ունեցիր մեր վրայ :

Տ Ո՛վ Քրիստոս , անմարմին հոգեղէն հրեշտակներուն զասակից ըրիր սուրբ եկեղեցին (քու հաւատացեալներդ , զմեզ) , որ անոնց հետ միաբերան կը փառաւորէ սուրբ երրորդութիւնդ , սերօքներուն հետ սո՛ւրբ , սո՛ւրբ , սո՛ւրբ կը գոչէ , և կ'երգէ քու փառքըդ երկնքին մէջ :

Մեր բնութեամբ յաղթող եղար յամառ օձին (սատանային) փորձութեան պահուն , և հետեւաբար Ադամի գաւակներուն արտօնութիւն տուիր չար վիշապին գլուխը ճղմելու և երկնաքնակներուն հետ երգելու քու փառքդ երկնքին մէջ :

Քու գալուստիդ շնորհիւ զմեզ վեր առիր մեղքի այս աշխարհային ծովէն , իբրեւ օրինակ ցոյց տալով հաւատոյ վէմին (Պետրոսի) ուռկանը զոր հրաշքով լեցուցիր ծովուն մէջ . կ'երգենք քու փառքդ երկնքին մէջ :

ԿԱՆՈՆ ԵՐՐՈՐԴՈՒՄ ԿԻՐԱԿԷՆ

Ա. Օրհնեմք զեզ անսկիզբն հայր որդւոյդ միած-
Է. նի զոր առաքեցեր ի դարձումն մոլորեալ ոչ-
Ը. խարին , դարձն եւ զմեզ ի մեղաց որդւոյ քո
 չարչարանօք :

Գովեմք զեզ բան եւ լոյս որ զսիրական քո պաւ-
 կեր լուսով նրազի քո գտեալ վերականգնեցեր, կանգեա
 զանկեալս մեղօք քոյին սուրբ չարչարանօք :

Բարեբանեմք զփառակիցդ հօր զհոգին նամարիս որ
 նորոգեցեր զննացեալս մեղօք հնոյն Ադամայ, նորոգեա
 եւ զմեզ ի մեղաց նորոգութեամբ քո շնորհաց :

Ուրախացիր բարձրելոյն հովանացեալ զօրօրեամբ
 եւ բնակարան սուրբ հոգւոյն , որով ծնար զբանն Աս-
 ուած , բարեխօսեա վասն մեր աստուածածին Մարիամ :

Լոյս ի լուսոյ ծնունդ եւ ծագումն որ եկիր ի խըն-
 դիր մոլորեալ ոչխարի բնութեանս , զոր ընդ խաչին
 բարձեր ի վերայ ուսոյդ, մաքեա զմեզ ի մեղաց մերոց :

Սուրբդ սրբոց էից մաքուրսն , որ ածեր Տան քո
 աւել ի մեղաց զաշխարհս մաքեալով , ի նմա գտեալ
 զպատկեր քո նորոգեցեր , նորոգեա զմեզ ի հնութենէ
 մեղաց :

Ընդ անառակին որդւոյ գոչեմք առ հայրդ գթած
 մեղաք յերկինս եւ առաջի քո քաւիչ յանցանաց, եւ ընդ
 առաջ սիրով գրկեա համբուրիւ , մաքեա զմեզ :

Աղբիւր կենաց բխեալ յեղեմայ սուրբ աստուածա-
 ծին , որով արբեցաւ երկիր ծառաւուտ հոգւոյն իմաս-
 տիւք , Տալ մեզ մաղթեա աղբիւրս արժաստաց, մաքեալ :

2 Որ զգիրականդ կերպարան զգեցուցեր ծառա-
բէ յին՝ եւ զարդարեալ փառօք եղիր ի դրախտին,
օրհնեալ ես քեր Աստուած հարցն մերոց :

Որ նաւակմամբ պտղոյն մահու անմահիդ կենաց
մեռաք, իսկ գալսեամբ ք վերստին փակեալ դրախ-
տին դուռն բացաւ, օրհ :

Որ փոխանակ մահաբերին, որով անեծքն տեսմա-
գին, մեզ փայտ կենաց ետուր զխաչ ք, լուծեր նովաւ
զկապ մահու, օրհ :

4 Զքեր օրհնեցեք եւ բարձր արարեք զնա յա-
ւիտեան :

Որ ապրեցոյց զՆոյ տապանան պահելով հայր աւ-
խարհի, եւ զհեղեղ մեղաց մարդկան հեղեղաւ ջուրց
դադարեցոյց, եւ բարձր :

Որ ի ծով այս աւխարհի շինեաց տապան զեկեղե-
ցի, եւ ի սմա զօժանդակեալ հոգիս փրկեաց ի ջուրց
մեղաց, եւ բարձր :

5 Ուրախ լեր մայր լուսոյ Մարիամ երկիր բա-
նաւոր արեգականն օթարան, լեր բարեխօս վասն ան-
ձանց մերոց :

Խնդա տանար բանին Աստուծոյ, բարձող տեսու-
քեան նախամօրն Նւայի, լեր :

Յնծա իմանալի արեւելք, քանզի քեւ ծագեաց մեզ
լոյս երեսաց Քրիստոս, լեր :

6 Որ խոնարհեցար ի բարձանց հովիւդ քաջ բող-
եալ յերկինս զհօտ ք անմոլար, վասն մոլորեալ ոչխա-
րին ողորմեա մեզ Աստուած :

Որ լուսով տեսուածութեան ք լուցեր զնրազ մարմ-
նոյդ, քծեր աւել տան ք աւխարհի, վասն պատկերի
ք զոր նորոգեցեր, ողոր :

Որ դարձմամբ անառակի մարդկութեանս եզնդ պարտաւի հօր հանութեամբ զենար պատարագ, վասն հաւատութեան երկնաւորաց եւ երկրաւորացս, ողոր:

Տ Ընդ լուսափայլ գուարթնոցն զյարուցեալն օրհնեցում եւ մաղթելով խնդրեցում մաքել զմեզ իմեղաց:

Ընդ խնկաբեր սուրբ կանանցն անմահ բուրմանն անուօից, խունկս ալօթից մատուցում, մաք:

Ընդ իւղաբերիցն արատուս զմարդկան բարձողն արատուաց, պաղատեցում արատուօք, մաք:

Ընդ Քրիստոսի պահելով յաղթող լիցում փորձողին, եւ ընդ հրեւսակս երգեցում փառք ի բարձունս Աստուծոյ:

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Կ'օրհնենք զքեզ, ո'վ անսկիզբ հայր Աստուած, որ քու միածին որդիդ զրկեցիր դարձի բերելու համար մոլորած ոչխարը. քու որդւոյդ չարչարանքներուն շնորհիւ զմեզ ալ մեղքերէն դարձի բեր:

Կը գովենք զքեզ, ո'վ բանդ Աստուած եւ ո'վ լոյս, որ քու ճրագիդ լուսով երեւան հանելով քու իսկական պատկերդ շնորհն բարձրացուցիր զայն. քու սուրբ չարչարանքներուդ շնորհիւ կանգնէ', վեր ա'ռ զմեզ որ մեղքերով վար ինկած ենք:

Կը դրուատենք զքեզ, ո'վ ճշմարիտ Հոգի, հայր Աստուծոյ փառակից, որ վերանորոգեցիր հին Ադամին

մեղքով հինցածներս. զմեզ ալ մեղքերէն վերանորոգէ՝ քու նորագոյն շնորհներովդ :

Ուրախ եղիւր , ո՛վ աստուածածին Մարիամ , որուն հովանի է բարձրեալ Աստուծոյ զօրութիւնը և սուրբ հոգիին բնակարանն ես , որով ծնար բանն Աստուածը . բարեխօսէ՝ մեղի համար :

Ո՛վ լոյս (Քրիստոս) , լոյսէն (հայր Աստուծմէ) ծնար և ծագեցար և եկար փնտռելու մոլորած ոչխարը , այսինքն մեր բնութիւնը , զոր խաչափայտին հետ կրեցիր ուսիդ վրայ . մաքրէ զմեզ մեր մեղքերէն :

Ո՛վ սուրբերուն սուրբը և արարածներուն մաքրիչը , որ աւլեցիր քու տունդ՝ այս աշխարհը մեղքերէն մաքրելով , հոն դանելով քու պատկերդ , նորոգեցիր զայն . զմեզ ալ նորոգէ՝ հին մեղքերէն :

Անառակ որդիին հետ կ'աղաղակենք գթած հօրդ , մեղք գործեցինք երկնքի և քու առջեւդ որ յանցանքները կը քաւես . դիմաւորէ՝ սիրով , գիրկդ ա՛ռ համբուրէ՝ , մաքրէ՝ զմեզ մեր մեղքերէն :

Ո՛վ սուրբ Աստուածածին , Եդեմէն բխող կեանքին աղբիւրն ես դուն , որով անջրդի երկիրը ոռոգեցաւ հոգիին իմաստութեամբ , աղաչէ՝ որ տայ մեզ արցունքի աղբիւրներ , որպէսզի մաքրէ զմեզ մեր մեղքերէն :

Հ Աստուածային կերպարանքդ հագցուցիր ծառային (մարդուն) , և փառքով զարդարելով դրախտին մէջ դրիր . օրհնեալ ես ո՛վ մեր հայրերուն տէր Աստուածը :

Մահառիթ պտուղը ճաշակելով մեռանք անմահ տէրօղդ կեանքին համար (կորսնցուցինք այդ կեանքը) , իսկ քու գալուստիդ շնորհիւ դարձեալ բացուեցաւ գոցուած դրախտին դուռը , օրհ :

Մահառիթ ծառին տեղ , որով այն ցաւալի անէծքը
առաջ եկաւ , քու խաչդ տուիր մեղ իբրեւ կեանքի ծառ ,
և անով քակեցիր մահուան կապը , օրհ :

Օրհնեցէ՛ք տէրը և ի սպառ փառաւորեցէ՛ք զայն :

Տապանով ազատեց Նոյը պահելով զայն իբրեւ աշ-
խարհի հայր , և մարդոց մեղքերուն հեղեղը ջրհեղեղով
դադրեցուց , և ի սպառ :

Այս աշխարհի ծովին մէջ եկեղեցին շինեց իբրեւ
տապան , և ասոր մէջ ապաստանած հոգիները փրկեց
մեղքի ջուրերէն , և ի սպառ :

Մ Ուրախացիր ո՛վ Մարիամ , լոյսին մայրը , ո՛վ
բանական երկիր , արեւուն ընակարանը , բարեխօս ե-
ղիւր մեր անձերուն համար :

Հրճուէ՛ , ո՛վ բանն Աստուծոյ տաճար , որ նախա-
մայր Եւային տրամութիւնը վերցուցիր , բարեխօս :

Խայտա՛ , հրճուէ՛ , ո՛վ հոգեւոր արեւելք , որով-
հետեւ քու միջոցաւ ծագեցաւ Քրիստոս որ մեր երե-
սը լուսաւորեց , բարեխօս :

Ո Ո՛վ քաջ հովիւ , երկնքի մէջ թողլով քու
անմոլար հօտդ (հրեշտակները) , բարձունքէն վար ի-
ջար մոլորած ոչխարին համար . ողորմէ՛ մեզ ո՛վ Աստ-
ուած :

Քու աստուածութեանդ լուսով վառեցիր մարմի-
նիդ ճրագը , աւլեցիր քու տունդ՝ աշխարհը քու պատ-
կերիդ համար զոր գտնելով նորոգեցիր , ողորմ :

Ո՛վ պարարակ եզ , անառակ մարդկութեան դարձի
գալուն վրայ իբրեւ զոհ մորթուեցար հայր Աստուծոյ
հաւանութեամբ , երկնաւորները և երկրաւորները հաշ-
տեցնելու համար , ողորմ :

Տ Լուսափայլ հրեշտակին հետ օրհնենք զայն որ յարութիւն առաւ, և մաղթենք ու խնդրենք որ զմեզ մաքրէ մեղքերէն :

Անոյ խունկ բերող սուրբ կիներուն անսպառ բուրումներուն հետ մենք ալ աղօթքի խունկեր մատուցանենք որպէսզի զմեզ մաքրէ մեղքերէն :

Իւզ բերող կիներուն արցունքներուն հետ մենք ալ արցունքներով պաղատինք աղաչենք մարդոց արցունքները վերցնողին, որպէսզի զմեզ մաքրէ մեղքերէն :

Քրիստոսի հետ սպհք պահելով յաղթե՛նք փորձողին (սատանային), և հրեշտակներուն հետ երգենք, փառաւորեալ թող ըլլայ Աստուած որ երկինքը կը բռնակի :

ԿԱՆՈՆ ԶՈՐՐՈՐԴՈՒՄ ԿԻՐԱԿԷՒ

ՔԱՌԱՍՆՈՐԴԱՅՆ ՊԱՀՈՑ

ԱՀ Որ արարեւ զօրութեամբ զիմանալեացն առ-
ԷՅ խարհ վերինն, եւ ի նմա հաստատեցեալ սնեա
ԵՐ զպէսս հրեղինացն, օրհնեմք զանհասանելի զօ-
 րութիւնդ :

Որ տիրապէս մեծասունդ ստեղծեւ երկրորդ աշխարհ
 զգալի, եւ ի դրախտն որ յադենի սնեսա եղեալ զմարդն
 առաջին, օրհ :

Որ շինեցեւ բարձրագոյն զեկեղեցի քո խորհրդեամբ,
 եւ ի սմա կարգեալ սնեսա զհարոզս բանին ճեմարտու-
 քեան, օրհ :

Անճանելոյն տաղաւար՝ բարձող էիցս բարձողին,
 որ ծնար զԱստուած մարմնով զանմարմնաբար ծնունդն
 հօր, բարեխօսեա վասն մեր աստուածածին Մարիամ :

Որ տիրականս առ ի քնն կարգեալ սնեսա բնութեան
 մերոյ, իմաստութեամբ զպարտիս երող քոյոց պարտա-
 պանաց, քո՛ղ եւ զմեր զյանցանս ողորմութեամբդ
 քո Քրիստոս :

Որ զպատմութեանն առաջին զոր զգեցուցեւ օծմամբ
 հոգւոյն մերկացաք մեղօք ըստ նախահօրն պատրանաց,
 զգեցո զնոյն վերսին ողորմու :

Յաստուածային կայծակունսն ի սօքէիցն անհպե-
 լին, անմահապէս մերձեցաք գոլ պարտապան քու
 խորհրդոյ, շնորհեա զնոյն մահութեամբ ի բողոքիւն
 մեղաց մերոց :

Որ վառեցար ի յարփույն եւ ոչ կիզար ըստ մորենւոյն , այլ ետուր զհացն կենաց կերակուր բանաւորաց , բարեխօսեա առ Քրիստոս ջնջել զգիր մեղաց մերոց :

2 Արարչակիցդ հօր համազոյ հոգւոյդ որդի եւ 4 բան , որ զխորհուրդ սնօրհնութեանդ քննուցեր տեսանողացն , զեզ օրհնեմք Ասուած հարցն մերոյ :

Որ զփրկական քն զանարատ պատարագիդ զեւնումն ցանկացաւ տեսանել Աբրահամ , ետես Սահակաւ եւ ցնծացաւ , զեզ :

Որ զկենարար խաչ քն զուսկեր սանդուղքն Յակոբայ , որով հրեօտակք ի յերկիր իջեալ եւ մարդիկ յերկինս ելին , զեզ :

4 Զտէր օրհնեցեք բարձր արարեք զնա յաւիտեան :
Նախանձաւորք նզնութեան՝ մեծ նահատակին Յոբայ արդարոյ հոյլք նզնաւորաց՝ բարձր արարեք զհայրն երկնաւոր :

Ընդ ողջախոհին Յովսէփայ որ յաղթեաց մեղաց ցանկութեան , մանկունք Սիօնի բարձր արարեք զՔրիստոս քաղաւորն :

Ընդ օրինակին Քրիստոսի՝ Մելքիսեդեկի քահանայապետին , դասք քահանայից բարձր արարեք զհոգին նշմարիս :

5 Ասուածատունք խնկաբեր ծառ յանուշահոտ բուրասանեն , ի զնացս հոգւոյն վսակաց սնկեցար եւ զանմահութեան պտուղն ի ծամու ետուր մեզ , վասն որոյ ամենեքեան զեզ միտս մեծացուցանեմք :

Զանապական բողբոջն յասուածային դրախտէն յորովայն քն սնկեալ , բղխեցեր յարմատոյն յետեայ ծառիկ վայելուչ կուսական ծննդեամբ , վասն :

Յարփառյն լուսոյ ծագումն ի քեզ վառեաց զնրազ մարմնոյն լոյս աշխարհի, որով զսեալ զպատկերն իւրական, զոր վերսին նորոգեաց յառաջին կերպարանն, վասն որոյ բարեխօսեա նորոգել զմեզ ի հնութենէ մեղաց:

7 Շնորհեա մեզ սէր ընդ աղփասաց օրինակին Ղազարու ժուծկալութիւն, զի կամաւոր աղփասութեամբ արհայութեանդ երկնից ընդ նմին լիցուի արժանի, լուր մեզ եւ ողորմեա Քրիստոս Աստուած:

Որ փոխանակ հացին կարօտութեան զհացն անմահութեան նմա շնորհեցեր, եւ ընդ մեծասանն անգրութեան ի գոգն Աբրահամու զնա ընկալար, լո՛ւր:

Լուսաւորեա զաչս արտից ստանալ մեզ ողորմութեամբ ի քեզ սէր զողորմութիւն, զի մի՛ ընդ մեծասանն հայցեսցուի ի բոց հնոցին ծագիւ մասին ջուր ի զովացումն, լո՛ւր:

8 Որ զլոյս աստուածային փայլի ծագեցեր յաշխարհամած խաւարն անգիտութեան, լուսաւորեա եւ զմեզ հօր իմաստութիւն:

Որ զհամօրէն դասասանին օրինակ նշանակեցեր առ մեծասունն եւ Ղազարոս, ներհակաբար տալով զոր աստ ընկալան:

Վասն որոյ աղաչեսցուի զքեզ սէր փրկել զմեզ ի նոյ մեղաց եւ տանջանաց, հանգչիլ ի գոգ նահապետին արդարոյ:

Որով եւ մեզ ընդ հրեշտակացն դասուց անբաժանելի սուրբ երրորդութեանդ համաձայնեալ երգեմք զփառս ի բարձունս:

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Զօրութեամբ, կարողութեամբ ստեղծեցիր իմանալի էակներուն (հրեշտակներուն) վերին աշխարհը, և անոր մէջ իբրեւ տնտես հաստատեցիր հրեղէն հրեշտակներուն գլխաւորները. կ'օրհնենք քու անըմբռնելի զօրութիւնդ:

Իսկապէս, ճշմարտապէս մեծատուն ըլլալով դուն ստեղծեցիր երկրորդ զգալի, այսինքն նիւթական աշխարհ մը, և Եդեմի մէջ հաստատուած դրախտին մէջ իբրեւ տնտես դրիր առաջին մարդը. կ'օրհնէ:

Աւելի բարձր խորհուրդով շինեցիր քու եկեղեցիդ, և ասոր մէջ տնտես կարգեցիր ճշմարիտ վարդապետութեան քարոզիչները, կ'օրհնէ:

Ո՛վ աստուածածին Մարիամ, բարեխօսէ՛ մեզի համար դուն որ անբովանդակելի էակին (Քրիստոսի) խորան եղար, և կրեցիր զայն որ կը կրէ զմեզ՝ արարածներս, և մարմինով ծնար հայր Աստուծոյ անմարմին ծնունդն եղող Աստուածը:

Մեր ներսիդին քու կողմէն դրուած տիրական տընտեսը, այսինքն մեր բանականութիւնը, քեզի պարտական կամ մեղապարտ եղողներուն յանցանքները ներեց. դաւն ևս, ո՛վ Քրիստոս, քու ողորմութեամբդ մեր յանցանքները ներէ:

Նախահայր Ադամին խաբուելուն հետեւանքն եղող մեղքով հանեցինք այն առաջին պատմուճանը՝ զոր հոգիով օծելով հազցուցիր. ո՛վ Քրիստոս քու ողորմութեամբդ վերստին հազցուր նոյն պատմուճանը:

Առանց մաքրուելու մօտեցանք այն առտուածային կայծերուն, որոնց սերօքէներն իսկ չեն կրնար դպչիլ, և քու խորհուրդիդ դէմ յանցաւոր եղանք. չնոր՝ ըրէ՛ մաքրութեամբ նոյն խորհուրդին մօտենալ մեր մեղքերուն թողութիւն ռոտանալու համար :

Ո՛վ Մարիամ, որ արեւէն բռնկեցար և չայրեցար մորենիին պէս, այլ կենսատու հացը իբրեւ կերակուր տուիր բանական արարածներուն. բարեխօսէ՛ Գրիստոսի որ ջնջէ մեր մեղքերուն մուրհակը :

Հ Որդի և բանդ Աստուած, որ հայր Աստուծոյ հետ ռոտեղծագործութեան մասնակցեցար, և հոգի Աստուծոյ էակից ես, քու աստուածային կարգադրութեանդ՝ այսինքն մարդեղութեանդ խորհուրդը իմացուցիր մարգարէներուն. կ'օրհնենք զքեզ, ո՛վ մեր հայրերուն Աստուածը :

Աբրահամ փափաքեցաւ տեսնել քու փրկական օրդ, այսինքն քու մորթուիլդ իբրեւ անարատ զոհ մը. իր Խահակ որդիին օրինակով տեսաւ և հրճուեցաւ, կ'օրհնէ :

Քու կենսատու խաչիդ նշանն էր Յակոբին սանդուխը, որով հրեշտակները երկիր իջան և մարդիկ երկինք ելան, կ'օրհնէ :

Գ Օրհնեցէք տէրը և ի սպառ փառաւորեցէք զայն :

Ո՛վ ճգնաւորներու խումբեր, որ մեծ համբերողին՝ արգար Յորին քաջածներուն վրայ բախի նախանձ ունիք, փառաւորեցէք երկնաւոր հայրը :

Ո՛վ քրիստոնէական Նկեղեցւոյ (Սիօնի) զաւակներ, փառաւորեցէք Գրիստոս թագաւորը՝ իր բարոյականը մաքուր պահող Յովսէփին հետ, որ ցանկական մեղքին յաղթեց :

Ո՛վ քահանաներու խումբեր , փառաւորեցէ՛ք ճշմարիտ հոգին Մեղքիսեդեկ քահանայապետին հետ , որ Քրիստոսի օրինակն էր :

Մ Ամենքս կը դրուատենք , կը գովաբանենք զքեզ , ո՛վ Մարիամ , որ անուշանոտ պարտէզէն բերուած քաղցրարոյր ծառ մ'ես , զոր Աստուած տնկեց հոգիին գետակներուն ընթացքին վրայ , և ճիշդ իր ժամանակին մեզի տուիր անմահ պտուղը , Քրիստոս :

Աստուածային դրախտէն մաքուր , անարատ բողբոջը որովայնիդ մէջ տնկելով , Յեսսէի արմատէն (Դաւիթի սերունդէն) վայելուչ ծաղիկ մը բուսցուցիր իբրեւ կոյս ծնելով . ուստի ամենքս կը դրուատ :

Արեւին լոյսէն (հայր Աստուծմէ) ծագողը քու մէջդ վառեց իր մարմինին ճրագը իբրեւ աշխարհի լոյս , որով իր սեփական պատկերը գտնելով դարձեալ նորոգեց , իր առաջին կերպարանքը տուաւ անոր . ուստի բարեխօսէ՛ որ զմեզ նորոգէ հին մեղքերէն :

Ո Ո՛վ տէր , աղքատներուն տիպար եղող Դաւարոսին համբերութիւնը շնորհէ՛ մեզի , որպէսզի կամաւոր աղքատութեամբ անոր հետ արժանի ըլլանք երկնային արքայութեանդ . մտիկ ըրէ՛ գութ ունեցիր մեր վրայ , ո՛վ Քրիստոս Աստուած :

Որ անմահ հացը անոր շնորհեցիր փոխանակ անօթեցնող հացին , և անգութ մեծատունին ըրածին փոխարէն Աբրահամու գրկին մէջ ընդունեցիր զայն . մտիկ :

Ո՛վ տէր , լուսաւորէ՛ մեր սրտերուն աչքերը որպէսզի (կարօտեալներուն) ողորմելով ողորմութիւն ստանանք քեզմէ , և հնոցին բոցին (դժոխքին) մէջ մեծատունին հետ մատի ծայրով ջուր չը խնդրենք զովանալու համար . մտիկ :

Տ Լուսաւարէ՛ զմեզ , ո՛վ հայր Աստուծոյ իմաստութիւնն եղող բանդ Աստուած , որ քու աստուածացին վարդապետութեանդ լոյսը ծագեցիր աշխարհը ծածկող տգիտութեան խաւարին մէջ :

Վերջին ընդհանուր դատաստանին օրինակը ցոյց տուիր մեծատունին և Ղաղարոսին վրայ , այս աշխարհին մէջ իրենց ընդունածներուն հակառակը տալով :

Ուստի կ'աղաչենք քեզի , ո՛վ տէր , փրկէ զմեզ մեղքերու և տանջանքներու կրակէն , և հանգչեցուր զմեզ (Աբրահամ) արդար նահապետին զրկին մէջ :

Որպէսզի մենք ալ հրեշտակներուն խումբերուն հետ միաբերան՝ անբաժանելի սուրբ երրորդութեանդ յիառքը երգենք բարձունքին մէջ :

ԿԱՆՈՆ ՇԻՆԳԵՐՈՐԴ ԿԻՒՐԱԿԷՒՆ

Ա. Որ պատուիրան համարժեքան աւանդեցեր
Բ. եկեղեցւոյ քո Քրիստոս, անսահման ժամանա-
Ը. կաւ աղօթել միշտ առ Աստուած հոգւով եւ
մտով :

Որ զբան քո օրինաց հաստատեցեր գործով մեզ օրի-
նակ, հանելով զգիշերն ի գլուխ յաղօթսն Աստուծոյ
բնութեամբ մերով սնօրինաբար, որում կրկնի ծունր ա-
մենայն :

Վասն որոյ եւ մեք պաղատեսցուք առ քեզ Քրիս-
տոս, շնորհեա մեզ յամենայն ժամ լինել քեզ յանդիման
մահուր աղօթիւք ըստ անմարմնոցն որ յերկինս :

Աղաչանօք աստուածածնին անապական քում ծնո-
ղին զիմանալի աչս արտից մերոց բացցես ողորմութեամբ
հայիլ ի լոյս քո Քրիստոս :

Փասաւոր արդարութեան հաստատեցեր ի մեզ զմիշտ
մեր դատել զհոգի եւ զմարմին՝ արդարապէս դատմամբ
ըստ օրինաց քոց Քրիստոս :

Իսկ անիրաւ դատաւորին որ ի քաղաք բնութեան
մերոյ ոչ ունելով զերկիւղ քո սուրբ, եւ անպատկառ
ի մարդկանէ ոչ առնելով դատ զրկելոյն :

Այլ անմահ սուրբ փեսայիդ այրի հոգի իմ պաղա-
տի, ուսո՛ր զիրաւունս քո իմում դատաւորիս առնել ինձ
դատաստան արդար ընդ ոսոխի մարմնոյ իմոյ :

Մարիամ կոյս անարատ զանապական փեսայդ ա-
ղաչեա զի հաշեսցի ընդ այրի եղեալ հոգիս եւ միա-
ւորեսցի դարձեալ սիրով ընդ հեռացեալսն ի մեռնէ :

Հ Որ ի սկիզբն փրկութեան մերոյ օրինակի երե-
Յ ւեցար մարգարէին Մովսիսի աստուծային
 վառեալ բոցով զմորենին անկիզելի ի նմանութիւն
 կուսական ծննդեանն, օրհնեալ սէր Աստուած հարցն
 մերոց :

Որ յօրինակ քո գալստեանդ յաշխարհս առաքեցեր
 զմօսես ի յեգիպտոս, ազատելով զհինն իսրայէլ արեամբ
 գառինն խորհրդոյ, որպէս եւ դու գառն Աստուծոյ քո
 կենարար արեամբդ զնորս իսրայէլ, օրհ :

Որ ի նմանութիւն կարմիր ծովուն բաժանեցեր խա-
 չիւն զծով աշխարհական, խորհակելով զիմանալի բզ-
 գուիս վիշապին ի վերայ ջուրց, եւ առաջնորդեցեր ամ-
 րով հոգւոյն ժողովրդեանն քո ի յերկինս, օրհ :

Գ Ամենայն գործք տառն զսէր օրհնեցէի :

Այսօր մաքրեցուք պահօք քառասնօրեայ բոս Մօսէսի,
 զի ելցուք ի լեառն իմանալի առ Աստուած, ամեն :

Այսօր ընդ մեծին Եղիայի սրբեալ պահօք, զի տա-
 լեան աստուծային լուսոյն արժանացուք հոգւով, ամեն :

Այսօր պահօք հեմարտութեան ելցուք ի լեառն փո-
 ճութեան ընդ Քրիստոսի պատերազմեալ ընդ բռնամուլոյն
 զի յաղթեցուք նովաւ, ամեն :

Մ Աստուածածին գերագոյն քերթից բանին
 բարձող որ զամենայն կրէ զօրութեամբ, բարեխօսեա
 առ սէր վասն մերոյ փրկութեան :

Մայր սրբութեան բարձրագոյն սերթից զանեսն
 յինքեանց ի քեզ կրելով ծագեցեր զյոյս աշխարհի, բար :

Ծառ կենաց որ զանմահութեան պտուղն ի քեզ ե-
 ռուր նախնոյ մօրն Եւայի՝ ի մահաբեր երկանցն ազա-
 տելով, բար :

ո Դասաւոր արդար որ հաստեցեր ի մեզ դասող բնութեան զմիսս մեր, շնորհեա սմա դասել զանձինս իրաւամբ եւ արդարութեամբ, խնայեա ի մեզ զէր ողորմութեամբ :

Փեսայ երկնաւոր հարսին քո եկեղեցւոյ, զայրի եղեալ ի քեզ զհոգիս մեղօք մաքրեա գթութեամբ եւ յօղեա ի քեզ միութեամբ, խնայ :

Որ մանուամբ մարմնոյ քո մեղուցեր զմեղս, եւ յարութեամբ քո յարուցեր ի մեզ զարդարութիւն, զոր գօրութիւն հոգւոյս կամաց հնազանդել զկամս մարմնոյս, խնայ :

ս Որ փառաբանիս ի հրեշտակաց ընդ հօր եւ հոգւոյն Քրիստոս որդի Աստուծոյ, խոնարհեցար ի հողեղէն բնութիւնս համբերելով խաչի վասն մեր, վասն որոյ գթա ի մեզ մարդասէր փրկիչ :

Որ զինն մարդն մեր մեղաց ի խաչին սպաներ, նորոգելով զնոր մարդն արդարութեամբ, յուսով կենացն անվախճանից ի նորոգումն նոր Ադամայ, վասն :

Կենդանաբար քո յարութեամբդ անմահ քաջաւոր կենդանացո զմեռեալս մեղօք կենդանական գործովք բարեաց ըս յուսաւոր քոց պատուիրանաց, վասն :

Շնորհեա մեզ զէր զգաստութեամբ արթուն լինել ըս դոնապսին, զի ի բաղխել սուրբ փեսայիդ բացուք զսիրս քոց մօից ընդ քեզ եւ հօր քո եւ հոգւոյդ լինել օրեվան, եւ երգեսցուք երրորդութեանդ զփառս ի բարձունս :

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ո՛վ Բրիստոս , ճշմարիտ պատուիրան մը աւանդեցիր քու եկեղեցիդ , այսինքն՝ հոգիով եւ մտքով միշտ անվերջանալի կերպով ազօթել Աստուծոյ :

Բու այս օրէնքիդ խօսքը գործով ալ իբրեւ օրինակ հաստատեցիր մեզի , ամբողջ գիշերը ազօթելով Աստուծոյ , երկնաւոր կարգադրութեամբ մեր բնութիւնն առնելով դուն՝ որու առջեւ բոլոր արարածները ի ծունր կը խոնարհին :

Ուստի մենք ալ քեզի կը պազատինք , ո՛վ Բրիստոս , շնորհ ըրէ՛ մեզի որ ամէն ժամ քու դիմացդ ելնենք մաքուր ազօթքով երկնային անմարմին հրեշտակներուն նման :

Ո՛վ Բրիստոս , գութ ունեցի՛ր եւ բա՛ց մեր սիրտեւրուն հոգեւոր աչքերը քու անարատ ծնողիդ՝ աստուածածնին ազաչանքով , որպէսզի քու լոյսիդ նայինք :

Ո՛վ Բրիստոս , մեր միտքը մեր մէջ իբրեւ արդար դատաւոր մը հաստատեցիր , որպէսզի արդար դատաւորանով դատէ մեր հոգին ու մարմինը :

Իսկ մեր բնութեան ներքին մասին մէջ գտնուած այդ անիրաւ դատաւորը , քու սուրբ երկիւղդ չունենալով եւ մարդոցմէ ալ չամչնալով , զրկուածին դատաստանը չի տեսներ :

Բայց իմ այրիացած հոգիս կը պազատի կ'աղաչէ քեզի՝ անմահ սուրբ փեսայիդ , իրաւունքը ունեցող իմ դատաւորիս՝ մտքիս , որպէսզի իմ հակառակորդիս (մարմինիս) հետ ունեցած դատաւ արդար կերպով տեսնէ :

Ո՛վ անարատ կոյս Մարիամ, աղաչէ՛ քու մաքուր
փեսայիդ՝ Բրիտոսի, որպէսզի հաշտուի այրիացած հո-
գիներուն հետ, և դարձեալ սիրով միանայ իրմէ հեռա-
ցածներուն հետ :

2 Հրէից եգիպտական գերութենէն ազատուե-
լուն ժամանակ, որ մեր փրկութեան (Բրիտոսի միջո-
ցաւ) օրինակն էր, Մովսէս մարգարէին երեւցար,
աստուածային բոցով լուսկցնելով մորենին որ չէր այրեր
իբրեւ նշան կոյսէն ծնելուն. օրհնեալ ըլլայ մեր հայրե-
րուն տէր Աստուածը :

Իբրեւ օրինակ այս աշխարհս գալուդ Մովսէսը Ե-
գիպտոս ղրկեցիր, հին Խորայէլացիները փրկելով խոր-
հրդաւոր գառան արիւնով, ինչպէս որ դուն, որ Աս-
տուծոյ գառնուկն ես, նոր Խորայէլացիները՝ այսինքն
քեզի հաւատացողները փրկեցիր քու կենսատու արիւ-
նովդ. օրհնեալ :

Յաջով ճեղքեցիր այս աշխարհիս ծովը Կարմիր ծո-
վուն նմանութեամբ, ջուրերուն վրայ խորտակեցիր
բանական վիշապին (սատանային) գլուխը, և հոգեւոր
ամպով մը առաջնորդ եղար քու ժողովուրդիդ դէպ
ի երկինք. օրհնեալ :

4 Ո՛վ տիրոջ բոլոր արարածները, օրհնեցէք
տէրը :

Այսօր Մովսէսին նման քառասուն օր պահեցողու-
թիւն ընելով սրբուինք, որպէսզի հոգեւոր լեռը ելնենք
Աստուծոյ քով (ինչպէս Մովսէս ելաւ Սինա լեռան
վրայ), ո՛վ տիրոջ :

Այսօր Եղիա մեծ մարգարէին հետ պահեցողութիւն
ընելով մաքրուինք, որպէսզի արժանի ըլլանք հոգիով

տեսնել աստուածային լոյսը , (ինչպէս Եղիա Քորէքի վրայ) , ո՛վ :

Այսօր ճշմարիտ պահեցողութիւն ընելով Քրիստոսի հետ փորձութեան լեռը՝ ելնենք թշնամիին դէմ պատերազմելու , որպէսզի անով յաղթենք , ո՛վ :

Մ Ո՛վ աստուածածին , սերօքներէն բարձր ես , և կրեցիր բանն Աստուածը՝ որ իրեն վրայ կը կրէ ամէն արարածները կարողութեամբ . բարեխօսէ՛ տիրոջը մեր փրկութեան համար :

Ո՛վ սուրբ մայր , սերօքներէն վեր ես , անոնց անսեռանելի եղողը քու մէջդ կրելով իբրեւ աշխարհի լոյս ծագեցիր . բար :

Ո՛վ կենսատու ծառ , անմահ պտուղը քեզմէ տըւիր նախամայր Եւային , ազատելով զայն մահառիթ ցաւերէն . բար :

Ո Ո՛վ արդար դատաւոր , որ մեր միտքը մեր մէջ հաստատեցիր որպէսզի դատէ մեր բնութիւնը . չընորհ ըրէ՛ ասոր որ իրաւունքով և արդարութեամբ դատէ մեր անձերը . ո՛վ տէր , ողորմէ և խնայէ՛ մեզի :

Դուն երկնաւոր ամուսինն ես քու հարսիդ՝ եկեղեցիին . զթալով մաքրէ՛ և քեզի միացուր , կապէ մեր հոգիները , որ մեղքերով այրիացած են քեզմէ . ո՛վ տէր :

Քու մարմինիդ մահով մեղքերը մեռցուցիր , և քու յարութեամբդ մեր մէջ արթնցուցիր արդարութիւնը , ոյժ տո՛ւր իմ հոգիիս կամքին որպէսզի հնազանդեցնէ իմ մարմինիս կամքը . ո՛վ :

Տ Ո՛վ Քրիստոս , Աստուծոյ որդին , որ հրեշտակներէն կը փառաւորուիս հայր Աստուծոյ և հոգի

Աստուծոյ հետ , մեր հողային բնութիւնը առնելու զիջում ըրիր , մեզի համար համբերելով , համակերպելով խաչին . ուստի գութ ունեցի՛ր մեր վրայ , ո՛վ մարդասէր փրկիչ :

Մեզ քերով թաթախուած մեր հին մարդը մեռցուցիր խաչին վրայ , և նոր Ադամը (քրիստոնեայ մարդկութիւնը) նորոգելով նոր մարդը արդարութեամբ նորոգեցիր , անլախճան կեանքին յոյսը տալով անոր . ուստի :

Ո՛վ անմահ թագաւոր , քու կենսատու յարութեամբդ ողջացո՛ւր մեզ քերով մեռածները՝ կենդանի բարեգործութիւններով՝ քու լուսաւոր պատուիրաններուդ համեմատ . ուստի :

Ո՛վ տէր , չնոր՝ ըրէ՛ մեզի որ դռնապանին պէս արթուն մնանք և զգաստ ըլլանք , որպէսզի երբ դուն՝ սուրբ փեսադ՝ դուռը զարնես , բանանք մեր սիրտերը բնակարան ըլլալու քեզի , հայր Աստուծոյ և հոգի Աստուծոյ , և երրորդութեանդ երգենք փառք բարձունքին մէջ :

ԿԱՆՈՆ ՎԵՑԵՐՈՐԴ ԿԻՐԱԿԷԻ

Ա. Որ զխորհուրդ քալսեանդ յառաջագոյն
Բ. գուժակեցեք մարգարէիւն խաւայի զորս ըն-
Է. րեցեք յեւ Մովսիսի, որք խօսեցան հոգւով
 սրբով բազմապատիկ օրինակօք, զոր մեզ փրկիչ ողոր-
 մութիւն, եւ զմեղաց զթողութիւն :

Ի մերձեցալ ամաց վերջին զոր տեսանողն ծանու-
 ցին զհասանիլ մեր փրկողիդ ոռ ի վախճան ծամանա-
 կին, երեւեցար ի մեզ մարդկան զգեցեալ զկերպ ծա-
 ռայական, յո՛ւր :

Ի վեցերորդ աւուր զԱդամ սեղծեք ի տալ քո տի-
 րական, որ ոչ պահեալ զպատիւրանն մերկացաւ զպառ-
 մունանն, իսկ նոր Ադամդ ի վեց դարուն այց արարեք
 կորուսելոյն, յո՛ւր :

Տանար լուսոյ անսուերին եւ առագաստ ան-
 հառ բանին, լոր զնախնոյ մօրն Նալի բարձեք զա-
 նեծսն տեսալի, հայցեալ յորդոյ քո միածնի հօր հառ-
 տութեանն միջնորդի, բառնալ ի մեզ զխառվութիւն եւ
 տալ զոգուց զխաղաղութիւն :

Հետ աւետեաց մարգարէին որ առ փրկեալս ար-
 եամբ գառինդ, ցնծամբ եւ մեք ծառք անհառի ընդ
 գալուստ տեառնդ կրկնակի, տնորհեա մեզ տեք ընդ ար-
 դարոցն ընդ առ ի քեզ տնկեալ ծառոցն, այժմ լուսով
 զուարճանալ եւ յերկրորդին ընդ քեզ ցնծալ :

Սմին նման տալ աւետիս Զաբարիաս նոր Սիոնի, ե-
 ք ուրախ լեր ահա գայ առ քեզ խոնարհ եւ հեզ ար-
 քայ նստեալ ի յեւ եւ յաւանակ կրկին ազանց զոլ օրի-

Ճակ, նստալոյ յարոռ քերթից նիս գրութեամբ ի մեր հոգիս :

Զահեղ փառաց քոց երեւումն որ յինելոց է յերկրորդումն, եսես Դաւիթ յառաջագոյն ծանոյց կանխաւ ազդմամբ հոգւոյն քե յայննապէս Աստուած գայցէ հուր առաջի իւր բորբոքէ, յայնժամ Յիսուս ի մեզ խնայեա գրա Քրիստոս եւ ողորմեա :

Աստուածածին անհարսնացեալ յերկրէ յերկինս հարս ընծայեալ, յորժամ բազմիս լուսոյ նման քո միածնիդ յաջակողման, յայնժամ մաղթեա ընդ մեր զնոյն փրկել զմեզ յահեղ բոցոյն, համադասիլ ընդ արդարոցն երգել զփառս ընդ երկնայնոցն :

2 Որ յանառելի ծոց հօր ծածկեալ անհնձին ծնունդ եւ բան, եւ ի հրեցեակաց երկրպագեալ փառաբանէիր, զեզ բարեբանեմք Աստուած հարցն մերոց :

Որ խոնարհութեամբ իջեալ յաշխարհ շիջուցեր ըզբոց մեղաց որպէս երբեմն ի Բաբելոն ի մեզ հնոցին, զեզ :

Որ ըս նախաձայն մարգարէիցն եկիր ի լուսն խորհրդոյ զոր սնօրինաբար կասարեցեր վասն մերոյ փրկութեան, զեզ :

4 Զսեռ օրհնեցեք եւ բարձր արարեք զնա յաւիտեան :

Որ յայնեաց հոգին տեսեամբ Դանիէլի մարգարէին զփիւսանգամ գալստեանն Քրիստոսի զխորհուրդ, բարձր :

Որ զչորրորդ գազանն ահեղ զապստամբեալն յԱստուծոյ ծանոյց բարձեալ զօրութեամբ աստուածորդւոյն, բարձր :

Որ զհինաւուրցն Աստուած եսես նստեալ յարոռ

ֆերօքեական , եւ զորդի ընդ ամպս երկնից եկեալ , բարձր :

Բ Աստուածածին պայծառ փան զերկինս , որ ի մեզ ծագեցեր զլոյսն մեծ եւ գերազանց , որով խաւարն անգիտութեան հալածեցաւ , սրօքեական ձայնիւ զֆեղ բարեբանեմք եւ հոգեւոր երգով մեծացուցանեմք :

Ամպ բեքել եւ լուսաւոր որ զանձրելն կենաց ի ֆեղ հեղեալ ի յերկնային ծովէն զոր հոսեցեր ի յերկիր ծարաւուս , սրօ :

Պարեկ փակեալ աստուածասունկ Եղեմ , որ եւ ծառն կենաց ի մեջ դրախտի ֆո ի հոգւոյն սնկեալ անմահական պսղովն ելից զսիեղես , սրօ :

Դ Որ ողորմութեամբ զգեցար մարմին եւ նորոգեցեր զհնացեալս , նորոգեա եւ զմեզ հոգւով Քրիստոս եւ ողորմեա :

Որ ի խաչին մեռար մարմնով եւ զմեռեալս դարձուցեր ի կեանս , կեցո եւ զմեզ հոգւով Քրիստոս , եւ ողոր :

Որ յարեարդ ի մեռելոց եւ յարուցեր զբնութիւնս մեր յուսով , յարո եւ զմեզ հոգւով Քրիստոս եւ ողոր :

Որ զսիրելին ֆո զՂազարոս կոչեցեր ի գերեզմանէն . կոչեա եւ զմեզ հոգւով ի կեանս եւ ողորմ :

Տ Նորահաւտ տեսեալսմբ յարութեան ֆո տէր անեղակերպ փայլմամբ զարհուրեցան դժոխք , եւ մեռեալք ընդ կենդանւոյ յարեան ի հաւաստ համօրէն յարութեան :

Յորժամ փառօք հայրենի Քրիստոս ծագիս ի յերկնից եւ յարուցանես զմեռեալսն , յայնժամ դասեա ընդ աշմէ ֆումէ եւ կոչեա զմեզ ի փառս ֆո :

Յորժամ հեծանոցաւ դասողութեան ֆո տէր սրբեա

զկալ աշխարհի յեսեմարանս արեայուրեանդ, ժողովեալ զմեզ ընդ արդարոցն :

Յորժամ եկեղեցի հարսնացեալ միանայ ընդ փեսայիդ ընդ իմաստուն կուսանացն , արժանացո առագաստին զմեզ ընդ նոսին երգել զփառս ի բարձունս :

ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Աշխարհ գալուդ (մարդեղութեանդ) խորհուրդը առաջուրնէ գուշակեցիր հրէական մարգարէներով զորս Մովսէսէն վերջ ընտրեցիր , որք զանազան օրինակներով խօսեցան հոգևոյ լիցուած . ո՛վ փրկիչ , ողորմէ՛ մեզի և ներէ՛ մեր մեղքերը :

Երբ մօտեցան մարգարէներուն գուշակած վերջին տարիները , երբ մեր փրկիչը պիտի հասնէր ժամանակը լրացած ըլլալով , ծառայի կերպարանք հագած՝ մարդոց մէջ երեւցար . ո՛վ :

Վեցերորդ օրը Ադամը ստեղծեցիր քու տիրական , սեփական կերպարանքով , բայց պատուիրանը չպահելով պատմուճանը հանեց , իսկ դու՝ որ նոր Ադամն ես , վեցերորդ դարուն մէջ կորսուածք փնտռելու ելար , ո՛վ :

Ո՛վ Մարիամ , անխաւար լոյսին տաճար և անպատմելի բանն Աստուծոյ առագաստ կամ ներքին սննեակ , որ նախամայր Եւային ցաւալի անէծքը վերցուցիր . խնդրէ՛ քու միածին որդիէդ որ հայր Աստուծոյ ճետ մեր հաշտուելուն միջնորդն է , նեղութիւնները վերցնէ մեզմէ և հոգիներու խաղաղութիւն տայ :

Աստուծոյ գառնուկիդ արիւնով մեզ՝ փրկուածնե-
րուս մարգարէին տուած բարի լուրին համեմատ, մենք՝
անտառի ծառերս կը հրճուինք, կը խայտանք տիրոջ
երկրորդ գալուստին վրայ. շնորհ ըրէ՛ մեզի, ո՛վ տէր,
որպէսզի քեզմէ տնկուած ծառերուն՝ այսինքն արդար-
ներուն հետ հիմա, այս աշխարհիս մէջ յուսով մը ու-
րախանանք, և երկրորդ գալուստիդ (վերջին դատաս-
տանին) ժամանակ ալ քեզի հետ հրճուինք, խայտանք:

Զաքարիա մարգարէն ասոր նման բարի լուր մը
կուտայ նոր Սիօնի (քրիստոնեաներուն), թէ ուրախ
եղիր, ահա խոնարհ և հեզ թագաւորը քեզի կուգայ
իշու և աւանակի վրայ նստած, իբրեւ օրինակ երկու
ցեղերուն (հրէից և հեթանոսաց) . դուն որ քերթէնքէ
ձեւացած աթոռի վրայ նստած ես, գութ ունեցի՛ր և
նստէ՛ մեր հոգիներուն վրայ:

Դաւիթ առաջուրնէ տեսաւ և սուրբ հոգիին աղ-
դեցութեամբ գուշակեց քու ահաւոր, անպատմելի
փառքդ, որ պիտի երեւի երկրորդ գալուդ (վերջին
դատաստանին), թէ Աստուած պիտի գայ ամէնուն աչ-
քին առջեւ, իր առջեւէն կրակ ցայտեցնելով. ո՛վ
Յիսուս, այն միջոցին խնայէ՛ մեզի, ո՛վ Քրիստոս, գութ
ունեցիր և ողորմէ՛:

Ո՛վ աստուածածին որ ամուսին չճանչցար, և այս
աշխարհէն երկնքի նուիրուեցար իբրեւ հարս, երբ լոյսի
պէս նստիս քու միածին որդիիդ աջ կողմը, այն մի-
ջոցին մեր տեղը խնդրէ՛ որ փրկէ զմեզ ահաւի թոցէն,
դասակից ընէ արդարներուն, և երկնաքնակներուն հետ
Աստուծոյ փառքը երգենք:

Հ Հրեշտակները երկրպագութիւն ընելով կը

փառաւորէին զքեզ որ անքննելի ծնունդ ե բանն Աստուածն ես, հայր Աստուծոյ անպատմելի ծոցին մէջ ծածկուած. կը գովաբանենք զքեզ ո՛վ մեր հայրերուն Աստուածը :

Խոնարհութեամբ աշխարհ իջնելով մարեցիւր մեղքերուն բոցը, ինչպէս երբեմն Բաբելոնի հնոցին մէջ, կը գովարաւ :

Նախագուշակ մարգարէներուն ըսածին համեմատեկար կատարելու (մարդեղութեան) խորհուրդը, աստուածային կարգադրութեամբ մեր փրկութեանը համար, կը գովարաւ :

Գ Օրհնեցէք տէրը ե ի սպառ փառաւորեցէք զայն :

Սուրբ հոգին տեսիլքով Դանիէլ մարգարէին յայտնեց Բրիստոսի երկրորդ գալուստին խորհուրդը, ե ի սպառ փառա :

Դանիէլ իմացուց նաե թէ աստուածորդին իր զօրութեամբ ջնջեց Աստուծմէ ապստամբող չորրորդ ահաւոր գազանը, ե ի սպառ :

Եւ հինաւուրց Աստուածը տեսաւ նստած քերօքէտեկան աթոռի վրայ, ե որդին՝ որ պիտի գայ երկնքի ամպերուն վրայ, ե :

Մ Ո՛վ աստուածածին, երկինքէն աւելի պայծառ, մեր վրայ ծագեցիր մեծ ե հրաշալի լոյսը, որով ցրուեցաւ տգիտութեան խաւարը. սերօքէներու յատուկ ձայնով կը գովաբանենք զքեզ ե հոգեւոր երգով կը փառաւորենք :

Թեթեւ ե լուսափայլ ամպ, որ անջրդի երկրին վրայ թափեցիր կենսատու անձրեւը երկնային ծովէն, տերօքէ :

Եղեմական պարտեզ , չորս կողմէն գոցուած և Աստուծոյ կողմէն տնկուած , քու դրախտիդ մէջ սուրբ հոգիին տնկած կեանքին ծառը իր անմահ պտուղով լեցուց , կշտացուց տիեզերքը , սերօքէա :

Ո Գթալով մեզի մարմին հագար , և նորոգեցիր հինցածները , ո՛վ Քրիստոս , նորոգէ՛ մեզ հոգիով , և ողորմէ՛ :

Խաչին վրայ մեռար մարմինով և զմեզ մեռածներս կենդանացուցիր , ո՛վ Քրիստոս , զմեզ ալ ապրեցո՛ւր հոգիով և ողորմ :

Մեռելներէն յարութիւն առիր և մեր բնութիւնը արթնցուցիր յարութեան յուսով , ո՛վ Քրիստոս , զմեզ ալ հոգիով արթնցուր և ողորմ :

Քու սիրելի Ղազարոսդ գերեզմանէն դուրս կանչեցիր , զմեզ ալ հոգիով դէպ ի քու կեանքդ կանչէ և ողորմէ :

Տ Ո՛վ տէր , դժոխքը սոսկաց քու յարութեանդ հրաշալի տեսիլքէն և սարսափելի փայլումէն , և մեռելները ընդհանուր յարութեան հաւատքով արթնցանք զի հետ , որ ողջ ես յաւէտ :

Ո՛վ Քրիստոս , երբ հայրական փառքովդ երկնքէն ծագիս և մեռելները արթնցնես , այն միջոցին քու աջ կողմդ գիր և զմեզ կանչէ քու փառքիդ մէջ :

Երբ քու դատաւորութեանդ երկմատնիով այս տաճարհիս կալը քու արքայութեանդ շտեմարաններուն մէջ հաւաքես , ո՛վ տէր , արդարներուն հետ ժողովէ՛ զմեզ :

Երբ հարս եղած եկեղեցին իմաստուն սուրբ կոյսերուն հետ քեզի՝ փեսայիդ հետ միանայ , արժանի ըրէ՛ որ մենք ալ անոնց հետ ներքին սենեակը մտնենք և երգենք քու փառքդ բարձունքին մէջ :

ԿԱՆՈՆ ՄԵԾԻ ԵՐԿՈՒՇԱԲԱԹԻՆ

Ա Անեղն ի հօրե ծնեալ որդի յանեից գոյացուցե-

Բ զեղեալս՝ զերկնային եւ զերկրաւորս եռօրին,
արարածք ամենայն տուք փառս արարչին յաւիտեանից :

Պատկեր աներեւոյք փառացն հօր ի պատկեր բարե-
բարութեան իւրոյ արար զճարդկային բնութիւնս, արա-
րածք :

Լոյսն ի հօրե լուսոյ ծագեալ լուսափայլ զարդա-
րաց զԱդամ , ի դրախտին եղեալ անմահ սնկոցն երկ-
րագործ , արա :

Եկալք որդիք մարդկան այսօր ողբասցուք զհօրն
զվսանգ , որ մերկացաւ մեղօք զփառս արարչին , եւ
զգեցաւ զբզեկւոյն ծածկոյք փոխանակ աննառ լուսոյն :

Գովեցիք զորդին Աստուծոյ այսօր ցնծութեամբ որ-
դիք Ադամայ , որ եկն ի խնդիր եղծեալ պատկերին , եւ
զսեալ նորոգեաց ի փառս առաջին պատմութեանին :

Նոր նորոգող բնութեան մերոյ Յիսուս , որ ի խոր-
հուրդ հնութեան մարդոյն զանապուհն այսօր չորացու-
ցեք զբզեկին , եւ զմեզ ի հնացեալ մեղաց նորոգեա ի
կեանս անմահ :

Զ Որ արարիչդ ես յաւիտեանից , եւ ստեղծեք զա-
րարածս ամենայն յոյնչե, զքեզ օրհնեմք Աստուած հարցն
մերոց :

Որ քաղաւորդ ես քաղաւորաց , եւ շնորհես բա-
նաւոր կենդանի մարդ ի հողոյ , զքեզ :

Որ ապաւենդ ես մոլորելոց , եւ խնամես զյուսա-
ցեալսն ի քեզ քո տեսչութեամբ , զքեզ :

Գ Զօճ օրհնեցիք եւ բարձր արարեք զնա յսփեան :

Օրհնեցիք զքաղաւորն եւ զԱսուածն , որ նմա միայնոյ վայելի օրհնութիւն , եւ բարձր :

Զի ծանոյց մեզ զսփանչելի խորհուրդ սուրբ երրորդութեանն եւ զմի ասուածութեանն Քրիստոս եւ բարձր :

Ո Առ ամենեսեան զքած Քրիստոս քաղաւոր խաղաղութեան , զեւզ աղաչեմք միայն մարդասէր :

Որում այսօր փափաքեալ ցանկայր հոգւով եւ մարմնով մայր որդւով իւրով խնդրէր զբարձրագոյն զփառս յերկրին կենդանեաց :

Տուողդ զկեանս անմահ առ քեզ աղաղակեմք եւ միաբան հայեմք , շնորհեալ եւ մեզ տէր կալ ի յաջմէ քուսմէ :

Տ Զքեզ օրհնեմք որ բաշխողդ ես բարութեանց եւ հայեմք որպէս ի մարդասիրէ ընդ մօր՝ քո ընտելացն զիմանալի աշխարհն :

Զի դու ես տէր յորմէ հայցէր մայրն հաւատով հանդերձ որդւով սրբեցելովք ընդ աջմէ քո զփառս եւ յահեկէ , ընդ որս եւ մեք աղաչեմք զի դասեսցես ընդ սուրբս քո :

Այլ դու բարձրեալ փրկիչ որ վասն մեր խոնարհեցար արժանի արա զմեզ ըմպել զբաժակ պատուիրանի կենաց քո տէր , որով կացցուք յաջմէ քուսմէ ի հանդերձեալ քում գալսեանն :

ՄԳ Ալիլուիա , ալիլուիա , ալիլուիա :

Այսօր ընդ զօրս երկնից համաձայնեալ , միաբանական ձայնիւ երգեմք ասելով , ալիլ :

Երկրաւորք ընդ երկնայինսն , հողեղենքս ընդ հրեղենսն միաբա :

ՄԶ Որ յանկից գոյացուցեր զ՜ն զարարածս ի ըսկըզբանէ, ի պատկեր աստուածութեանդ քն ասեղծեր զմարդ ի հողոյ, ժառանգել նմա զանպատում կեանսն :

Իսկ պատրաստեալ քանսարկուին ի դրախտէն արտաբանկեալ, ի յաւիտէ կենդանութեանն մանառիք պաշտով մեռեալ մերկացաւ զփառս անասուեր լուսոյն :

Այլ դու փրկիչ բարերար որ մարմնացար ի սուրբ կուսէն, եւ հեղմամբ արեանդ քն բարձր զյանցանս նախաստեղծին, փրկելով զմեզ յանիծից նորա :

Որ ըստ պատրաստեաց նախահօրն յանձն առին յօժարութեամբ ըմպել զբաժակ չարչարանաց ընդ քեզ որդիքն Զբեքեայ, շնորհեա մեզ քեզ զբաժակ քն փրկութեան :

Ի միւսանգամ քն զպատկանն յորժամ զաս դատել գերկիր, ընդ նոսին դատաւորեա զմեզ ի փառս յաջակողմանն, որով հանցով քեզ զօրհնութիւն յանպաւնալիսեցին :

ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Հայր Աստուծոյ ծնած և մէկէ մը չստեղծուած որդին չեղածէն ստեղծեց բոլոր երկնային ու երկրաւոր արարածները, յաւիտենական արարիչին փառք տուէք, ո՛վ բոլոր արարածներ :

Հայր Աստուծոյ փառքին անտեսանելի պատկերը (Քրիստոս) իր բարերարութեան կամ բարերար պատկերով ստեղծեց մեր մարդկային բնութիւնը, կամ բոլոր մարդկային արարածները. յաւիտեան արարչին փառք :

Լոյս Քրիստոս լոյս հայր Աստուծոյ ծագելով լուսափայլ կերպով զարդարեց Ադամը , և դրախտին մէջ դրաւ զայն իբրեւ երկրագործ անմահ տունկերուն , յաւիտենական արար :

Ո՛վ մարդիկ , եկէք այսօր լանք մեր հօրը (Ադամին) վտանգին վրայ , որ Աստուծոյ փառքը կորսնցուց մեղքով , և անպատմելի լոյսին տեղ թզենիին ծածկոյթը հագաւ :

Ո՛վ Ադամի զաւակներ , այսօր բերկրութեամբ գովեցէք Աստուծոյ որդին , որ եկաւ փնտռելու իր աւրըւած պատկերը , և գտնելով նորոգեց առաջին պատմուճանին փառքով :

Ո՛վ Յիսուս , որ մեր բնութիւնը նորոգեցիր և մարդուն հնութիւնը նշանակող անպտուղ թզենին այսօր չորցուցիր , զմեզ ալ հինցած մեղքերէն նորոգէ՛ անմահ կեանքով :

2 Թաւառներուն արարիչն ես դուն և բոլոր աշխարհները ոչինչէն ստեղծեցիր , ո՛վ մեր հայրերուն Աստուածը :

Թագաւորներուն թագաւորն ես դուն , և հողէն շնորհեցիր մարդը իբրեւ բանական կենդանի , կ'օրհնենք :

Մոլորածներուն ապաստանարանն ես դուն , և քու նախախնամութեամբդ կը խնամես քեզի յուսացողները , կ'օրհնենք :

4 Օրհնեցէք Տէրը և ի սպառ փառաւորեցէք զայն :

Թագաւորը և Աստուածը , որուն միայն կը վայելէ օրհնութիւնը :

Որովհետեւ Քրիստոս իմացուց մեզի սուրբ Նրորո-

դուրեան և մէկ աստուածութեան զարմանալի խորհուրդը :

Ո Խաղաղութեան թագաւոր Քրիստոս , որ ամէնուն վրայ դուրս ունիս , քեզի կ'աղաչենք , որովհետեւ միակ մարդասէրը դուն ես :

Որուն այսօր հոգիով ու մարմինով կը փափաքէր և կը ցանկար մայրը իր որդիներով մէկտեղ , և կենդանիներուն երկրին (արքայութեան) մէջ ամենէն բարձր փառքը կը խնդրէր :

Քեզի կ'աղաղակենք և միաբերան կը խնդրենք շնորհ ըրէ՛ մեզի ալ քու աջ կողմդ կենալ , ո՛վ տէր , որ անմահ կեանք կուտաս :

Տ Կ'օրհնենք զքեզ որ բարիք կը բաշխես , և քու ընտրեալներուդ (Զբեղեայ որդիներուն) մօրը հետ հոգեւոր աշխարհը կը խնդրենք քեզմէ որ մարդասէր ես :

Որովհետեւ իր սրբուած զաւակներուն հետ մէկտեղ մայրը հաւատքով կը խնդրէր աջ կողմդ և ձախ կողմդ կենալու փառքը , որոնց հետ մենք ալ կ'աղաչենք որ քու սուրբերուդ դասին մէջ դնես զմեզ :

Ո՛վ բարձրեալ փրկիչ , որ մեզի համար խոնարհեցար , արժանի ըրէ՛ զմեզ , տէր , քու կենսատու պատուիրանիդ բաժակը խմելու , որպէս զի քու ապագայ գալուստիդ ժամանակ քու աջ կողմդ կենանք :

ՄԳ Օրհնութիւն , օրհնութիւն , օրհնութիւն քեզ տիրող :

Այսօր երկնային զօրքերուն հետ միաբերան կ'երգենք ու կ'ըսենք , օրհնութիւն , օրհն :

Մենք՝ երկրաւորներս երկնայիններուն հետ , մենք

հողեղէններս հրեղէններուն հետ միաբերան կ'երգենք ու կ'ըսենք :

ՀՐ Ի սկզբան ոչնչէն առաջ բերիր քու արարածներդ, և մարդը հողէն ստեղծեցիր քու աստուածութեանդ պատկերով, որպէս զի անպատմելի կեանքը ժառանգէ :

Իսկ քսուին (սատանային) խաբէութեամբ դրախտէն մերժուեցաւ, մահառիթ պտուղով մեռաւ իր մըտընջենաւոր կենդանութեան մէջ, և անխաւար լոյսին փառքը կորսնցուց :

Բայց դուն, ո'վ բարեբար փրկիչ, սուրբ կոյսէն մարմին առիր և քու արիւնդ թափելով նախաստեղծ մարդուն յանցանքը վերցուցիր, անոր տրուած անէծքէն ազատելով զմեզ :

Նախահայր Ադամին յանցանքին համեմատ Զեքեթեայ որդիները (Յովհաննէս և Յակոբոս առաքեալները) յանձն առին չարչարանքի բաժակը ձեզի հետ խմել. ո'վ տէր, քու փրկութեանդ բաժակը մեզի շնորհէ' :

Երբ երկրորդ գալուդ երկիրը դատեա, անոնց հետ զմեզ աջակողմդ փառքին մէջ տեղաւորէ', որպէս զի յաւիտեանս յաւիտենից օրհնենք զքեզ :

ԿԱՆՈՆ ՄԵԾԻ ԵՐԵՔՇԱԲԱՅԻՆ

Ա Իմաստուն կուսանքն պատրաստեալ իւր լապ-
Բ սեռաց, ելին ընդ առաջ երկնաւոր փեսային
Ե վառեալ լապսեօք :

Իսկ յիմարաց կուսիցն ունայնացեալք ի յիւրոյն ան-
պատրաստ գտան զալսեան փեսային շիջեալ լապսեօք :

Վասն որոյ եւ մեք պատրասեացուք իւր հագելոր ,
զի մեցուք ի յառազաստ անմահ փեսային վառեալ լապ-
սեօք :

Յորժամ յերկնից փառօք գաա Քրիստոս նստի յա-
թոռ դասողական , եւ բաժանես զազգս ամենայն ,
յաջակողմանն փում դասես զմեզ ընդ օղեացն :

Յորժամ զսաղանդ պատուիրանին պահանջեսցես
ի ծառայիցն ընդ կրկնաթան քանքարացն , արժանացո
զմեզ Քրիստոս ուրախութեան քո յերկինս :

Յորժամ կոչես զհրաւիրեալսն ի սկզբանե աշխարհի
ծառանգել զպատրաստեալն , շնորհես մեզ ընդ նոսին
զարբայութիւն քո Քրիստոս :

Զ Որ սփանչելիդ ես ի բարձունս քեռ եւ անաւոր

Է ի մեզ երկրի անունն քո սուրբ , օրհնեալ ես
Աստուած հարցն մերոց :

Որ զհաւատացեալսն ի քեզ պահեալ եւ զչարսն պա-
ծեալ , գործակցօք ջրով սուզմամբ յանդունդս , օրհ :

Ը Որ հաստատեսցի ազգի մարդկան հրով փորձիլ ի
յերկրորդունն , պահես անարատ զքո փրկեալսն , օրհ :

Թ Զքեռ օրհնեցեք եւ բարձր արարեք զնա յա-
ւիտեան :

Զքազաւորն յաւիտենից Քրիստոս ուր եկն եւ փրկեաց զամենայն արարածս , եւ բարձր :

Ուր արար գալսեամբն իւրով զփրկութիւն ուղղաց մարդկան , եւ բարձր :

Նոր արարածք պատուեալք ի հրեշտակաց զերծեալք ի խաւարե առ լոյսն , եւ բարձր :

Ո Քազաւոր փառաց քեզ սպասեցունք պատասեալք արթնութեամբ , ընդառաջել ուր գաս ի դասել զերկիր :

Անաղօս վառեալ յապտերք հաւատոյ ընդ դասս իմաստուն կուսանացն , մեանել ի յառազպատ ընդ երկնաւոր փեսային :

Փաւրացունք կանխեալ յառաջ քան զձայն աստուծային բարբառոյն , զի մի' մնացունք արձափս ըստ ժիւման հինգ կուսանացն :

Տ Ուր մտնիս ի քրքես Աստուած բանդ , այսօր վասն մեր խոնարհութեամբ մտնար ի լերինն ձիթենեաց , օրհնեմք զքեզ անդադար երգով :

Ուր համագոյդ ես խորհրդոցդ հայրենի , առակերաց քոց ծանուցեր զխորհուրդ քո գալսեանդ , օրհ :

Ուր ամենայնց ես արարիչ եւ ստեղծիչ կենդանութեան , այսօր զծածկեալ խորհուրդ երրորդութեանդ յայնչեցեր եկեղեցւոյ սրբոյ քոյ , օրհ :

ՄԿ Ահաւոր ես քազաւոր քրքեական ձայնիւ օրհ-

ԷԶ նեալ , ի յերկինս ի յերկրի եւ յամենայն ժամանակի :

Ահաւոր ես քազաւոր ուր նորոգես զնո գարարածս , հաստատես ի հաւատս ի գիտութիւն նմարտութեան :

Լուսաւորեա զմեզ Քրիստոս ի միւսանգամ քո գա-

լքսեանդ , յորժամ ծագիս ի յերկնից եւ նորոգես զո
գաւաւսածս :

ՀԲ Շնորհեա մեզ սեր արքնութիւն ընդ իմաստուն

ԲԳ կուսանացն , եւ զհոգւոց մերոց լապսես
պայծառացո :

Երկնչիմք ի քէն սեր զարհուրեալք ի պատասխանոյն,
զամենն ասելով երբ ոչ գիտեմ զմեզ :

Յորժամ գաս փառոք հօր դասել զգիւնդես ամե-
նայն , զնորհեա եւ մեզ սեր կալ ի յաջմէ փոմմէ :

Բացցի մեզ քուռն ոգորմութեան երկնաւոր փեսա-
յին , եւ մեցուք ի յառազաս ընդ իմաստուն կուսանսն :

ժամանեացուք ընդ առաջ փեսային եւ մեցուք ի
յառազաս նորա , զի մի՛ մնացուք արտաքս որպէս
զյիմար կուսանսն :

Պայծառացին լապսերք հոգւոց մերոց , եւ բազ-
մեցուցես զմեզ ընդ հրաւիրեալսն ի կոչումն արեայու-
թեան երկնից :

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Իմաստուն կոյսերը իրենց լապտերներուն իւզ
պատրաստելով , երկնաւոր փեսան զիմաւորեցին վառ-
աւած լապտերներով :

Իսկ յիմար կոյսերը իւզի պակասութենէն նեղուե-
ցով , փեսային դաւու միջոցին անպատրաստ զանուե-
ցան մարած լապտերներով :

Ուստի մենք ալ հոգեւոր իւզ պատրաստենք, որ պէսզի անմահ փեսային ներքին սենեակը մտնենք վառուած լապտերներով :

Ո՛վ Բրիստոս, երբ երկինքէն փառքով գտաւ և զատաւորական աթոռին վրայ նստիս, և բոլոր ցեղերը բաժնես, զմեզ քու աջ կողմդ տեղաւորէ ոչխարներուն (արդարներուն) հետ :

Երբ ծառաներէն (մարդոցմէ) պահանջես քու հրամաններուդ տաղանդը (գրամը), կրկինը շահուած քանքարներուն փոխարէն արժանի ըրէ զմեզ երկինքին մէջ քու ուրախութեանդ, ո՛վ Բրիստոս :

Երբ աշխարհի սկսելէն ի վեր հրաւիրուածները կանչես պատրաստուածը ժառանգելու համար, ո՛վ Բրիստոս, քու արքայութիւնդ շնորհէ՛ մեզի անոնց հետ :

2 Ո՛վ տէր, սքանչելի ես երկնքին մէջ, և երկրի վրայ ալ անաւոր է քու սուրբ անունդ, օրհնեալ ես, ո՛վ մեր հայրերուն Աստուածը :

Քեզի հաւատացողները պահեցիր (ջրհեղեղին ժամանակ), չարերը պատժեցիր և իրենց գործակիցներով ծովուն ջուրերուն տակ ընկղմեցիր, օրհն :

Եւ որոշեցիր կրակով փորձի ենթարկել մարդկային ազգը քու երկրորդ գալուդ. անշնաս պահէ՛ զմեզ որ քեզմով փրկուած ենք, օրհն :

4 Օրհնեցէք տէրը և ի սպառ փառաւորեցէք զայն :

Բրիստոս յաւիտենական Թաղաւորը որ եկաւ և բոլոր արարածները փրկեց, և ի սպառ :

Որ իր գալովը փրկեց մարդիկը, և ի սպառ :

Նոր արարածներ, որ հրեշտակներէն պատուուեցաք և խաւարէն ազատուելով դէպ ի լոյս գացիք, ի սպառ :

Ո Փառաւոր թագաւոր, արթուն և պատրաստ քեզի պիտի սպասենք, զքեզ դիմաւորելու համար որ երկիրը դատել կուգաս:

Իմաստուն կոյսերուն խումբին հետ հաւատքին լապտերները պայծառօրէն վառած ենք՝ երկնաւոր փեսային հետ ներքին սենեակը մտնելու համար:

Աստուածային ձայնէն առաջ կանխենք և փութանք որպէս զի դուրսը չմնանք հինգ ձօյսերուն պէս, որոց լապտերները մարեցան:

Տ Ո՛վ բանդ Աստուած, որ քերօքէներուն վրայ կը նստիս, այսօր մեզի համար խոնարհութիւն ըրիր, և ձիթենեաց լերան վրայ նստար, կ'օրհնենք զքեզ անդադար երգով:

Դու աշակերտներուդ իմացուցիր (երկրորդ) գալուստիդ գաղտնիքը, դուն որ գիտես բոլոր հայրենի խորհուրդները, հօր Աստուծոյ էակից ըլլալով, կ'օրհնէ:

Դուն որ զամենքը ստեղծեցիր և բոլոր կենդանի արարածները առաջ բերիր, այսօր քու սուրբ եկեղեցիիդ յայտնեցիր երրորդութեան թաքուն խորհուրդը, կ'օրհնէ:

ԾԿ Ահաւոր թագաւոր ես դուն որ քերօքէներուն ձայնով կ'օրհնուիս երկնքի և երկրի մէջ և ամեն ժամանակի մէջ:

Ահաւոր թագաւոր ես դուն որ քու արարածներդ կը նորոգես և կը հաստատես հաւատքին մէջ, ճշմարտութեան գիտութեան մէջ:

Ո՛վ Բրիստոս, լուսաւորէ զմեզ քու երկրորդ գալուստդ, երբ երկինքէն ծագիս և քու արարածներդ նորոգես:

ԸՖ Ո՛վ տէր , շնորհ ըրէ՛ որ մենք ալ տրժուեն
ըղանք իմաստուն կոյսերուն հետ , և մեր հոգիներուն
լապտերները պայծառ պահէ՛ :

Ո՛վ տէր , կը վախճանք քեզմէ , կը զարհուրինք
ախ պատասխանէն թէ իրա՛ւ իրա՛ւ կ'ըսեմ որ զձեզ
չեմ ճանչնար :

Նրբ հօր Աստուծոյ փառքով գառ ամբողջ աշխարհ
հը դատելու , շնորհ ըրէ՛ , ո՛վ տէր , որ մենք ալ քու
աջ կողմդ կենանք :

Թո՛ղ բացուի մեր առջեւ երկնաւոր փեսային ողորմ
մութեան դուռը , և իմաստուն կոյսերուն հետ ներքին
սենեակը մտնենք :

Հասնինք փեսային առջեւ , և անոր ներքին սենե
եակը մտնենք , որպէս զի յիմար կոյսերուն պէս դուրս
ալ չմնանք :

Թո՛ղ պայծառանան մեր հոգիներուն լապտերները ,
և բազմեցո՛ւր զմեզ անոնց հետ որք երկնային արքա-
յութեան հրաւիրուած են :

ԿԱՆՈՆ ՄԵԾԻ ԶՈՐԵՔՇԱԲԱՅԻՆ

ԱԶ Որ յաբոռ փառաց բազմեալ ընդ հօր անըս-
ԷԶ կզբնալից բանդ , այսօր բազմիլ ընդ հողե-
ԷԷ ղեմսն յանձն առեր, օրհնեմք զեկեեալդ ի փրկու-
 քիւն աշխարհի :

Որ անհառ աստուածութեամբդ օծեալ զո՞ն ծառա-
 յական կերպ , այսօր հանեցար օծանիլ իւղով ի մեղա-
 ւորաց , օրհ :

Որ կենարար քաղման ֆո գուշակ զիւղոյն ծանու-
 ցեր զօծումն , այսօր Յուդային յայնեցաւ խորհուրդ
 արծաթախրութեանն , օրհ :

Որ խորհրդեամբ ընդ հօր եւ հոգւոյն , արար ի
 պատկեր իւր զմարդն առաջին , այսօր որդիք մարդկան
 ժողովեալ խորհին մասնել ի մահ զորդին Աստուծոյ :

Յուդայ սիրոյն աշակերտ փոխանակեաց զասելու-
 քիւն առ վարդապետին , մասնելով քանանայիցն ընդ
 երեսուն արծաթոյ :

Որ զամենայն սնօրինաբար կամաւ յանձն առեր
 փրկիչ ընդ մեղաւորացս , վասն անհառ խոնարհու-
 քեանդ ֆո եւ մեզ ողորմեաց :

2 Որ խորհրդոց ես տէր Աստուած անմահ , ըզ-
 ծածկեալ խորհուրդ չարին ապականեալ վանեա' , զեզ
 օրհնեմք Աստուած հարցն մերոց :

Որ զնախնոյն Աբրահամու զհանդես խորագոյնս
 ծանուցեր աւետեօք որդւոյն պատուեալ , զեզ :

Որ ճնորհես ծածկելոց յայնի զոլ , յուղաս արծա-
 քոյ զանհասանելիդ մասնէր , զեզ :

Գ Զեք օրհնեցե՛ք եւ բարձր արարե՛ք զնա յաւի-
տեան :

Զբնակեալն ի վերին զօրսն ծածկապէս խորհուրդ ,
հաճանայքն հոլոնեալ վաճառէին զԱսուած, եւ բարձր:

Որ վասն մեր համբերեաց բանասարկուին , կամաւ
վաճառի Ասուած բանն , եւ բարձր :

Ո Զքէն խորհեցան ի չարութիւն Ասուած յաւի-
տենից , որ բանիւ զարարածս խորհրդով հիմնեցուցեր :

Զքեզ որ արարիչդ ես մեծութեան արծաթոյ վա-
ճառէին , յանձն առեր զամենայն համբերելով վասն
մեր :

Զքեզ որ քաղաւորդ քաղաւորաց ի ծառայէ դա-
տապարտեալ , զի զմեզ փրկեցես ի յանիծիցն Ադամայ:

Տ Այսօր եկեալ կամաւ փրկիչն առ ի մասնիւ
յանօրէն ժողովրդէն , վասն փրկութեան հեթանոսաց :

Այսօր բանն մասնի ի բանաւոր հօտե եւ յառաջնոց
դատապարտի յանօրինաց ժողովրդէն , վասն :

Այսօր հողն զքերն դատապարտե , եւ արծաթոյ վա-
ճառի արարիչն արարածոց , վասն փր :

ՄԿ Նոր սեանչելիք այսօր տեսանեմք յաշխարհի ի
ԿԲ մեզ հողեղինաց , արարածք արարչին սպա-
նութեան խորհին զխորհուրդ : §

Որ բանիւն իւրով զերկինս եւ զերկիրս հաստատեաց
յոչնչէ գոյացուցեալ , վաճառի այսօր դիւրագին ընդ
երեսուն արծաթոյ :

Ո՛վ յուրաս արատուելի , երկնաւոր վարդապե-
տին սպանութեան խորհիս զխորհուրդ , մասնելով անօ-
րինաց զի խաչեցի ի մեզ երկրի :

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ո՛վ բանդ Աստուած, որ սկիզբ չունենալով հայր Աստուծոյ հետ փառքի աթոռին վրայ կը նստիս, այսօր յանձն առիր հողային մարդոց հետ նստիլ, կ'օրհնենք զքեզ որ աշխարհը փրկելու եկար :

Բու անպատմելի աստուածութեամբ օծուած մարդկային կերպարանքդ մեղաւորներէն իւղով օծել հաւանեցար այսօր, կ'օրհն :

Իւղին օծումը իբրեւ քու թաղմանդ նշան ցոյց տուիր. այսօր յայտնուեցաւ նաեւ Յուդային արծաթախրութեան զաղտնիքը, կ'օրհն :

Այսօր մարդիկ ժողով գումարելով կը խորհին մահուան մատնել Աստուծոյ որդին, որ հայր Աստուծոյ եւ հօգի Աստուծոյ հետ խորհրդակցելով՝ իր պատկերին համեմատ ստեղծեց առաջին մարդը :

Սիրելի աշակերտ Յուդան սիրոյ տեղ ատելութիւն փոխարինեց իր վարդապետին, երեսուն արծաթին փոխարէն քահանաներուն մատնելով :

Ո՛վ փրկիչ, որ ամէն բան կամքովդ յանձն առիր աստուածային կարգադրութեամբ, մեղաւորներու տեղ, մեզի ալ գթա՛ քու անպատմելի խնարհութեանդ համար :

2 Ո՛վ անմահ Աստուած, դուն որ բոլոր խորհուրդներուն, գաղտնիքներուն տէրն ես, չար սատանային թագուն խորհուրդը ի դերե հանէ՛ եւ հալածէ՛, կ'օրհնենք զքեզ, ո՛վ մեր հայրերուն Աստուածը :

Արրահամ նահապետին հաւատքին փորձը աւելի խոր

կերպով յաջանեցիր, զայն պատուելով զաւակ մը ունենալու բարի լուրով, կ'օրհնէ:

Յուդա ստակ առնելով կը մատնէր զքեզ որ անըմբռնելի ես, և երեւան կը հանես բոլոր քաղաքները, կ'օրհնէ:

Գ Օրհնեցէք տէրը և իսպառ փառաւորեցէք զայն: Բահանաները ժողով գումարելով կը ծախէին Աստուածը, որ երկնային զօրքերուն մէջ կը բնակի և թագուն խորհուրդ մ'է անոնց մէջ:

Բանն Աստուած իր կամքովը կը ծախուի, նա որ ստտանային փորձութեան համբերեց:

Ո Ո՛վ յաւիտենական Աստուած, չարիք խորհեցան քու վրադ, որ խօսքովդ և խորհրդով հիմնեցիր արարածները:

Ստակով կը ծախէին զքեզ որ հարստութիւնը ստեղծեցիր, ամէն բանի յանձնառու եղար և համբերեցիր մեզի համար:

Ծառայէն (մարդոցմէ) դատապարտուեցար դուն, որ թագաւորներուն թագաւորն ես, որպէսզի զմեզ ազատես Ադամին տրուած անէծքէն:

Տ Այսօր փրկիչը իր կամքով եկաւ մատնուիլ անօրէն ժողովուրդէն, հեթանոսները փրկելու համար:

Այսօր բանն Աստուած կը մատնուի բանական հօտէն (մարդոցմէ), և կը դատապարտուի ժողովուրդին անօրէն գլխաւորներէն, հեթանոսներէն:

Այսօր հոգը (մարդիկ) կը դատապարտէ տէրը, և արարածներուն արարիչը ստակով կը ծախուի, հեթանոսներէն:

ՄԿ Նոր հրաշք մը կը տեսնենք այսօր աշխարհի
հօ վրայ հողեղէն մարդոց մէջտեղ . արարածնե-
 րը կը խորհին մեռցնել իրենց արարիչը :

Այսօր երեսուն արծաթի տեղ շատ աման կը ծախ-
 ուի նա որ իր խօսքով ոչինչէն հաստատեյ երկինքն ու
 երկիրը :

Ո՛վ ցաւալի և արգահատելի Յուդա , կը խորհա-
 մեռցնել երկնաւոր վարդապետը , մատնելով զայն ա-
 նօրէններուն , որպէս զի երկրին մէջտեղ խաչուի :

ԿԱՆՈՆ ՄԵԾԻ ՇԻՆԳՇԱԲԱԹԻՆ

Ա՛ վերածգողն երկնից մօճեցեմաւոր հօր որդին,
Է՛ ներգործեալ իմովս ի վեր քան զհրաօս, ծա-
Է՛ ռայի առեալ զկերպ անկողոպսելի աստուա-
 ծութեամբն:

Բանին զմաքեցելոցն ջրով զոսս լուանայ, զի զխո-
 ճարհութիւն ի նոսա տպաւորեցէ, երբորդութեանն զոյ
 օրելան:

Բաշխէ զմարմին իւր եւ զարիւնն նոր ուխտ ան-
 ուանեալ եւ յիշատակ կամաւոր մահուանն, մերձեցե-
 լոցս ի նա սրբութեամբ:

Աղբիւր լուսոյ եւ նառագայթ անժիջանելի լոյս,
 որ լուանալ յանձն առեր զոսս առակերտացն, մաքեա
 ի մենջ զմեզ խաւարին խորհրդոյ եւ լուսաւորեա զմեզ:

Որ մարմնով եւ արեամբ քո ցուցեր զթողութիւն
 մեղաց, որ միշտ պատարագիս ի մեզ անձախապէս,
 մաքեա:

Որ քաւիչ զայս նոր ուխտ ցուցեր յեւ առաջնոյ
 քոյ մահացելոցս ի նառակմանէ նախահօրն, մաք:

Որ ետդ ի յերկինս եւ ի վերայ երկրի, այսօր յանձն
 առեր լուանալ զոսս առակերտացն, եւ զիս լուա Քրիս-
 տոս ի մեղաց իմոց:

Որ բարեբանիս յիմանալի զուարթնոցն, հանեցար
 մարմնով պատարագիլ, արա եւ զիս արժանի աստուա-
 ծային օնորհիդ:

Որոյ արքոն քերթէ՝ ի վերնասունն բազմեցար, կե-
 նաւար բաժակաւդ զմեզ փրկեցեր, փրկեա եւ զիս յա-
 զիսեցից ի հրոյն:

Քրիստոս Աստուած որ վասն մեր խոնարհեցար ի կամաւոր չարչարանս , լուացեր զոսա առակերտացն այսօր ի սուրբ վերնասունն , աղաչեմք՝ փրկիչ ողորմեա՛ :

Որ կազմեցեր սեղան խորհրդոյ եւ արբուցեր յանմահական բաժակէն սրբոց քոց առաքելոցն այսօր ի սուրբ վերնասունն , աղաչ :

Մաքրեա զվիսս եւ զխորհուրդս զի եւ մեք հաղորդիցուք սրբութեամբ , քնդ սրբոց քոց առա :

Որ վասն մեր յերկրի երեւեալ զամենայնն կատարեցեր քս օրինացն այսօր ի կատարումն սուրբական օրհնիցն , որդի Աստուծոյ ողորմեա :

Մարդ հեմարիս եւ զառն անարատ որ դատաւարեցեր զմեղս ի մարմնի , այսօր խոնարհեցար ի լուանալ զոսա առակերտացն , որդի :

Բան հօր եւ Բահանայապետ հեմարիս , որ զաթաւրհակեցոյց զմարմին եւ զարիւնդ քո բաշխեցեր յառաքելայն , այսօր հաղորդին հողեղէնքս աստուածային խորհրդոյդ , որդի :

Յորմէ սարսեալ սերօքէն ոչ իւրիւնն նայիլ , այսօր ի ծառայի կերպարանս եղեալ նախապաւիտեան բանն , օրհնեցե՛ք զնա հոգեւոր երգով :

Որ զսուրբակերպն այսօր հեմարտապես կատարեաց , լուանալով զոսա առակերտացն ի պատրանաց քնամուկոյն , օրհնեցե՛ք :

Այսօր վերստին նորոգեցաք ի յանիծից նախահօրն , հառակելով զմարմին եւ զարիւն որդւոյն Աստուծոյ , օրհն :

2. Լոյսդ ի հայրական ծոցոյ ծագեալ հալածելով

3. զխաւար մեղաց , կենարարդ յայտնեցեր այսօր

զխորհուրդ քնտրեալ քո առակերտացն , օրհնեալ եկեալդ ի փրկութիւն մեզ Աստուած հարցն մերոց :

Ջոր. օրհնեն դաս լուսեղենք՝ զոսս տաժանեալս
գուացեր զանթծիցն մերկացեալ ի մենշ ծածկոյթ , զգես
ծառայի սփածաւ , օրհ :

Անապականութեան աղբիւր զկենդանաւարդ բաւ-
կեցեր զմարմինդ քո , նորոգելով զմահացեալսն յանցա-
նօք ի պատրանաց բեամուոյն , օրհ :

Դ Ճառագայթ փառաց հօր եւ պատկեր բարե-
բարութեան , որ զգեցաւն այսօր զգես ծառայական
կերպի , զնա ամենայն ազինք օրհնեցեմք հոգեւոր երգով :

Որ աննառ խոնարհութեամբ ի մաքրումն ոտից ա-
ռակեցացն զմարդկային ազգի զնացս ուղղեաց ի յեր-
կինս , զնա :

Որ բաշխամբ կենդանաւար խորհրդոյ անապա-
կան հաւակմամբն , հրաւիրեաց զմեզ յերկնից արեա-
լութիւնն , զնա :

Ո Արկողղ զոյս որպէս զօրոց այսօր աննառ

Ժ խոնարհութեամբ ի վերնասունն խորհրդոյ քո-
գես ծառայի սփածանիլ յանձն առեր , օրհնեմք զեկ-
եալդ ի կամաւոր չարչարանս :

Որում երկրպագեն դաս հրեօտակաց՝ խոնարհեցաւ
ի լուանալ զոսս հողեղենս , բժեկել սոքօք զգարտապարտ
մախահօրն , բժեկեա զհոգւոյ իմոյ զհիւանդութիւնս :

Որ ի խորհուրդս փրկականս եկեղեցւոյ բաշխեցեր
առակեցացն զմարմինդ քո , նորոգելով զմահացեալսն ի
հաւակմանէ , հաղորդս այսմ ընկալ զմեզ միայն մար-
դասէր :

Տ Որ անսկիզբն յեութեանդ եւ Աստուած այսօր
զգեցաւ զգես հողեղեն ծառայի , ծածկելով զմերկու-
թիւն մախահօրն , օրհնեալ եկեալդ ի փրկութիւն ազգի
մարդկան :

Որ վեր օրհնիս ի հրեղէն քերթից , այսօր եկիր
կամաւ ի վերնասունն խորհրդոյ լուացեր զառակեան
յօրինակ վասն մեր , օրհ :

Որ յաթոռ փառաց նստիս ընդ հօր , այսօր բազմիլ
ընդ առակեանս յանձն առեր բաշխելով զմարմին եւ
զարիւն քո սուրբ , օրհ :

ՄԿ Այսօր կանգնեցաւ աւագան մկրտութեան , ի
քողովիւն մեղաց մերոց :

Այսօր տեսն մեր լուանայր զոսա առակեանս , եւ
պատուիրէր զայս ասելով :

Մի ոմն ի ձեռնք եղբարք մասնելոց . ե զիս ի մահ ,
եւ որո՞ւ յառակեանսդ :

Զայն լուեալ Պետրոսի ակնարկէր տու յովհաննէս ,
հարցանել թէ ո՛վ իցէ :

Բանն զոր ասաց Յիսուս տեսնեցոյց զիւր առակեանս
եւ խռովեցան ամենեքեան :

ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Հայր Աստուծոյ մշտնջենաւոր որդին , որ երկինքը
կամարի մը պէս տարածեց , ստեղծեց , իմ (մարդկա-
յին) բնութիւնս առնելով սքանչելի գործեր կատարեց ,
ծառայի (մարդու) կերպարանք առաւ առանց աւկայն
կորսնցնելու իր աստուածութիւնը :

Զրով կը լուայ ոտքերն անոնց որք մաքրուած էին
իր վարդապետութեամբ , որպէս զի անոնց վրայ տպա-

ւորէ խոնարհութիւնը , և անոնք երրորդութեան բնական արան ըլլան :

Իր մարմինը և արիւնը կը բաշխէ իբրեւ նոր ուխտ և իբրեւ յիշատակ իր կամաւոր մահուան մեզի համար որ սրբութեամբ անոր մօտենանք :

Ո՛վ լոյսի աղբիւր և ո՛վ անմարելի լոյսին ճառագայթը , որ յանձնառու եղար աշակերտներուն ոտքերը լուալու , սրբէ՛ մեր վրայէն խաւարային խորհուրդներուն մշուշը և լուսաւորէ՛ զմեզ :

Քու մարմինով և արիւնով մեղքերու թողութիւն ըրիր , և միշտ կը պատարագուիս առանց երբէք սպառելու , սրբէ՛ մեր :

Քու առաջին ուխտէդ վերջ այս նոր ուխտդ ցոյց տուիր իբրեւ մեղքի թողութիւն մեզի՝ որ մեռանք նախահայր Ադամին (արգիլուած պտուղը) ուտելէն , սրբէ՛ :

Այսօր յանձն առիր լուալ աշակերտներուն ոտքերը դուն որ երկնքին մէջ և երկրի վրայ ես . ո՛վ Քրիստոս , զիս ալ լուա՛ իմ մեղքերէս :

Դուն որ հրեշտակներէն կը գովաբանուիս , հաճեցար մեր ընտելիւնը առնելով իբրեւ պատարագ մատուցուիլ , զիս ալ քու աստուածային շնորհքիդ արժանի ըրէ՛ :

Վերնատան մէջ նստեցար դուն որուն աթոռ ենք քերօքէները , կեանք տուող բաժակովդ զմեզ փրկեցիր , զիս ալ փրկէ՛ յաւիտենական կրակէն :

Քրիստոս Աստուած , որ մեզի համար քու ազատ կամքովդ զիջում ըրիր չարչարուելու , այսօր վերնատան մէջ լուացիր աշակերտներուն ոտքերը , կ'աղաչենք ողորմէ՛ մեզի , ով փրկիչ :

Խորհրդաւոր սեզան մը պատրաստեցիր այսօր , և սուրբ լիբրատան մէջ քու առաքեալներուն խմբուցիր անսպառելի կեանք տուող բաժակէն . կ'աղաչ :

Մեր միտքն ու խորհուրդները մաքրէ՛ որպէսզի մենք ալ սրբութեամբ հաղորդ ըլլանք քու սուրբ առաքեալներուդ հետ :

Մեզի համար երկրի վրայ երեւելով , այսօր ամէն բան դործադրեցիր Մովսիսական օրէնքին համեմատ ստուերական (իբրեւ օրինակ ծառայող) տօները կատարելով . ողորմէ՛ :

Ճշմարիտ մարդ և անարատ զառնուկ , որ մեղքերը դատապարտեցիր քու մարմինիդ վրայ , այսօր զիջում ըրիր աշակերտներուն ոտքերը լուալու . ո՛վ աստուածորդի , ողորմէ՛ :

Ո՛վ հայր Աստուծոյ որդին , և ճշմարիտ քահանայապետ , որ առաքեալներուն բաշխեցիր քու մարմինդ և արիւնդ , այսօր հողեղէն մարդիկ կը մասնակցին քու աստուածային խորհուրդիդ . ո՛վ աստուածորդի , ողորմէ՛ :

Հոգեւոր երգերով օրհնեցէք բանն Աստուածը , որ ամէն ժամանակներէ կանուխ կար . որմէ սոսկալով սերօքէները չէին համարձակեր նայիլ , այսօր ծառայի կերպարանք մտած է :

Եւ այսօր ճշմարիտ կերպով կատարեց ինչ որ (առեւնօք) ստուեր կամ օրինակ էր միայն , աշակերտներուն ոտքերը լուալով թշնամիին (սատանային) խառնութիւններէն :

Այսօր դարձեալ նորոգուեցանք նախահայր Ադամին անէծքէն , Աստուծոյ զաւկին մարմինն ու արիւնը ճաշակելով :

Է Ո՛վ լոյս Քրիստոս , հայրական ծոցէն ծագե-
լով հալածեցիր մեղքին խաւարը , և դուն որ կեանք
կուտաս , այսօր քու բնութեալ աշակերտներուդ յայտ-
նեցիր խորհուրդը . օրհնեալ ըլլաս դուն որ եկար զմեզ
փրկելու , ո՛վ մեր հայրերուն Աստուածը :

Անէծքին վերարկուն մեր վրայէն հանելով լուս-
ցիր յոգնած ոտքերը դուն՝ որ կ'օրհնուիս հրեշտակնե-
րուն լուսեղէն խումբերէն , սպասաւորի՛ զգեստ հա-
գար , օրհն :

Դուն որ անապականութեան աղբիւր ես՝ բաշխե-
ցիր քու կենդանարար մարմինդ , թշնամիին (սատա-
նային) խաբէութեան հետեւանքն եղող յանցանքով
մեռնողները նորոգելով , օրհն :

Գ Հայր Աստուծոյ փառքին ճառագայթը և ա-
նոր բարերարութեան պատկերը այսօր ծառայական
կերպարանք ցոյց տուող զգեստ հագաւ . ո՛վ դուք
բոլոր ազգեր , օրհնեցէք զայն հոգեւոր երգերով :

Աշակերտներուն ոտքերը լուալով անպատմելի խո-
նարութեամբ , մարդկային ազգին ընթացքը դէպ ի եր-
կինք ուղղեց . ո՛վ դուք :

Կենդանարար խորհուրդը բաշխելով և (իր մար-
մինին , ու արիւնին) անապական ճաշակումով հրաւի-
րեց զմեզ երկնային արքայութեան . ո՛վ դուք :

Ո Դուն որ լոյսը կը հագնիս զգեստի պէս մար-
մինդ ամէն կողմը , այսօր յանձնառու եղար սպասա-
ւորի զգեստ հագնելու խորհրդաւոր վերնատունին մէջ
անպատմելի խոնարհութեամբ . կ'օրհնենք զքեզ որ
քու ազատ կամքովդ եկար չարչարուելու :

Հոգեղէն սաքերը լուալու զիջում ըրիր դուն որուն

երկրպագութիւն կ'ընեն հրեշտակներուն դասերը, առնցիով (աշակերտներուն ոտքերով) բժշկելու համար նախահայր Ադամին (դէպ ի ծառը գացող) ոտքերը . բժշկէ՛ իմ հոգիս հիւանդութիւնները :

Դու մարմինդ բաշխեցիր աշակերտներուն իբրեւ փրկութեան խորհուրդ մը (քրիստոնէական) եկեղեցիին համար, (Ադամին կերած) պտուղէն մեռնողները նորոգելով . ո՛վ դուն որ միակ մարդասէրն ես, զմեզ այդ խորհուրդին հաղորդեցո՛ւր :

8 Ո՛վ Աստուած, որ էութեամբ անսկիզբ ես, այսօր հողիդէն սպասաւորի զգեստ հագար Ադամին մերկութիւնը ծածկելով . օրհնեալ ըլլաս, որ եկար մարդկային ազգը փրկելու :

Դուն որ երկինքին մէջ կ'օրհնուիս հրեղէն քերօ՛ւններէն, այսօր ազաա կամքովդ խորհրդաւոր վերնատունը եկար և մեզի օրինակ ըլլալու համար աշակերտները լուացիր, օրհնեալ :

Դուն որ փառքի աթոռին վրայ կը նստիս հայր Աստուծոյ հետ, այսօր յանձն առիր աշակերտներուն հետ նստիլ, քու սուրբ մարմինդ և արիւնդ բաշխելով, օրհնալ :

ՄԿ Այսօր մկրտութեան աւագանը բարձրացաւ մեր մեղքերուն թողութիւն ըլլալու համար :

Այսօր մեր տէրը աշակերտներուն ոտքերը կը լուար, և այս պատուէրը կուտար ըսելով .

Ո՛վ եզրայրներ, ձեզմէ մէկը զիս մահուան պիտի մատնէ, և անիկա (մատնիչը) կը բաժնուի քու աշակերտներէդ :

Գետրոս զայն լսելով Յովհաննէսին աչք ըբաւ հարցունելու համար թէ ո՛վ է :

Յիսուսի ըսած խօսքը արտօնցուց իր աշակերտները, և ամենքը շփոթեցան :

ԿԱՆՈՆ ՄԵԾԻ ՈՒՐԲԱՅՈՒՆ

ԱԶ Այսօր ի կատարումն աստուածային ընթերցաց
ԷԶ նոր ուխտի նամարտութեան քն, ի վերնասունն
ԻԲ խորհրդոյ տարամերժեալ Յուդաս ի հօտն փռու
 քն, ուստի եւ դու գառն Աստուծոյ դիմեալ կամաւ ի
 մահ խաչին առ ի բառնալ զմեզս աշխարհի . վասն որոյ
 խնայեա ի մեզ Քրիստոս կամաւոր քն չարչարանոք :

Այսօր որ ի հրեղէն զօրաց երկնից միտ փառաբա
 նեալ երկրպագիս բանդ, աղօթէիր առ հայր մարմնով
 ընկալեալ ընդ հօր զքն վասն իմ զպաղատանս, ուստի
 կամաւ կրելով զերկիւղ ի հրեօտկաց զօրանայիր զօ
 րացուցիչդ երկնաւորաց եւ երկրաւորաց, վասն որոյ :

Այսօր յառաջ նշանակեալ հրամանն քն կատարիւր
 յառակեցաց դասն, քանզի զնովիւդ քն ի հարեալ ցրե
 ուեցաւ հօտն քս մարգարէին, որ եւ կապեցար առ
 կապելիդ, ի յաննայե եւ ի կայիափայ դասապարտեալ,
 ի ծառայե ապստեպար եւ նախասանաց քոք կերպա
 րանդ հօր ընկալար, վասն :

Այսօր զվեմն հաւատոյ տարժեալ փորձողին խաբե
 ութեան մարտ, առ ի քնն քողացուցեալ զմարդկային
 տկարութիւնս յանդիմանելով, եւ առ յոյս դարձի մե
 դաւորաց որ դառնապէս արտառուելովն ընկալաւ ի քն
 երկւ հարցմամբ սիրոյն զերից ուրացութեանցն զբժրե
 կութիւն . ընդ նմին բժեկեա զմեզ Քրիստոս եւ շնորհեա
 մեզ արտառու ապաշխարութեան :

Այսօր զոր յերկնային յուսեղինացն ահիւ պատեալ
 բանդ Աստուծո, նսեմացեալ դասս եբրայեցւոցն զիմանալի

ըոյսդ ի գիշերին ջահիւք եւ սուսեօք եկեալ ըմբռնել զանըմբռնելիդ . վասն որոյ երկրպագեմք անհաւելի քո խոնարհութեանդ :

Այսօր զոր սերօքէն ծածկէին զդէմս յահէ փառաց աստուածութեանդ , իսկ կորսեան որդին յուղաս ի համբոյր մեծեալ նենգութեամբ , նօանակ եւ առիթ մահու անմահիդ , վասն որոյ :

Այսօր ընդ գերագոյն տնօրհնութեանդ քո որդի Աստուծոյ , հոյլ անմաւմնոցն հրաբուն սեռիցն պակուցեալ զարմանային տեսանելով զանտեսանելիդ մասնեալ կամաւ ի ձեռս մեղաւորաց , վասն որոյ :

Այսօր բարեկամք եւ մեծաւորք քո հեռի եղեն ի Բէն Բրիստոս , օտարացան եւ եղբարք քո , եւ ցուլք գեղք պաշարեցին որք ի դպրաց եւ ի փարիսեցւոց , եւ շուրջ եղեն շուրջ բազում պիղատոսի եւ հերօքի , վասն :

⁶² Արծաթսիրութեամբն մոլեալ Յուդա , զիւր զմեծ զվարդապետն ընդ երեսուն արծաթոյ հրէիցն մասնէր :

Ընդ որում ես համբուրեցիք ասե՛ զնա կալարում , ո՛վ համբոյր նենգութեան նօան եւ առիթ մահու :

Մերկացաւ յինքնէն զաստուածային սուրբ հոգին , եւ զգեցաւ զաստանայ՝ որպէս հանդերձ արկաւ զիւրեաւ :

Ի գիշերին յորում մասնիւր փրկիչն մեր ի մահ խաչին , եւ ի լեառն ձիքենեաց , աղօթելով զայս ասե՛ր . հա՛յր , անցո՛ յինքն զբաժակս :

Իսկ անօրէն առակերտին բողբալ զգուր սիրոյ նորա եւ փութայր առ Բահանայսն , ասե՛ր ինձ զինչ կամիք թալ զի մասնեցիք զվարդապետն :

Ժողովեալ հրէիցն կօնեցին արծաթ բազում, առեալ տարան առ պիղատոս, ասեմ ի խաչ հան ի խաչ, զի հայհոյիչ է օրինաց:

2 Իջեր ի յերկնից անսկիզբն որդի, ի հողեղէն ի
3 բնութենէ մարդկան. զչարչարանս յանձն առեր, օրհնեմք զեկ որ էիր յառաջ քան զամենայն յաւիտեանս: Որ ասացեր բանիւ յինել ամենայն երկրի, ի յերկրի յասեմի կացեալ տեսանէին արարածք, օրհ:

Յորմէ դողան զուարթունք երկնից, այսօր եկիր կամաւ ի խաչ գեղարդեամբն խոցեցար, օրհ:

4 Զսէր օրհնեցեք եւ բարձր արարեք յաւիտեան: Եւ զինաւորն գեղարդեամբն յարձակեալ խոցեաց զկող կենարարին, բար:

Ուստի աղբիւր կենդանարար բղխեալ լուաց զսիւղերս ի մեղաց, բարձր:

5 Եկեալ ի փրկութիւն ազգի մարդկան, ի ծառայէ յանձն առնու մասնիլ ի դատաստան, համբերելով վասն զմեզ կեցուցանել:

Մտնեալ պիղատոսի որպէս մահապարս, ի յանձնայէ եւ ի կայիափայ դատապարտեալ, համբերէ:

Կացեալ ի յասեմի երկրորդ Ադամ, վասն առաջինն Ադամայ պարտեացն բողոքեան, համբերէ:

6 Ո՛վ սխանչիլ եւ տեսիլ անաւոր, զարարիչն երկնի եւ երկրի այսօր տեսաք ի խաչի:

Տեսեալ զսէրն ի խաչին խաւարեցաւ արեգակն, եւ վարագոյր տանարին ցելոյր վերուս մինչ ի վայր:

Անարգաբար խաչեցաւ սէրն ի մեզ ի յանձնինաց, զի լցցի զիրն որ ասէ քե ընդ անօրէնսն համարեցաւ:

7 Որ քազաւորդ եւ քազաւորաց Քրիստոս ի

Բ) ծառայի դասապարտեալ համբերելով վրան մեր, երկայնամիտ տէր քեզ փառք:

Որ պատուական խաչիւղ քո Քրիստոս եւ սուրբ աւրեանդ քո հեղմամբ կեցուցանել զմեզ կամեցար, երկ:

Որ մարդասիրապէս վասն ամենեցուն ամենայնի համբերեցեր, եւ ի մահու զմահ կոխեցեր, երկ:

ՀԲ Եկայք հաւատացեալք երկրպագեսցուք սուրբ

Դ երրորդութեանն, լոյսն որ ընդ հօր է յեկու-

Դ րեան, ի փառանայից դասապարտեալ եկեալ ի խաչ ելանել, անմահ քաղաւորն:

Ձոր երկինք ոչ բաւէին տանել, զփայտ պատուհասի ուսով բարձեալ եւ եկեալ ի տեղի կառափման ի խաչ ելանել, անմահ:

Հիացեալ պետութեանց երկնից ընդ քաղուսն տեառն ի նոր գերեզմանի, քանզի որ անմահն է յեկութեան վասն արարածոց փրկութեան զմահ ճաշակեաց, անմահ:

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Այսօր երբ քու ճշմարիտ նոր ուխտիդ աստուածային ընթրիքը կը կառարէիր խորհրդաւոր վերնատունին մէջ, Յուդան հեռացաւ մերժուեցաւ փոքր խումբէն. ուստի դուն ալ, ո՛վ Աստուծոյ զառնուկ, ազատ կամքովդ դիմեցիր խաչին մահուան աշխարհի մեղքը վերցնելու համար. ուրեմն, ո՛վ Քրիստոս, խնայէ՛ մեզդ ի քու կամաւոր չարչարանքներովդ:

Ո՛վ բանդ Աստուած, զոր հրեղէն երկնային զօր-

քերը միշտ երկրպագութեամբ կը փառաբանեն , այսօր մարմինով (իբրեւ մարդ) աղօթք կ'ընէիր հայր Աստուծոյ , (իբրեւ Աստուած) ընդունելով քու հօրդ հետ ինչի համար իբրեւ մարդ քու ըրած ազաչանքդ . ուստի ազատ կամքովդ վախի ենթարկուելով , հրեշտակներէն կը զօրանայիր դուն որ երկնաբնականներուն և երկրաբնականներուն զօրութիւն տուողն ես , ուրեմն :

Առաջուց ակնարկած քու հրամանդ (խօսքդ) այսօր կը կատարուէր աշակերտներուն խումբին վրայ , որովհետեւ մարգարէին ըսածին պէս՝ քաջ հովիւը զարնուելով հօտն ալ ցրուեցաւ . կապուեցար դուն զոր կապել անկարելի է , Աննայէն և Կայիափայէն դատապարտուեցար , (քահանայապետին) ծառայէն ապտակուեցար , և նախատալից թուք ընդունեցիր դուն որ հայր Աստուծոյ կերպարանքն ես . ուրեմն :

Փորձիչ սատանային խաբէական պատերազմը քու թոյլտուութեամբդ այսօր նեղը ձգեց հաւատքին վէմը (Պետրոս առաքեալը) , իբրեւ յանդիմանութիւն մեր մարդկային տկարութեան և իբրեւ յոյս մեղաւորներու գարծի գալուն . Պետրոս գառն կերպով լալով իր երեք անգամ ուրանալուն բժշկութիւնը քեզմէ ընդունեց զքեզ սիրած ըլլալուն երեք հարցումով . ո՛վ Քրիստոս , անոր հետ բժշկէ՛ զմեզ , և զղջումի արցունք չնորհէ՛ մեզի :

Այսօր հրէից խաւարեալ խումբերը գիշեր ատեն ջհանբերով և սուրերով եկան բռնել զքեզ որ հոգեւոր լոյսն ես և չես բռնուիր , և երկնային լուսեղէններէն կը պատուուիս մեծ վախ ազդելով անոնց . ուստի մինչեւ գետին կը խոնարհինք քու անպատմելի խոնարհութեանդ առջեւ :

Այսօր կորստական որդին՝ Յուդան՝ կը մօտենայ նենգութեամբ համբուրելու քեզ՝ որուն աստուածութեան փառքին երկիւղէն սերօքէները իրենց դէմքը կը ծածկէին, համբոյրը տալով իբրեւ նշան և իբրեւ պատճառ մահուանդ, որ անմահ ես. ուստի :

Ո՛վ Քրիստոս, քու բարեկամներդ և ազգականներդ այսօր հեռացան քեզմէ, քու եղբայրներդ ալ օտարացան, և դպիրներէն ու փարիսեցիներէն գէր ցուլեր զքեզ պաշարեցին և Պիղատոսին ու Հերովդէսին շուները քու շուրջդ հաւաքուեցան. ուստի :

ԲԶ Յուդա իր արծաթսիրութենէն խելքը թռուցած, երեսուն արծաթի փոխարէն հրեաներուն կը մատնէր իր մեծ վարդապետը :

Որո՛ւ հետ որ ես պագառուիմ, ըսաւ, ձերբակալեցէ՛ք զայն. ով նենգամիտ համբոյր, մահուան նշան և պատճառ :

Իր վրայէն հանեց նեաեց աստուածային սուրբ հոգին, և սատանան հագաւ հագուստի պէս :

Այն գիշերը երբ մեր փրկիչը խաչին մահուան կը մատնուէր, Զիթենեաց լեռը ելաւ, և աղօթելով կ'ըսէր, ո՛վ հայր, զանց ըրէ՛ ինձմէ՝ այս բաժակը :

Իսկ անօրէն աշակերտը բանի տեղ չդնելով անոր աէրն ու գութը, քահանաներուն առաւ իր շունչը, ըսելով, ի՞նչ կ'ուզէք թալ ինձի որ վարդապետը մատնեմ :

Հրեաները հաւաքուելով շատ դրամ կշռեցին, և Պիղատոսին տանելով (այն գումարը), ըսին, խաչէ՛, խաչէ՛ զայն, որովհետեւ (մեր, մովսիսական) օրէնքին դէմ հայհոյող մ'է :

է Ո՛վ անսկիզբ որդի, երկինքն իջար, յանձնառու եղար չարչարուելու հոգեղէն մարդոց ձեռքով կ'օրհնէնք զքեզ որ բոլոր ժամանակներէն կանուխ կայիր :

Դուն որ քու պարզ խօսքովդ հրամայեցիր որ երկիրը ստեղծուի, արարածները (այսօր) կը տեսնէին զքեզ դատարանին առջեւ կեցած . կ'օրհնէնք :

Այսօր քու ազատ կամքովդ խաչուելու եկար, և գեղարդով վիրաւորուեցար դուն՝ որմէ կը գողան երկնային հրեշտակները . կ'օրհնէնք :

գ Օրհնեցէք տէրը և իսպառ փառաւորեցէք զայն : Զինուորը իր տէգով յարձակելով վիրաւորեց կողն անոր որ կեանք կուտայ . փառաւորեցէք զայն իսպառ (Նոյն կողէն) կենդանարար աղբիւր մը բղխելով տիեզերքը սրբեց մեղքերէն . փառաւ :

ո Մարդկային ազդը փրկելու համար գալով յանձնառու կ'ըլլայ ծառայէն (մարդոցմէ) դատաւորանի մատնուելու, և (ամէն բաներուն) կը համբերէ մեղի կեանք տալու համար :

Իրեւ մահապարտ Պիղատոսին կը մատնուի, Աննայէն և Կայիափայէն կը դատապարտուի, և կը համբերէ մեղի կեանք տալու համար :

Առաջին Ադամին յանցանքը քաւելու համար երկրորդ Ադամը դատարանին առջեւ կը կենայ, և կը համբէ :

ս Ի՞նչ հրաշալի և ահռելի երեւոյթ, այսօր խաչի վրայ տեսանք զայն որ երկինքն ու երկիրը ստեղծած է :

Արեւը խաւարեցաւ՝ տէրը խաչին վրայ տեսնելով, և տաճարին վարագոյրը կը պատռէր վերէն վար :

Տէրը անարգութեամբ խաչուեցաւ անօրէններուն (երկու աւազակներուն) մէջտեղ , որպէս զի կատարուի գրուածը թէ անօրէններուն կարգը դատուեցաւ :

ԾԳ Ո՛վ Քրիստոս , որ խազաւորներուն թագաւորն ես , ծառայէն դատապարտուեցար՝ մեզի համար համբերելով . փառաւորեալ ըլլա՛ս , ո՛վ համբերատար տէր :

Ո՛վ Քրիստոս քու պատուական խաչովդ և սուրբ արիւնդ թափելով ուղեցիր ապրեցնել զմեզ . փառա :

Ամէնուն համար ամէն բանի համբերեցիր և մեռնելով ոտնակոխ ըրիր մահը . փառաւոր :

ԾԲ Ո՛վ հաւատացեալներ , եկէ՛ք երկրպագութիւն ընենք սուրբ երրորդութեան . լոյսը (Քրիստոսը) որ էութեամբ հայր Աստուծոյ հետ է , ահա քահանաներէն դատապարտուելով խաչ կ'ենէ , անմահ թագաւորը :

Նա զոր երկինք չէր կարող կրել , կռնակը շաւկած ոհրադորովն փայտը կ'երթայ Գողգոթա խաչին վրայ ելնելու :

Նրկնայլն իշխանութիւնները (հրեշտակներուն խումբերը , դատաւարդութիւնները) կ'ապշին տաքօրինակ գերեզմանի մէջ տիրոջը թաղուելուն վրայ . որովհետեւ արարածներուն փրկութեան համար մահը ճաշակեց նա որ իր էութեամբը անմահ է :

ԵՐԳ ՏԵԱՌՆ ՆԵՐՍԻՍԻ

ՋՈՐ ՅԱՂԱԳՍ ՀՍԿՄԱՆ

ՄԵԾԻ ՈՒՐԲԱԹՈՒ ԳԻՇԵՐՈՅՆ Է ԱՍԱՅԵԱԼ

ԴԿ Այսօր անճառ լուսոյն ծագումն է փրկութեան
Է մեր կատարումն, խոնարհի է վերնաթուղնն է
 ստուերական ջոնից լուսնն, նախ քան զընթրիսն խոր-
 րդոյ սփածաւ ղեմշակ արկօղն լուսոյ. եւ ջուր առեալ
 ծառայաբար զոս լուանայր զառակեցացն :

Բանին հօր փառաց լուսոյ պետոս մերձիլ յոս
 ոչ ներէր, այնմ ձեռաց ուրոյ են գործք երկնից երկինք
 եւ երկրաւորք, որով կուրաց աչք բացան խուլք եւ
 համբք արձակեցան, զոր վերածեաց զինքն է ծովին՝
 սաստեաց ալեացն եւ լուեցին :

Գլխոյն բնորեալ հօտին փոքու սաստեք զխորհուրդն
 ոչ գիտելոյ, որով դառնայր եւ հնազանդէր զոս եւ ըզ-
 գլուխս մաքել մաղթէր . զխոյս ասէ չէ ինչ պիտոյ լը-
 ւացումն ջրոյ զի լուացեալ է, ուրից պիտէ են մաք-
 րութեան յօղիլ է զլուխս սրբութեան :

Դասուց իւրոց առակեցաց զոր նախ բանիւ վար-
 դապետեաց, այսօր գործով զծայրագոյն եցոյց յինքեան
 զխոնարհութիւն, սպասաւորեալ հողեղինաց այն որ
 անեսն է հրեղինաց, տարեալ պատօսն իւր ծառայիցն
 այն որ պատօսն է սրբեկից :

Սքէ տես ասէ էկց եւ վարդապետս բոլորից զա-

օակերտացդ եւ զծառայից զոսս լուացի ի հնոյ աղօղից ,
միմեանց եւ դուք համաբնութեամբ ցուցեք զնոյն խո-
նարհութիւն , բարձրացելոյն ի կործանումն եւ անկելոյ
բնութեանդ կանգնումն :

Զոր մաքրեցեր յաւազանին մաքուր ձեռօք զոսս նո-
ցին , եւ ուսուցեր խոնարհութեամբ յաղթող լինել չար
հպարտին , եւ զիմ լուա զսիղմն մեղաց աղաչանօք սր-
բոյ գնդին , եւ զգնացս ուղղեալ զոսին խոնարհութեամբ
ելիւք յերկինս :

Ելից զօրհնան մովսիսի զոր խօսեցաւն ի սինայի ,
եկեր զգառն օրինակին եւ զբաղարջն ընդ եղեգին , ըզ-
հինն ի նորս փոխելով զսուերն ի լոյս նամարտելով ,
փոխան զառինն ինքն գոյով զառն Աստուծոյ նուիրելով :

Ընդ բաղարջին հաց անխմոր ետ զմարմին իւր զերկ-
նաւոր , զկուսածինն անսերմնաւոր զանապականն եւ
զհոգեւոր . ընդ ոչխարին արեան ուխտին ետ մեզ զա-
րիւնն իւր ուխտ կրկին , եւ եղեգան դառնագունին փո-
խան զվարս աստուածային :

Թագաւորն արարածոց զհացն կենաց ետ քաղցելոց ,
եւ զբաժակն ուրախարար որք յազամայ սրտեցելոց ,
այս նոր ուխտ է իմոյ արեան փոխան հնոյ ուխտին ա-
րեանց զոր յիշատակ իմ առնիցեք մինչեւ եկից ես միւս-
անգամ :

Ժողովեալս ի քէն հայցեմք ընդ ժողովեալ մետա-
սանին , որ զկենարարդ քո մարմին բաժնեալ ետուր ընդ
բաժակին , շնորհեա եւ մեզ տէր ընդ նոսին հաղորդ
լինել քուս սեղանին կենաց հացիդ յոր փափաքիմք եւ
քմայելոյդ ում ծարաւիմք :

Ի յընտելոց առակերտացն Յուդաս մեկնեալ ի սուրբ գառանցն, զբարձող մեղաց գառն Աստուծոյ մասներ ի մահ ընդ արծաթոյ. ի յընթրիսն հոգեւոր մերձի ժպիրհն եւ նենգաւորն, ուսելով ընդ վարդապետն յահախէ ըզ-
 փաթեութիւն :

Էոյսն խօսէր աղետալի խաւարելոյն վասն դարձի, մի ոմն ի ձեռն ասէ եղբարք զիս մասնելոց է առ ի մահ. պետոս լուեալ զայն զարհուրէր, եւ ակնարկէր առ Յովհաննէս հարցանել թէ ո՛վ իցէ դաւանանող վարդապետին :

Խնամով սիրոյն յիւր սիրելեացն զսքանութիւնն փա-
 րաթեաց բացեալ պատառ տայ յուդայի նշաւակեալ ըզ-
 գողն մասնիչ, զոր առեալ եւ մերկացաւ յասուածային
 հոգւոյն շնորհաց, մասնեցաւ նախաչարին ընդ մաս-
 նութեան վարդապետին :

Մայրագոյն լուսոյն զրկեալ խաւարատէրն արտաք-
 անեալ տէրն յայտնէր լոյս եղելոցն զգայքակղիւն ի գիշե-
 րի. պետոս խօսէր խրախուսելի եւ կեանքիւր հաւա-
 քսօսի, զիւրն յաշխարհէ գիտխիւն ասէր եւ զգալուս
 հոգւոյն պատմէր :

Կեդրոնեան յանկոյս ձորոյ ի վերն ասունն եւ խոր-
 հրդոյ եմուտ պարտեզ ընդ պարտիզի եմոյժ գաղամ յա-
 ղին դրախտի. մուծցես եւ զմեզ տէր ընդ նմին ուտի
 հաներ նախ զառաջինն, զի ժառանգել զհայրենին ար-
 Ժամասցում մեք վերստին :

Հագար զկրիցն տրամբար երիւն եղեալ առանձ-
 նաբար, փրկել զաշխարհս հոգիս յօծար, բայց է բնու-

քիւն մարմնոյս սկար . ոչ ոմն ուժեղ եւ զօրաւոր , եւ ոմն անզօր . փօսնգաւոր , այլ, միեւնոյն գոլ միաւոր կրէր զկիրսն կամաւոր :

Ձայնիւ մաղթէր աղօթական վասն իմ առ հայր իւր եական , ծունր դնէր խոնարհական որում կրկնէր ծունր ամենայն , եթէ փրկիլ մարդկան հնար է առանց մահու իմ որ գրեալ է , բաժակ մահուս յինքն անցցէ , ոչ իմ կամաւ այլ քոյդ եսցէ :

Ղօղեալ յերկիւղ քրտնոց հոսման ոլոռնաձեւ կայլակ վիժման , ի զօրանալ հրեշտակ մերձեալ զօրինական գիրն լցեալ , զի կատարեալ էառ զբնութիւն աստուածն բան զմարդկութեան , պարտէր զերկիւղ եւ զքրտնութիւն յիւրումն կրել սնօրհնութիւն :

Ճառագայթ փառաց էին որ լսս բնութեանս մարդկային ճազնապեցար ի գիշերին աղօթեցեր առ հայր յերկին . ծագեա ի մեզ զլոյսդ երկնային եւ փարատեա զերկիւղ չարին , մասունք հոգւոց մեր եւ մարմին յերկիւղ քո սուրբ բեւեռեցին :

Մերձեալ Յուդաս որ մասնելոց հանդերձ դասուն Փարիսեցւոց , անկան նման ստորանկելոց որք յաւիտեան չեն կանգնելոց . յուդաս նենգաւ համբուրելով առիթ մահու նօսն թաղով , փոխան սիրոյ զնա մասնելով չար բնոյ բարւոյ վնասելով :

Թայնժամ առ գուր սիրոյն պետոս զժառային առնուն Մաղթոս եհաս սուսերք զակաւնն աչոյ որ ոչ լրաւ տեառն իւրոյ . իսկ տերն մեր արագապէս յունկն մերձեալ բժեկապէս , առողջալոյս աստուածապէս , զոր ոչ տեսնէր կուրացն հանդես :

Նոր հօտին փոխու ցրուեալ ֆանգի զնովիւն ֆաջ հարեալ . պետոս միայն զնե երթալ ի յաղջկանէ վիմին օարժեալ . նժանակեալ հաւն խօսեր առ ի պետոս տէրն տկմարկեր, զքանն յիօեր դառն արտասուէր ի գլորմանէն դարձեալ կանգնիւր :

Շնորհեալ վիմին եկեղեցւոյ զոր պահեցեր ի հոսելոյ եւ կանգնեցեր ի գլորելոյ վասն արիւն արտասուելոյ . կանգնեա եւ զիս տէր ընդ նմին ի գլորմանէ սայթափողին , տալով աչացս յորդ արտասուս եւ ջուր ծովու նման գլխոյս :

Ո՛վ կամաւ զանկապելին կապեալ զձեռսն արձակողին , ի յապարհանս տանէին կայիափայ եւ անճարին . ծառայն զերեսն այն ապսակեր յորմէ սրօքն քեւասօղեր , բուժ արձակեալ պիղծ բերանով յայն որ կուրին լոյս ծագեաց թփովն :

Չար կապանաց մարդկան լուծիչ որ կապեցար ընդ կապելոյն զիս արձակեա յինքնակապես մեղաց կապից դժոխայնոյն , որ ընդ մեղօք պարտաւորին կացեր անմեղդ ի յսղենին , յորժամ փառօք գաս հայրենին մի՛ դատեցես զիս ընդ նոսին :

Պատկառանօք հինն Աղամայ որ ձաղեցար վասն նորա ջնջեա զամօք մեղաց յբիւն որով զերեսս իմ ծածկեցին , որ ներեցեր չար ծառային ամեալ ձեռօք քեզ ապսակին, հար ուժգնակի զդէմս չարին որպէս եւ զիս եհար ուժգին :

Ջահն լուսոյ առաւօտին ի յուրբաթու հնոյ զատկին կայր առաջի դատաւորին ծառայն նստէր ի յատենին , ի

հարցանել պիղատոսի տերն ոչ առնէր պատասխանի, զի կանխառաց գիրն լցցի եղէ եւ մարդ որ ոչ խօսի :

Ռամկական դաս գինուորացն արկին հանդերձ նախասանաց այնմ որոյ զգեսն է լոյս փառաց իբրեւ զօրոց զինեամբ արկած . ի ծունր իջեալ կասակէին զգլուխն եղեգամբ հարկահէին պսակ ի փոց բոլորէին զփսւտ մեղացն բարձողին :

Սոսկալին սերօքէից բառնայր ինքեամբ զփայտ խաչին մինչ ի տեղի գողգոթային յորում եղեալ մարդն առաջին, ետուն ըմպել զինի զմոսեալ եւ կերակուր լեղեալ խառնեալ, որով զայտոյն դառն նաւակ փոխեաց մեզ քաղցր եւ ախորժակ :

Վերնականքն զարհուրեալ տեսին զտերն մերկացեալ եւ զհանդերձսն բաժանեալ պատմունքանին վինակ արկեալ, զձեռսն եւ զոտսն ծակեցին ըստ յայտնապէս դաւրեան ձայնին, ընդ փայտ խաչին բեւեռեցին զմատուցան որ գրեաց ի տախտակին :

Տարածեալ ձեռք ընդ ձեռաց ոտք ընդ ոտից ընթացալեաց, փայտ ընդ փայտի դառն պտղոյ կեանք ընդ մահու փոխարկելով . ի մեջ երկուց անօրինաց կայր մերկացեալ տուողն օրինաց, զոր ոչ տեսին ազգն կուրաց բաց ի միոյն աւազակաց :

Բոպէիցն արեգական զփուն արար գիշերանման, զսոււերն ֆող արկ մերկութեան զի մի՛ տեսցէ ակն աւարժան . ի միջօրեայն նսեմացաւ յորժամ Ադամ մեղօք մեռաւ ի յիննեւորդն ի լոյս դարձաւ յորժամ մահուամբ մահն լուծաւ :

Յողեր արտօսեցաւ զաւագին մայր տառն ու կայր մերձ առ խաչին , յորժամ լսէր զծարաւին բարբառելոյ իւր միածնին . ետուն քաջախ խառնեալ լեղի այնմ ու բըղխեաց գետ յաղեմի , եւ ի վիմէն վտակ բարի արբոյց տուին զառնացողի :

Եւ ծեալ յերրորդ ժամու օձին զմիսս նախնոյ մօրն եւայի , ի վեցն ամիկեալ մարդն առաջին հաւանական բանիւ նորին . ի սոյն ժամու տէրն ի խաչին զի քաւեցեք զմեզս նոցին , եւ յորժամ ել աղամն հին եղ զաւագակն ի մեջ դրախտին :

Փարեյի բարբառ ընդ իմ էյի էյի առ հայր գոչեք , զհոգին կամաւ հօր աւանդէր զհոգիս մարդկան նոյն ընծայեք . երկիր հիմամբք սասանեցաւ եւ վարագոյրն ընդմէջ հերձաւ , վեմք ի յինքնանց պատառեցան եւ զերեզմանք մահու բացան :

Քարոզի ի սքանչելեացս Աստուած մարմնով վասն իմ խաչեալ , մերով բնութեամբս մեռանի Աստուած անմահ խոստովանի , կրկնավտակ կողին աղբերքք եկեղեցի իւր հաստատի , ջրովն մահի զարիւնն ըմպէ զորդի ընդ հօր փառաւորէ :

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Անպատուելի լոյսին (հայր Աստուծոյ) ծագումը (Գրիստոս) , աշտօր ի գլուխ հանելու համար մեր փրկութեան գործը , վերնաստուը կը խոնարհի , կ'իջնէ կատարելու , վերջացնելու համար ստուերական (նորին

իրեւ օրինակ , իրեւ ստուեր ծառայող) տօները . խորհրդաւոր ընթրիքէն առաջ գոգնոց մը կապեց նա որ ամբողջովին լոյս հագած է , և ջուր առնելով սպասաւորի պէս կը լուար աշակերտներուն ոտքերը :

Պետրոս թոյլ չէր տար որ իր ոտքերուն մօտենայ հայր Աստուծոյ փառքին լոյսը , բանն Աստուածը , որուն ձեռքով ստեղծուած են երկինքն ու երկիրը , որով բացուեցան կոյրերուն աչքերը , խուլներուն ականջները և համբերուն լեզուները քակուեցան , որ ղինք (Պետրոսը) ծովին երեսը հանեց , յանդիմանեց ալիքներուն և հանդարտեցան :

(Քրիստոս) կը յանդիմանէր ընտրեալ փոքր խումբին գլուխը (Պետրոսը) թէ չէր գիտեր այդ խորհուրդին նշանակութիւնը . ասոր վրայ նա (Պետրոս) ետ դառնալով կը հնազանդէր , և կ'ազաչէր որ մաքրէ ոտքերն ալ գլուխն ալ . (Քրիստոս) ըսաւ թէ գլուխը ջրով լուացուելու պէտք չունի որովհետեւ չուացուած է . պէտք է որ դուք՝ ոտքերդ մաքրուիք ոտքը գլուխիս (ինծի) միանալու համար :

Այսօր իրեն վրայ ցոյց տուաւ վերջին ծայր խոնարհութիւնը իր աշակերտներուն , որոնց նախ քարոզած էր խօսքով , հողեղէններուն ծառայեց նա որ հրեղէններուն (հրեշապկներուն) անտեսանելի է , սպասաւորեց իր ծառաներուն նա որուն կը ծառայեն սերօքները :

(Քրիստոս) ըսաւ , եթէ ես որ բոլոր արարածներուն տէրն եմ և ամէնուն ուսուցիչը եմ , հին աղտերէն լուացի ձեր՝ իմ աշակերտներուս և իմ ծառաներուս ոտքերը , դուք ալ որ իրարու հետ նոյն բնութիւնը ունիք , միեւնոյն խոնարհութիւնը ցոյց տուէք , որպէսզի ամ-

բարտաւանը կործանի և ձեր ինկած բնութիւնը բարձրանայ :

Իմ մեղքիս ցեխն ալ լուա՛, և իմ ոռքիս ընթացքը ուղղէ՛ խոնարհութեամբ դէպ ի երկինք ելնել , աղաչանքով սուրբ խումբին (աշակերտներուն) , որոց ոռքերը մաքուր ձեռքերով մաքրեցիր կոնքին մէջ , և սովորեցուցիր խոնարհութեամբ յաղթել Հար հպարտին (սատանային) :

Կատարեց այն օրէնքը զոր ինք հրամայեց Մովսէսին Սինա լեռան վրայ , կերաւ իբրեւ օրինակ ծառայող գառնուկը և անխմոր հացը եղերդին հետ , հինը նորի փոխեց , գառնուկին տեղ ինքզինք Աստուծոյ նուիրեց իբրեւ գառնուկ :

Բաղարջին՝ անխմոր հացին տեղ տուաւ իր երկնաւոր և հոգեւոր մարմինը , որ կոյսէն ծնած է առանց տերմի և անարատ , ոչխարին արիւնին ուխտին տեղ իր արիւնը տուաւ իբրեւ երկրորդ ուխտ , և լեզի եղերդին փոխարէն իր աստուածային վարքը տուաւ :

Արարածներուն թագաւորը կեանքին հացը տուաւ անօթիներուն , և Ադամի մեղքէն տրտմողներուն ալ առաւ ուրախացուցիչ բաժակը . (ըսելով) իմ արիւնիս նոր ուխտն է ասիկա՝ (նիւթական) արիւններուն հին ուխտին տեղ . պիտի կատարէք ասիկա զիս յիշելու համար մինչև որ գամ նորէն :

Հոս հաւաքուողներս կը խնդրենք քեզմէ (վերնատան մէջ) հաւաքուող տասն և մէկ աշակերտներուն տեղ , դուռն որ քու կենդանարար մարմինդ բաժակին հետ բաշխելով անոնց առիւր , մեզի ալ շնորհ ըրէ՛, ո՛վ

տէր , մասնակից ըլլալ քու սեղանիդ , կեանքի հացիդ որուն կարօտ ենք և բաժակիդ՝ որուն ծարաւի ենք :

Սուրբ գառնուկներէն , ընտրեալ աշակերտներէն բաժնուելով Յուդան , դրամի փոխարէն մահուան կը մատնէր Աստուծոյ գառնուկը որ (մարդկային) մեղքը կը կրէր . աներեսը և խարդախը (Յուդան) կը մօտենայ հոգեւոր ընթրիքին , վարդապետին հետ կը ճաշէ խաբէութիւնը առաջ տանելով :

Լոյսը (Քրիստոս) թախանձելով կը խօսէր դարձի բերելու համար խաւարեալը (Յուդան) . ըսաւ , ձեզմէ մէկը , ո՛վ եղբայրներ , զիս մահուան պիտի մատնէ , Պետրոս կը սոսկար այս լուրը առնելով , և աչք կ'ընէր Յովհաննէսին որպէսզի հարցնէ թէ վարդապետին դաւաճանութիւն ընողը ո՛վ է :

Իր բազմախնամ սիրովը տիրութիւնը փարատեց իր սիրելիներէն . պատառը թաթխելով Յուդային կուտայ՝ յայտնապէս խայտառակելով մատնիչ գողը . Յուդա առնելով պատառը՝ զրկուեցաւ աստուածային հոգիին շնորհքներէն , և վարդապետը մատնելուն տեղ ինք ալ մեծ չարին (սատանային) մատնուեցաւ :

Ուաւարասէրը (Յուդան) կատարեալ լոյսէն (Քրիստոսէն) զրկուելով դուրս ելաւ , տէրը կ'իմացնէր կանխաւ լոյս եղողներուն (իր միւս աշակերտներուն) թէ պիտի գայթակղին գիշերուան մէջ . Պետրոս եռանդնալից կը խօսէր , բայց հաւախօսին ժամանակ կը յանդիմանուէր , (Քրիստոս) կը պատմէր թէ ինք պիտի փոխադրուէր աշխարհէն և թէ պիտի գար սուրբ հոգին :

Խորհրդաւոր վերնատունէն ելնելով կեդրոնեան հեղեղաւին միւս կողմը գնաց, (եղեմական) պարտեզին տեղ ուրիշ պարտեզ մը մտաւ, Ադամը մտցուց դարձեալ եղեմական դրախտին մէջ. ո՛վ տէր, զմեզ ալ անոր հետ մտցո՛ւր հոն ուրկէց հանեցիր առաջին անգամ, որպէսզի դարձեալ արժանի ըլլանք հայրենի (հին, Ադամական) պարտեզը ժառանգելու :

Տխուր կերպով հոգ կ'ընէր իր կրելիքներուն վրայ՝ երեք անգամ առանձնանալով, (կ'ըսէր) հոգիս պատրաստ է այս աշխարհը փրկելու, բայց մարմինիս բնութիւնը տկար է. ո՛չ թէ մին ուժով և զօրաւոր էր, և միւսն ալ տկար և վտանգաւոր, այլ երկուքն ալ (մարմին և հոգի) միասին էին, և ազատ կամքով կը քաշէր իր գլխէն տնցածները :

Ինչի համար իր արարիչ հայր Աստուծոյ կը մաղթէր աւօթող ձայնով. խոնարհաբար կը ծնրադրէր նա՝ որուն առջև կը խոնարհին բոլոր ծունկերը, (կ'ըսէր) եթէ կարելի է մարդոց փրկութիւնը առանց իմ մեռնելու որ զրուած է, այս մահուան բաժակը թո՛ղ անցնի ինձի, բայց ո՛չ թէ իմ կամքով, այլ քու կամքը թո՛ղ ըլլայ :

(Քրիստոս) ընկզմեցաւ երկիւղի մէջ որ ոլոռն ուլոռն քրտինք թափել կուտար անոր, հեշտակ մը մօտեցաւ զայն զօրացնելու համար, որով օրէնքին (Հին Կտակարանին) մէջ գրուածը կատարուեցաւ, որովհետեւ բանն Աստուած կատարելապէս առաւ մարդկային բռնութիւնը, պէտք էր որ իր աստուածային կարգադրութեան միջոցին կրէր թէ՛ երկիւղ և թէ տխրութիւն :

Ո՛վ Աստուծոյ փառքին ճառագայթը (Բրիստոս) , որ մերձմարդկային բնութեան համեմատ տագնապնեղ կրեցիր նոյն գիշերուան մէջ , և աղօթեցիր դէպ ի երկինք հայր Աստուծոյ . ծագէ՛ մեր վրայ քու երկնային լոյսդ և ցրուէ չարին (սատանային) երկիւղը , մեր հոգիներուն բոլոր մասերը և մարմինը թո՛ղ զաւուրին մնան՝ քու սուրբ երկիւղիդ :

Երբ փարիսեցիներուն խումբին հետ մատնիչ Յուդան մօտեցաւ , գետին առապակեցան երկինքէն վար ինկողներուն (սատանաներուն) նման , որք ա՛լ մինչև վերջը պիտի չկանգնին . Յուդա նմեղութեամբ համբուրեց իբրեւ մահուան նշան և պատճառ տալով (համբոյրը) , (Բրիստոսի) սիրոյն տեղ վայն մատնեց , բարիին տեղ չարիք փոխարինեց :

Այն ատեն Պետրոս (Բրիստոսի համար) իր ունեցած սիրոյն համար , իր տիրոջ խօսքին մօտիկ չընելով , Մազքոս անուն ծառային աջ ականջը սուրով զարկաւ կտրեց . իսկ մեր տէրը փութով մօտեցաւ ականջին իբրեւ բժիշկ , իբրեւ Աստուած բժշկեց , բայց կոյրերուն (հրէից) բազմութիւնը չհասկցաւ :

Նոր փոքր խումբը ցրուեցաւ որովհետեւ քաջ հովիւր զարնուած տեսաւ . Պետրոս միայն անոր ետեւէն գնաց , բայց վէմն (Պետրոս) ալ աղջիկէն նեղը մնաց . արդուած հաւախօսին ժամանակ տէրը Պետրոսին ականարկ մը նետեց , որ դառնապէս արտասուեց , և իր գլորումէն դարձեալ ոտք կ'ելնէր :

Շնորհք ըրիր գայթակղութենէ , վար իյնալէ պահելու եկեղեցւոյ վէմը (Պետրոսը) , և իր գլորումէն վեր առիւր զայն ի սրտէ արտասուելուն համար . ո՛վ տէր , զիս ալ անոր հետ վեր ա՛ռ սահեցնողին (սատա-

նային) գլորումէն, առատ արցունք տալով աչքերուս, և ծովի չափ ալ ջուր տալով գլխուս :

Ինչ մեծ հրաշք էր որ կապեցով զայն որ ձեռքերը կը քակէր, և զոր կապել անհնարին էր, Աննայի և Կայափայի դատարանը կը տանէին, ծառան ապտակ կը զարնէր այն երեսին, որմէ սերօքէնները իրենց երեսը կը ծածկէին իրենց թեւերով, և կը թքնէր իր պիղծ բերնով անոր որ իր թուքով լուսաւորեց կոյրը :

Ո՛վ դուն որ քակեցիր մարդոց չար կապերը, որ կապուեցար կապուած Ադամին տեղ, արձակէ՛ զիս մեղքերու դժոխային կապերէն որոնցմով զիս կապեցի. դուն որ յանցաւոր Ադամին մեղքերուն տակ ատեանին առջեւ կեցար անմեղ ըլլալով, զիս անոնց հետ մի՛ դատեր երբ հայրենական փառքովդ գաս :

Դուն որ հին Ադամին ամօթը յանձն առնելով ծաղրուեցար անոր համար, ջնջէ՛ լիրք մեղքերուն ամօթը, որով նոյն մեղքերը ծածկեցին իմ երեսս. դուն որ ներեցիր չար ծառային որ իր ձեռքով ապտակեց զքեզ, ուժգին կերպով զա՛րկ չարին դէմքին, ինչպէս որ անիկա ուժգին կերպով ինձի զարկաւ :

Լոյսին ջահը (Քրիստոս) հին (հրէական) զատիկին ուրբաթ առաւօտուն դատաւորին առջեւ կը կենար. (իսկ) ծառան (հողեղէն մարդը) ատեանին մէջ բազմած էր, տէրը պատասխան չէր տար Պիղատոսի հարցումներուն, որպէսզի կատարուի մարգարէութիւնը թէ ես չխօսող մարդ մը եղայ :

Զինուորներուն ռամիկ խումբերը նախատալից հա-

գոուստ հագցուցին անոր որ փառքին լոյսը վերարկուի պէս հագած է . ծունկի գալով կը նախատէին , գլխուն կը զարնէին եղէգով , փշեղէն պսակ կը հիւսէին անոր որ մեղքին փուշը կը վերցնէր :

Նա որմէ կը սոսկան սերօքէնները՝ անձամբ կը կրէր խաչափայտը մինչև Գողգոթա ա'յն տեղը՝ ուր թաղուած էր առաջին մարդը . զմուսած գինի խմցուցին և լեղիով խառնուած կերակուր , որով (արգիլուած) պըտուղին դառն համը անոյշ և ախորժելի ընծայեց մեզի :

Վերնաքնակները (հրեշտակները) զարհուրեցան երբ տէրը մերկ տեսան , անոր հագուստները բաժնուած և պատմուճանին վրայ վիճակ ձգուած . ծակեցին անոր ձեռքերն ու ոտքերը , ինչպէս գուշակած էր յայտնապէս Դաւիթ , խաչափայտին գամեցին այն մատները որք գրեցին (մովսիսական) տախտակին վրայ :

(Գրիստոս) տարածեց ձեռքերը փոխանակ (Եւայի) ձեռքերուն (որք դէպ ի արգիլուած պտուղը երկարեցան) , տարածեց ոտքերը փոխանակ (Եւայի) ոտքերուն (որք դէպ ի արգիլուած ծառը քալեցին) . փայտը (խաչը) փայտին (արգիլուած ծառին) փոխանակեց , կեանքը՝ մահուան . երկու անօրէններուն (աւազակ) մէջտեղ մերկ կեցած էր նա որ օրէնքը տուաւ . կոյրերուն (հրէից) ազգը չտեսաւ զայն բաց ի մէկ աւազակէն :

Արեւու ըրպէններէն ձեւացած ցերեկը (Գրիստոս) խաւարի վերածեց , ստուերով (խաւարով) ծածկեց իր մերկութիւնը որպէսզի (հրէից) անարժան աչքը չտեսնէ . (արեւը) կէս օրին խաւարեցաւ երբ Ադամ

մեղքովը մեռաւ, ժամ իննին լուսաւորուեցաւ երբ (Քրիստոսի) մահով (Ադամին) մահը քակուեցաւ :

Տիրոջը մայրը՝ որ խաչին մօտ կեցած էր՝ ցաւալի արցունքներ կը թափէր երբ կը լսէր որ իր միածին որդին « Ծարաւի եմ » կ'աղաղակէր . լեզի խառնուած քացախ տուին անոր որ եղեմին մէջ գեա բխեցուց , և կարծրասիրտ ազգին (հրէից) անոյշ ջուր բխեցուց ապառաժէն :

Ժամը երեքն էր երբ օձը խաբեց նախամայր Եւային միտքը , առաջին մարդն ալ (Ադամը) անոր համոզիչ խօսքով ինկաւ (մոլորեցաւ) ժամ վեցին . այս ժամուս տէրը խաչին վրայ ելաւ , որպէսզի անոնց մեղքը սրբէ , և երբ հին Ադամը դուրս ելաւ , աւաղակը դրաւ դրախտին մէջ :

(Քրիստոս) դողտորիկ ձայնով «Աստուած իմ , Աստուած իմ » կ'աղաղակէր հօրը , իր կամքով իր հոգին հօրը կը յանձնէր , ինչպէս նաեւ կը նուիրէր մարդոց հոգիները . երկիրը սարսեցաւ իր հիմերով և վարագոյրը մէջտեղէն պատռեցաւ , քարերը իրենք իրենցմէ ճաթրտեցան , և մեռելներուն դերեղմանները բացուեցան :

Այս հրաշքներէն կը հռչակուի թէ Աստուած մարմինով ինծի համար խաչ ելաւ , մեր բնութեամբ կը մեռնի , (բայց) իբրեւ անմահ Աստուած կը դառնին զայն (մարդիկ) . իր եկեղեցին կը հաստատուի անոր կողին կրկին աղբիւրներով , ջուրովը (մկրտութեամբ) կը մաքրուի , արիւնը (Ս. Խորհուրդ Հաղորդութեան) կը խմէ , և փառք կուտայ որդիին , ինչպէս նաեւ հօրը :

ԿԱՆՈՆ ՔԱՂՄԱՆ ՄԵՍԻ ՇԱՐԱՔՈՒ

ԱԶ Պարզեւասուն ամենեցուն այսօր խնդրի պար-

ԲԺ գեւս ի Պիղատոսէ եւ արկողն զլոյս որպէս

Ժ- զօրոց հաւանի պատիլ ի յօտեփայ :

Կենդանասուն ամենեցուն այսօր ղնի ի նոր գերեզմանի , եւ զանձն անմահութեան կնքի մատանեալ քան հանայիցն :

Արարածոց փրկութիւն Քրիստոս այսօր եղաւ ի նորափոր վիմի զոր օրհնեն զօրք երկնից երգով պահպանի ի զինուորաց :

Կենդանին յաւիտենից Քրիստոս այսօր խնդրի որպէս մեռեալ ի Պիղատոսէ եւ մերկութեան ծածկոյթն Ադամայ յանձն առնու պատիլ ի յովսեփայ :

Անմահութեանց տուող Քրիստոս այսօր ի հող մահու խոն արնեցաւ եւ բնակեալն ի լոյս անմատոյց քաղեցաւ մարմնով ի սիրտ երկրի :

Արեգակն արգարութեան Քրիստոս այսօր եղաւ ի գբի ստուերականի , եւ փառացն հօր նառագայք ծածկեցաւ վիմով ի մէջ երկրի :

Կուսածին մարմնով Քրիստոս այսօր ղնի ի կոյս գերեզմանի , եւ լուծիչն երկանց դժոխաց մատանեալ կնքի քան հանայիցն :

Արքուն բնութեամբ արարիչն ամենեցուն այսօր ննջէ ի մէջ մահացեալոց որ պահեն զխրայիլ անուն պահպանի ի զինուորաց :

Յնծութիւն արարածոց Քրիստոս այսօր արձատի

որպէս մեռեալ ի տրամազեցիցն , եւ բուրումն անմահութեան խնկի ի զգասեցն իւղաբերից :

Հ Զփեզ օրհնեմք բազաւոր յաւիտենից անմահ ,
Դ Աստուած հարցն մերոց :

Զոր ոչ բնութիւնք արարածոց զԱստուած տանիւր , մահուամբ սահմանեալ ղնի ի նոր գերեզմանի , նոր զիս ընդունելով մարդ , գովեմք զփեզ տէր հարցն մերոց :

Որ անփակ գրով հաստատեալ փարեզ կնքի մատանեալ անկորուստ պահելով զմեզ հաւատով երրորդութեանն , գովեմք զփեզ :

Գ Զտէր օրհնեցեք եւ բարձր արարեք զնա յաւիտեան :

ԶՔրիստոս բազաւորն յիմանալի զօրացն անիւ պատեալ , եւ բարձր :

Զանյաղբքի զբազաւորն որ պսնի ի զինուորաց զանձն անմահութեան , եւ բարձր :

Ո Որ բաշխողդ ես բարութեանց եւ պարգեւատու արարածոց փոյ , այսօր հանեցար խնդրիլ ի պարգեւի մասին ի Պիղատոսէ , զի եւ մեզ շնորհեսցես զպարգեւս ողորմութեան քո :

Որ զանճառ զլոյս փառաց իբրեւ զօրոց զփեւ արկար , այսօր անճառ խոնարհութեամբ պատեցար ի յովսեփայ ի գերեզմանի տնեալ , զի զինութիւն մեղաց մեռոց նորոգեսցես ի կեանս անմահ :

Որ յիւրեանդ ես ընդ հօր անպարագրեի բանդ , այսօր մատանեալ փառանայիցն պարագրիլ ի յանձն առեալ անկողոպտելի զանձ , զի զմեզ փրկեսցես ի յանցանաց մեղաց մերոց :

Տ Յովսեփ ճամարիս եւ արդար հայցեք ի պիղա-

տոսէ զհասարակաց զպարգեւատուն , որ տուաւ մեզ զանձ անկողոպսելի :

Պատեալ սուրբ կտաւօք զմարմինն տէրունական զարկօղն զլոյս որպէս զօրոց , որ զգեցոյց մեզ զգեստ անկողոպսելի :

Եղաւ ի նորափոր ի վիմի եւ մատանաւ կնքեցաւ , որ զնախաստեղծն կենդանացոյց եւ զմարդկան կապանս մահու ելոյծ :

Յովսէփ քեզ հաւատացեալ պիղատոսի աղետք տնորհել զտէրունեանդ մարմինն :

Զանապական զաստուածացեալ մարմինդ պատեալ սուրբ կտաւօք եւ եղ ի գերեզմանի :

Որ արարիչդ ես արարածոց հանգուցեալդ ի քեռքս վիմով կնքեցար յերկրի :

ԱՇԽԱՐՀԱՔԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Այսօր Պիղատոսէն իբրեւ պարգեւ կը խնդրուի նա որ ամէնուն պարգեւ տուողն է , եւ յանձն կ'առնէ Յովսէփէն պատանքի մէջ փաթթուիլ նա որ լոյսը հագած է իբրեւ վերարկու :

Այսօր նոր գերեզմանի մէջ կը դրուի նա , որ կենդանութիւն կուտայ ամէնուն , եւ քահանաներուն կնիքով կը կնքուի նա որ անմահութեան գանձարանն է :

Նոր փորուած քարէ գերեզմանի մէջ դրուեցաւ այսօր Քրիստոս որ արարածներուն փրկիչն է . զին-

ուորենքը պահպանութիւն կ'ընեն անոր զար երկնային զօրքերը կ'օրհնեն :

Բրիստոս , որ յաւիտենապէս կենդանի է , այսօր Պիղատոսէն կը խնդրուի իբրեւ մեռած մարդ մը , և նա որ Ագամին մերկութիւնը ծածկեց՝ յանձն կ'առնէ պատանքի մէջ փաթթուիլ Յովսէփէն :

Բրիստոս , որ անմահութիւն կուտայ , այսօր կը զիջանի իջնել մահուան հողին մէջ , և անմատչելի լոյսին մէջ բնակողը (Բրիստոս) երկքի սրտին մէջ թաղուեցաւ մարմինով :

Բրիստոս , որ արդարութեան արեւն է , այսօր խաւարային գուրի մէջ դրուեցաւ , և երկրին մէջտեղը քարով ծածկուեցաւ նա որ հայր Աստուծոյ փառքին ճառագայթն է :

Այսօր կոյս (դեռ չդարձածուած) գերեզմանի մէջ կը թաղուի Բրիստոս , որ կոյսէն մարմին առած էր , և քահանաներուն կնիքովը կը կնքուի նա որ ջնջեց դժոխային անէծքը , ցաւերը :

Այսօր մահկանացուներուն մէջտեղ կը քնանայ ամէնուն արարիչը , որ իր բնութեամբ արթուն , ամենատես է , զինուորները պահպանութիւն կ'ընեն անոր որ առանց քնանալու Խորայելին վրայ կը հսկէ :

Ագակիր կիները այսօր կ'արտասուեն Բրիստոսի վրայ որ բոլոր արարածներուն սուրախութիւնն է , և իւզ բերող իմաստուն կիները կը խնկեն զայն որ անմահութիւն կը բուրէ :

Հ Կ'օրհնենք զքեզ , ո՛վ յաւիտենակտն անմահ թագաւոր , ո՛վ մեր հայրերուն Աստուածը :

Մեռնելով նոր գերեզմանի մէջ կը փակուի նա

զոր բոլոր արարածները չեն կրնար կրել, նոր մարդ ընդունելով զիս, կը գովենք զքեզ ո՛վ մեր հայրերուն աէրը :

Անփակ գիրով (Աստուծոյ անունը ցոյց տուող է գիրը) թուղթ մը պատրաստուելով կը կնքուի կնիքով, որպէսզի երրորդութեան հաւատքով անկորուստ պահէ զմեզ, կը գով :

Գ Օրհնեցէք աէրը և ի սպառ փառաւորեցէք զայն :

Գրիսառս թագաւորը՝ որմէ կը սոսկան հոգեւոր զօրքերը (հրեշտակները), և կը պատուեն զայն :

Անյաղթելի թագաւորը (Գրիսառս), և անմահութեան գանձարանը, որուն պահպանութիւն կ'ընեն զինուորները :

Ո Այսօր յանձնառու եզար իբրեւ պարդե խընդօրուիլ Պիղատոսէն դուն՝ որ բարիքները կը բաշխես, և քու արարածներուդ պարդե կուտաս, որպէսզի մեզի ալ շնորհես քու գթութեանդ պարգեւները :

Փառքի անպատմելի լոյսը իբրեւ զգեստ հաղար, այսօր անպատմելի խոնարհութեամբ Յովսէփին պատանքով փաթթուեցար և գերեզմանին մէջ հակեցիր, որպէսզի մեր հինցած մեղքերը անմահ կեանքով նորոգես :

Ո՛վ անբովանդակելի բանդ Աստուած, որ հայր Աստուծոյ հետ նոյն էութիւնը ունիս, այսօր յանձն առիր քահանաներուն կնիքով բովանդակուիլ դուն՝ որ անկողուպտելի գանձ մ'ես, որպէս զի մեր մեղքերէն ու յանցանքներէն փրկես զմեզ :

Տ Արդար և ճշմարտախօս Յովսէփը Պիղատոսէն

կը խնդրէր զայն որ ընդհանուրին պարգև տուողն է ,
և մեզի տրուեցաւ իբրեւ անկողոպտելի գանձ մը :

(Յովսէփ) մաքուր կտաւներով փաթթեց տիրոջը
մարմինը , զայն որ լոյս հագած է զգեստի պէս , եւ
մեզի հագցուց անկողոպտելի դգեստ :

Նոր փորուած քարէ գերեզմանին մէջ դրուեցաւ և
կնիքով կնքուեցաւ նա որ առաջին անգամ ստեղծուածը
(Ադամը) կենդանացուց և մարդոց մահուան կապերը
քակեց :

Յովսէփ քեզի հաւատալով թախանձեց Պիղատոսին
որ չնորհ ընէ տէրունական մարմինդ :

Անարատ և աստուածացած մարմինդ մաքուր կը-
տաւներու մէջ փաթթելով գերեզմանին մէջ դրաւ :

Դուն որ արարածները ստեղծեցիր և քերթէներուն
վրայ կը հանգչիս , քարով մը կնքուեցար երկրի վրայ :

ԿԱՆՈՆ ՍՐԲՈՅՆ ՍՏԵՓԱՆՆՈՍԻ ՆԱԽԱՎԿԱՅԻՆ

ԱԶ Նահատակ բարի Քրիստոսի եղբր այսօր ի մի-
ԲԷ ջի մերում, եւ մտեր ի վերնասունն խորհրդոյ
ԵԸ յաւիտեանականի :

Որ ընտեցար ի դասս երկնաւոր զօրացն, պսակե-
 ցար ի քաղաւորէն զանքառամ զպսակն, եւ մկրտեցար
 արեամբդ քով սրբով առաջին վկայ Քրիստոսի սուրբ
 ստեփաննոս նախասարկաւագդ մեծ :

Մարտար ընդդէմ քեանմոյն այսօր եւ գնեցեր
 արեամբդ քով զարայութիւն, ի պարծանս ազգի մարդ-
 կան նգնաւոր Քրիստոսի, զոհութիւն երեքսրբեմին, որ
 ընկալաւ զվկայդ իւր զսուրբ ստեփաննոս ի վերինն
 Նուսադէմ :

Որ ընտեցար ի կոչումն առաքելական քառօր-
 քեանցն արժանաւոր լինելով սուրբ Ստեփաննոս, բա-
 րեխօսեա առ Քրիստոս վասն անձանց մերոց :

Որ խնդրեցեր զքողութիւն ի վերայ քո քառաձիգ
 ժողովոյն սուրբ ստեփաննոս եւ այժմ վասն քո ուխտա-
 ւորացս աղաչեա զընդաշմէ հօր նստելն :

Որ արժանի եղբր զմարտիրոսականն առնուլ պսակ
 նախդ ի վկայս, առ պսակիչն սրբոց եւ վասն մեք
 բարեխօսեա :

ԴԿ Առաքեալ եւ նախավկայ Քրիստոսի սուրբ
 ստեփաննոս, որ զբարկոծումն յանձն առեր եւ յանմա-
 հից բնակարանն վերափոխեցար, աղաչեա զԱստուած
 թնորհել մեզ զկեանս անվախման :

Տունկ անմահ իմանալի դրախտին շնորհեցար ի հօրեք, եւ լուսաւորեցար անճառապէս, այսօր ցնճան դասք հրեօսակացն ընդ քո մեծապայծառ նգնուրիւնդ, աղա :

Աստուածասեղծ մարդոյն պսուղ ընծայեցար մերձ յանմեռձենալի լոյսն, եւ հայրենի աւանդութեանն եղբր ծառանգորդ, աղա :

Ճանապարհ վկայից յէ Քրիստոսի գօսար, եւ աստուածային փառացն արժանաւոր եղբր, բանսարկուն գինու քո վիրաւորեցաւ եւ նախասեղծն պայծառացեալ բերկրեցաւ, աղա :

Դասակարգեալ եւ մեք ընդ անմարմնական բազմութիւնսն վերահայցեմք ընդ հրեղէն լեզուացն աղօթանուէր մաղբանօք հայցեմք ի քէն մարդասէր փրկիչ, խնայեա ի մեզ սեղծօղ մեր եւ կեանք աշխարհի :

2 Ընդ երկնային հոգեղինաց դասսն այսօր so.

3) Նեմք գլիւսակ սրբոյն սեփաննոսի, բարեբանելով զքեզ սէր Աստուած հարցն մերոց :

Որ հրեօսակալերպ սեպեամք արիաբար պատերազմեալ զբարկոծումն յանձն էառ, խոստովանելով զքեզ Քրիստոս Աստուած հարցն մերոց :

Որ անպարագրեղի աստուածութեանդ տեսող եւ բարեխօս իւր ուխաւորացս այսօր յիշատակաւ սրբոյն սեփաննոսի, գովեմք զՔրիստոս Աստուած հարցն մերոց :

4) Զսէր օրհնեցեմք եւ բարձր արարեմք զնա յաւիտեան :

Որ յերկնային զօրացն միշտ օրհնի Քրիստոս Աստուած այսօր յիշատակաւ սրբոյն սեփաննոսի, զսէր օրհնեմք :

Հրատալի աստուածաբանութեամբ սրբոյն սեփան-

ճշտի Բանաճառք բնի զերին զօրացն երկնից , զՔրիստոս
գալի :

Ո Առաքեալ ի մեզ սեր զբազում գրութեան Բ
Ի զգործունքին բարեխօսութեամբ սրբոյ ճա-
խարկային Բ եւ ոգորմեա :

Որում զերկնայինն բացեր զգաւուն ցուցանելով
զանճառելի զխորհուրդ , սորին աղաչանօք խնայեալ ի
մեզ սեր եւ ողոր :

Որ աղօթանուէր հայցմամբ գրողութիւն խնդրելով
ի Բն անօրէն սպանողաց իւրոց , սորին աղաչանօք խնայ :

Տ Ո՛վ երջանիկ ճառագայթ , առաքելական Բա-
րդութեանցն արժանաւոր յինելով սուրբ Սեփաննոս ,
հաստատութիւն ի Քրիստոսէ հայցեա սուրբ եկեղեցւոյ :

Որ Բոյին յօժարական համբերութեամբ զբարկո-
ծումն յանձն առեր , շնորհեալ Բեզ յլստուծոյ յինի չար-
չարակից Քրիստոսի զի եւ մեզ ուսուցես փառաւորել
սուրբ զերրորդութիւնն :

Աղօթէիր որ Բարածիզն յինէին ի Բեզ ճախդ ի վկայս,
զի առցես հասուցումն բարի յարարչէն ամենեցուն , եւ
այժմ աղաչեմք զԲեզ եւ վասն մեր բարեխօսեա :

ՄԿ Նախասարկաւագ եւ առաջին մարտիրոս որ
Ի ի Քրիստոսէ պսակեցար , եւ յերկնանմ ա-
ռագասին պայծառացեալ բերկրեցար , աղաչեա զԱս-
տուած շնորհել մեզ զԲեանս անվախճան :

Որ Բոյին համբերութեամբ զգործուն երկնից բաց-
եալ շնորհ եւ զորդի ընդ աշմէ հօր , աղօթէիր ի վերայ
Բ Բարածօղացն , աղա :

Եկեղեցիք արդարոց եւ ծողովք ուղղափառաց ա-
սօր զյիշատակս Բ շօնեմք եւ արժատուօք հայցեմք ի Բն
ճամարիս վկայ Քրիստոսի , աղա :

ՃԵ Յնծայ այսօր եկեղեցի Աստուծոյ զեռ վայելչապէս տօնէ զիստասակս ով սուրբ Ստեփաննոս, մեծ եւ պատուական անուանիդ ի վկայս, լողայեա զԱստուած տն:

Նախաւաւիդ բարեաց ամենայն աշխարհի եւ լուսազարդ նանապարհացն եղեր ժառանգորդ ո՛վ սուրբ ստեփաննոս, մեծ եւ :

Աստուածային զինու վառեցար սուրբ հոգւոյն, տնանելով յերկինս հայրեանի փառօք զորդին Աստուծոյ ով սուրբ Ստեփաննոս, մեծ եւ :

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Այսօր մեր մէջ (քրիստոնէական եկեղեցիին մէջ) Գրիստոսի քաջ նահատակը եղար, և յաւիտենական խորհուրդին վերնատունը մտար (Աստուծոյ փառքը տեսար, անոր քով գացիր) :

Երկնաւոր զօրքերուն խումբերուն մէջ ընտիր համարուեցար, անթառամ պսակով պսակուեցար Թագաւորէն, և քու սուրբ արիւնովդ մկրտուեցար, ո՛վ սուրբ Ստեփաննոս, որ Գրիստոսի առաջին մարտիրոսը և առաջին սարկաւազն ես :

Այսօր Թշնամիին (սատանային) դէմ կռուեցար և քու արիւնովդ զնեցիր արքայութիւնը, ո՛վ Գրիստոսի ճգնաւոր և մարդկային ազգի պարծանք : փա՛ռք կուտանք Երրորդութեան որ վերին Երուսաղէմի մէջ ընդունեց իր մարտիրոսը՝ սուրբ Ստեփանոսը :

Գրիստոսի բարեխօսէ՛ մեր անձերուն համար ո՛վ

Ստեփաննոս, որ արժանաւոր ըլլալով՝ առաքելական քարոզութեան կոչումին յարմար դատուեցար :

Ո՛վ սուրբ Ստեփաննոս, ներում խնդրեցիր զքեզ քարկոծող բազմութեան համար . հիմայ ալ Հայր Աստուծոյ աջ կողմը նստող Քրիստոսին աղաչէ՝ մեզի համար որ քեզի համար ուխտ հաստատած ենք :

Ո՛վ մարտիրոսներուն մէջ առաջինը, որ արժանի եղար մարտիրոսական պսակը առնելու, մեզի համար ալ բարեխօսէ՝ անոր որ իր սուրբերը կը պսակէ :

Ո՛վ սուրբ Ստեփաննոս, Քրիստոսի առաքեալը և առաջին մարտիրոսը, որ յանձն առիր քարկոծուիլ և անմահներուն բնակարանը փոխադրուեցար, աղաչէ՝ Աստուծոյ որ անվախճան կեանքը պարգեւէ մեզի :

Հայր Աստուծմէ պարգեւուեցար հոգեւոր դրախտին իբրեւ մէկ անմահ տունկը, և անպատմելի կերպով լուսաւորուեցար . այսօր հրեշտակներուն դասերը կը հրճուին քու մեծ և պայծառ չարչարանքներուդ վրայ, աղաչէ Անոր :

Դուն իբրեւ պտուղ նուիրուեցար աստուածաստեղծ մարդուն (Ադամին) անհպելի լոյսին (Աստուծոյ) քով, և հայրենի աւանդութեան ժառանգորդ եղար, աղաչ :

Քրիստոսէ վերջ մարտիրոսներուն առաջնորդն եղար, և արժանի եղար աստուածային փառքը տեսնելու, սատանան քու զէնքէդ վիրաւորուեցաւ և նախաստեղծ Ադամը ուրախացաւ և հրճուեցաւ, աղաչէ :

Մենք ալ անմարմին հրեշտակներու հետ դասաւորուելով, ո՛վ մարդասէր փրկիչ, անոնց հրեղէն լեզուներուն հետ աղօթքով և մաղթանքով կը հայցենք՝ խնայէ՛ մեզի ո՛վ մեր արարիչը և աշխարհի կեանք տուողը :

Է Երկնային հոգեոր էակներուն դասերուն հետ
այսօր կը տօնենք սուրբ Ստեփաննոսին յիշատակը զտ-
վարանելով զքեզ, ո՛վ մեր հայրերուն տէր Աստուածը:

Հրեշտակի կերպարանք առնելով քաջարար կը-
ռեցաւ ե քարկոծուելու յանձնատու եղաւ, դաւանե-
լով զքեզ, ո՛վ Քրիստոս՝ մեր հայրերուն Աստուածը:

Այսօր յիշելով սուրբ Ստեփաննոսը, որ տեսաւ
քու անբովանդահելի աստուածութիւնդ, ե կը բարե-
խօսէ մեզի՝ իր ուխտաւորներուն համար, կը գովենք
զՔրիստոս, մեր հայրերուն Աստուածը:

Գ Օրհնեցէք տէրը ե ի սպառ փառաւորեցէք
զայն:

Այսօր սուրբ Ստեփաննոսին յիշատակին առթիւ
օրհնեցէք Քրիստոս Աստուածը, որ միշտ կ'օրհնուի
երկնային զօրքերէն:

Ո՛վ քանաններ, սուրբ Ստեփաննոսի ուսուցած
սքանչելի աստուածաբանութեամբ երկնային զօրքերուն
հետ գովեցէք Քրիստոս Աստուածը:

Ո Ո՛վ տէր, առաջին սուրբ մարտիրոսին բարե-
խօսութեամբ մեր վրայ դրկէ՝ քու բազում ողորմու-
թիւնդ ե գթութիւնդ, ե ողորմէ՛:

Անոր առջեւ բացիր երկնային դուռը ե քու ան-
պատճիւր գաղանիքդ ցոյց տուիր, ասոր աղաչանքով
խնայէ՛ մեզի, ո՛վ տէր, ե ողորմէ:

Աղօթքով ե պաղատանքով իր անօրէն սպանիչ-
ներուն համար թողութիւն կը խնդրէր քեզմէ. ասոր
աղաչանքով:

Տ Ո՛վ երջանիկ ճառագայթ, սուրբ Ստեփան-
նոս, առաքելական քարոզութեան արժանաւոր պաշ-

տօնեայ, խնդրէ՛ որ Բրիստոս հաստատութիւն տայ սուրբ եկեղեցիին :

Քու յօժարութեամբդ և համբերութեամբդ քարկոծուելու յանձնառու եղար, Աստուած շնորհ ըրաւ քեզի որ Բրիստոսի չարչարակից ըլլաս, և մեզի սովբեցնես սուրբ երրորդութիւնը փառաւորել :

Ո՛վ առաջին մարտիրոս, կ'աղօթէիր զքեզ քարկոծողներուն վրայ՝ որպէսզի բարի վարձք ընդունիս բոլոր արարածներուն արարիչէն, հիմակ ալ կ'աղաչենք քեզի մեզի համար ալ բարեխօսէ :

ԾԿ Առաջին սարկաւազ և առաջին մարտիրոս, որ Բրիստոսէն պսակուեցար, և երկնաւոր բնակարանին մէջ ուրախութեամբ փայլեցար. ազաչէ՛ որ Աստուած անվախճան կեանքը պարգեւէ մեզի :

Քու համբերութեանդ շնորհիւ երկինքի դուռները բացուած տեսար, և որդին ալ հօր աջ կողմը, կ'աղօթէիր զքեզ քորկոծողներուն վրայ, աղաչ :

Արդարներուն եկեղեցիները և ուղղափառ քրիստոնէից բաղմութիւնները, մենք, այսօր քու յիշատակդ կը տօնենք, և արտասուելով կը խնդրենք քեզմէ, ո՛վ Բրիստոսի ճշմարիտ մարտիրոս, աղաչ :

ՃԵ Աստուծոյ եկեղեցին այսօր կը բերկրի և վայելուչ կերպով կը տօնէ քու յիշատակդ, ո՛վ սուրբ Ստեփաննոս, մարտիրոսներուն մէջ մեծը, պատուականը և նշանաւորը, աղաչ :

Ընդհանուր աշխարհի բարի առաջնորդ եղար և (ճշմարտութեան) լուսաւոր ճամբաներուն ժառանգ եղար, ո՛վ սուրբ Ստեփաննոս, մարտիր :

Սուրբ հոգիին աստուածային զէնքովը սպառազինուեցար, երկինքին մէջ տեսար Աստուծոյ որդին, իր հօր փառքով, ո՛վ սուրբ Ստեփաննոս, մարտիրոսներուն մէջ մեծը, պատուականը և նշանաւորը, աղաչ :

Ե Ր Գ

ԱՐԵՒԱԳԱԼԻՆ

Յարեւելից մինչ ի մուսս , ի հիւսիսոյ եւ ի հարաւոյ , ամենայն ազգ եւ ազիմն յօհնութիւնն նոր օրհնեցեմք զարարիչն արարածոց , որ ծագեաց զլոյս արեգականն այսօր յաշարհս :

Եկեղեցիք արդարոց , փառաբանիչք ամենասուրբ երրորդութեանն , յառաւօսս լուսոյ զառաւօս խաղաղութեան Քրիստոս զովեցեմք ընդ հօր եւ նոգւոյն որ ծագեաց զլոյս գիտութեան իւրոյ ի մեզ :

Յորդորակ

Յարեւելից յարեւմուսս մանկունք Սիօնի , օրհնեցեմք միօք անդադար զծագօղն լուսոյ :

Եկեղեցիք արդարոց եւ փառաբանիչք , բարեբանեցեմք որ ես զիմասսս լուսոյ :

ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ո՛վ բոլոր ազգեր ու ցեղեր , արեւելքէն մինչեւ արեւմուտք , հիւսիսէն եւ հարաւէն , նոր օրհնութիւնս

ներով օրհնեցէք արարածներուն արարիչը, որ այսօր աշխարհի վրայ ծագեց արեւուն լոյսը :

Արդարներու (հաւատացեալներուն) ժողովներ, ամենաառ'ւրբ Նըրորդութիւնը փառաբանողներ, այս լուսաւոր առաւօտուն գովեցէք խաղաղութեան առաւօտը՝ Քրիստոս, հայր Աստուծոյ և հօգի Աստուծոյ հետ, որ մեր վրայ ծագեց իր գիտութեան լոյսը :

Յորդորակ

Ո՛վ Սիօնի մանուկներ (քրիստոնէական եկեղեցիքն զաւակները), միշտ և անդադար օրհնեցէք արեւելքէն մինչև արեւմուտք զայն որ լոյսը ծագեց :

Արդարներու ժողովներ, և փառաբանողներ, գովեցէք զայն որ լուսաւոր իմաստութիւնը տուաւ մեզի :

Ճգնաւորք Աստուծոյ եւ ժառանգորդք երկնից ար-
խայութեանն, որք փոխանալեալք զանցաւորս առիք
զանանցն բարութիւնսն, բարեխօսեցեք առ Տէր
վասն մանկանց եկեղեցւոյ :

Նահասակք պանծալիք եւ սիրեցեալք ի յերկնաւոր
հօրէն, որք մկրտեցայք ընդ Քրիստոսի արեամբ ձերով
ի մահ խաչին, բարեխօս :

Մարտիրոսք ցանկալիք եւ օրելանք հոգւոյն համար-
տութեան, որք յաղթեցիք հոգւով կարեաց եւ ցանկու-
թեան, բարե :

Դովելիք աշխարհի, եւ բաղձալիք վերնոցն պետե-
ութեանց, որք երանութեան մասին հասիք քան զամենայն
որդիս մարդկան, բարեխօս :

Կամաւոր պատարագք, մանկունք զիս եւ կատարեալք իմաստութեամբ, որք փոխանակ կարքն արքիք զգինքն զմայլեցուցիչ, բարեխօ :

Յորդորակ

ձգնաւորք համարիք վկայք Գրիստոսի բարեխօսեցեք առ Տէր վասն անձանց մերոց :

Նահատակք կենդանիք, սիրողք Գրիստոսի, որք չարչարեցայք մարմնով վասն անուանն Տեառն :

Մարտիրոսք ցանկալիք մարդկան ըղձալիք, հայցեցեք ի սուրբ հոգւոյն Տալ մեզ զբարիս :

Գովելիք վերնոց դասուց պարծանք ազխարհի, խնդրեցեք զխաղաղութիւն Տալ եկեղեցւոյ :

Կամաւոր սուրբ պատարագք՝ հասակաւ մանկունք հայցեցեք ինեւ եւ մեզ՝ ձեզ պսակակից :

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ո՛վ Աստուծոյ ճգնաւորներ, և երկնքի արքայութեան ժառանգորդներ, որ անցաւոր (աշխարհային) բարութիւններուն փոխանակեցիք անանցանելի (երկնային) բարութիւնները, տիրոջ բարեխօսեցեք եկեղեցիին մանուկներուն (հաւատացեալներուն) համար :

Երկնաւոր հօրմէն սիրուած պանծալի նահատակներ, որ Գրիստոսի հետ խաչի մահով մկրտուեցաք ձեք արիւնով, տիրոջ :

Ճշմարիտ սուրբ հոգիին բնակարան ցանկալի մար-

տիրոսներ, որ հոգիով յաղթեցիք աշխարհային կիրքերուն և ցանկութեան, տիրոջը :

Աշխարհ կը գովէ զձեզ, և վերին պետութիւնները (հրեշտակները) ձեզի կը ցանկան, որ բոլոր մարդոցմէ աւելի երանութեան հասաք, տիրոջը :

Ձեր անձերը զոհեցիք ձեր կամքով, հասակով մանուկ բայց իմաստութեամբ կատարեալ, կաթին տեղ զմայլեցնող գինին (մարտիրոսութիւնը) խմեցիք. տիրոջը :

Յորդորակ

Ճշմարիտ ճգնաւորներ, Բրիտոսի վկաներ, մեր անձերուն համար բարեխօս եղիք տիրոջը քով :

Բրիտոսը սիրող կենդանի նահատակներ, որ տիրոջը անունին համար մարմինով չարչարուեցաք :

Յանկալի մարտիրոսներ որոց կարօտ կը քաշեն մարդիկ, խնդրեցէք որ ուրբ հոգին բարիքներ տայ մեզի :

Երկնային դասերը կը գովեն զձեզ, աշխարհ ձեզմով կը պարծի, խնդրեցէք որ տէրը խաղաղութիւն տայ եկեղեցիին :

Սրբութեամբ զոհեցիք ձեր անձերը՝ թէև հասակով մանուկ. խնդրեցէք որ մենք ալ պսակակից ըլլանք ձեզի :

Լոյս արարիչ լուսոյ առաջին լոյս, բնակեալդ ի լոյս անմասոյց, հայր եկեմաւոր, ի դասուց լուսեղիմացն օրհնեալ, ի ծագել լուսոյ առաւօտուս ծագեա ի հոգիս մեր զլոյս քո իմանալի :

Լոյս ի լուսոյ ծագումն արեգակն արդար , անհառ ծնունդ հօր որդի , յառաջ քան զարեւ անուն քո գովեալ ընդ հօր , ի ծագել լուսոյ առաւ ։

Լոյս , ի հօրէ բղխումն աղբիւր բարութեան հոգիդ սուրբ Ասուծոյ , մանկունք եկեղեցւոյ ընդ հրեշտակս զեղ բարեբանեն , ի ծագել լուսոյ ։

Լոյս , երբեակ եւ մի անբաժանելի սուրբ երրորդութիւն , զեղ ընդ երկնայնոցն երկրածիմքս միշտ փառաւորեմք , ի ծագել լուսոյ առաւ ։

Յորդորակ

Անեղանելիդ Ասուած հայր ամենակալ , ընկալ զաղաչանս մեր քոց պաշտօնեք ։

Ի հօրէ ծագումն անհառ արեգակն արդար , ծագեա՛ ի յանձինս մեր զլոյսդ ողորմութեան ։

Ի հօրէ բղխեալ հոգի աղբիւր բարութեան , լուսով քո լոյս՝ զմեզ յայսմ առաւօտուս ։

Երեք անձինք եւ մի բնութիւն , մի աստուածութիւն , զեղ խոսովանիմք յաւե՛ս սուրբ երրորդութիւն ։

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ո՛վ լոյս , երկնաւոր հայր , առաջին լոյսն ես դուն և անմատչելի լոյսի մէջ կը բնակիս , և լուսեղէն դասերը (հրեշտակները) կ'օրհնեն զքեզ . երբ ահա կը ծագի այս առաւօտեան լոյսը , քու բանաւոր լոյսդ ալ մեր հոգիներուն մէջ ծագէ՛ :

Հոյսէն ծագող լոյս , արդար արեւ , ո՛վ որդի ,
հայր Աստուծոյ անպատմելի ծնունդը , քու անունդ
հայր Աստուծոյ հետ կը գովուի արեւէն ալ առաջ , Երբ
անա :

Ո՛վ լոյս , Աստուծոյ սուրբ հոգին , բարութեան
աղբիւր որ հօրմէն կը բղխիս , եկեղեցիին մանուկները
հրեշտակներուն հետ կը գովեն զքեզ . երբ անա :

Ո՛վ լոյս , սուրբ Երրորդութիւն , երեք անձ , աչ
մէկ և անբաժանելի , երկրի վրայ ապրողներս երկ-
նայիններուն հետ միշտ կը փառաւորենք զքեզ . երբ
անա :

Յորդորակ

Ո՛վ Աստուած , որ մէկէ մը ստեղծուած չես , ա-
մենակալ հայր , ընդունէ՛ մեր՝ քու պաշտօնեաներուդ
աղաչանքները :

Հօրմէն ծագած ես անպատմելի կերպով , արդար
արեւ , մեր անձերուն վրայ ծագէ՛ քու ողորմութեանդ
լոյսը :

Ո՛վ հոգի , որ հօրմէն կը բղխիս և բարութեան
աղբիւր ես , քու լուսովդ լեցուր զմեզ այս առաւօտ :

Երեք անձեր և մէկ բնութիւն , մէկ աստուածու-
թիւն , ի սպառ կը դաւանինք զքեզ սուրբ երրորդու-
թիւն :

Ճանապարհ եւ ճամարտութիւն եւ կեանք Քրիստոս , առաջնորդեա հոգւոց մեռոց յերկրէ ելանել յերկինս :

Դուռն կենաց մօից Յիսուս , մո'յծ եւ զմեզ առ հայր քա եւ հոգի , երգել միշտ զփառս :

Յորդորակ

Ճանապարհ քարի Քրիստոս եւ ճամարտութիւն , առաջնորդեա հոգւոց մեռոց յերկրէ յերկինս :

Դուռն կենաց մօից Յիսուս , Աստուած ճամարիս , մո'յծ եւ զմեզ առ հայր քա հոգւովդ սրբով :

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ո'վ Քրիստոս , փրկութեան ճամբան , ճամարտութիւն եւ կեանք ես դուռն , առաջնորդ եղիր մեր հոգիներուն երկրէն մինչեւ երկինք :

Ո'վ Յիսուս , կեանքին մէջ մանելու դուռն ես դուռն , զմեզ ալ տար քու հօրդ եւ հոգիին , որպէս զի միշտ փառք երգենք :

Յորդորակ

Ո'վ Քրիստոս , քարի ճամբան եւ ճամարտութիւնն ես , մեր հոգիներուն առաջնորդն ես երկրէն երկինք :

Ո'վ Յիսուս , ճամարիտ Աստուած , կեանքը մշտնելու դուռն ես դուռն , զմեզ ալ տա'ր քու հօրդ քու սուրբ հոգիով :

ԵՐԳ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄՈՒ ԽԱՂԱՂԱԿԱՆԻՆ

ԲԶ Նայեա՛ց սիրով հայրդ գրած ի քո ստեղծեալ գործս ձեռաց, եւ զբանալս հրեւսական սուր պահապան մեզ տարացս, փրկեա զանձինս ի փորձանաց ի խաւարի օրջող դիւաց, զի ի տուրնջեան եւ գիշերի տացումք քեզ փառս անլուի:

Էին անեղ անսկզբան ծնունդ աննառ որդի եւ բան, որ արարեւ զսիւ գործոյ եւ զգիշեր ի հանգիստ քնոյ, տուր ի ննջել աչաց մարմնոյ արթուն լինել մեզ քս հոգւոյ. զի:

Բաբուն հոգւոց բանաւորաց աղբիւր լուսոյ բառաւոր շնորհաց, ի փակել դրանց բնութեանց մարմնոց, լոյս տուր աչաց արթից մերոց, ի գիշերաց առ քեզ կանխել ընդ հրեղինացն օրհնաբանել, զի:

Սուրբդ սրբոց երրորդութիւն, զմեզ մաքեա քեզ բնակութիւն, շնորհեա ընդ մանկանցն առաքասի հանգչիլ ընդ քեզ ի յանկողնի, տուր զհացուած բարեկամին զփոխ երկց նկանակին, զի:

Երեւելի լոյս ստեղծեւ զսիւ եւ զգիշեր բաժանեցեւ, ծագեա մեզ տէր ի գիշերի զնառաքայթս իմանալի, տուր յամենայն ժամանակի զպահպանող աշ քո հովանի, զի ի տուրնջեան:

Սիրոյ քո հուր արկեալ յերկիր բորբոքեցի ի հոգիս մեր, զխորհորդ արթից մեր մաքեցեք, զլոյս գիշերեան քո փայլեցեք, ի քնոյ մահու զմեզ զարթուցեք, զմիտս բոցով քո վառեցեք, զի:

Ի քեզ նայիմք լոյսդ անմասոյց ի զգայական ծած-

կեալ լուսոյ, որ վառ մեր եղար ի գբի եւ ննջեցեր ի
 տապանի, առ մեզ ննջեա արթուն բնութիւն հերեա
 զչարին ներգործութիւն, զի:

Եիդ լուսոյ անսուերի պաղասանօք կամք առաջի,
 որ փակեալ դրամբք յերեկոյին երեւցար մեհաւանին,
 ընդ Թօմայի առ քեզ գոչեմք սէր եւ Ասուած զքեզ
 դաւանեմք, եջ եւ առ քեզ յերեկոյիս եւ տուր զողջոյն
 քո ի հոգիս:

Բամեալքս զքեզ սէր աղաչեմք մեզ յօգնութիւն նայեալ
 հայցեմք պահապանդ իսրայիլի անձանց մերաց լեր հո-
 վանի, օրեա՛ առ մեզ խաղաղարար եւ ննջեացուք ան-
 խռովաբար, զի ընդ առաւօսս կանխեսցուք օրհնել
 զքեզ ընդ հօր հոգևով:

Գոչման փողոյն Գաբրիէլի որ ի վերջնումն գիշե-
 րի, լսել արա զմեզ արժանի եւ յաջակողմն օղեաց
 դասի, անեհջ վառեալ զլոյս լապտերաց քոս իմասուն
 հինգ կուսանաց, զի ընդ փեսայիդ ի յառազաս հա-
 սունք հոգևով մեցուք ի փառս:

Հալածեա՛ ի մենջ սէր նշանաւ խաչի քո զընդդիմա-
 մարտ եւ զաներեւոյթ գազանն, եւ մի՛ տար յապակա-
 նութիւն զքո ժառանգութիւնն:

Բարեխօսեա վասն մեր ասուածածին Մարիամ,
 որ ծնար զսէր Ասուած որ հովուերն զիսրայիլ ամենա-
 զօր եւ սփանչելի փառօքն իւրով:

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ո՛վ գթած հայր, սիրով նայէ՛ քու ձեռքովդ ստեղծածներուդ, և հրեշտակներուն բանակաները պահապան ըրէ՛ մեզի պէս տկարներուն, փրկէ՛ մեր անձերը փորձանքներէ, մութին մէջ պառտող սատանաներէն, որպէս զի գիշեր ցերեկ փառք տանք անդադար :

Անսկիզբ և անեղ Աստուծոյ անպատմելի ծնունդ, ո՛վ որդի և բանդ Աստուած, որ ցերեկը գործելու և գիշերը հանդիստ քնանալու համար ստեղծեցիր, երբ մարմինին աչքերը քնանան, տուր որ հոգիով տրթուն ըլլանք, որպէս զի :

Դուն որ բանական հոգիներուն (մարդոց) վարդապետ ես, լոյսին աղբիւրն ես, շնորհ կը բաշխես, երբ նիւթական մարմիններուն դուռները (աչքերը) գոցուին, լոյս տուր մեր սրտերու աչքերուն, առաւօտները կանուխ քեզի գալ և հրեղէն հրեշտակներուն հետ օրհնել զքեզ, որպէս զի :

Սուրբերուն սուրբը, ո՛վ երրորդութիւն, մաքրէ՛ զմեզ իբրեւ բնակարան քեզի, շնորհ ըրէ՛ որ փեսաւեր մանուկներուն հետ քեզի հետ հանգչինք անկողինի մէջ. տուր մեր բարեկամին ուղածը՝ երեք նկանակին փոխը, որպէս զի :

Նիւթական երեւցած լոյսը ստեղծեցիր, ցերեկն ու գիշերը թաժնեցիր. ո՛վ տէր, գիշերուան մէջ ծագէ՛ մեր վրայ հոգեւոր ճառագայթները, ամէն ժամանակ մեր վրայ հովանի ըրէ՛ քու պահապան աջդ, որպէսզի :

Նրերի վրայ նեղաւած քու սիրտդ կրակը թո՛ղ բորբոքի մեր հոգիներուն մէջ , թո՛ղ մաքրէ մեր սիրտերուն խորհուրդը , թո՛ղ փայլեցնէ քու գիտութեանդ լոյսը , մահուան քունէն թո՛ղ արթնցնէ , մեր մեղքը թո՛ղ վառի՝ քու բոցովդ , որպէս զի :

Ո՛վ անմատչելի լոյս , զգալի լոյսէն ծածկուած քեզի կը նայինք , որ մեզի համար գուբին մէջ ղեւեղուեցար և գերեզմանին մէջ քնացար . ո՛վ արթուն բնութիւն , մեր քով քնացիր , վանե՛ չար սատանային ազդեցութիւնը , որպէս զի :

Պաղատանքով կեցած ենք քու առջեւդ որ անխաւար լոյսն ես , և իրիկունը՝ դուռներուն գոց ատենը՝ երեւցար տաանեմէկ առաքեալներուն . թովմաս առաքեալին հետ կ'աղաղակենք քեզի , կը գաւառինք զքեզ իբրեւ տէր և իբրեւ Աստուած . մեր քով ալ իջիր այս իրիկուն , և մեր հոգիներուն տուր քու ողջոյնդ :

Ո՛վ տէր , հոս հաւաքուողներս կ'աղաչենք քեզի որ մեզի նայիս և օգնես , հովանի եղիր մեզի որ խրայելի պահապանն ես . ո՛վ խաղաղարար , գիշերը մեր քով անցուր , որպէսզի անխռով քնանանք , և առաւօտուն արթննալով հայր Աստուծոյ հետ զքեզ օրհնենք հոգիով :

Արժանի ըլլէ՛ զմեզ որ վերջին գիշերը լսենք Գաբրիէլի փողին ձայնը և ոչխարներուն (արգարներուն) աջակողմը կենանք , առանց մարելու վառենք լապտերներուն լոյսը իմաստուն հինգ կոյսերուն պէս , որպէս զի հոգիով հարս եղած քեզի՝ որ փեսան ես , առաջաստի փառքին մէջ մտնենք :

Ո՛վ տէր , քու խաչիդ նշանով հալածե՛ անաւառ-նելի և հակառակորդ դաղմանը , և մի՛ փնայներ քու ժողանդներդ , զմեզ :

Բարեխօսէ՛ մեզի համար, ո՛վ աստուածածին Մարիամ, որ աչք Աստուածը ծնար, որ իր ամենազօրեւ յօրհնչելի փառքով Բարայելի հովիւն էր:

42 Ի հեն հայցեմք հայր գրութեանց եւ Աստուած մխիթարութեանց, ի յարական գիշերային մերձեալ ժամուս, մխիթարեալ զմեզ ի տեսութեանց մեղաց եւ զընդհեալ զուրախութիւն զործովք արդարութեան, աղաչանօք սուրբ աստուածածնին եւ ամենայն արդարոց:

Ըստ քաղցրագոյն աստուածային քո հրամանի կոչման որդի Աստուծոյ, եկեալ եմք առաջի քո յերեկոյիս աշխատեալք եւ ծանրաբեռնեալք, թեթեւցո ի ծանրութեանց մեղաց զանձինս, եւ զօրացո բառնալ կամալ զքաղցր լուծ քոց պատուիրանաց, աղաչա:

Պաղատեմք առ քեզ հոգւով ի հանգստեան հասեալ ժամուս մարդասէր հոգի Աստուծոյ, յորժամ նորոգես զերեսս երկրի եւ վերսին սառնաս զոգիս մարդկան, նորափեսուր զարդարես զննչեցեալսն մեր զճնեալսն ի հեն սուրբ աւագանան, աղաչա:

Զկենդանագիր անարատ ծնողի քո արկանեմք առաջի անխակալ տեսութեանդ քո, յորժամ գաս փառօք հօր դասել զթեմամիմ խաչի քո, ներես յանցանաց մերոց բարեխօսութեամբ մօր քո եւ կուսի, աղաչեմք թղթեմք քեզ պահպանես զմեզ ընդ հովանեալ խաչի քո սուրբ:

Հաղորդս արա եւ զմեզ տէր ընդ սրբոց քոց առաջնոցն, որք առժանի եղեն տեսանել զքեզ ի յարութեան քո, արժանաւորես տէր տեսանել զքեզ ի միւսանգամ տալստեանն, օրհնութիւն առաւորդին ի բարձունս:

Ի նստիլ և յառեցի զաստուր անեղ աղաչանոք սուրբ փառւածածնին յիօեա զննչեցեալսն մեր, յարժամ զայցես աննառ փառօք, հանգի և եմ փառք յաւիտեանս ամեն :

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ո՛վ գթութեանց հայր և մխիթարութեանց Աստուած, կը խնդրենք քեզմէ մեղքի տրտմութիւններէն մխիթարէ՛ զմեզ երբ ահա կը մօտենայ գիշերային տըխտուր ժամը, և արդարութեան գործերով ուրախութիւն տուր մեզի սուրբ Աստուածածնին և բոլոր արդարեւրուն աղաչանքով :

Ո՛վ Աստուածորդի, քու աստուածային ձայնիդ քաղցր հրամանին համեմատ՝ այս իրիկուն քու առջեւդ եկած ենք յոգնած և ծանր բեռներու տակ ընկճուած, մեր անձերը թեթեւցուր մեղքերու ծանրութիւններէն, և այժ տուր որ մեր ազատ կամքով կրենք քու պատուիրաններուդ լուծը, սուրբ աստուածած :

Ո՛վ մարդասէր հոգի Աստուծոյ, հոգիով կը պաղատինք քեզի այս հանգստեան ժամուն հասնելով, երբ նորոգես երկրի երեսը և դարձեալ ձեռք ձգես մարդոց հոգիները, նորոգէ և զարդարէ՛ մեր ննջեցեալները՝ որ քեզմէ ծնած են քու սուրբ աւագանովդ, սուրբ աստուածած :

Քու ներողամիտ տէրութեանդ առջև կը դնենք քու անարատ ծնողիդ (Մարիամու) պատկերը. երբ զիառքովդ գառ դատելու քու խաչիդ թշնամին

(սատանան), մեր յանցանքներուն ներէ՛ քու մօրդ և կոյսին բարեխօսութեամբ . կ'աղաչենք քեզի, ո'վ տէր, քու սուրբ խաչիդ հովանիին տակ պահպանէ զմեզ :

Ո'վ տէր, մեզ ալ մասնակից ըրէ՛ քու սուրբ առաքեալներուդ հետ, որ արժանի եղան զքեզ տեսնելու յարութիւն առած ատենդ . արժանի ըրէ՛, ո'վ տէր, զքեզ տեսնելու քու երկրորդ գալուդ (վերջին դատաստանին) . օրհնեալ ըլլայ երկնքի մէջ նա որ զքեզ աշխարհ ղրկեց :

Ո'վ ահաւոր դատաւոր, երբ ատեանին մէջ նստիս, յիշէ՛ մեր ննջեցեալները սուրբ տոստումածանին աղաչանքով երբ դաս անպատմելի փառքով, որովհետեւ քեզի կը վերաբերի միշտ փառքը :

ԿԱՆՈՆ ՀԱՄԲԱՐՁՄԱՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Ա Համբարձաւ սերն մեր յերկինս ասելով առա-
Դ կեռացն, նստառուք ի քաղաքիդ երուսաղէմ,
Ի մինչեւ զգեցուցուի զգորութիւն ի բարձանց :

Միաբանեալ սուրբ առաքեալն միախոհ եւ միա-
կրօն, միաբան նստինք ի սուրբ վերնասանն, եւ ակն
ունեին զալսեան սուրբ հոգւոյն :

Յանկարծակի եհաս ի նմանութիւն լուսոյ փայլման
եւ եկեալ բնակեցաւ ի սուրբ առաքեալսն, մինչդեռ
նստինք ի սուրբ վերնասունն :

Համբարձաւ սերն մեր Քրիստոս օրհնութեամբ ընդ
ամպս երկնից, եւ առաքելոցն երկրպագեալ դարձան
յերուսաղէմ, միաբանութեամբ վերառաքին զաղօթս :

Մտեալ ի յերկինս բիւրաւոր զօրօք բազմութեամբ
հրեշտակաց, որք աղաղակեին եւ ասեին, օրհնեալ ե-
կեալ ի յանունն տեառն :

Նստեալ ընդ աջմէ ծնողին կ'ստաւելով զխոսաց-
եալ պարգեւսն, մխիթարիչ սուրբ հոգին զայ առ ձեզ,
աղբերացուցանել զմեծ զոգորմութիւն :

Զ Օրհնեսցի պսակ քաղցրութեան քո սեր որ պա-

Ր հեցեր զմեզ յերկրի, այսօր համբարձար փա-
նօք յերկինս առ հայր հրեշտակաց դասով, օրհնեալ
սեր Աստուած հաւրցն մերոց :

Հիացան վերինն ընդ մարդկային քո կերպ, հաւ-
ցաբանեալ զնսայեայն՝ ո՛վ է սա դիմեալ յերկրէ արիւ-
նազգեսեալ, օրհ :

Սրգեին հրեշտակին զգարեան առածն առ բարապանս դրանց երկնից, ասեն՝ համբարձեի ի թխանի ըզդրունս ձեր ի վեր եւ մօցե արեայ, օրն :

4 Զեւ օրհնեցեի եւ բարձր արարեի զնա յաւիտեան :

Որ ելն ի կառս իւր եւ ընկնեաց զիւրանն մահու :

Որ եզ յամպս զգնացս իւր եւ վերադարձաւ առ հայր ի յերկինս, օրն :

Որ Յսոփ ընզ աշտ հօր հաւատարմաւոր հոգւոյն, օրհնեա :

5 Որ պարտաւորեալք քննեցեւ զաշխարհս, եւ իջեալ փրկեցեւ ի յանձնիցն Ազատայ, այսօր համարձաւ փառօք յերկինս Տէր պարմեա մեզ Աստուած :

Որ էլեր ի բարձրագոյնի քառաքելին առնելով զհեծեկուրիւն փրկարեան, այսօր :

Որ երեւոյնայ բազմաճիւղ զաւսարարեցեւ զգաւանասնոց վիթապն, այսօր :

6 Ի խառնարկին երկնից զարհուրեցան տեսանելով զիս քննեալ քննեալ սարսեալ առնիլն՝ ո՛վ է սա բազաւոր փառաց :

Սա է մարմնացեալ բանն Աստուած որ ի խաչին զլեկս սպան, եւ վերադարձեալ փառօք գայ յերկինս ձեր իկոր գորարեանք իւրով :

Սա է որ ի գերեզմանն յարեաւ եւ աւերեաց ըզպոսիս, եւ վեր համբարձեալ փառօք գայ առ հայր՝ ձեր կարող ի պատերազմք :

7 Որ համբարձաւ այսօր առաւածային ի թխա-

8 Սուրբաճի ի մայրեան ի կառս սպասաւորելով ի խառնարկին զառաջն առնալովն ասելով՝

համբարձեք իշխանք զդրունս ձեր ի վեր եւ մեցեք քաղաւոր փառաց :

Հիացան վերնական իշխանութիւնքն եւ սոսկալի ձայնիւ աղաղակեին առ միմիանս , ո՛վ է սա քաղաւոր փառաց եկեալ մաշմնով եւ սփանչելի զօրութեամբ, համբարձ :

Եղանակէին վերնական պետութիւնքն հրաշալի ձայնիւ երգէին երգ նոր ասելով՝ սա ինքն է քաղաւոր փառաց փրկիչ աշխարհի եւ ազատիչ ազգի մարդկան , համբար :

ՀԲ Որք ճնակից եղաք մեանութեան մահու քո որ-
Դ զի Աստուծոյ , արժանաւորեալ զմեզ կերպարանակից լինել քեզ փառաց քաղաւոր , քեզ երգեսցեն եկեղեցիք սրբոցն զերգս հոգեւորս :

Ձնին մարդն խաչակից քեզ արարեւ եւ զխայթոց մեղացն շիջուցեւ , ազատեցեւ զմեզ կեանքաւ փայտիւն յորում մածար, եւ շիթք արեան քո արբուցին զսիեզերս, քեզ երգես :

Վասն գրութեանդ քո աստուածային մարդեղութեանդ հաւասարեցեւ զմեզ մարմնոյ քո եւ արեան , պատարագաւդ հօր ի հոռ անուշից զմարմինդ առ ի մենջ , եւ համբարձար լուսափայլ ամպօք , յայնեցար իշխանութեանց եւ պետութեանց՝ որք հիացեալ հարցանէին եթէ այս ո՛վ է որ դիմեալ գայ յեղովմայ , եւ յեկեղեցւոյ քո ուսան զբազմապատիկ զիմաստութիւնս քո , քեզ :

Բարեխօսէ՛ մեզի համար, ո՛վ աստուածածին Մարիամ, որ արեք Աստուածը ծնար, որ իր ամենազօրե ոգանչելի փառքով Իսրայելի հովիւն էք:

92 Ի քնն հայրեմբ հայր զքուքեանց եւ Աստուած մխիթարութեանց, ի ժխրական գիշերային մերձեալ ժամուս, մխիթարեա զմեզ ի ճշմութեանց մեղաց եւ զընորհեա զուրախութիւն զործով արդարութեան, աղաչանօք սուրբ աստուածածնին եւ ամենայն արդարոց:

Հստաղցրագոյն աստուածային քո հրամանի կոչման որդի Աստուծոյ, եկեալ եմք առաջի քո յերեկոյիս աշխատեալ եւ ծանրաբեռնեալ, քեքեւացո ի ծանրութեանց մեղաց զանձինս, եւ զօրացո բառեալ կամալ գեղոց լուծ քոց պատուիրանաց, աղաչա:

Պաղատիմք առ քեզ հոգւով ի հանգստեան հասեալ ժամուս մարդասէր հոգի Աստուծոյ, յորժամ նորոգես զերեսս երկրի եւ վերսին ստանաս զոգիս մարդկան, նորափետուր զարդարեա զննչեցեալսն մեր զձմեալսն ի քնն սուրբ աւագանան, աղաչա:

Զկենդանագիր անարաս ծնողի քո արկանեմք առաջի անոխակալ տերութեանդ քո, յորժամ գաս փառօք հօր դասել զքեմամին խաչի քո, ներեա յանցանաց մերոց բարեխօսութեամբ մօր քո եւ կուսի, աղաչեմք ըզգեզ տէր պահպանեա զմեզ ընդ հովանեալ խաչի քո սուրբ:

Հաղորդս արա եւ զմեզ տէր ընդ սրբոց քոց առաջելոցն, որք արժանի եղեն տեսանել զքեզ ի յարութեան քո, արժանաւորեա տէր տեսանել զքեզ ի միւսանգամ քո գալստեանն, օրհնութիւն առաւողին ի բարձունս:

Ի նստիլ ին յառեցի դասաւոր անեղ աղաչանօք սուրբ
պատուածածնին յիտա զննչեցեալսն մեր, յորժամ զայ-
ցես աննառ փառօք, հանգի ին եմ փառք յալիսեանս
ամեն :

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ո՛վ գթութեանց հայր և մխիթարութեանց Աստ-
ուած, կը խնդրենք քեզմէ մեղքի տրտմութիւններէն
մխիթարէ՛ զմեզ երբ ահա կը մօտենայ գիշերային տը-
խուր ժամը, և արդարութեան գործերով ուրախութիւն
տուր մեզի սուրբ Աստուածածնին և բոլոր արդարենե-
րուն աղաչանքով :

Ո՛վ Աստուածորդի, քու աստուածային ձայնիդ
քաղցր հրամանին համեմատ՝ այս իրիկուն քու առջեւդ
եկած ենք յոգնած և ծանր բեռներու տակ ընկճուած,
մեր անձերը թեթեւցուր մեղքերու ծանրութիւններէն,
և մի՛ տուր որ մեր ազատ կամքով կրենք քու պատ-
ուիրաններուդ լուծը, սուրբ աստուածածնի :

Ո՛վ մարդասէր հոգի Աստուծոյ, հոգիով կը պա-
ղատինք քեզի այս հանգստեան ժամուն հասնելով,
երբ նորոգես երկրի երեսը և դարձեալ ձեռք ձգես
մարդոց հոգիները, նորոգէ և զարդարէ՛ մեր ննջեց-
եալները՝ որ քեզմէ ծնած են քու սուրբ աւագանովդ,
սուրբ աստուածածնի :

Քու ներողամիտ տէրութեանդ առջև կը դնենք
քու անարատ ծնողիդ (Մարիամու) պատկերը. երբ
փառքովդ դաս դատելու քու խաչիդ թշնամին

(սատանան), մեր յանցանքներուն ներէ՛ քու մօրդ և կոյսին բարեխօսութեամբ . կ'աղաչենք քեզի, ո'վ տէր, քու սուրբ խաչիդ հովանիին տակ պահպանէ զմեզ :

Ո'վ տէր, մեզ ալ մասնակից ըրէ՛ քու սուրբ առաքեալներուդ հետ, որ արժանի եղան զքեզ տեսնելու յարութիւն առած ատենդ . արժանի ըրէ՛, ո'վ տէր, զքեզ տեսնելու քու երկրորդ գալուդ (վերջին դատաստանին) . օրհնեա՛լ ըլլայ երկնքի մէջ նա որ զքեզ աշխարհ զրկեց :

Ո'վ անաւոր դատաւոր, երբ ատեանին մէջ նստիս, յիշէ՛ մեր ննջեցեալները . սուրբ տասուածածնին աղաչանքով երբ գաս անպատմելի փառքով, որովհետեւ քեզի կը վերաբերի միշտ փառքը :

ԿԱՆՈՆ ՀԱՄԲԱՐՁՄԱՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Ա Համբարձաւ սերն մեր յերկինս ասելով առա-
Դ կերտացն , նստառուք ի քաղաքիդ երուսաղէմ ,
Ե մինչեւ զգեցուցուի զգորութիւն ի բարձանց :

Միաբանեալ սուրբ առաքեալսն միախոհ եւ միա-
 կրօն , միաբան նստին ի սուրբ վերնասանն , եւ ակն
 ունեին զալսեան սուրբ հոգւոյն :

Յանկարծակի եհաս ի նմանութիւն լուսոյ փայլման
 եւ եկեալ բնակեցաւ ի սուրբ առաքեալսն , մինչդեռ
 նստին ի սուրբ վերնասունն :

Համբարձաւ սերն մեր Քրիստոս օրհնութեամբ ընդ
 ամպս երկնից , եւ առաքելոցն երկրպագեալ դարձան
 յերուսաղէմ , միաբանութեամբ վերառաքին զաղօթս :

Մտեալ ի յերկինս բիւրաւոր զօրօք բազմութեամբ
 հրեշտակաց , որք աղաղակեին եւ ասէին , օրհնեալ ե-
 կեալ ի յանունն տառն :

Նստեալ ընդ աջմէ ծնողին կ'ստաւելով զխոսաց-
 եալ պարգեւսն , մխիթարիչ սուրբ հոգին զայ առ ձեզ ,
 աղբերացուցանել զմեծ զողորմութիւնն :

Զ Օրհնեսցի պսակ քաղցրութեան քո սեր որ պա-

Ր հեցեր զմեզ յերկրի , այսօր համբարձար փա-
 րօք յերկինս առ հայր հրեշտակաց դասով , օրհնեալ
 սեր Աստուած հարցն մերոց :

Հիացան վերինն ընդ մարդկային քո կերպ , հա-
 ցաբանեալք զՍաայեայն՝ ո՛վ է սա դիմեալ յերկրէ արիւ-
 նագգեսեալ , օրհ :

Երգէին հրեւեակէն զգաւրեան առածն առ բարապանս դրանց երկնից, ասեմ՝ համբարձեմ ի թխանք ըզդրունս ձեր ի վեր եւ մեցեմ արեայ, օրհն :

Գ Զեք օրհնեցեմ եւ բարձր արարեմ զնա յաւիտեան :

Որ ելն ի կառս իւր եւ ընկնեաց զիւրեան մահու :

Որ եդ յամպս զգնացս իւր եւ վերասլացաւ առ հայր ի յերկինս, օրհն :

Որ նստի ընդ աջմէ հօր հաւասար սուրբ հոգւոյն, օրհնեա :

Ո Որ ողորմութեամբ եւ հիմնեցեր զաշխարհս, եւ իջեալ փրկեցեր ի յանիծիցն Ադամայ, այսօր համբարձար փառօք յերկինս Տէր ողորմեա մեզ Աստուած :

Որ ելեր ի բարձրագոյնակ հառաքելին առնելով զհեծելութիւն փրկութեան, այսօր :

Որ երեւորեալ թաղմամբ եւ զասապարեցեր զդաւանանող վիշապն, այսօր :

Տ Ի թխանութիւնք երկնից զարհուրեցան Տեառնելով զեյս եւ Քրիստոս, ընկեր առ ընկեր սարսեալ ասեին՝ ո՛վ է սա թագաւոր փառաց :

Սա է մարմնացեալ բանն Աստուած որ ի խաչին զմեղս սպան, եւ վերասլացեալ փառօք գայ յերկինս Տէր հօր զօրութեամբ իւրով :

Սա է որ ի գերեզմանէն յարեաւ եւ աւերեաց ըզդժոխս, եւ վեր համբարձեալ փառօք գայ առ հայր՝ Տէր կարող ի պատերազմի :

ՃԵ Որ համբարձանս այսօր աստուածային ի թխա-

Յ նութեամբ ի հայրական ի կառս՝ սպասաւորեալով ի հրեւեակական դասուցն որք նուագէին ասելով՝

համբարձեք իշխանք գորուհու ձեր ի վեր եւ մեզեք քաղաւոր փառաց :

Հիացան վերնական իշխանութիւնքն եւ սոսկալի ձայնիւ աղաղակէին առ միմիանս , ո՛վ է սա քաղաւոր փառաց եկեալ մարմնով եւ սխանչելի զօրութեամբ, համբարձ :

Եղանակէին վերնական պետութիւնքն հրաւարի ձայնիւ երգէին երգ նոր ասելով՝ սա ինքն է քաղաւոր փառաց փրկիչ աշխարհի եւ ազատիչ ազգի մարդկան , համբար :

ԶԲ Որք ճնակից եղաք նմանութեան մահու քո որ-
Դ դի Աստուծոյ , արժանաւորեալ զմեզ կերպարանակից լինել քեզ փառաց քաղաւոր , քեզ երգեսցեն եկեղեցիք սրբոցն զերգս հոգեւորս :

Ձնին մարդն խաչակից քեզ արարեւ եւ զխայրոց մեղացն շիջուցեւ , ազատեցեւ զմեզ կենարար փայտիւն յորում մածար , եւ շիբք արեան քո արբուցին զսիեզերս , քեզ երգես :

Վասն գրութեանդ քո աստուածային մարդեղութեանդ հաւասարեցեւ զմեզ մարմնոյ քո եւ արեան , պատարագաւդ հօր ի հոռ անուշից զմարմնդ առ ի մենջ , եւ համբարձար լուսափայլ ամպօք , յայնեցար իշխանութեանց եւ պետութեանց՝ որք հիացեալ հարցանէին երբ այս ո՛վ է որ դիմեալ գայ յեղովմայ , եւ յեկեղեցւոյ քո ուսան զբազմապատիկ զիմաստութիւնս քո , քեզ :

ԱՇԽԱՐՀԱՔԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Մեր տէրը երկինք համարձաւ՝ աշտներտներուն ըսելով՝ նստեցէք Երուսաղէմ քաղաքին մէջ, մինչև որ բարձունքէն ընդունիք զօրութիւնը :

Սուրբ առաքեալները մէկ խորհուրդով և մէկ կըրօնքով միաբան կը նստէին սուրբ վերնատունին մէջ, և սուրբ հոգիին գալուն կ'սպասէին :

Յանկարծ հասաւ պայծառ լոյսի նման և բնակեցաւ սուրբ առաքեալներուն մէջ, երբ սուրբ վերնատան մէջ կը նստէին :

Մեր տէրը Գրիստոս օրհնութեամբ համարձաւ երկնից ամպերուն մէջէն, և առաքեալները երկրպագութիւն ընելով Երուսաղէմ դարձան, և միաբերան ազօթքներ կ'ուղղէին դէպ ի երկինք :

Երկինք մտաւ հրեշտակներու բիւրաւոր զօրքերով որք բարձրաձայն կ'ըսէին՝ օրհնեալ ըլլայ այն որ տիրողը անունով կուգայ :

Ծնողին (հայր Աստուծոյ) աջ կողմը նստաւ կատարելով իր խոստացած պարգեւը թէ՛ միսիթարիչ սուրբ հոգին պիտի գայ ձեզի, մեծ ողորմութիւնը աղբիւրի պէս հոսեցնելու համար :

Ն Ո՛վ տէր, օրհնեալ ըլլայ քու քաղցր գործիդ կատարումը, որ երկրի վրայ պահեցիր զմեզ, այսօր հրեշտակներու դասերուն հետ փառքով երկինք համարձար հայր Աստուծոյ քով. օրհնեալ ես, ո՛վ մեր հայրերուն տէր Աստուածը :

Վերնաբնակները տալեցան քու մարդկային կեր-

պարանքիդ վրայ , և իրարու կը հարցնէին Յսայիին ըսածը թէ՛ ո՛վ է ասիկա որ արիւնի պէս կարմիր ըզգեսաներ հագած կուգայ երկրէն , օրհ :

Հրեշտակները կ'երգէին 'Իաւիթին խօսքը երկնքի դռնապաններուն , կ'ըսեն՝ ո՛վ իշխաններ , ձեր դռները վեր վերցուցէք և թագաւորը (Քրիստոս) թո՛ղ մտնէ , օրհ :

Օրհնեցէք տէրը և ի սպառ փառաւորեցէք զայն :

Որ իր կառքին (հրեշտակներուն) վրայ հեծաւ և ընկճեց մահուան իշխանը (սատանան) , օրհ :

Որ ամպերուն վրայէն քալեց և երկինք թռաւ հօրը , օրհ :

Որ հայր Աստուծոյ աջ կողմը կը նստի սուրբ հոգիին հաւասար , օրհ :

II Քու ողորմութեամբ աշխարհը հաստատեցիր , և իջնելով փրկեցիր Ադամին անէծքէն , այսօր փառքով երկինք համբարձար , տէ՛ր ողորմէ մեզի :

Որ բարձրահայեաց քառաթեւին (խաչին) վրայ ելար , փրկութեան գործիք ընելով զայն , այսօր :

Որ երեք օր թաղուելով դատապարտեցիր դաւաճան վիշապը (սատանան) , այսօր :

S Երկնքի իշխանութիւնները սարսափեցան տեսնելով քու հոն ելնելդ , ո՛վ Քրիստոս , սարսափահար կ'ըսէին իրարու , ո՛վ է այս փառաւոր թագաւորը :

Սա է մարմին առնող բանն Աստուածը որ խաչին վրայ մեղքը սպաննեց , և իր զօրութեամբ հզօր տէրը փառքով երկինք կուգայ :

Սա է որ գերեզմանէն յարութիւն առաւ և դժոխքը քահդեց , և պատերազմի մէջ կարող տէրը փառքով կուգայ հօրը քով :

ՃԵ Այսօր աստուածային իշխանութեամբ հայրապետ կառքին վրայ հեծաւ, հրեշտակները կը ծառայեն, և երգելով կ'ըսեն, ո'վ իշխաններ, վեր վերցուցէք ձեր գուռները և թո'ղ մտնէ փառաւոր թագաւորը (Քրիստոս) :

Վերին իշխանութիւնները ապշեցան և ահռելի ձայնով կ'աղաղակէին իրարու, ո'վ է այս փառաւոր թագաւորը որ մարմինով և սքանչելի զօրութեամբ կուգայ. ո'վ իշխ :

Վերին պետութիւնները հրաշալի ձայնով կ'երգէին նոր երգ մը՝ ըսելով, ասիկա նոյն ինքն փառաւոր թագաւորն է, աշխարհի փրկիչ և մարդկային ազգին հոգեւոր ազատարարը, ո'վ իշխ :

ՃԲ Ո'վ որդի Աստուծոյ, մենք որ քեզի պէս մեռանք (մեղքերուն համար), ո'վ փառաւոր թագաւոր, արժանի ըրէ նաեւ քու կերպարանքդ հագնիլ. սուրբերուն ժողովները հոգեւոր երգեր պիտի երգեն քեզ :

Հին մարդը (մեղանչող մարդկութիւնը) քեզի հետ խաչեցիր և մարեցիր մեղքին խայթոցը, ազատեցիր ըզմեզ կենարար փայտովը որուն վրայ կառչեցար, և քու արեան կաթիլները տիեզերքը ոռոգեցին. սուրբ :

Քու աստուածային մարդեղութեանդ գթութեամբ հաղորդեցիր զմեզ քու մարմնիդ և արիւնիդ, մեզմէ առած մարմնիդ հայր Աստուծոյ զոհեցիր անոյշ հոտերով և լուսափայլ ամպերով համարձար, յայտնուեցար երկնային իշխանութիւններուն և պետութիւններուն, որք զարմանքով կը հարցնէին թէ՛ ո'վ է ասիկա որ Նդովմէն (հեթանոս, կռապաշտ աշխարհէն) կուգայ, և քու եկեղեցիէդ սովորեցան քու բազում իմաստութիւններդ. սուրբերուն :

ԿԱՆՈՆ ՍՐԲՈՑ ՊԵՆՏԵԿՈՍՏԷՒՆ (ՀՈԳԵԳԱԼՍՏԵԱՆ)

ԱԶ Առաքելոյ աղաւնոյ իջանելով մեծաձայն
ԴԺ հնչմամբ ի բարձանց, ի նմանութիւն լուսոյ
փայլման հրազինեաց անկիզբի զաւակերեսն, մինչդեռ
նստին ի սուրբ վերնասանն :

Աննիւթական աղաւնի, անհնելի որ հնէ զխորս
Աստուծոյ, զոր առեալ ի հօրէ պատմէ զահաւոր եւ ըզ-
միւսանգամ զալուսն, զոր քարոզեցին համագոյական :

Օրհնութիւն ի բարձունս ելօղին ի հօրէ հոգւոյն
սրբոյ, որով առաքեալն արբեցան անմահական բա-
ժական, եւ հրաւիրեցին զերկիրս ի յերկինս :

Կենդանաբար Աստուած մարդասէր հոգի, զժողո-
վեալսն միաբանական սիրով լուսաւորեցեր հրեղինօք
լեզուօք, վասն որոյ եւ մեք այսօր տօնեմք զգալուսն քո
սուրբ :

Ձուարնացան քո զալսեամբն սուրբ առաքեալն,
կոչելով ի միասին զցրուեալսն ի միմեանց բազմաձայն
լեզուօք, վասն :

Հոգեւորական սուրբ մկրտութեամբ զարդարեցեր
նոքօք զսիրեզերս ի զգեսս լուսափայլս եւ նորափետուրս,
վասն որոյ :

ԲԳ Նրբորդութիւն անբաժանելի եւ զօրութիւն
երկնային լոյս ծագեալ յաշխարհ, նմա հանցուք զօրհ-
նութիւնս երգով :

Որ էջն յերկնից այսօր եւ հանգեալ յառաքեալսն
նամարիս սուրբ հոգին, նմա :

Որ ի խորհուրդս փրկականս այսօր ընդ իջանել յառաքելական ծանուցաւ մարգարէին , նմա :

2 Զհոգւոյն զգալուսն թօնեմք որ միսիքարեաց

3 զառաքելական հանգչելով ի նոսա հրեղին լեզուօք , օրհնեալ յաւիտեանս :

Զերեւումն հոգւոյն թօնեմք վերաբերեալ Աստուած խոստովանիմք նորոգող եւ կենդանարար , օրհ :

Այսօր ուրախացեալք հոգւովն խոստովանիմք Աստուած զհոգին սուրբ բափումն եւ լցուցիչ զամենայն , օրհ :

4 Զեք օրհնեցեմք եւ բարձր արարեմք զնա յաւիտեան :

Զելոյն ի հօրե գեակից որդւոյն , սուրբ զհոգին օրհնեմ :

Զեկեալն այսօր Աստուած հրեղինօք լեզուօք , առ բանն բնութեան օրհնեմ :

5 Այսօր նոր ծողովուրդք ցնծացեմք ընդ գալուստ հոգւոյն սրբոյ , մեծացուցանելով զելոյն ի հօրե :

Այսօր ցնծան առաքելքն զարդարեալք ի թնորհաց հոգւոյն սրբոյ մեծացու :

Այսօր զուարհացան արարածք նամարիս գալսեամբ հոգւոյն սրբոյ , մեծացու :

6 Որ յամենայնի ես աստուածութիւն , եւ ի ձայն հնչման իջեր յերկնից սուրբ հոգի , ողորմեա մեզ :

Որ զամենայն լնուս զօրութեամբ Բով , եւ ի դասս առաքելոցն իջեր բնակիլ սուրբ հոգի , ողորմ :

Որ անբաժանելի ես յաստուածութեան եւ ի հրեղին լեզուս բաժանեալ հանգեալ յառաքելական սուրբ հոգի , ողորմ :

Տ Որ ի ֆրոքական կառսդ հանգչիս այսօր իջեր յերկնից ի դասս առաքելոցն սուրբ հոգի, օրհնեալ ես քազաւար անմահ :

Որ գնաս ի վերայ բելոց հողմոց, այսօր ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ հանգեաւ յառաքեալսն սուրբ հոգի, օրհն :

Որ խնամես Տեսչութեամբ զո զարարածս, այսօր եկիր ի հաստատել զեկեղեցի ու սուրբ հոգի, օրհ :

Տ Ժողովեալ ընտրելոց մեծառանկիցն, սպասեալ մնային աւետեացն հօր հաւատով ի վերնասանն :

Սուրբ հոգին երեւեալ սրբոցն յցոյց խնդութեամբ սուրբ զառաքեալսն հաւատով ի վերնասանն :

Ո՛րք արբին զհուրն կենդանի եւ ընթացեալք արբուցին թեզերաց, ո՛րք արբինն կենդանացան :

ՃԵ Որ ի հարաճարժ ի յաղբերէն յառաջ բղխեալ

ՔՅ անհասաբար ի յորդոյ Տիրապէս սուրբ հոգին այսօր ի յերկնից սասիկ հեղեալ ի դասս առաքելոցն յցուցիչ բոլորից, գնա օրհնեսցուք երկրպագելով :

Որ յանսկիզբն եւ ի միօս ի յէկն նոյնագոյ բնութեամբ, անորի՞ս բաժանմամբ ի յորդոյ արարչակից սուրբ հոգին այսօր հրով բաժանեալ լեզուս փարօզիցն, ի լոյս ածեալ զազգս մարդկան բաժանմամբ պէս պէս ճնորհաց, գնա :

Որ ի վերայ ջուրցն գոլով գոյացոյց զարարածս, անանջրպէսն ի հրոյ եւ յորդոյ ի թխանակից սուրբ հոգին այսօր վերածնեաց զազգս ամենայն, ջրոյ կենդանւոյ բղխեալ յերուսաղէմ, գնա :

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ղրկուած աղաւնին (սուրբ հոգին) բարձրաձայն հնչումով երկինքէն իջաւ , և պայծառ լոյսի նման կըրակով զինեց աշակերտները առանց այրելու զանոնք , երբ սուրբ վերնատունին մէջ նստած էին :

Աննիւթ աղաւնի և անքննելի , որ կը քննէ Աստուծոյ խորին խորհուրդները , և հայր Աստուծոյ առնելով կը պատմէ Քրիստոսի անաւոր և երկրորդ գալուստը , առաքեալները քարոզեցին թէ սուրբ հոգին ալ համագոյակից է հայր Աստուծոյ և որդի Աստուծոյ հետ :

Օրհնեալ ըլլայ բարձունքին մէջ սուրբ հոգին որ հայր Աստուծոյ կը բղխի , որուն միջոցաւ առաքեալները գինովցան անմահական բաժակով , և երկրի բնակիչները երկինք հրաւիրեցին :

Ո՛վ մարդասէր հոգի Աստուած , որ կեանք կուտաս , հրեղէն լեզուներով լուսաւորեցիր զանոնք որ միաբանական սիրով հաւաքուած էին , ուստի մենք ալ այսօր կը տօնենք քու սուրբ գալուստդ :

Սուրբ առաքեալները ուրախացան քու գալուղ վրայ , և զանազան տարբեր լեզուներով իրարմէ բաժնուածները ի մի կոչեցին , ուս :

Անոնց (առաքեալներուն) միջոցաւ հոգեւոր և սուրբ մկրտութեամբ ամբողջ աշխարհը զարդարեցիր լուսափայլ և նորափետուր զգեստներով , ուստի :

Անբաժանելի երրորդութիւնը և երկնային զօրութիւնը լոյս ծագեցաւ աշխարհի վրայ , օրհնենք զանիկա երգերով :

Ծշմարիտ սուրբ հոգին այսօր երկինքէն իջաւ և առաքեալներուն վրայ հանգչեցաւ, օրհ :

Մարգարէն կանուխ գուշակեց փրկութեան խորհուրդով առաքեալներուն վրայ անոր իջնելը, օրհ :

Է Կը տօնախմբենք սուրբ հոգիին գալուստը, որ առաքեալները մխիթարեց հրեղէն լեզուներով անոնց վրայ հանգչելով, ի սպառ կ'օրհնենք զայն :

Կը տօնախմբենք սուրբ հոգիին երեւիլը, աւելցընելով թէ կը դաւանինք զայն իբրեւ նորոգող և կենդանարար Աստուած, ի սպառ :

Այսօր հոգիով ուրախացած՝ իբրեւ Աստուած կը դաւանինք սուրբ հոգին, որ կը բղխի և կը լեցնէ զամէնքը, ի սպառ :

Օրհնեցէք տէրը և ի սպառ փառաւորեցէք զայն :

Սուրբ հոգին որ հօբմէ կ'ելնէ, և որդի Աստուծոյ հետ նոյն էութիւնը ունի, օրհ :

Այսօր իբրեւ Աստուած եկաւ հրեղէն լեզուներով ընտրելու համար քրիստոնէական վարդապետութիւնը, օրհ :

Մ Ով նոր (քրիստոնեայ) ժողովուրդներ, այսօր հրճուեցէք սուրբ հոգիին գալուն վրայ, փառաւորելով զայն, որ հայր Աստուծմէն կ'ելնէ :

Այսօր առաքեալները կը հրճուին, սուրբ հոգիին շնորհներով զարդարուած, փառաւորե :

Այսօր արարածները ուրախացան սուրբ հոգիին իրապէս գալուն վրայ, փառաւորե :

Ո Ով սուրբ հոգի, որ ամէն բանի մէջ Աստուած ես, և բարձրաձայն իջար երկինքէն, ողորմէ՛ մեզի :

Որ ամէն բան կը լեցնես քու զօրութեամբդ , և վար իջար բնակելու առաքեալներու դասին վրայ , ու զորմ :

Ո՛վ սուրբ հոգի , որ աստուածութեան մէջ անբաժանելի ես (հայր Աստուծմէն և որդի Աստուծմէն) , և հրեղէն լեզուներու բաժնուելով առաքեալներուն վրայ հանգչեցար , ողորմ :

8 Ո՛վ սուրբ հոգի , որ քերօքէներէ ձեւացած քու կառքիւ վրայ կը հանգչիս , այսօր երկինքէն իջար առաքեալներու դասին վրայ , օրհնեալ ըլլաս , ո՛վ անմահ թագաւոր :

Ո՛վ սուրբ հոգի , որ հովերու թեւերուն վրայ կը քալես , այսօր առաքեալներուն վրայ հանգչեցար հրեղէն լեզուներու բաժնուելով , օրհ :

Ո՛վ սուրբ հոգի , որ հովերու թեւերուն վրայ կը քալես , այսօր առաքեալներուն վրայ հանգչեցար հրեղէն լեզուներու բաժնուելով , օրհ :

Ո՛վ սուրբ հոգի , որ կը նախախնամես քու արարածներդ , այսօր եկար հաստատելու քու եկեղեցիդ , օրհ :

8 Ընտրեալ տաճնեւմէկ առաքեալները հաւաքուելով , վերնատունին մէջ հաւատքով կ'սպասէին հայր Աստուծոյ խոստումին :

Սուրբ հոգին սուրբերուէ երեւելով , ուրախութեամբ և հաւատքով լեցուց սուրբ առաքեալները վերնատունին մէջ :

Որ կենդանի կրակը խմեցին , և փութացին ամբողջ աշխարհի ալ խմցնել . խմողները կեանք առին :

ՃԵ Այսօր սուրբ հոգին , որ հայր Աստուծմէ շար-

ժած աղբիւրէն կը բղխի իսկապէս և որդիէն չի բաժնուիր, սասաիկ ձայնով երկինքէն թափեցաւ առաքեալներու դասին վրայ և զամէնքը լեցուց. օրհնենք զայն երկրպագութեամբ :

Այսօր սուրբ հոգին, որ կ'ելնէ անսկիզբ և մշտագոյ հայր Աստուծմէն, նոյն բնութեամբ, և որդի Աստուծմէն կը բաժնուի առանց տարբերութեան, կրակով կը բաժնէ քարոզիչներուն (առաքեալներուն) լեզուները, և մարդկային ազգը կը լուսաւորէ զանազան շնորհներ բաշխելով, օրհ :

Այսօր սուրբ հոգին, որ (աշխարհի սկզբնաւորութեան ատեն) ջուրերուն վրայ ըլլալով արարածները ստեղծեց, որդի Աստուծմէ և հայր Աստուծմէ անբաժան է, անոնց հետ նոյն իշխանութիւնը ունի, նորէն ծրանունդ տուաւ բոլոր ազգերուն, կենդանի ջուր բղխելով Երուսաղէմի մէջ, օրհ :

ԿԱՆՈՆ ԵՐԿՐՈՐԴԻ ԱՒՈՒՐՆ

Ա Նոյն եւ նման հօր եւ որդւոյ հոգիդ ամենդ

Բ եւ համազոյ, բղխումն հօր անհնաբար առօդ

Կ հոգւոյ աննառաբար, ի վերնասունն այսօր ի ջեր զհոգիդ զնորհաց փոյ աբբուցեր, արբո՛ւ եւ մեզ ուղորմութեամբ ի բաժակեդ իմաստութեան :

Էից ստեղծող արարածոց որ ջրջիւր ի վերայ ջրոց, նոյն եւ ի ջուրսն աւազանին ի ընդհեմ մեզ փում էակցին, գգուես սիրով աղաւնակերպ զմարդիկ ծնանիս աստուածակերպ, արբո՛ւ :

Բաբուն վերնոցն իմանալեաց եւ ստորին այսր ըզգալեաց, որ մարգարես զաս ի հովուաց եւ առաքեալս ի ձկնորսաց, աւեսաւոր զմաքաւորս փարոզ բանի փում զհալածողս, արբո :

Սարսափելի հոգւոյ նման անեղազոյ սաստիկ հրնչմամբ երեւեցար ի վերնասանն հոգիդ դասուն երկոսասան, որք առ ի քնն մկրտեցան որպէս զոսկի հրով մաքրեցան, մաքրեա ի մենջ զմեզ մեղաց եւ զգեցո զլոյս փառաց :

Էկիւր յերկիր աստուածաբար դասել զաշխարհս իւր խանաբար, ընդ արդարութեան եւ ընդ մեղաց եւ ընդ չարին դասասանաց, բացեր զգանձդ անհիւքական պարգեւս ետուր որդւոց մարդկան, մաքր :

Սերն ի սիրոյ զսերդ առաքեաց յինն զանդամս իւր քեւ յօղեաց, զեկեղեցի իւր զոր ժնեաց եօթն սեամբ քո հաստատեաց, զնեսս ի նմա եդ զառաքեալսն եօթնեակ ջնորհօք քո զարդարեաց, մաքր :

2 Որ անիմանալիդ ես յեութեան եւ անպատում
-ի հոգիդ նամարիս, անսկզբնաբար բղխումն ի
 հօրե, եւ համազոյսից որդւոյն միածնի, օրհնեմք զեզ
 Ասուած հաւցն մերոց:

Որ կասարեալ անձնաւորութեամբ յերից կասարե-
 լոց մի եւ ճոյն բնութիւն, որով ընդ հօր եւ ընդ որդւոյ
 միս երկրպագիս յարարածոց հոգի Ասուծոյ, օրհ:

Որ համապաիւ հօր եւ որդւոյ քաղցեցին զեզ
 ասուածաբանն եկեղեցւոյ, յոր մկրտիմք եւ դաւա-
 նիմք համազոյ երոտդութիւն անբաժանելի, օրհ:

4 Զսէր օրհնեցեք բարձր արարեք զբաժսօղն
 ճնորհաց:

Եկայք նոր արարածք ի Քրիստոս նորածնեալք աւա-
 զանան ի հոգւոյն սրբոյ, բարձր:

Նոր քահանայութիւն վերապատուեալ ի Քրիստոս
 ծմամբ սուրբ հոգւոյն, բարձր:

ն Որ առաքեցար ի հօրե հոգիդ անեղ եւ համա-
 զոյ աղաչանօք սնորհնաբար բում եակցին լինել մխիթա-
 րիչ սուրբ առաքելոցն, աղաչեմք զեզ ողորմեա:

Որ իջեր յիջարար յերկնից սաստիկ հողմոյ նման
 Ասուած յայնապէս, եւ ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ
 հանգեալ ի դասս առաքելոցն, աղաչ:

Որ արբուցեր երկնաւոր գինեաւն իմաստութեան
 զհոգիս սրբոց իոց առաքելոցն, որք արբուցին ճշմե-
 ցելոց որդւոց Աղաթայ զբաժակն ուրախարար յայլոյն
 եղեմայ, աղաչ:

8 Որ յերկնային զօրս անմարմնոցն նախ հեղեր
 առաստապէս հոգիդ նամարիս, զաստուածային եւ զգե-
 րազոյն քո իմաստութիւնդ լինել փառաբանիչ սուրբ

երրորդութեանդ , ընդ նոսին փառաւարեմք գերեանկ
միութիւնդ :

Որ զկերպարանն աստուածային ասեղծեալ երրոր-
դութեանդ խորհրդակցութեամբ զարդարեցեր փշմամբ
օնորհաց փոց կենդանաբար , եւ ընդ ծնեալսն առ ի
նմանէ խօսեցար օրինօք եւ մարգարեիւք , ընդ նո :

Որ յերկրորդի լինելութեանս յես յարութեան փառ
եակցին մեծալ ի վերնասունն դոքսն փակելովք զնորհե-
լով ըստ առաջին փշմանն զհեզ մեծասանիցն , առաքե-
լոցն ասաց՝ առեք հոգի սուրբ , ընդ նո :

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ո՛վ հոգի Աստուած , հայր Աստուծոյ և որդի Աս-
տուծոյ հետ նոյն և նման ես , մէկէ մը ստեղծուած
չես , նոյն գոյութիւնը ունիս անոնց հետ , հայր Աս-
տուծմէ կը բղխիս անքննելի կերպով , որդի Աստուծմէ
կ'առնես անպատճառի կերպով , այսօր վերնատունը իջ-
նելով քու շնորհներուդ հոգին խմցուցիր . մեզի ալ
մեղքցիր և քու իմաստութեանդ բաժակէն խմցուր :

Արարածներուն ստեղծիչը , որ Զուրերուն վրայ
կը սլաղտէիր , նոյնպէս աւազանին (մկրտութեան)
Զուրերուն վրայ՝ քու էակիցիդ (Բրիստոսի) շնորհու-
աղանիի պէս սիրով կը գուրգուրաս , և աստուածա-
յին կերպարանքով ծնունդ կուտաս մարդոց , մեզի ալ :

Երկնային հոգեւոր էակներուն և այս աշխարհի
նիւթական էակներուն վարդապետն ես , հովիւներէն

մարգարէ կը հանես , ձկնորսներէն առաքեալ , մաք-
սաւորներէն աւետարանիչ , զքեզ հալածողներէն քա-
րողիչներ , մեզի ալ :

Սարսափելի հովի մը նման , ահաւելի և սաստիկ
ձայներով , ո'վ հոգի Աստուծոյ , վերնատան մէջ երե-
ցար տասներկու առաքեալներուն որ քեզմէ մկրտուե-
ցան և ոսկիի պէս կրակով մաքրուեցան , մեր վրայէն
մաքրէ՝ մեղքերուն մշուշը և փառքի լոյս հազցուր :

Երկրի վրայ նկար իւրեւ Սասուած , իբրեւ իշխան
երկիրը դատելու արդարութեան համար , մեղքին հա-
մար , և չարը (սատանան) դատաւարտելու համար ,
աշխարհական գանձդ բոցիւր և պարգեւներ տուիր
մարդոց , մաքրէ՝ :

Սէր հայր Աստուծոյ ծնող սէր Քրիստոս զրկեց
զքեզ որ սէր ես , քեզմով իրեն միացուց իր անդամ-
ները (քրիստոնէական եկեղեցիին ղաւակները) , քու
եօթն օրէնքովդ (շնորհներով) ամրացուցիր իր չինած
եկեղեցին , անոր տնտես դրաւ առաքեալները զոր զար-
դարեց քու եօթն շնորհներով , մաքրէ՝ :

Հ Ո'վ ճմարիտ հոգի , որուն էութիւնը ըմբռնել
անկարելի է և անոյաւորելի է , առանց ոկիզբ ունի-
նալու հայր Աստուծոյ կը բղխիս և միածին որդիին
հետ նոյն գոյութիւնը ունիս , կ'օրհնենք զքեզ , ո'վ
մեր հայրերուն Աստուածը :

Կատարեալ անձնաւորութեամբ , երեք կատարեալ-
ներէն ըլլալով մէկ և նոյն բնութեամբ , ո'վ Աստուծոյ
հոգի , միշտ կը պաշտուիս հայր Աստուծոյ և որդի Աս-
տուծոյ հետ , կ'օրհ :

Եկեղեցիին աստուածաբանները հայր Աստուծոյ և

որդի Աստուծոյ հետ նոյնապատիւ քարոզեցին զքեզ , որով կը մկրտուինք և կը խոստովանինք համադոյ և անբաժան երրորդութիւնը , կ'օրհն :

Օրհնեցէք տէրը , փառաւորեցէք զայն որ շնորհ կը բաշխէ :

Քրիստոսով պատրաստուած նոր արարածներ , որ սուրբ հոգիէն դարձեալ ծնաք մկրտութեան աւագանին մէջ , եկէկ փառա :

Նոր քահանաներ Քրիստոսէ պատուուած , և սուրբ հոգիէն օծուած , փառաւորե :

Ո Ո՛վ անեղ և համագոյ հոգի , որ հայր Աստուծմէ զրկուեցար քոն էակիցիդ (Քրիստոսի) իբրեւ մարդ թողաչեւուն համար , սուրբ առաքեալներուն մը խիթարիչ ըլլալու , կ'աղաչենք քեզի , ողորմէ :

Որ սաստիկ հովի մը նման իսկապէս իջար երկինքէն , յայտնապէս իբրեւ Աստուած , և հրեղէն լեզուներու բաժնուելով , հանգչեցար առաքեալներու խումբին վրայ , կ'աղաչ :

Որ իմաստութեան երկնաւոր գինիով գինովցուցիր քու սուրբ առաքեալներուդ հոգիները , որ Ադամի տրտմած որդիներուն խմցուցին Եդեմի այգիէն ուրախաբար բաժակը , կ'աղաչ :

Տ Ո՛վ ճշմարիտ հոգի , որ նախ և առաջ երկնային անմարմին զօրքերուն վրայ առատօրէն թափեցիր քու աստուածային և բարձրագոյն իմաստութիւնդ՝ որպէսզի սուրբ երրորդութիւնդ փառաբանեն , անոնց հետ կը փառաւորենք երեքանձնեայ միութիւնդ :

Երրորդութեան խորհրդակցութեամբ աստուածային կերպարանքը (Ադամը) ստեղծելով զարդարեցիր քու

կենդանարար շնորհքդ փչելով, և անկէց վերջ ծնած-
ներուն հետ օրէնքներով և մարգարէներով խօսեցար,
անոնց հետ :

Երկրորդ սանգծագործութեան (Բրիստոսով) ատեն
քու էակիցդ իր յարութենէն վերջ վերնատունը մտաւ
դուռները դոց, և առաջին փշումին պէս զքեզ շնոր-
հեց աասնեւմէկին, ըսելով անոնց՝ առէք սուրբ հոգին,
անոնց հետ :

ԿԱՆՈՆ ԵՐՐՈՐԴԻ ԱՒՌԻՐՆ

Ա. Այսօր երկնայինն ուրախացան ընդ երկրա-
Բ. լորացս նորոգումն , փանդի նորոգողն էից հո-
Ե. լե գին էջ ի սուրբ վերնասունն , որով նորոգե-
 ցան դառն առաքելոցն :

Այսօր հողանիւթեայ բնութիւնս ցնծայ ընդ հօր
 հաճութեան , փանդի որ եբարձ զհոգին ի մարդկանէ
 մարմին եղելոց դարձեալ վերսին գնոյն պարգեւէ :

Այսօր մանկունք եկեղեցւոյ Տօնեն ցնծութեամբ ըզ-
 գալուստ սուրբ հոգւոյն , որով զարդարեցան ի զգեստ
 լուսափայլս եւ գերապայծառս , երգեն ընդ սօրբէսն
 զերեքսրբեմին :

Որ զմիաբանեալսն յաւատարմին բաժանմամբ լեզ-
 ուացն փակեաց , այսօր զբաժանեալ լեզուս ազգաց միս-
 քանեաց դարձեալ ի սուրբ վերնասունն . ամենայն հո-
 գիք օրհնեցեք զհոգին Աստուծոյ :

Որ էջ հոգին տառն եւ առաջնորդեաց երկոսասու-
 ցեղիցն իսրայէլի ի յանապատին , այսօր երկոսասան ա-
 ռաքելոցն առաջնորդէ ի յաւեսարանն , ամենայն հոգիք :

Որ ելից հոգին տառն զբեսելիէլ մարտարապէս
 խորանին , այսօր շինէ զմարդիկ խորան սուրբ երրոր-
 դութեանն , ամենայն հոգիք :

Հ. Որ բոլորից ես պատճառ էից անպատճառից
Շ. եւ որոց պատճառաւ , հայր անծին եւ անըս-
 կիղբն , որդւոյ պատճառ անժամանակ ծննդեամբ եւ
 հոգւոյ բղիճման անհնաւար , օրհնեալ տէր Աստուած
 հարցն մերոց :

Որ կամաւ հօր եւ սուրբ հոգւոյն անեղակից բանդ, Աստուած ի հայրական ծոցոյ իջեր աւեճեօք Գաբրիէլի որ զհոգին բերկեալ կուսին յորժե ծնաւ մարմնով ան-
նառաքաւ ի հոգւոյն սրբոյ, օրհ :

Որ մարգարէիւն գաւեակեցիւ հոգիդ յառաջագոյն զգալուս Բուժ Եակցին, եւ ի յորդանան վկայեցեր ա-
ղանակեալ իջմամբ ի վերայ մարմնացեալ բանին, օր :

4 Զսէր օրհնեցեմք բարձր արարեմք զնա յաւիտեան :

Այսօր համագոյակիցն հօր եւ որդւոյ հոգին հրա-
փալ ծագմամբ իջեալ ի վերնասունն մկրեաց զդաս-
առաքելոյն ի հուրն անկիզելի, զսէր :

Այսօր արարչակիցն հօր եւ որդւոյ հոգին բղխեալ
անհիւքական ջուր կենդանի յերուսաղէմ իմաստութեան
եւ մաքրութեան մեղաց, զսէր :

Որ ի վերայ բղխեալ գաւազանին յեսսեալ
հանգեաւ եօթնարփեան շնորհօք, հոգի Աստուծոյ եւ
խորհրդոյ, հոգի հեզութեան եւ զօրութեան, հոգի ի-
մաստութեան եւ գիտութեան, հոգի երկիւղի աստուա-
ծապաշտութեան, աղաչեմք շնորհեա եւ մեզ ողորմու-
թեամբ ի Բոյ պարգեւացդ :

Որ զգուեակեալն Բո Եսայեաւ ելից օծեալն ի Բեճ
մարմնով, ասե՛ հոգի՛ տեառն ի վերայ իմ, զոր ի ճնորհ-
նութեանն խոնարհութեամբ ընթերցեալ որ վասն իւր
զբան մարգարէին, աղաչ :

Որ զառաքելուն առ ի հօրք ի եւ հոգւոյդ բանին յա-
խարհ մարգարէիւն ծանուցեր, զոր ի դիմայ մարդա-
ցելոյն բարբառիւր առ մարդկութիւնս՝ սէր սէր առաք-
եաց զիս եւ հոգի նորա, աղաչ :

Տ Ընդ երկնայնոց հոգեղինաց դասուցն հոգւոցն

առեղծողին երգեմք, փառաւորեալ և գալուստ հագւոյն
արքայ :

Ընդ առաքելոց խմբիցն այսօր զուարմացեալ վե-
րագոչեմք հոգւով, փառաւոր :

Ասանօր վերնասուն սիօնի որդիք նորոյ երգեցեմք
ձայնիւ վերնոցն, փառա :

Ի ձայն ցնծութեան ամենայն հոգիք տացուք զմեզ
նորոգողին զփառս, փառա :

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Հրեշտակները այսօր ուրախացան մեր՝ երկնաւոր-
ներուս նորոգուելուն վրայ, որովհետեւ արարածները
նորոգող հոգին վերնատունը իջաւ, որով նորոգուեցան
առաքեալները :

Մեր հոգեղէն բնութիւնը այսօր կը հրճուի հայր
Աստուծոյ մեզի հետ հաշտուելուն վրայ, որովհետեւ նա-
որ (ջրհեղեղին ժամանակ) իր հոգին վերցուց մարմին
եղող մարդիկներէն, դարձեալ կը շնորհէ նոյն հոգին :

Եկեղեցիին մանուկները այսօր ուրախութեամբ կը
սօսեն սուրբ հոգիին գալուստը, որուն շնորհիւ լու-
սափայլ և յոյժ պայծառ զգեստներով զտրդարուեցան .
և սերօքներուն հետ կ'երգեն սո՛ւրբ, սո՛ւրբ, սո՛ւրբ :

Ո՛վ բոլոր հոգիներ, Աստուծոյ հոգին օրհնեցէք,
որ լեզուները բաժնելով քակեց աշտարակին մէջ զըտ-
նուողներուն միաբանութիւնը, և այսօր դարձեալ սուրբ
վերնատունին մէջ համաձայնեցուց ազգերուն բաժնը-
ւած լեզուները :

Տիրոջը հոգին որ իջաւ և անապատին մէջ առաջնորդ եղաւ Իսրայէլի տասներու ցեղերուն, այսօր իր աւետարանով առաջնորդ կ'ըլլայ տասներկու առաքեալներուն. ո՛վ բոլոր հոգիներ, Աստուծոյ հոգին օրհնեցէք :

Տիրոջը հոգին, որ լեցուց Նրուսաղէմի տաճարին ճարտարապետ Բեսելիէլը, այսօր սուրբ Նրորդութեան խորան կը շինէ մարդիկը, ո՛վ բոլոր :

2 Ո՛վ հայր Աստուած, որ մէկէ մը ծնած չես և սկիզբ չունիս, պատճառ ես բոլոր անպատճառ և պատճառաւոր էակներուն, անժամանակ ծնունդով պատճառ ես որդիին, և հոգին քեզմէ կը բղխի անքննելի կերպով, օրհնեալ ես, ո՛վ մեր հայրերուն տէր Աստուածը :

Ո՛վ բանդ Աստուած, որ հայր Աստուծոյ և սուրբ հոգիին կամքով հայրական ծոցէն իջար Գաբրիէլ հրեշտակին բարի լուրովը, որ հրճուեցուց կոյսին հոգին, որմէ մարմինով ծնար անպատմելի կերպով սուրբ հոգիին միջոցաւ, օրհն :

Ո՛վ հոգի, որ առաջուց մարգարէներու միջոցաւ գուշակեցիր քու էակիցիդ գալուստը, և Յորդանանի մէջ վկայեցիր՝ մարմին առնող բանն Աստուծոյ վրայ իջնելով աղանձիի պէս, օրհն :

Օրհնեցէք տէրը, ի սպառ փառաւորեցէք զայն :

Հայր Աստուծոյ և որդի Աստուծոյ գոյակից հոգին այսօր հրափայլ ծագումով վերնատունը իջնելով, առաքեալները մկրտեց անկիղելի կրակովը, օրհն :

Հայր Աստուծոյ և որդի Աստուծոյ արարչակից հոգին այսօր Նրուսաղէմի մէջ բղխեցուց իմաստութեան

և մեղքի մաքրութեան անհիւթական կենդանի ջուր ,
օրհ :

Ո Եօթն շնորհներով հանգչեցար Յեսսէի (Դաւթ-
թի) սերունդին վրայ , Աստուծոյ և խորհուրդի հոգի ,
խոնարհութեան և զօրութեան հոգի , իմաստութեան և
գիտութեան հոգի , աստուածպաշտութեան և երկիւղի
հոգի . կ'աղաչենք մեղի ալ շնորհ ըրէ ողորմութեամբ
քու պարգեւդ :

Մարմինով քեզմէ օծուածը (Քրիստոս) կատարեց
Ասայիին գուշակածը , ըսաւ՝ տիրոջը հոգին իմ վրաս ,
և մարգարէին իրեն մասին ըսած խօսքը խոնարհու-
թեամբ կարդաց իր տնօրէնութեան (աշխարհի վրայ
գտնուած) ատեն , կ'աղաչ :

Մարգարէին միջոցաւ յայտնեցիր բանն Աստուծոյ
աշխարհ գալը հայր Աստուծոյ և Հոգիիդ կողմէ , մար-
գարէն մարդացեալին (Քրիստոսի) կողմէ կը խօսէր
մարդկութեան թէ Տէրը և անոր Հոգին շրկեց զիս ,
կ'աղաչ :

Տ Երկնային հոգեղէն հրեշտակներուն հետ կ'եր-
գենք հոգիները ստեղծողին . սուրբ հոգիին գալուստը
փառաւորուած է :

Առաքեալներուն խումբին հետ այսօր ուրախանա-
լով կ'աղաղակենք հոգիով դէպի երկինք . սուրբ :

Հոս է Սիոնի վերնատունը , նոր սիոնի որդիներ ,
հրեշտակներուն ձայնով երգեցէք , սուրբ :

Անք՝ բոլոր հոգիներս , ուրախութեան ձայնով
փառք տանք անոր որ գմեղ նորոգեց . սուրբ հոգիին
գալուստը փառաւորուած է :

ԿԱՆՈՆ ԶՈՐՐՈՐԴԻ ԱՒՈՒՐՆ

ԱԶ Արեգակն արդարութեան Բեխսոս ծագեալ

ԲԾ յաշխարհ հալածեաց զխաւարն անգիտութեան,

ԲԹ եւ յիս մահու եւ յարութեան համբարձաւ առ

հայր յորմէ ծագեաց, որ երկրպագի յերկնաւորաց եւ յերկրաւորաց ընդ հօր եւ սուրբ հոգւոյն, վասն որոյ եւ մեք երկիր պապանեմք հօր հոգւով եւ նմարտութեամբ:

Որ փոխանակ ծոցածին բանին որ ել յերկինս, առաւելեալ աւետիքն հօր ի բարձանց հոգին նմարտութեան, մխիթարել զոքս յաղամայ սրմեցելոց եւ հրագինել զընտելալ զդասս առաքելոցն, վասն:

Այսօր սրմական եւ գիշերային լուծան երկունք ծննդեան նախամօրն, քանզի զծնեալսն մարմնով ի մահ եւ յապականութիւն վերսին ծնանի հոգին յորդիս լուսոյ հօրն երկնաւորի, վասն:

Որ համազոյգ եւ հօր եւ որդւոյ անհառաբար բղխումն ի միօս եւն, այսօր բղխեցեր ջուր կեդանի յերուսաղէմ, հոգի Աստուծոյ ողորմեա:

Որ արարչակից եւ հօր եւ որդւոյ, որով կենդանածեալք ի ջուրց արարածք այսօր որդիս Աստուծոյ ծնանիս ի ջուրց, հոգի Աստուծոյ, ողորմեա:

Որ փառակից եւ հօր եւ որդւոյ եւ քննես զխորս Աստուծոյ, այսօր խորագէսս իմաստից զյիմարս աշխարհի արարեր, հոգի:

Զ Որ անկննդիւնք եւ յեութեան համազոյ երրոր-

ԴԻ դութիւն, երեքսրբեան մի տէրութիւն միով բերութեամբ աստուածութիւն, զեղ բարեբանեմք Աստուած հարցն մերոց:

Որ եւ պատճառ որդւոյ ծննդեամբ հայր յառաջ
 քան զյաւիթեանս , յորմէ հոգիդ նառազայրեալ անորիւ
 բաժանմամբ , զեղ :

Որ եակիցդ եւ հօր որդի լոյս ի լուսոյ ծագումն
 աննառ , անեղակից սուրբ հոգի հօր եւ որդւոյ
 հաւասար , զեղ :

Գ Զտէր օրհնեցեք բարձր արարեք զբոլսեալն ի
 հօրե :

Այսօր ամենայն հոգիք բանաստեղծաց սուրբ զհոգին
 նեմարտութեան , որ բոցասիւս լեզուօք անեղազոյ սաս-
 տիկ հողմոյ հնչմամբ իջեալ ի յերկնից , օրհնեցեք ի ձայն
 զոհութեան բարձր արարեք զնա յաւիթեան :

Այսօր քաջանայք եկեղեցւոյ սուրբ զհոգին կենդա-
 նարար որ բաշխե առաստպէս զբազմապատիկ պարգեւս
 յեկեղեցիս արդարոց , զովեցեք հոգեւոր երգով , բարձր
 արարեք զնա :

Ո Աղբիւր կենաց բաշխող շնորհաց հոգիդ իջ-
 եալ ի բարձանց , զանապական պարգեւս քո բաժանեցեր
 յառաքեալսն :

Որ ի վերայ ջուրցն գոլով ստեղծանէիք զարարածս ,
 իջեալ ի ջուրս աւազանին ծնանիս որդի Աստուծոյ :

Որ զարդարեալ նորոգես միշտ զնոր քո զեկեղեցի ,
 պէսպէս շնորհաց քոց պարգեւօք փայլին մանկունք սորա :

Տ Հոգիք հրեղինացն այսօր տօնին ընդ մեզ ըզ-
 զալուստ հոգւոյն Աստուծոյ :

Տեսանողն յառաջ նօսնակէր զառաստաբուդիս վսակ
 իմաստից ի մեզ հեղեալ ի հոգւոյն :

Վեմն հաւատոյ զմայլեալ անմահական բաժակաւն
 այսօր բաշխեք ծարաւեաց :

Գեոսցս այս գնացիւք ցնծայ քաղաքն Աստուծոյ սիօն մայր եկեղեցի :

Վասն որոյ եւ մեք երբեակ եւ մի աստուածութեանն երգեմք զփառս ի բարձունս :

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Գրիստոս , արդարութեան արեւը , աշխարհի վրայ ծագելով ցրուեց տգիտութեան խաւարը , և մոռնելէն ու յարութիւն առնելէն վերջ համբարձաւ հայր Աստուծոյ քով՝ որմէ ծագեցաւ . երկնաւորները ու երկրաւորները երկրպագութիւն կ'ընեն անոր հայր Աստուծոյ և սուրբ հոգիին հետ . ուստի մենք ալ հոգիով և ճշմարտութեամբ երկրպագութիւն կ'ընենք հայր Աստուծոյ :

Ճշմարտութեան հոգին , հայր Աստուծոյ խոստումը , բարձունքէն ղրկուեցաւ իր ծոցէն ծնած բանն Աստուծոյ տեղ որ երկինք ելաւ , մխիթարելու Ադամին տրտմած սերունդը , և կրակով զինելու առաքեալներուն ընտրեալ դասը . ուստի :

Նախամայր Եւայի տխուր և խաւարային ցաւերը այսօր բուժուեցան , որովհետեւ սուրբ հոգին մահուան և ապականութեան համար ծնածները նորէն կը ծնի իբրեւ լուսաւոր որդիներ երկնաւոր հօր . ուստի :

Ո՛վ Աստուծոյ հոգի , որ մշտագոյն էակէն անպատմելի կերպով կը բղխիս , գոյակից ես հայր Աստուծոյ և որդի Աստուծոյ , այսօր կենդանի ջուր բղխեցուցիր Երուսաղէմի մէջ . ողորմէ՛ :

Ո՛վ Աստուծոյ հոգին որ հայր Աստուծոյ և որդի Աստուծոյ հետ ստեղծագործութեան մասնակից եղար , Զուրերէն կենդանացած արարածները այսօր ալ Զուրերէն կը ծնիս իբրեւ Աստուծոյ որդիներ . ողորմէ՛ :

Ո՛վ Աստուծոյ հոգի , որ հայր Աստուծոյ և որդի Աստուծոյ հետ նոյն փառքը ունիս և Աստուծոյ գաղտնիքները կը քննես , այսօր իմաստուն և խորագէտ ըրիր աշխարհի յիմարները . ողորմէ՛ :

2 Դուն որ էութեամբ անքննելի ես , համագոյ Սրբորդութիւն , երեքարեան մէկ տէրութիւն , մէկ բնութեամբ աստուածութիւն , կը գովարանեմք զքեզ ո՛վ մեր հայրերուն Աստուածը :

Ո՛վ հայր , որ բոլոր ժամանակներէն առաջ ծնար և պատճառ եղար որդիին , հոգին քեզմէ կը ճառագայթէ անջատ բաժանումով , կը գովարա :

Ո՛վ որդի Աստուած , որ հայր Աստուծոյ հետ նոյն էութիւնը ունիս , լոյս Աստուծմէ լոյս ծագում ես անպատմելի կերպով , անեղակից սուրբ հոգի , հայր Աստուծոյ հաւատար , կը գովարա :

Օրհնեցէք տէրը , փառաւորեցէք զայն որ հօրմէն կը բղխի :

Ո՛վ բանաւոր էակներու հոգիներ , այսօր երախտագիտական ձայներով օրհնեցէք և ի սպառ փառաւորեցէք ճշմարիտ սուրբ հոգին , որ բոցեղէն լեզուներով ահեղաձայն ստասիկ հովի հնչումով իջաւ երկինքէն :

Ո՛վ եկեղեցիին քահանաներ , այսօր հոգեւոր երգերով գովեցէք և ի սպառ փառաւորեցէք կենդանաբար սուրբ հոգին , որ արդարներու ժողովներուն առատօրէն կը բաշխէ բազմապատիկ շնորհները :

Ո Ո՛վ հոգի, կեանքի աղբււր որ շնորհք կը բաշխես երկինքէն իջնելով, քու անապահան պարգեւներդ առաքեալներուն բաժնեցիր :

Ի՞նչ որ ջուրերուն վրայ ըլլալով արարածները կը գտնուէին, աւազանին ջուրերուն վրայ իջնելով կը ծնիս իբրեւ Աստուծոյ որդիներ :

Բո՛ւ նոր եկեղեցիդ կը զարդարես, կը նորոգես, ասոր մանուկները (հաւատացեալները) զանազան պարգեւներով եւ շնորհներով կը փայլին :

Տ Հրեղէն հրեշտակները այսօր կը տօնեն մեզի հետ Աստուծոյ հոգիին գալուստը :

Մարգարէն առաջուց կը գուշակէր թէ հոգին առատօրէն պիտի թափէ մեր վրայ իմաստութեան գեամը :

Հաւատոյ վէմը (Պետրոս) անմահական բաժակովը գինովցած այսօր կը բաշխէր ծարաւիներուն :

Այս գետերուն ընթացքին վրայ կը հրճուի Աստուծոյ քաղաքը, Սիոն, քրիստոնէական մայր եկեղեցին :

Ուստի մենք ալ երեքանձնեայ եւ մէկ աստուածութեան երգենք. փառաւորեալ թող ըլլայ Աստուծո՛ք որ երկինքը կը բնակի :

ԿԱՆՈՆ ՇԻՆԳԵՐՈՐԴԻ ԱԻՈՒՐՆ

ԱՂ Զանկզբնաբար բղխումն ի հօրէ զհոգին նըօ-
րի մարիս , որ հնչմամբ ձայնի էջ ի վերնասունն
4 ալսօր նման սաստիկ հողմոյ , զոր փառաւո-
 րեմք հոգեւոր երգով :

Զհամագոյակիցն հօր եւ որդւոյ զբաւխողն շնոր-
 հաց , որ ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ զբանն ընտու-
 քեան լեզուաց շնորհեաց սուրբ առաքելոցն , զոր :

Զաղբիւրն իմաստութեան զկասարեալն անձնաւո-
 րութեամբ , որ խօսեցաւ յօրէնս եւ ի մարգարես եւ
 յաւեսարանս , զոր :

Ալսօր ցնծան դասք առաքելոցն գալսեամբ հոգւոյն
 Աստուծոյ , զորս միաբարեաց փոխանակ բանին մարմ-
 նացելոյ եղեալ ընդ նոսա , փառս տալով նմա սրբա-
 սաց ձայնիւ :

Ալսօր բղխեաց ջուր կենդանի յերուսաղէմ յորմէ
 լցան գետք աստուածայինք , եւ ընթացեալք արբուցին
 տիեզերաց զհառավսակ տղբիւրն եղեմայ , փառս :

Ալսօր ցողով իմանալեալ յամայոց հոգւոյն զուար-
 քացան բոյսք եկեղեցւոյ , պարարտացան դաւեք արդա-
 րութեամբ եւ գեղեցկացան անապատք մաքուր կուսու-
 քեամբ , փառս :

Հ Անեղանելիդ Աստուած եւ եղելոցս եակ , որ
 առաքելցեր յաշխարհ զանեղակից քո զհոգիդ ի փառս
 միածնի որդւոյ քո , օրհնեալ ես տէր Աստուած հարցն
 մերոց :

Մագուսն ի հօրէ անհառ ծննդեամբ , որ ետուր

մխիթարիչ առաքելոց քոց սրբոց զհոգիդ քո սիրակից գոյով, օրհն :

Հոգիդ Աստուծոյ անեղ եութիւն, կատարեալ անձնաւորութեամբ եւ կատարող բոլորից, ընդ հօր եւ ընդ որդւոյ միաւորեալ բնութեամբ, օրհն :

Գ Ամենայն հոգիք զհոգին սուրբ գովեցե՛ք, զեակիցն ընդ հօր եւ որդւոյ երեւարքեան ձայնիւ :

Զհուրն երկնային զարկեալ բանին յերկիր բանաւոր, որ մկրտեաց այսօր զառաքեալսն ի սուրբ վերնասունն, ամենայն :

Զելօղն ի հօրէ զառասաբուղիս աղբիւրն իմաստից, որ խօսեցաւն զհին եւ զնոր օրէնս Աստուծոյ, ամենայն :

Ո Իջե՛ր սէր ողորմութեամբ քով յաշխարհ եւ զմեռեալ բնութիւնս ի կեանս վերափոխեցե՛ր :

Ելե՛ր սէր առ հայր փառօք ի յերկինս, եւ մխիթարիչ առաքելոցն առաքեցե՛ր սուրբ զհոգիդ :

Բացե՛ր սէր այսօր զգանձդ երկնային, եւ բաշխեցե՛ր առասաղես պարգեւս աղքատ բնութեանս :

Տ Այսօր աղբիւր գիտութեան բղխեալ ի սուրբ վերնասունն, յորմէ յցան տիեզերք գնացիւք գետոցն ու առգմամբ :

Այսօր իջեալ ի յերկիր հօր աւետիքն ի բարձանց, տալ աւետիս Ադամայ դառնալ յեղեմ վերստին :

Այսօր խնդալ նոր Սիօն որդւովք իւրովք զոր ծնաւ օծմամբ հազարն նորոգեալ յորդիս լուսոյ եւ տուրջեան :

Այսօր ի ձայն զոհութեան զհոգին ընդ հօր եւ որդւոյ հոգիք ամենայն օրհնեցե՛ք զերեւարքեանն երգելով :

Այսօր ցնծամբ երկրաւորս ընդ գալստեան երկնայնոյն, եւ պարելով ընդ հրեշտակս երգեմք զփառս ի բարձունս :

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Հոգեւոր երգերով կը փառաւորենք հայր Աստուծո՛ւ մէջ անսղընաբար բղխող ճշմարիտ հոգին, որ այսօր տաստիկ հովի մը պէս անեղ ձայնով վերնատունը իջաւ:

Հայր Աստուծոյ և որդի Աստուծոյ համագոյակից է, և շնորհք կը բաշխէ, և հրեղէն լեզուներու բաժանուելով լեզուներու ընտրութեան վարդապետութիւնը սուրբ առաքեալներուն շնորհաց:

Իմաստութեան աղբիւրը, և անձնաւորութեամբ կատարեալը. որ խօսեցաւ օրէնքներուն, մարգարէնեւրուն և աւետարաններուն մէջ:

Աստուծոյ հոգիին գալուն վրայ այսօր կը հրճուէին առաքեալները, զորս մխիթարեց մարմնացեալ բանն: Աստուծոյ տեղ որ անոնց հետ գտնուեցաւ ժամանակ մը. փառք տանք անոր՝ սո՛ւրբ սո՛ւրբ սո՛ւրբ եղանակելով:

Այսօր կեանք տուող ջուր մը բղխեց Նրուսաղէմի մէջ, որմէ լեցուեցան աստուածային գետերը, և աս առաքեալները աշխարհի վրայ երթալով խմցուցին Նդեմի (դրախտին) աղբիւրը, որ չորս գետերէ կը բաղկանար. փառք տանք:

Այսօր եկեղեցիին բոյսերը (նոր հաւատացեալները) դուարճացան հոգիին ամպերէն իջնող հոգեւոր ցօղով, դաշտերը արդարութեամբ պարարտացան, և անապատները գեղեցկացան մաքուր կոյսերով. փառք:

Շ Ո՛վ Աստուած, որ մէկէ մը ստեղծուած չես, և բոլոր արարածներուն արարիչն ես, որ աշխարհ ղըր-

կեցիր քու հոգիդ որ քեզի ոչես մէկէ մը ստեղծուած չէ, և այս կերպով փառաւորեցիր քու միածին որդիդ. օրհնեալ ես ո՛վ մեր հայրերուն տէր Աստուածը :

Ո՛վ որդի Աստուած, որ անպատմելի ծնունդով հայր Աստուծմէ ծագեցար, և քու սուրբ առաքեալներուդ իբրև մխիթարիչ տուիր քու Հոգիդ որուն հետ նոյն տէրութիւնը ունիս. օրհնէ :

Ո՛վ Աստուծոյ հոգի, անեղ էութիւն, անձնաւորութեամբ կատարեալ և բոլոր արարածները կը լեցնես, հայր Աստուծոյ և որդի Աստուծոյ հետ միացած ես բռնութեամբ, օրհնէ :

Ո՛վ բոլոր հոգիներ (մարդիկ), գովեցէք սուրբ հոգին սուրբ սուրբ սուրբ աղաղակելով, նա հայր Աստուծոյ և որդի Աստուծոյ հետ նոյն էութիւնը ունի :

Որ լանն Աստուծոյ բանաւոր երկրի վրայ ձգած երկնային կրակն է, որ այսօր առաքեալները մկրտեց սուրբ վերնատունին մէջ :

Իմաստութեան անատարուխ աղբիւրն է, հայր Աստուծմէ բղխող, որ Աստուծոյ հին ու նոր օրէնքները խօսեցաւ :

Ո Ո՛վ տէր, քու ողորմութեամբդ աշխարհի վրայ իջար և մեր մեռած բնութիւնը կենդանացուցիր :

Ո՛վ տէր, փառքով ելար երկինք քու Հօրդ քով, և քու սուրբ Հոգիդ զրկեցիր իբրև մխիթարիչ առաքեալներուն :

Ո՛վ տէր, այսօր բացիր քու երկնային գանձարանդ, և մեր աղքատ բնութեան պարգեւներ բաշխեցիր առատօրէն :

Տ Այսօր գիտութեան աղբիւր մը բղխեցաւ սուրբ

վերնատունին մէջ , որմէ լեցուեցաւ ամբողջ աշխարհ
գետերուն ընթացքէն ոռոգուելով :

Սյսօր հայր Աստուծոյ խոստումը (հոգին) երկրի
վրայ իջաւ բարձունքէն , բարի լուր տալու Ադամին
որպէսզի նորէն Նդեմ դառնայ :

Այսօր նոր Սիօն (քրիստոնէական եկեղեցին) կ'ու-
րախանայ իր ծնած որդիներով , զոր հոգիով օծելով՝
լուսաւոր և պայծառ որդիներու փոխեց :

Ո՛վ բոլոր հոգիներ , սո՛ւրբ , սո՛ւրբ , սո՛ւրբ երգե-
լով օրհնեցէ՛ք հոգին երախտագիտական ձայնով հայր
Աստուծոյ և որդի Աստուծոյ հետ :

Մենք՝ երկրաւորներս այսօր կը հրճուինք երկնա-
ւորին (սուրբ հոգիին) գալուն վրայ , և հրեշտակներուն
հետ պար բռնելով կ'երգենք՝ փառաւորեա՛լ թող ըլլայ
Աստուած որ երկինքը կը բնակի :

ԿԱՆՈՆ ՎԵՑԵՐՈՐԴԻ ԱԻՈՒՐՆ

Ա Անմահաբար բաժակ հեղեալ յերկնից սուրբ
Բ հոգի , զոր արքին ի վերնասանն դասս սուրբ
Գ առաքելոցն , օրհնեալ ես սուրբ հոգիդ նրե-
մարիս :

Առասապէս ծաւալեալ ի մեզ հուրն կենդանի ,
հանգի արքեալս առաքելոցն եւ արբուցին ինքեանց ,
օրհ :

Այսօր մեծապէս ցնծան եկեղեցիք հեթանոսաց , ըզ-
մալեալս ուրախութեամբ ի քնն կենդանաբար բաժակ ,
օրհ :

Անսկիզբն Աստուած սուրբ հոգի զմարգարեութեանց
հախազուեակումն արտափայլեալ լուսազարդեցեր ա-
ռասապէս հեղեալ յառաքեալսն :

Անժամանակ որդի միածին , զխոսացեալ պար-
գելս աւետեացն ի վերնասունն աւարեալ լցեր , ա-
ռասա :

Ամենակալ հայր երկնաւոր զանբաժանելի լուսոյդ
զծագումն հողեղինացս շնորհեցեր , առասա :

Զ Աննառելի բոլորումն ի հօրե հոգիդ նմարիս ,
Մ այսօր ի վերնասունն խորհրդոյ խոնարհեալ
հանգեալ յառաքեալսն , Աստուած հարցն մերոց :

Անհնգելի խորոցդ Աստուծոյ քննող ընդ հօր միաւոր ,
այսօր ի հեղեկն բնոցն խոնարհեալ հանգեալ յառաք-
եալսն , Աստուած :

Անսպառ աղբիւր լուսոյ սուրբ հոգի այսօր ի հը-
րեղեկն լեզուս բաժանեալ հանգեալ յառաքեալսն , Աս-
տուած :

Գ Զօհր օրհնեցե՛ք բարձր արարե՛ք զնոզի՛ն նամարիս :
 Որ աննառ խոնարհութեամբ հանգեալ յառաքեալսն ,
 պանծալի արփիափալլ պսակ եղեալ ի նոսա , բարձր :
 Որ զանճառելի խորհուրդ երրորդութեանն յայտ-
 եսեաց նոցա , իմաստութեան աղբիւր կենդանի բղխեալ
 ի նոսա , բարձր :

Ո Որ ի հայրական իսկութենէն յառաջ բղխեալ
 աղբիւր լուսոյ , եւ նառագայքարձակ լուսովն զուար-
 անացուցեալ լցեր զառաքեալսն , աղաչանօք սոցա ու-
 ղորմեա :

Որ զեութիւն Բո հրեղինաց հիացմամբ ցուցեր ,
 նոյն ինքն իմանալի աստուածային լուսովն զուարճա-
 ցուցեալ լցեր զառաք :

Որ զաւետարանամ խաւարն ի սկզբան ի լոյս փո-
 խեցեր , այսօր հրաւալի աստուածային լուսովն զուար-
 անացու :

Որ հրաբորբոք ծաւալմամբ յառաջ խաղացեալ հո-
 զիդ նամարիս , եւ հրածորան աստուածային լուսովն
 զուարճացու :

Տ Որ ի հրացայտ սաւառնաթելիցդ վերայ նստիս ,
 այսօր ի դասս հողեղինաց անպատմելի սիրով հեղեալ
 ի յերկնից , օրհնեալ ես սուրբ հոգի Աստուած :

Որ ի հրեղէն լեզուացն եւահիւսեակ սրբաբանիս ,
 այսօր ի օրբունս հողեղինացն հրածորան հեղեալ ի
 յերկնից , օրհ :

Որ հրակերպիցն արփիափալլ բոցով միտ երեւիս ,
 այսօր հողեղինացն հրանաւակ բաժնակ հեղեալ ի յերկ-
 նից , օրհ :

ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Սուրբ հոգին երկինքէն թափեցաւ իբրեւ անժահու-
թիւն տուող բաժակ մը, զոր սուրբ առաքեալները խըս-
մեցին վերնատունին մէջ . օրհնեալ ըլլաւ , ո՛վ ճշմար-
տիւ սուրբ հոգի :

Կեանք տուող կրակը առատօրէն մեր վրայ ծած-
ւալեցաւ , որովհետեւ առաքեալները խմեցին և արեւ-
զերքին ալ խմցուցին . օրհնեալ :

Հեթանոսներէ ձեւացած քրիստոնէական եկեղեցի-
ները այսօր միծալէս կը հրճուին , քու կենդանաբար
բաժակիդ ազդած ուրախութենէն զմայլելով . օրհնեալ :

Ո՛վ սուրբ հոգի , անսկիզբ Աստուած , մարգարէ-
ներուն առաջուց գուշակածը , քու գալուստդ , փայ-
լեցնելով , առատօրէն լուսաւորեցիր՝ թափուելով ա-
ռաքեալներուն վրայ :

Առանց ժամանակի եղող միածին որդի , քու խոս-
տացած շնորհքդ , բարի լուրը , վերնատունին մէջ ա-
ւարտեցիր և կատարեցիր :

Ո՛վ ամենակալ Հայր երկնաւոր , քու անբաժան
լոյսիդ ծագումը մեզի՝ հողեղէններու շնորհեցիր :

2 Ո՛վ ճշմարտ հոգի , որ անպատմելի կերպով
հայր Աստուծոյ կը բղխիս , այսօր խորհրդաւոր վերնա-
տունը իջնելով առաքեալներուն վրայ հանգչեցար . ո՛վ
մեր հայրերուն Աստուած :

Աստուծոյ անքննելի գաղտնիքները քննող , և հայր
Աստուծոյ հետ մէկ , այսօր հրեշտակներուն հրեղէն թե-
ւերէն վար իջնելով առաքեալներուն վրայ հանգչեցար .
ո՛վ մեր :

Ո՛վ սուրբ հոգի, լոյսի անհատնում աղբիւր, այսօր հրեղէն լեզուներու բաժնուելով առաքեալներուն վրայ հանգչեցար. ո՛վ մեր:

Օրհնեցէք Տէրը, փառաւորեցէք ճշմարիտ հոգին:

Որ անպատմելի խոնարհութեամբ հանգչեցաւ առաքեալներուն վրայ իբրեւ փառապանծ և արեւու պէս փայլող պսակ մը զետեղուելով անոնց վրայ. փառա:

Որ անոնց (առաքեալներուն) յայտնեց Նրորդութեան անպատմելի խորհուրդը, իմաստութեան կեանք տուող աղբիւր մը ցայտեցնելով անոնց վրայ. փառա:

Ո Ո՛վ լոյսի աղբիւր, որ բուն հայր Աստուծոյ կը բղխի առաջուց, ճառագայթ արձակող լուսով ու լախացուցիր և լեցուցիր առաքեալները. ողորմէ՛ ասոնց (առաքեալներուն) աղաչանքով:

Դուն որ քու էութիւնդ ցուցուցիր հրեղէն հրեշտակներուն՝ հիացում պատճառելով անոնց, նոյնպէս հոգեւոր աստուածային լուսով ուրախացուցիր և լեցուցիր առաքեալները. ողորմէ:

Դուն որ սկիզբէն լոյսի փոխեցիր ընդհանուր աշխարհը պատող խաւարը, այսօր աստուածային հրաշալիք լուսով ուրախացուցիր և լեցուցիր առաքեալները. ողորմէ:

Կրտկի պէս բորբոքելով և ծաւալելով դէպ առաջարժեցար, ո՛վ ճշմարիտ հոգի, և կրակ կաթեցնող աստուածային լուսով ուրախացուցիր և լեցուցիր առաքեալները. ողորմէ:

Յ Դուն որ կրակ ցայտեցնող և իրենց թեւերը պարզող հրեշտակներուն վրայ կը նստիս, այսօր երէկինքն վար թափեցար հոգեղէն մարդոց խումբին վրա:

բայ անպատմելի սիրով . օրհնեալ ես , ո՛վ սուրբ հոգի Աստուած :

Դուն որ հրեշտակներուն հրեղէն լեզուներէն կը փառաբանուիս , սո՛ւրբ , սո՛ւրբ , սո՛ւրբ ձայնով , այսօր երկինքէն կրակի պէս կաթեցար հողեղէն մարդոց չըրթունքներուն վրայ . օրհ :

Դուն որ կրակէ կերպարանք ունեցող հրեշտակներուն միշտ արեւոյ պէս փայլող բոցով կ'երեւիս , այսօր երկինքէն հողեղէն մարդոց վրայ թափեցար իբրեւ հրեղէն բաժակ . օրհ :

ԿԱՆՈՆ ԵՕԹՆԵՐՈՐԴԻ ԱԻՈՒՐՆ

Ա Ի հարաւարժ աղբերէն անհասահոսդ վսակ
Բ կենդանարար սուրբ հոգի, օրհնեալ ես լոյս
Գ համարիս :

Այսօր ի սուրբ վերնասունն եկեալ Աստուած նրա-
մարիս հրաւազարդեաց զառաքեալսն ի լոյս փառաց
հոգի :

Հրնուողական խնդութեամբ առակերացն լցեալ,
փառաւորելով երգին օրհնեալ ես լոյս գերազանց :

Ի համբառնալ բանին յերկինս եւ ի նստիլ ընդ
աջմէ հօր, զուարնացեալ առաքելոցն երկրպագին,
օրհնելով զհայր զառաքող բանին :

Համահաւաքեալ գունդ սրբոցն ի վերնասունն խոր-
հրդոյ համբարձմամբ աչաց սպասեին հոգւոյն, օրհ :

Յանկարծահաս հնչմամբ հեղեալ կենդանարար աղ-
բիւր լուսոյ, անմահական կենաց լուսով զարդարեալ,
որք օրհնէին զհայր զառաքող հոգւոյն :

Զ Անեղանելի հոգիդ սուրբ որ ես ընդ հօր փա-
Դ ռակից, եւ հակից գալով ծոցածին բանին,
անհասանելիդ Աստուած հարցն մերոց :

Որ ի քառակերպեան պարզ դաւանեալ հանգչիս,
եւ սրբաբանեալ օրհնիս ի հրեղէն լեզուացն, անհա :

Այսօր մարդասիրապէս աստուածաբար իջեալ ի
սուրբ վերնասունն, եւ զհրեղէն լեզուս բաժանեալ հանգ-
չելով ի նոսա, անհա :

Ե Զեւր օրհնեցեք բարձր արարեք զհոգին համա-
րիս Աստուած :

Զմխիթարիչ սուրբ հոգին որ փոխան միածնին իջեալ ի հօրէ, որ հրաւարդեաց զսուրբ զառաքեալսն, բարձր :

Զերկնային ծորանսն հեղեալ ի սուրբ վերնասունն, որ աստուածադարդ հրազինեաց զսուրբ զառաքեալսն, բարձր :

Ո Հոգիդ ճեմարիս որ զաստուածային զհրամանսն քնն քն զառածն դաւթեան լցեր, արբուցանելով առաւելեացն զպարարութիւն քն ի սուրբ վերնասանն, ողորմեա :

Որ առաքեցար ի հօրէ կենդանաւար վսակ եւ լոյս ճեմարիս, արբուցանելով նոքոք որդւոց սիօնի զուղիսս փափկութեան, ողորմ :

Որ կասարեցեր զփափաք ցանկութեան արհից նոցա, որք սպասեալ մնային մեծի զալսեան քն ի սուրբ վերնասանն, ողորմ :

Տ Որ ի թելս թերելս աննիւթ սաւառնեալ եւ հրացայտդ սերօքից, վերանսեալ տեսչութեամբ խնամեա զարարածս, հոգիդ սուրբ, օրհնեալ եւ յարարածոց քն :

Որ սխանչելապայծառ հրաւարի ձայնիւ բնդ հօր եւ բնդ որդւոյ միօք փառաբանիս, եւ քաղցրութեամբ հալիս յարարածս, հոգիդ :

Այսօր աստուածային տեսչութեամբ ի վերնասունն հնչեալ հողմածայն հնչմամբ, եւ զառաքեալսն արբուցեալ բաժնեցար յարարածս, հոգիդ :

ՀԲ Հոգի՛ն սուրբ եր միօք եւ ե եւ եղիցի, ոչ բա-

ԴԵ կրտեալ եւ ոչ դադարեալ, այլ միօք բնդ հօր եւ բնդ որդւոյ կարգեալ եւ բուեալ, եւ միօք օրհնեալ ե ի յաւիտեան :

Եւ միտք ընդունող սրբող եւ լցուցիչ աստուածացուցիչ, եւ միտք ընդ հօր եւ ընդ որդւոյ կարգեալ եւ բուեալ, եւ միտք օրհ :

Մտաւարժ ինքնաւարժ ինքնիշխան ինքնագոր ամեմագոր, վասնզի շնչէ ուր կամի որքան ախորժէ յորժամ եւ որքան, եւ միտք օրհ :

Ինքն յինքեան նոյն միտք ընդ որս դասեցաւ անբեւոյթ անժամանակ, անայլայլելի անփոփոխելի, եւ միտք :

Առանց որքանութեան, առանց որպիսութեան, առանց տեսութեան անօժափելի, եւ միտք :

Տեւ առաքիչ որոշիչ տանաւ առնէ ինքն ինքեան, առաջնորդէ զօրացուցանէ որպէս եւ կամի բաժանէ զճոռնս, եւ միտք :

Կեանք եւ կենդանաբար լոյս եւ գոյացուցիչ լուսոյ, ինքն բարի աղբիւր բարութեան հոգի ուղիղ առաջնորդական, եւ միտք :

Հոգի զօրութեան եւ երկիւղի, որով հայր նանայի եւ որդի փառաւորի, որոց մի կարգ մի պատիւ մի երկրպագութիւն, կատարելութիւն սրբութեան, եւ միտք :

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ո՛վ սուրբ հոգի, որ հայր Աստուծոյ շարժած աղբիւրէն անհատնում կերպով հոսելով գետի մը պէս՝ կեանք կուտաս . օրհնեալ ըլլաս, ո՛վ ճշմարիտ հոգի :

Այսօր ճշմարիտ Աստուածը, հոգին, սուրբ վերնատունը գալով, առաքեալները հրաշքով զարդարեց քու փառքիդ լուսովը :

Աշակերտները լեցուելով հրճուեցնող ուրախութեամբ՝ փառք տալով կ'երգէին. օրհնեալ ըլլաւ, ո՛վ գերազանց լոյս :

Երբ բանն Աստուած երկինք համբարձաւ և հայր Աստուծոյ աջ կողմը նստաւ, առաքեալները ուրախութեամբ երկրպագութիւն կ'ընէին, փառք տալով հայր Աստուծոյ՝ որ բանն Աստուածը զրկեց :

Սուրբերուն (նոր հաւատացեալներուն) խումբերը խորհրդաւոր վերնատունը հաւաքուելով հոգիին կ'սպասէին աչքերնին երկինք վերցուցած, փառք :

Լոյսին կենսատու աղբիւրը (սուրբ հոգին) յանկարծ հասաւ և մեծ ձայնով թափուելով անմահ կեանքի լուսով զարդարեց առաքեալները, որ փառք կուտային Աստուծոյ, որ հոգին զրկեց :

2 Ո՛վ սուրբ հոգի, որ մէկէ մը ստեղծուած չես, և հայր Աստուծոյ հետ նոյն փառքը ունիս, և նոր ծոցէն ծնող բանն Աստուծոյ հետ ալ նոյն էութիւնը, ո՛վ մեր հայրերուն անըմբռնելի Աստուածը :

Չորս կերպարանք ունեցող հրեշտակներէն կազմուած քու աթոռիդ վրայ կը հանգչիս, և անոնց հրեզէն լեզուներով կ'օրհնուիս սո՛ւրբ, սո՛ւրբ, սո՛ւրբ ազատկալով, ո՛վ :

Այսօր մարդասիրութեամբ և իբրեւ Աստուած սուրբ վերնատունը իջնելով, հրեզէն լեզուները բաժնեցիր, և առաքեալներուն վրայ հանգչեցար, ո՛վ :

Օրհնեցէք տէրը, փառաւորեցէք ճշմարիտ հոգին Աստուած :

Մխիթարիչ սուրբ հոգին, որ միածին որդիին անդ հայր Աստուծմէն իջնելով հրաշալի կերպով զարդարեց առաքեալները, փառաւո :

Մրկնալին ճանաչենք սուրբ վերնատունին վրայ թափելով, իբրև Աստուած դարդարեց և կրակով զինեց սուրբ առաքելները, փառաւ :

Ո Ո՛վ ճշմարիտ հոգի, կատարեցիր քու աստուածային պատգամդ, Գաւթին խօսքը, քու պարարտացնող շնորհներդ խմցնելով աշակերտներուն՝ սուրբ վերնատունին մէջ. ողորմէ՛ :

Հօրմէն զրկուեցար իբրև, փենսատու հիւթ և իբրև ճշմարիտ լոյս, անոնց (առաքելներուն) միջոցաւ Սիծնի (քրիստոնէական եկեղեցիին զաւակներուն) խմցնելով քու փափուկ Զաւթիդ (շնորհներդ), ողորմէ՛ :

Կատարեցիր անոնց սիրտներուն փափաքն ու ցանկութիւնը, որ սուրբ վերնատունին մէջ կ'սպասէին քու մեծ գալուստիդ. ողորմէ՛ :

Տ Ո՛վ սուրբ հոգի, որ աննիւթապէս թեթեւ երեւում վրայ կը թռչիս և կրակի ցայտեցնող սերօքներով վրայ կը նստիս և կը նախախնամես արարածները, օրհնեալ ըլլաս քու արարածներէդ :

Սքանչելի, պայծառ, հրաշալի ձայնով միշտ կը փառաւորուիս հայր Աստուծոյ և որդի Աստուծոյ հետ, և քաղցրութեամբ կը նայիս արարածներուն. օրհնէ :

Այսօր աստուածային կարգադրութեամբ վերնատունին մէջ հնչեցիր հովի մը պէս, և առաքելները կշտացնելով արարածներուն բախուեցար. օրհնէ :

Թ Սուրբ հոգին միշտ կար, կայ և պիտի կենայ, սկիզբ ունեցած չէ, դադրած ալ չէ, այլ միշտ հայր Աստուծոյ և որդի Աստուծոյ հետ դասաւորուած և հաշուուած է, և ի սպառ կ'օրհնուի :

Միշտ կ'ընդունի (իբն. գիմոզները), կը սրբէ :

կը լեցնէ և կ'առաւանդացնէ , և միշտ հայր Աստուծոյ և որդի :

Միշտ կը շարժի , ինքն իրմէ կը շարժի , բացարձակ տէր է , ուրիշի անկարօտ է , ամէն բանի կարող է , որովհետեւ կը փչէ ո՛ւր որ ուզէ , ո՛րքան մարդոց վրայ որ հաճի , ե՛րբ ուզէ և ո՛ր չափով որ ուզէ , և ի սպառ :

Ինք իրեն մէջ , միշտ նո՛յն է որոնց հետ որ դասաւորուեցաւ , չի տեսնուիր , սկիզբ և վերջ չունի , չի փոխուիր , չայլալիւր , և ի սպառ :

Բանակութիւն չունի , մասնաւոր որպիսութիւն չունի , տեսութեան տակ չիյնար , չի շօշափուիր , և ի սպառ :

Տէր է , կը ղրկէ , կը զատէ , ինք իրեն համար քնակարան կ'ընէ (մարդիկը) , կ'առաջնորդէ , կը զօրացնէ , իր ուզած կերպով շնորհք կը բաժնէ , և ի սպառ :

Կեանք է , կեանք կուտայ , լոյս կը մատակարարէ , և լոյսը ինք ստեղծած է , ինք բարի է , բարութիւնը իրմէ կը հոսի , ուղիղ կերպով կ'առաջնորդէ , և ի սպառ :

Զօրութեան , երկիւղածութեան հոգի է , իրմով հայր Աստուած կը ճանչցուի , և որդի Աստուած կը փառաւորուի , որոնց կարգը մէկ է , պատիւը մէկ է , պաշտամունքը մէկ է , իբրեւ սուրբ կատարեալ են , և ի սպառ :

✠ ԱՆՍԻՐՈՒ ✠

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ

ՄԱՆՁՈՒՄԷՒ ԵՒ ՍԱՐԸԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆՆԵՐԸ

ԿԸ ԾԱԽՈՒԻ ՆԱԵԻ ԱՄԷՆ ՀԱՅ ԳՐԱՎԱՃԱՌԱՑ
ԽԱՆՈՒԹՆԵՐԸ

UNIVERSITY OF MICHIGAN

3 9015 04146 2592

